Berxwedan

Sal 9
Hejmar 124
30 Nisan 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

ARGK fırtınası kentleri sarsıyor

HALKIMIZ PKK ÖNDERLİĞİNDE BAĞIMSIZLIĞA YÜRÜYOR

Foto: Berxwedan

● Gerillanın kent baskınlarına yenileri ekleniyor. Pazarcix ve Dêrika Çiyayê Mazî'den sonra ARGK fırtınası bu kez Midyad ve Bongilan'da esiyor. Bongilan baskınında kaymakam, savcı ve iki görevli; Midyad'da 4'ü Polis 9 kişi öldürüldü.

● PKK IV. Ulusal Kongesi'nin çıkardığı Af Yasası'ndan yararlanarak silah bırakmak isteyenlerin sayıları çoğalıyor. Hezex'te silah bırakan 20 korucu gözaltına alındı.

● Orta Eyalet'te yoğun gerilla saldırıları ve çarpışmalar devam ediyor. Muş-Çewlik-Amed üçgeninde iki haftadan beri yer yer devam eden çarpışmalarda sömürgeci birliklere 100'e yakın kayıp verdirildi

Germav'da askeri konvoy pusuya düşürüldü: 24 asker öldürüldü. Cunek (Yayladere) ve Nurhak'taki karakol baskınlarında düşmana ağır kayıplar verdirildi. Licê'de gerillayı pusuya düşürmek isteyen özel tim darbe yedi: 4 tim elemanı öldü, 20 kadarı da yaralandı.

● Sêrt'e bağlı Suskê köylüleri sömürgeci baskılara karşı direnişe geçtiler. Farqîn'de öğrenciler ve halk 23 Nisan'ı protesto ederek törenlere katılmadı.

Haberleri 3-7. sayfalarda

Güney Kürdistan'da hızlanan gelişmeler

★ Hudut boylarında denetim adım adım ABD'nin eline geçiyor
★ Kürdistani Cephe temsilcileri Bağdat'ta
★ Güney'de ARGK gerillalarının faaliyetleri ve prestiji artıyor

Sınır boylarındaki muhabirlerimizin bildirdiklerine göre 20 Nisan tarihine kadar bölgeye gelen yabancı askeri güçler ve miktarları şöyledir:

Toplam **ABD** güçleri: 7002 asker, 71 helikopter, 55 kargo uçağı ve İskenderun'da 3 gemi. **İngiltere:** 725 asker, 10 helikop-

Devamı 11. sayfada

Berxwedan Haber Merkezi

ABD'nin denetimindeki "tampon bölge" de çadır kentler oluşmaya başladı

Emperyalizmin "güvenlik kuşağı" adıyla oluşturmaya çalıştığı tampon bölgede çadır kentler boy vermeye başladı. TC-Irak sınırlarının her iki yakasında ve Güney'de 36. enleme kadar olan bölgede denetim de fiilen adım adım ABD'nin eline geçiyor.

Kuzey'de Çel (Çukurca)'in Yêkmal ve Deştan mevkiinde, Qilaban (Uludere)'ın Beleh (Işıkveren) köyünde, Girgê Amo (Silopi)'daki hac konaklama tesislerinde ve ayrıca Güney'de de Zaxo yakınlarındaki Tilkeber'de kurulan kamplarda yüzbinlerce kişi çadırlara yerleştiriliyor. Bunlardan başka daha birçok irili ufaklı kamplarda çok sayıda insanımız yaşam savaşı vermektedir.

Barındırma, besleme ve yaşatma adı altında emperyalistler aslında halkımızın geleceğini karartmanın planlarını yapmaktadırlar. Çeşitli emperyalist odağın sözcüleri zaman zaman yaptıkları açıklamalarda bu niyetlerini açıkça da dile getirmektedirler. Örneğin emperyalist sözcülerin,"Güvenlik kuşağında silahlı güç bulundurulmasına izin vermeyeceğiz". ya da daha açık bir ifadeyle "Bu bölgede gerilla faaliyetlerine izin verilmeyecektir" tarzındaki sözleri, onların sinsi amaçlarını çok iyi açığa vurmaktadır. Gerçekte emperyalistler, bağımsızlıkçı direnişin zemini olmaya aday bu alanları, devrimi ve direnişi engellemenin bir alanı haline getirmek istemektedirler.

Bunun için de her geçen gün denetimi daha çok ele alan emperyalistler, bu amaçla bölgeye askeri güç aktarma işlemlerini de giderek hızlandırmaktadır. Şu anda Kürdistan'ı bölen sınırın hem güneyi hem de kuzeyinde denetimi artık tamamen ABD ve diğer emperyalist askeri güçler sağlıyor. TC ve Irak askerlerinin işlevleri giderek ortadan kalkıyor.

20 Nisan'da Irak'tan 36. enlemin kuzeyindeki bölgeden askerlerini çekmesini isteyen ABD emperyalistleri, ertesi gün de Xabur (Habur)'dan birliklerini Güney'e sevketmeye başladı. Karadan zırhlı birliklerin ve havadan da helikopterlerin desteğinde Güney'e giren ABD askeri birlikleri, Amed (Diyarbakır) ve Girgê Amo üzerinden İncirlik'ten gelmektedir. İncirlik'te normalde iki bin olan asker sayısının bu amaçla 20 bine çıkarıldığı bildirilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Avrupa'da yurtsever etkinlikler

Güney Kürdistan'daki soykırımı protesto sürüyor

ERNK'nin çağrısıyla yurtdışındaki Kürdistanlılar eyleme kalktı

Yazısı 16-18. sayfalarda

Emperyalizme karşı savaşılmadan kurtuluş olmaz

Kürdistan'da yer kapma ve Kürt halkını denetim altına alma savaşı tüm hızıyla sürüyor. Her türlü riyakarlık, yalan, aldatma, baskı, terör açlık ve sefalet devam ediyor. Olaylar öyle hızlı ve öyle ilkesiz gelişiyor ki, kimin ne yapacağı ve yarın ne olacağı adeta merakla beklenir oluyor.

Son günlerde yaşanan önemli iki olay var. Biri, ABD ve müttefiklerinin Kürdistan'a asker çıkarması ve "insani yardım" adı altında Kürdistan'ın ortasında bir karşı-devrim üssü kurmaya çalışmasıdır. Diğeri ise, kendisine "Kürdistani Cephe" diyen güçlerin Irak Baas rejimiyle görüşmesi ve "dürüst otonomi"de anlaştıklarının ilan edilmesidir. Kuşkusuz bu olaylar, Kürdistan için olduğu kadar bölge ve dünya açısından da önemlidir. Bu olayların nasıl seyredeceği ve ne tür sonuçlar ortaya çıkaracağı ise yeterince belli değildir. Bu tür yönelimlerle ve politikalarla kim ne yapmak istiyor? Kısaca bu durumu irdelemeye çalışmak yararlı olacaktır.

Kürdistan'da ABD işgali

Olaylar bir film şeridi gibi öyle gelişti ya da geliştirildi ki, neredeyse insan "hepsi önceden planlanmış bir oyunla mı karşı karşıyayız" diye kuşku duyar hale geliyor. Böyle olmasa bile, karşılıklı çıkarlar ve politikalar, burdan doğan politik-askeri mücadele böyle bir ritm izliyor. Ortaya bir Saddam heyulası çıkarılmış, başta ABD olmak üzere bütün emperyalistler ve diğer güçler döne döne bundan yararlanmak istiyor.

ABD, en iğrenç ikiyüzlülüğünü ve saldırganlığını kamufle etmeyi başararak, hala "Saddam'ın düşürülmesi gerektiğinden" söz edebiliyor. Peki, Bağdat'a yürüyen ordularını yarı yolda niçin durdurdu? Çünkü, Bağdat'a girerse tam bir çıkmazın içine de girecekti, yeni bir Irak rejimi örgütleyebilecek durumu yoktu, o zaman herkes kendisine karşı çıkacak ve ABD'nin Irak'ta gerçekleştirdiği vahşi yıkım ve katliamlardan söz edecekti. Böylesi durumlarla karşılaşmamak için, Irak'taki rejim muhaliflerine ve kitlelere yeşil ışık yakıldı. Kürdistan'dan ve güneyden ayaklanmanın büyük bir güç olarak geliştiği görülünce, bu sefer ayaklanmaya kırmızı, Saddam'a ise yeşil ışık yakıldı ve tıpkı Kuveyt olayında olduğu gibi Saddam rejiminin kitlelere saldırtılması sağlandı. Neden? Çünkü, Irak'ta iç savaş gelişiyor, devrimci mücadele ortamı derinleşiyor, bölgede İran ve Suriye'nin etkinliği artıyor, ABD'ninki ise azalıyordu. Saddam rejiminin kuzeye ve güneye yönelik artan saldırılarıyla, bu sefer yine "zalim, cani, büyük diktatör" Saddam oldu, her tarafta bu caninin durdurulması için feryatlar yükseltildi ve ABD bu caniyi durdurabilecek ve durdurması gereken "kurtarıcı" olarak yeniden sunuldu. ABD'nin kırk gün boyunca Irak'ta ve Güney Kürdistan'da gerçekleştirdiği dünyanın en ağır ve vahşi yıkımı, bu biçimde kamufle edilerek unutturuldu, adeta yaşanmamış hale getirildi. Ardından, tıpkı Kuveyt olayında olduğu gibi, ABD'nin karadan ve havadan Kürdistan'a asker çıkarması gerçekleştirildi. Oynanan oyun, işte bu kadar açık ve basittir.

Güney Kürdistan'da halkın ayaklanması gelişince TC bir telaşa kapıldı. Gerçi Barzani ve Talabani ile anlaşmaları vardı, fakat halk ayaklanmasının durumu belli olmazdı, adı geçen güçlerin gelişmelere ne kadar egemen olabileceği belli değildi. Saddam'ın ordusu karşısında bu güçler hiçbir varlık gösteremeyip anında dağılınca ve geniş kitleler dağlara çıkıp sınırlara dayanınca, ortaya çıkan büyük "tehlikeyi" en önce TC gördü ve feryadı bastı. Bu durumu kısa sürede fark edenler İngiltere ve Fransa oldu. Gerçi ABD de farketmişti, ancak Kürdistan sorununa doğrudan karışmaktan korkuyordu, işin içine sağlam girip de sağlam çıkamama tehlikesi vardı, bu nedenle ağırdan almayı ve gelişmeleri görmeyi yeğledi.

Devamı 9. sayfada

M. EMİN YAVUZ YOLDAŞIN ANISI ÖLÜMSÜZDÜR

Direniş kahramanlarımız

Şewqa Berxwedan

Hareketimizin bugün yaratılan değerlerinde, zindanlarda yaratılan insanca yaşam koşullarında **M. Emin YAVUZ** yoldaşın kanı, emeği ve canı vardır.

Emin yoldaş, yoksul bir ailenin işçi çocuğuydu. Yoksul olması, onu daha küçük yaşlardan itibaren, ailesinin geçimine katkıda bulunmak için çalışmak zorunda bırakmıştı.

Üretimle çok yakından ilişkisi olması, onun, dünya, ülke ve toplum sorunlarına ilgi duymasını sağlamıştı. Özellikle feodal-komprador Süleymanlar çetesinin Cûrnê Reş (Hilvan)'da halk üzerinde baskı ve terör estirmesi onu, halkın yanına itmiş ve devrimci düşüncelere sahip olmasına neden olmuştu.

"Evet, biliyorum, bünyem çok zayıf ama iradem çok güçlü"

Devrimci düşüncelere sahip olunca, dünya, ülke ve toplum sorunlarına daha fazla ilgi duyar. Daha kapsamlı bilgilere sahip olmak ve bilgisini derinleştirmek için araştırmaya ve okumaya başlar. Düşüncelerini, beraber olduğu arkadaş çevresine de aktararak onların da devrimcileşmesinde önemli bir etkide bulunur. Cûrnê Reş (Hilvan)'a bir grup arkadaşla birlikte çalışmalarını sürdürerek, devrimci bir grubun oluşumunda önemli katkısı olur.

Araştırıp öğrenmeyi sürdürmekle birlikte bu ona yeterli gelmemektedir. Başka bölgelerdeki gruplarla ilişkiler kurar, geliştirir. Hareketimizin Riha (Urfa) bölgesinde de çalışmaya başlamasını duyar duymaz, hemen harekete geçip ilişki kurar.

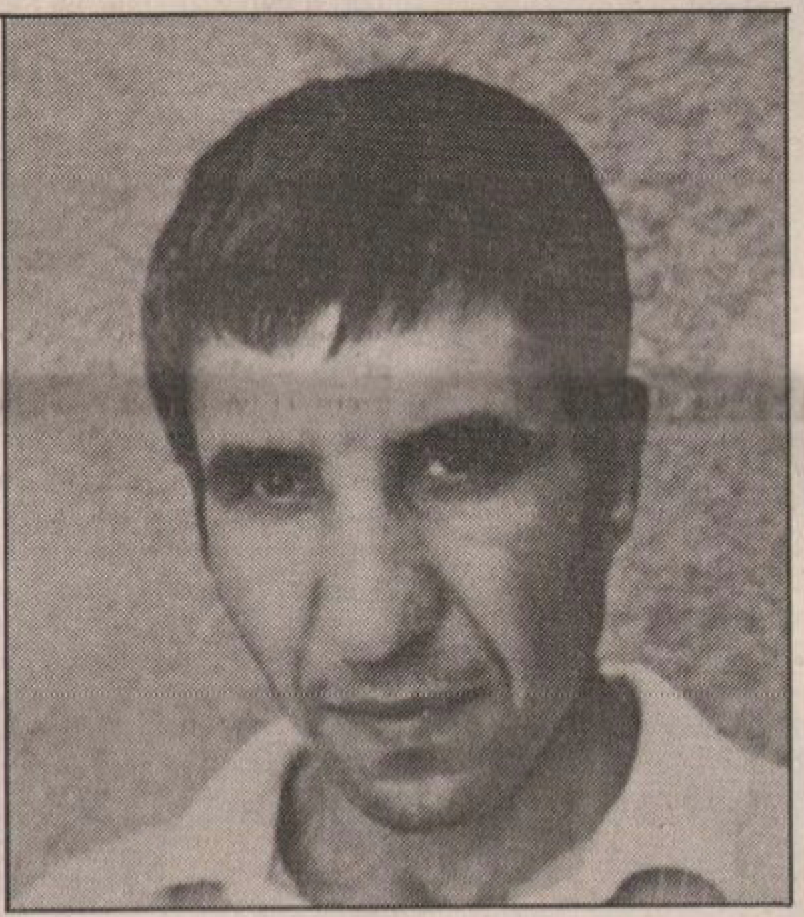
Hareketimizin saflarına katılışını, *"Bizimle ilk konuştuklarında sanki kafamızın içinden geçenleri okuyordular. Tüm duygu ve düşüncelerim bir başkası tarafından dile getiriliyordu. Artık aradığımızı bulmuştuk. Bu nedenle hareket saflarında yerimizi almakta geçikmedik"* diyerek dile getiriyordu.

Emin yoldaş hareketimiz saflarında yer aldıktan sonra, devrimci faaliyetlerinde bir patlamanın yaşandığı dönem oldu. Ailenin devrimci mücadeledeki yeri, önemi ve Kürdistan devriminde oynayacağı rolü bilincinde olduğundan, devrimci düşüncelerini ilk önce aile ortamına taşırdı. Aile bireylerinin hemen hemen hepsini devrimci mücadele saflarına kattı. Ailesinin maddi manevi tüm olanaklarını devrimci mücadelenin kullanımına soktu. O, bir devrimcinin ilk yapması gereken şeylerden birini yaparak işe başlamıştı. Gecesini gündüzüne katıyor; okuyor, araştırıyor ve devrimci düşüncelerini halk kitleleri içinde yaymaya çalışıyordu.

Emin yoldaşın, dürüst kişiliği ve yorulmak bilmeyen azmiyle devrimci faaliyetlerini sürdürmesi, kısa bir süre sonra ürün vermişti. Cûrnê Reş'de, hareketimiz o günün kuşullarında önemli sayılabilecek bir kitle potansiyeline erişmişti. Hatta Cûrnê Reş, o dönemde Riha bölgesinde sürdürülen devrimci faaliyetlere önemli bir destek ve katkı sağladı. Bu destek ve katkıda **Emin** yoldaşın çabası az değildi.

Sömürgeciler, Cûrnê Reş'de hareketimizin güçlenmesini durdurmak için harekete geçmekte gecikmediler. İşbirlikçi-uşak Süleymanlar çetesi aracılığıyla, hareketimize karşı saldırıya geçip **Halil ÇAVGUN** yoldaşı katlettiler. Bunun üzerine hareketimiz, Süleymanlar çetesine karşı saldırı kararı alınca, **Emin** yoldaş da en ön saflarda bu çetelere karşı savaştı. Bu savaşa ailesinin tüm bireyleriyle birlikte katıldı. Engin fedakarlıklarda bulundu. Bu çetelerin yenilgiye uğratılmasında çok büyük katkılar sağladı.

Emin yoldaşın bu çabaları, kısa bir sürede Cûrnê Reş'de sömürgecilerin ve Süleymanlar çetelerinin boy hedefi haline gelmesine yetmişti. Her tarafta aranır olmuştu. Bu nedenle 1979 yılında Cûrnê Reş'de yapılan genel bir operasyon sonucu yakalandı ve tutuklanarak cezaevine gönderildi.

12 Eylül faşist-sömürgeci darbesinin ardından, 5 Nolu Cezaevi'nde tutsaklara karşı ihanet ettirme politikası başlatıldı. **Emin** yoldaş da bu politikadan nasibini aldı. Sömürgeciler, onun Cûrnê Reş'de Süleymanlar çetesine karşı oynamış olduğu öncü rolünü biliyorlardı. Bu yüzden ona karşı geliştirilen işkenceler çok acımasızca ve vahşice oldu. Bir keresinde zorla detarjan yedirilerek, mide ülseri olmasına neden olundu. Amaç, onu işkencelerle yıldırıp ihanetçi yapmaktı.

O dönemde 5 Nolu Cezaevi'ndeki direniş yenilgiye uğratılmış, koyu bir teslimiyet ortamı oluşturulmuştu. Örgütlü yapı tamamen dağıtılmıştı. İhanetçi Şahin Dönmez, O'nu da kendisine benzetmek için az uğraşmadı. Fakat hiç bir sonuç alamadı. O, hiçbir zaman yılgınlık göstermeyerek, davaya olan bağlılığını korudu.

Böylesi bir ortamda küçük-burjuva reformistleri ona; *"Emin, sen dahil tüm aileniz tutuklandı. Hepiniz rezil oldunuz. Ailenize yazık oluyor. Artık ortada örgüt de kalmadı. Herkes başının çaresine bakıyor. Sen de başının çaresine bak"* diyerek telkinlerde bulununca, O da, ***"Öylesine şerefsizce yaşayacağıma ölümü yeğlerim"*** diye cevap veriyordu.

5 Nolu Cezaevi'nde başlatılan direnişlerde yerini almakta gecikmedi. 1 Eylül 1983'de başlatılan ölüm orucu eylemine yoldaşlarıyla beraber en ön saflarda katıldı. Ölüm orucu eylemi zaferle sonuçlanıncaya kadar, davaya bağlılığın en büyük örneklerini vererek ölüm orucunu sürdürdü.

1983 Eylül Direnişi'yle yenilgiye uğratılan sömürgeciler, kaybettiklerini kazanabilmek ve 5 Nolu'da teslimiyet ortamını oluşturmak için, 1984 yılının Ocak ayında saldırıya geçtiler. Üç aylık kıran kırana süren direnişte de **Emin** yoldaş yerini aldı.

Tutsaklık yaşamını sürdürdüğü 19 Şubat 1988 yılına kadar, 5 Nolu'da sürdürülen irili-ufaklı tüm direnişlere katıldı.

Tutsaklar, 5 Nolu Cezaevi'nde varolan sosyal hakları geliştirmek, ziyaretlerde "Ana dil"i serbestçe konuşabilmek için yeni bir direniş örgütlenmesi çabasına girdiler. Bu direniş, şimdiye kadar sürdürülen direnişlerden çok daha büyük kapsamlıydı. En başta, bu direnişte "Ziyaretlerde anadilde konuşma" serbestisi diye bir talep vardı. Bu talep siyasal bir talepti. TC'nin yıllardan beri sürdürdüğü sömürgeci politikası anımsanırsa, böylesi bir talebin ne derece önemli ve kapsamlı olduğu anlaşılır.

Direniş en ince ayrıntısına kadar planlandı, programlandı. TC'nin böyle bir isteğe çok kısa sürede taviz vermeyeceği ve eylemin çok uzun süreceği düşünüldüğünden, **Emin** yoldaşın mide rahatsızlığından dolayı açlık grevi eylemine katılmaması ısrarla belirtildi. Fakat **Emin** yoldaş, bu ısrarlı istemi reddederek cezaevi kitlesiyle birlikte açlık grevine katıldı.

Açlık grevine katıldıktan üç gün sonra, mide kanaması geçirmeye başladı. Daha önce mide ülseri olduğundan dolayı, hastalığı azmış, kanama giderek artmaya başlamıştı. Buna rağmen açlık grevinden vazgeçmiyor, inançla sürdürüyordu.

Aradan geçen sürede de, açlık grevini devam ettirdi. Mide kanaması her geçen gün artarak sürüyordu. Artık her gün kanama geçirmeye başlamıştı. Çok kan kaybediyordu. Ayakta duracak hali kalmamıştı. Doğal ihtiyaçlarını bile hücrede bulunan arkadaşlarının yardımıyla gideriyordu.

Emin yoldaşın durumunun ağırlaştığını gören Cezaevi İdaresi ve 7. Kolordu yetkilileri ona, *"Emin, bünyen çok zayıf, gel açlık grevini bırak. Biz seni tedavi edelim"* biçiminde telkinlerde bulunanca, O da, ***"Evet, biliyorum, bünyem çok zayıf ama iradem çok güçlü"*** diyerek cevap veriyordu. Sömürgecilerin bu tür telkinleri defalarca tekrar etmesine rağmen, O, bir an için de olsa, kararsızlık göstermedi. Her defasında karşı çıkarak açlık grevini sürdürdü.

Durumu ağırlaşıp bilincini kaybedince cezaevi idaresi tarafından –kendi isteği dışında– hastaneye kaldırıldı. Hastanede de tedavi kabul etmesi için yapılan tüm telkinleri geri çevirip açlık grevini sürdürdü.

Şubat direnişi, tahmin edilen süreden daha kısa sürdü. TC devleti çaresizlik içinde kalarak, tutsakların istemlerinin büyük bir bölümünü kabul etti. Şubat direnişi zaferle sonuçlanmıştı. Ama, **Emin** yoldaş, 19 Şubat 1988 gecesi şehit düşerek aramızdan ayrılmıştı.

Emin yoldaş, şehit düştüğü ana kadar, düşman karşısında onurlu bir tavır ve militanca bir mücadele yürüttü. Partimize olan bağlılığını ölüm anına kadar sürdürdü. Mücadeleye olan bağlılığını yaşamıyla ödeyerek, direniş zincirinin halkalarına yeni birisini daha ekledi. *5 Nolu zindan şehitleri kervanına katıldı.* Mücadeleye ve zafere olan bağlılığıyla bizlere yeni bir örnek daha yarattı.

Anamdan doğarken üryan
Esir düşmüştü bu vatan
Dolu dolu kanda yıkandım
Kurşundu sağnak yağan
O zamanlar yaralandı yüreğim
Oyy

İki büklüm gördüm
kadınlarımızı
Oluk gibi yarılmıştı topukları
Bir dilim kara ekmeğe sevinir
Günü akşam ederler
Yarınları hoyratça çalınmıştı
Vebalsiz günahsızdı
Bu diyarın çocukları

Kelebek kadar sürmeliydi
ömrüm
Anamdan doğarken üryan
İlk ağıtımı Kürtlüğüme yaktım
Kimseler duymamıştı
daha sesimi
Sessiz sessiz
insanlarımıza ağladım

Adım gibi EMİN'dim
Yarınları biz kurmalıydık
Her gün her saat
vuruşmalıydık

Kömür karası gözlerine
vuruldum
Ver ellerini be çocuk
Hiç aralıksız sürmeli kavgamız
Kervanımız düşmek üzere
yollara
Diyarbakır'da konaklayacak
ölümler

Biz de yetişelim
Dur senden önce
ben gideyim
İnadım inat önce ben öleyim
Saflar kalabalık araya gireyim
Ölüme de sabır
Diyarbakır'da öğreneyim
Adım gibi EMİN'im
Bu kavga artık benim

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 16 12
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 $ / Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Gerilla saldırıları yoğunlaşıyor

HALKIMIZ PKK ÖNDERLİĞİNDE BAĞIMSIZLIĞA YÜRÜYOR

Kürdistan'da tek direniş gücü ve tek otorite PKK'dir

1991 yılına yönelirken sergilediği yürüyüş tarzı, Kürdistan halkının yakın bir gelecekte zafere ulaşacağının göstergesi niteliğindedir. Dünya ve Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler de, ilkel ve küçük-burjuva milliyetçi ya da reformist önderliklerden kaynaklanan bütün olumsuzluklara rağmen, halkımızın bu yürüyüşü devindirici ve hızlandırıcı bir rol oynamaktadır. Körfez krizi ve savaşıyla birlikte ortaya çıkan yeni durum ve koşullar Kürdistan devriminin bölgedeki yeri ve önemini bir kat daha artırmıştır. Halkımızın da bu gerçekliğin bilinciyle yürüyüş tarzını yetkinleştirdiğini görmekteyiz.

Güney'de yaşanan ve bir trajedi niteliğine bürünmüş bulunan acılar var. Bu bir realite olarak karşımızdadır ve halen de dinmiş değildir. Ama bu acılardan Doğu'su, Batı'sı, Güney'i ve Kuzey'i ile halkımızın çıkardığı önemli dersler de vardır. Öyle dersler ki, devrimin zaferi için ne pahasına olursa olsun mutlaka bilincine varılması gereken türdendir.

Bu çerçevede en başta yıllar yılıdır halkımızın kanını akıtan ama bundan gerekli sonucu çıkarmak, buna dayanarak ileri mevziler kazanmak şurda kalsın, önemini bile idrak etmemiş görünen Güney'deki klasik önderliklerin ipliklerinin iyiden iyiye pazara çıkması durumundan söz etmek gerekir.. Öyle ki, şu ya da bu biçimde bunların peşine takılmış bulunan ve az da olsa bir kurtuluş umudu olabileceğine inanan kitlelerin nezdinde hiçbir inandırıcılıkları ve itibarları kalmadı. Dahası, bağımsızlıkçı mücadeleyi engellemek için hesaplarını çeşitli biçimlerde bu güçlere dayandıran sömürgeci ve emperyalist çevreler bile, bu tükenişten ürküntüye kapıldılar. Örneğin, sömürgeci Türk burjuvazisinin temsilcileri herkesten önce feryat ederek, bu durumdan bağımsızlıkçı hareketin, hatta daha da somut biçimde ifade ederek PKK'nin güçlenerek çıkacağını endişe ile dile getirdiler.

Gerçekten de PKK-ERNK-ARGK önderliği Kuzey'de olduğu gibi Güney'de de etkinliğini arttırarak yegane otorite durumuna gelmiş ya da hızla gelmektedir. Bu önderliğin yol göstericiliği ve yönlendiriciliği altında Kürdistan halkı birliğini her geçen gün pekiştirerek, hem de bunu tarihinde ender görülen bir düzeye vardırarak güçlü bir direniş ve görkemli bir yürüyüş tarzı tutturuyor. 1991 Newroz süreciyle birlikte yaşanan yaygın serihildanlar, bu güçlü birlik ve yürüyüşün en somut kanıtı ve göstergesi oluyor. Güney Kürdistan halkına yardımda sergilenen birlik ruhu ve kararlılık diğer bir gösterge olarak anılabilir.

Yüzbinlercesinin sınır boylarında halen çekmekte olduğu acılardan halkımızın çıkardığı önemli bir ders ve sonuç da, doğacak tarihi fırsatlardan nasıl yararlanılabileceğini kavraması ve bu bağlamda kendi öz gücüne güvenin anlam ve önemini bilince çıkarması olmuştur.

Bu bilinçle PKK-ERNK-ARGK öncülüğü etrafında kenetlenerek güçlü bir tarzda yürüyüşe geçen Kürdistan halkının bu yönelimi karşısında en çok etkilenecek güçlerin başında sömürgeci TC'nin geleceği açıktır. TC, gerçekten de iflas bayrağını iyice yükseltmiş, bu görkemli direnişle artık tek başına başa çıkamayacağını çok iyi anlamış ve kendisini ABD ve diğer emperyalistlerin kollarına bırakmıştır. Bugün Kuzey ve Güney Kürdistan'da bulunan emperyalist askeri güçler, gerçekte Kürdistan halkına yardım için değil, TC'nin tek başına başa çıkamayacağını itiraf etmek zorunda kaldığı PKK önderliğindeki özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini engellemek için bulunmaktadır. Kürdistan'daki emperyalist güçlerin varlığının nedeni ve anlamı budur. Tampon bölge ya da güvenlik kuşağı gibi adlar altında geliştirilmek istenen planlar da, devrimci direnişin engellenmesi planlarıdır. Ancak Başkan APO'nun deyişiyle bu sinsi planların dayandırılmak istendiği alanları bir direniş kuşağına çevireceğimiz ve dolayısıyla bu planların sahipleri ile bunların işbirlikçilerini bir kez daha hüsrana uğratacağımız kesindir.

Bir yandan kitlesel gösteri ve ayaklanmalar, bir yandan da gerilla saldırılarının Kürdistan'ı boydan boya sarması bu gerçeğin somut kanıtıdır. TC özel savaşının birinci görev olarak önüne koyduğu "gerilla savaşını Botan'la sınırlama" planı, ARGK'nin son aylarda Kuzey ve Güney-Batı eyaletlerinde gerçekleştirdiği yoğun saldırılarla boşa çıktı. En yaygın kitlesel gösteri ve eylemlerle de desteklenip beslenen bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz, dengeli ve kararlı bir tarzda hızla zafere yürüyor.

ARGK gerillaları: Kırlardan kentlere doğru... Foto: Berxwedan

Bongîlan

ARGK fırtınası bu kez Bongîlan'da esti

İLÇE MERKEZİNE BASKIN:

KAYMAKAM VE ÜÇ GÖREVLİ ÖLDÜRÜLDÜ

Çewlik / Bongîlan *(Berxwedan):* Son dönemlerde Çewlik-Müş yöresinde fırtına gibi esen ARGK gerillaları, kırsal alanda gerçekleştirdiği bir dizi saldırılarla sömürgecilere ağır kayıplar verdirdi. Bu saldırıların bir zirvesi niteliğindeki Bongîlan (Solhan) ilçesinin baskını ise sömürgeci-faşist TC için tam bir hezimet oldu. Sömürgeci otoritenin ilçedeki temsilcisi olan kaymakam, savcı ve diğer 2 görevli ARGK gerillalarının sel gibi kabaran hınç ve öfkesinden kurtulamayarak imha oldular. Çok sayıda devlet yetkilisi de ağır yaralandı.

Sömürgeci TC devleti, ulusal kurtuluş kuvvetlerimizden aldığı bu ağır darbe ve yenilgi karşısında şok geçirmişçesine sarsıldı ve kendi varlığını tartışmaya başladı. İnönü ve Demirel gibi muhalefet liderlerinin *"Kendi kaymakamını bile koruyamayan bir devletin varlığından bahsedilemez"* tarzındaki sözleri, sömürgeci otoritenin Kürdistan'da nasıl yerle bir edildiğinin itirafıdır.

TC'yi adeta beyninden vurulmuşçasına sarsan baskın olayı şu sekilde gelişti:

28 Nisan günü saat 18.30 sularında kalabalık sayıdaki ARGK birlikleri Bongîlan ilçesine çeşitli kollardan süratle girerek, ilçenin denetimini ele geçirdi. Olayda halkın zarar görmemesi için gerillaların aşırı derecede itina gösterdikleri dikkat çekti. Önceden tespit edilmiş bulunan sömürgeci hedefler kısa sürede planlandığı biçimde ele geçirilerek etkisizleştirildi. En başta gelen hedef ise, TC'nin ilçedeki en üst düzey temsilciliği olan kaymakamlık binasıydı. Binayı derhal sararak içeri dalan gerilla birliği kaymakamın içerde olmadığını farketti. Burada gerillaların başarısı için herşeyi yapmaya hazır halktan biri, kaymakam ile diğer sömürgeci yetkililerin Kaymakamlık Binası'nın hemen karşısındaki lokalde toplantı halinde olduklarını bildirir. Gerillalar derhal söylenen noktaya yönelirler. Kaymakam başta olmak üzere TC'yi temsil eden hemen tüm kurumların müdür ve temsilcileri orada toplantıdadır. Bir anda halktan kişilerin bu kan emiciler topluluğundan ayrılmasını emreden gerillanın sert komutu ile karşılaşan sömürgeci yetkililer, pis canlarını kurtarmak için kendilerini masaların altına atmaya ve yalvarmaya başlarlar. Ancak nafile. Kürdistan halkına çektirdikleri bütün acıların hesabı onlardan sorulacaktır. Ve halkımızın kahredici öfkesi ARGK gerillalarının namlularından TC sömürgecilerinin üzerine boşalır.

İlçe Kaymakamı Ersin Ateş, Savcı Mehmet Türksever, Orman İşletme Şefi Ahmet Yener ile adını öğrenemediğimiz bir orman muhafaza memuru olay yerinde ölürler. Aralarında emniyet müdürü, hakimler ve diğer daire amirleri ve polislerin bulunduğu çok sayıda kişi de yaralandı. Yaralılardan birkaçının durumlarının ağır olduğu ve bunların Çewlik (Bingöl) ve Amed'deki hastanelere kaldırıldıkları bildirilmektedir.

ARGK komutanı: *"Halkımıza çektirilen acıların hesabını sormaya devam edeceğiz"*

Büyük bir başarı ve ataklıkla baskını gerçekleştiren gerilla birlikleri hiçbir kayıp vermeden, düzenli bir biçimde geri çekilerek üslerine doğru uzaklaştı. İlçe merkezinden ayrılmadan önce biriken halka hitaben kısa bir konuşma yapan gerilla komutanı: *"Sizlere çektirilen hiçbir acı karşılıksız kalmayacak. Bu acıların hesabını, sömürgecileri nihai olarak güzel Kürdistan'ımızdan kovuncaya kadar sormaya devam edeceğiz"* dedi. Bu sözler ve fırtına gibi esen gerillanın başarılı eylemi, halk üzerinde büyük bir etki bıraktı. Olayın çevre il ve ilçelerden duyulması ile birlikte bu sevinç dalga dalga geniş alanlara yayıldı.

Çewlik merkezinde olayı duyan bir yurtsever, duygularını şöyle dile getiriyordu: *"Avucumun içi gibi düzde bulunan Bongîlan'a ordumuz gündüz gözüyle böyle girdiyse, artık sıra büyük şehirlerde ve vilayetlerdedir. Şu TC'nin valisi ne zaman kaçacak acaba?"*

Olayda yaralı olarak kurtulan bir hakim de TC kolluk kuvvetlerinin ARGK karşısındaki zavallılığını şu sözlerle itiraf ediyordu:

"Lokalde bulunanların hepsinde silah vardı. Ayrıca saldırı sırasında lokalde 8 koruma görevlisi de yanımızda bulunuyordu. Ancak kimse silahını kullanacak fırsatı bulamadı. Silah sesleri duyunca kendimi masanın altına attım. Omuzumdan yaralandım. Her iki kapıdan bizi çapraz ateşe tuttular."

Faşist uşak Abdulkadir Aksu, uğranan hezimetin etkisini gidermek için Bongîlan'a gitti

İçişleri Bakanı faşist uşak Abdulkadir Aksu, olaydan sonra sömürgecilerin uğradıkları hezimetin acısını gidermek üzere Bongîlan'a gitti. Efendilerine yaranmak için çırpınan bu uşak, ARGK gerillalarını karalamak için çırpınıp durdu, ancak ilçe halkı, sömürgeciliği, gerillaların cezalandırıldığı kaymakam Ersin Ateş'in şahsında çok iyi tanıyordu. Özellikle son dönemlerde ilçe halkı ve çevre köyler üzerinde tam bir faşist terör estirmekteydi. Çok sayıda kişi gözaltına alınarak işkenceye tabi tutulmaktaydı. 70 yaşındaki insanlarımızı bile gerillalara yardım ediyor gerekçesiyle iş-

kence tezgahlarına göndermekteydi. Faşist kaymakam Ersin Ateş'in uygulamaları halkı öylesine canından bıktırmıştı ki, ulusal kurtuluşçu çevrelerle pek ilişkisi olmayan apolitik bazı yoksul kişiler, her türlü baskıyı göze alarak bir süre önce onu Çewlik valiliğine şikayet etmişlerdi. Sanki iti ite şikayet etmekle bir sonuç alınabilirmiş gibi.. Böylece halkımızın en bilinçsiz kesimleri bile sömürgecilerden hesap soracak mercinin neresi olduğunu, devrimci adaletin kimler eliyle icra edeceğini öğrenmiş oldu.

Baskın olayından sonra sömürgeciler ARGK gerillaları karşısındaki acizlik ve yenilgilerinin acısını halktan çıkarma yoluna giderek, çok sayıda tutuklamalara giriştiler. Faşist uşak Abdulkadir Aksu'nun alana gelmesiyle tutuklamalar daha da artırıldı. Edindiğimiz bilgilere göre baskının hemen ertesi gününde ilçede 23 kişi gözaltına alındı. Bunlardan 9'unun tutuklandığı bildirildi.

Çewlik merkezinde askerler çocukları taradı:

13 yaşındaki bir çocuk katledildi

Bongîlan baskınının gerçekleştiği 28 Nisan tarihinde, baskından birkaç saat önce Çewlik merkezinde, sömürgeci askerler top oynayan bir grup çocuğu acımasızca taradı. Açılan ateşle 13 yaşındaki **Murat Ardıç** olay yerinde can verdi. Bu olay bile, birkaç saat sonra gerçekleşen Bongîlan baskınının ne denli haklı olduğunu göstermeye, sömürgecilerin halkımıza nasıl acılar yaşattığını görmeye ve buna mutlaka karşılık verilmesi gereğinin kavranmasına yetmektedir.

Çewlik'in Kıbrıs Mahallesi'nde oyun oynayan çocukların topları yakındaki subay lojmanlarının bahçesine düştüğü gerekçesiyle, lojmanların önünde nöbet bekleyen askerler çocukları sıraya koyup üzerlerine otomatik silahlarla ateş açarlar. Açılan ateş sonucu Murat Ardıç adında 13 yaşındaki bir çocuk olay yerinde ölürken, çocuklardan bazıları da yaralanır. Büyük bir dehşet ve korku ile sağa sola kaçışan diğer çocuklar katliamdan kurtulurlar.

Midyad

ARGK'nin kent baskınlarına yenileri ekleniyor:

Midyad baskınında sömürgecilere korkulu anlar yaşatıldı

Midyad *(Berxwedan)*: ARGK'nin son dönemlerde giderek sıklaşan kent baskınlarına bir yenisi daha eklendi. Bu kez baskın sırası Midyad'daydı. 15 Nisan 1991 tarihinde Midyad ilçe merkezine baskın düzenleyen ARGK gerillaları, sömürgecilere korkulu anlar yaşattı. İlk belirlemelere göre baskın sırasında 4'ü polis, 5'i de bir işbirlikçi ajan ve yakınları olmak üzere toplam 9 kişi öldürüldü.

Olayı yaşayanların ve görgü tanıklarının anlatımına göre baskın şu şekilde gerçekleşti:

15 Nisan gecesi saat 23.00 sıralarında ARGK birlikleri ilçenin çevresini kuşatırlar. Gerillaların bir kesimi kenti tamamen sararak giriş çıkışları kontrol altına alırken, diğer gruplar da ilçe merkezine girerek belli noktalara baskınlar düzenler. İlk hedef noktası ise polis karakoludur. Roket ve bombalar da kullanılarak karakol yoğun bir ateşe tutulur. Bu sırada çevredeki halk büyük bir patlama olduğunu belirtmektedir. Muhtemelen pencereden giren bomba veya roket mermisinin içerdeki cephaneye isabet etmesinden doğan bir patlama olduğu söylenmektedir. Bunun sonucunda içerdekiler büyük kayıp verirler. Kesin durum öğrenilememekle beraber, bu saldırı esnasında 4 polisin öldüğü, 2 polis ve bir bekçinin de ağır yaralandığı bildiriliyor.

Aynı anda başka bir grup da, azılı MİT ajanı Ekremê Mıtrıb'ın polis karakolundan aşağı yukarı 500 metre mesafedeki evine saldırı düzenler. Daha önce bu faaliyeti terketmesi için defalarca uyarılan bu ajanın sağ kurtulmaması için ev yoğun bir ateşe tutulur. Ekrem denen ajanla birlikte evde bulunanlardan 4 kişi daha ölür. Bunlardan ikisinin ajanın karıları olduğu söylenmektedir. Öte yandan ilçeye baskın olduğu ve evin saldırıya uğradığı anda içerde bir grup işbirlikçi ajanın daha bulunduğu, bunlardan saldırı sırasında dışarıya kaçmak isteyen ikisinin gerillalar tarafından yakalanarak birlikte götürüldüğü tarzında haberler de yayıldı. Ancak bu haber kesinlik kazanmadı.

Ekrem denen ajanın evine saldırı gerçekleştirildiği sırada, ajanın çocuklarından biri arka pencereden kaçmayı başarır. Karakolun da abluka altında olduğundan haberi yoktur. Yardım istemek üzere hızla karakola doğru koşar. Ancak gece karanlığında kendisini tanımayan polislerin içerden açtığı ateş sonucu ağır yaralanır. Gerilla kuşatması altında zaten korku ve panik içinde beklemekte olan polisler, karakola doğru koşanın kim olduğunu soracak halde değildirler.

Olayı yaşayan bir görgü tanığı şunları anlatıyor:

"Baskın düzenleyen gerillaların sayılarını bilmiyorum, ama Midyad büyük bir ilçedir. Ve gerillalar tüm ilçenin etrafını sarmışlardı. Karakoldaki büyük patlamanın ardından çok silah sesleri duyuluyordu. Çok ateş ediliyordu, her yerden ateş ediliyordu. İlçe merkezinin her yerinden silah sesleri geliyordu. Bu boyutlardaki bir saldırıyı ancak çok büyük bir gerilla birliği gerçekleştirebilir."

Gerçekten de baskını düzenleyen birlik kalabalık bir birliktir. Gerillalardan başka çok sayıda halk milisi de bu saldırı eyleminde yer almıştır. Gerilla ve milislerin etkin saldırısı karşısında, sömürgeci kolluk kuvvetleri bir varlık dahi gösteremediler. Gerilla ateşine karşılık vermekten ziyade canlarını kurtarmanın telaşı içindeydiler. Olayda sadece bir milis yaralandı. O da karakol binası ile Ekrem ajanının evi arasındaki yüksek bir binada bulunan bir polisin açtığı ateşle yaralandı. Yaralı kişinin olay yerinden uzaklaşarak bir eve sığınmayı başardığı, ancak gerillaların geri çekilmesinden sonra başlatılan operasyonlarda düşmanın eline geçtiği öğrenildi.

Saldırı sırasında karakolda kaç polisin öldüğü veya yaralandığı konusunda sömürgeciler hiçbir açıklamada bulunmadılar. Karakoldaki ölülerin gizliden çıkarılıp memleketlerine gönderildiği bildiriliyor. Ancak öldürülen Ekrem adlı ajanın cenazesini 16 Nisan'da sömürgeciler toprağa verdiler. Mezarlığa ajanın birkaç akrabası dışında hiç kimsenin gitmediği dikkat çekti.

Baskından sonra yoğun tutuklamalara girişildi

Sömürgeciler, gerilla karşısında yaşadıkları aciziliğin ve yenilginin etkisini halk arasında yoğun tutuklamalar yaparak gidermeye çalışıyor. Olaydan sonra Midyad merkezi ile bazı çevre köylerde yapılan operasyonlarda çok sayıda kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında 7 de kadın vardı. Ancak kadınların ertesi gün serbest bırakıldığı bildiriliyor. Şu anda Ewertê, Arnas, Mizizêx ve Bawerê köylerinden toplam 20 kişi gözaltında bulunmaktadır.

Gözaltında bulunanlardan isimlerini öğrenebildiklerimiz şunlardır:

Ewertê köyünden; **Hanna Aslan** (Köy muhtarı), **İsa Akay** (Aza), **Mirza Akbulut** (Aza), **Süleyman Turay, Süleyman Baduş, Mehmet İnan, Abdullah İnan, Latif Baduş, Salih Ürek, Latif Demir** ve **Mehmet Demir.**

Arnas köyünden; adını öğrenemediğimiz köy muhtarı ile **Abdülkadir Kaplan.**

Mizizêx köyünden; **Hüseyin Demir, Ramazan Demir, Hasan Demir, M. Ali Akgül, Rıdvan Önen** ve **Fahrettin Şahin.** Fahrettin Şahin'in, Midyad baskını sırasında yaralanan ve daha sonra sömürgecilerin eline geçen kişi olduğu bildiriliyor.

Bawerê köyünden ismini henüz öğrenemediğimiz bir minibüs şoförü de, eylemi yapanlardan bir grubu minibüsü ile taşıdığı gerekçesiyle gözaltına alınmıştır. Ayrıca bu kişiye ait araca da el konmuştur.

Hezex

PKK IV. Ulusal Kongresi'nin çıkardığı Af Yasası'ndan yararlanmak isteyen 20 korucu silahlarını bıraktı

Hezex *(Berxwedan)*: Kürdistan'ın birçok alanında, PKK IV. Ulusal Kongresi'nin çıkardığı Af Yasası'nı büyük bir fırsat olarak değerlendirip silahlarını bırakanların sayıları hızla artmaktadır. En azılı düşman konumundaki aşiretlerden bile bu doğrultuda talepler gelmektedir. Gerilla kaynaklarından aldığımız bilgilere göre, çeşitli düzeydeki gerilla komutanlıkları, Af Yasası'ndan yararlanmak isteyen çevrelerin hiçbir ikircikliğe düşmeden, ulusal kurtuluş kuvvetlerine güven duymalarını ve bir an önce harekete geçerek eski olumsuz konumlarından kurtulmalarını isteyen yaygın sözlü ve yazılı açıklamalar yapmaktadır.

Bu çağrılara olumlu karşılık veren alanlardan biri de Hezex (İdil)'tir. Hezex'te ayrıca halk da bir süreden beri korucuları silah bırakmaya zorlamak amacıyla **"Koruculara Ambargo Kampanyası"** başlatmıştı. Bir süreden beri devam eden kampanyanın asıl sonuçlarının bayramdan sonra ortaya çıkacağını geçen sayılarımızda belirtmiştik. Gerçekten de ambargo kampanyası sonuç vermeye başladı.

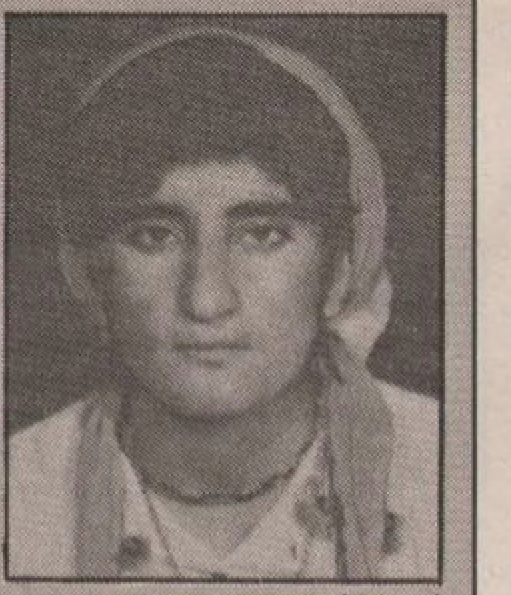
Hezex'e bağlı Xirabê Nêriyan (Teke) köyünün 20 korucusu, 22 Nisan günü ilçe merkezine gelerek daha önce almış oldukları silahları sömürgeci yetkililere geri verdiler. 1987 yılından beri koruculuk yapan bu kişilerin silah bırakma olayı o kadar kolay gerçekleşmez. Sömürgeciler bunu engellemek için olmadık yol ve yöntemlere başvurur. Ancak köylüler silah bırakmakta kararlıdır.

Tabur komutanı Ahmet Karatan, silahları geri vermek isteyen köylüleri, *"silahları bırakırsanız hepinizi vururum"* diyerek tehdit eder. Daha sonra hakaret,

'91 Newroz ve serîhildan kıvılcımını yakan kahramanlarımız

Nisêbin ile Mehsert (Ömerli) arasında bulunan Kersivan (İkitepe) köyü yakınlarında, 14 Mart 1991 günü sömürgeci birliklerle girdikleri çarpışmada, kahramanca direnerek ve düşmana ağır kayıplar verdirerek şehit düşen ARGK gerillaları; bu kahramanca direnişleri ve anlamlı şahadetleriyle Newroz ayaklanmalarının ilk kıvılcımı oldular. Nisêbin halkı bu kahraman evlatlarının cenazelerini almak üzere ayaklandı ve bu ayaklanma Newroz serîhildanı ile bütünleşerek Kürdistan'ın her alanına yayıldı. Onlar gencecik yaşamlarını feda ederek, Kürdistan halkına gerçek kurtuluşun yolunu gösterdiler. Kürdistan halkı da onların gösterdiği kutsal yoldan kurtuluşa ve zafere yürümede kararlı olduğunu 1991 serîhildanlarında bir kez daha kanıtlayarak, sömürgeci düşman üzerine yürüdü.

Geçen sayılarımızda, haber olarak verdiğimiz çarpışmada şahadete ulaşan yoldaşlarımız şunlar:

Adı: Sadiye BAYSAL (Cihan)
Doğum yeri: Gürik köyü/Nisêbin
Doğum tarihi: 1974

Adı: Terfa YILDIRIM (Rojîn)
Doğum Yeri: Cibiltînê köyü/Nisêbin
Doğum tarihi: 1973

Adı: Şemsettin YILMAZ
Doğum yeri: Talatê köyü/Nisêbin
Doğum tarihi: 1973

Adı: M. Salih KOÇ
Doğum yeri: Menderiyê köyü/Nisêbin
Doğum tarihi: 1973

Ayrıca çarpışmada grubun komutanı olduğu bildirilen, **Nisêbin/Badibê** köyünden **Ömer YADEL (Mîrza)** yoldaş da şehit düştü.

küfür ve dayakla onları korkutup caydırmak ister. Ancak bütün tehdit ve baskıya rağmen köylüler istemlerinde diretirler. Bunun üzerine binbaşı başka bir yol dener. Bu kez *"peşin aldığınız maaşları geri vereceksiniz"* dayatmasında bulunur. Köylüler durumu avukatlarla görüşürler, avukatlar bu parayı geri vermek zorunda olmadıklarını söyler. Buna rağmen onlar, *"Bu şerefsizliğe daha fazla dayanamıyoruz, parayı verip bu berbat konumdan kurtulacağız. Yoksa halkımızın yüzüne bile bakacak halde değiliz. Utancımızı çoluk çocuklarımız bile taşıyamıyorlar artık"* diyerek, sömürgecilerin istemiş oldukları 7 milyon 540 bin TL'yi aralarında toplayıp binbaşıya götürürler.

Bu durum karşısında öfkeden kuduran faşist binbaşı, toplu olarak bulunan 20 korucunun da hemen orada gözaltına alınması emrini verir. Faşist binbaşı, aslında tutuklama ve işkence ile de bu kişileri kararlılıklarından caydıramayacağını anlamıştır. Ama Hezex'te sayıları 400 kadar olan korucuların tümünün de aynı yola başvurmak üzere olduğunu sezdiğinden, bu ilk kafileyi tutuklatıp işkence yaptırır.

Gözaltına alınanlardan 10'u daha sonra serbest bırakılır, geri kalan 10 tanesi ise halen gözaltındadır. Silah bıraktıkları için gözaltında bulundurulan korucular şunlar:

Mehmet Üklü, Mahmut Üklü, Muhittin Üklü, Halim Ögel, Mecdin Ögel, Ata Ögel, Abdullah Çakar, A. Rahman Ongün, A. Rahman Denli ve **A. Rahman Alkış.**

Gözaltına alındıktan kısa süre sonra serbest bırakılanlar ise; **Salih Alkış, Fahrettin Argün, Kerem Üklü, Hacı Demir, Salih Demir, Hamit Demir, Halil Öget, Sadık Denli, Ahmet Argün** ve **Ahmet Ongün**'dür.

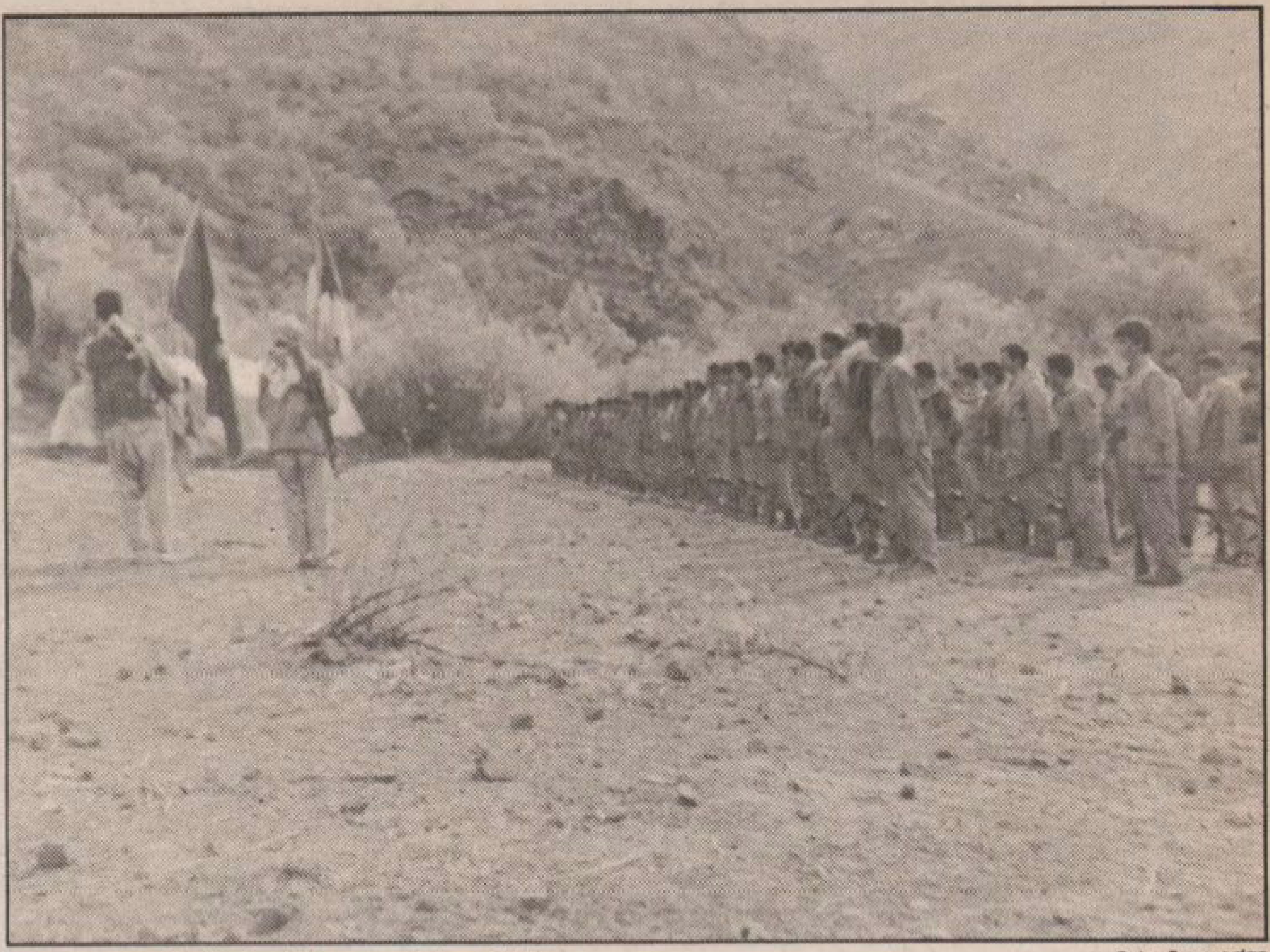
Bütün korucularının silah bıraktığı Xirabê Nêriyan köyü, Hezex'e bağlı yaklaşık yüz haneli bir köydür. Köylülerin korucu yapılması 1987 yılında sömürgecilerin tehdit ve vaadleriyle gerçekleşir. Köylüler isteyerek bu işe bulaşmazlar. Ancak bir kez bulaştıkları için de nasıl kurtulacağının sıkıntısıyla dört yıl kıvranırlar. PKK IV. Ulusal Kongresi'nin Af Yasası çıkardığını duymaları, onlar için büyük bir sevinç ve umut kaynağı olur. Hezex halkının da tam bu dönemde isabetli bir kararla uygulamaya başladıkları "ambargo" korucuların silah bırakma girişimlerini daha da hızlandırır.

Sömürgecilerin zorla eline silah tutuşturup kendi halkına karşı 4 yıl savaştırdığı korucular- dan biri, 22 Nisan günü silahını geri verdiği gerekçesiyle gözaltına alınıp serbest bırakıldıktan sonra Berxwedan muhabirine şunları söyledi:

"Koruculuk hayatı zehir etmişti bize. Çoğu zaman karılarımızın ve çocuklarımızın yüzüne bile bakamıyorduk. Ve tam 4 yıl bu cehennemden 'acaba nasıl kurtulabiliriz' diye hep kendimize soruyorduk. Hele son zamanlarda, kimse artık bize selam bile vermiyordu. Şoförler minibüslerine almıyor, esnaf mal satmıyordu. Yakınlarımız bile bizimle ilişkilerini kesti. Evde çocuklarımız aç kalacaktı bu gidişle.

"Partinin af çıkardığını duyunca, tamam dedik Allah yüzümüze baktı, bu cehennemden kurtulmak umudu doğdu herhal. Biz başında da isteğimizle korucu olmamıştık. Köyümüze gelen Latif başçavuş, 'koruluğu kabul etmeyenler ölecektir' diyerek tehdit etti ve bize zorla silah verdi. Ama yine de Parti ve gerillalar bizi affettiği için çok sevinçliyiz. Artık biz de insanların arasına çıkabileceğiz. Silahları geri vermek istediğimizde binbaşı Ahmet Karatan bizi yine tehdit etti. Ancak bizi öldürseydiler bile kesin silah bırakmakta kararlıydık. Zaten biz silah bırakmaya gidersek başımıza neler geleceğini biliyorduk. Ama ne yaparsa yapsınlar kesinlikle silahları bırakacağız. Çünkü artık akraba ve tanıdıklarımızın yüzüne rahat ça bakabiliyoruz. Diğer köylerin korucularına da diyeceğim, bu şerefsizlikten bir an önce kurtulsunlar, gerillaların tanıdığı bu fırsatı kaçırmasınlar."

Sömürgeciler silah bırakan korucular işkence ve baskıyla gözdağı veriyor, ama halk ambargoyu Hezex'te tek bir korucu kalıncaya kadar sürdüreceğini söylüyor.

Büyük gerilla birlikleri artık her eyalette eğitiliyor Foto: Berxwedan

Mûş - Pasûr

Mûş yöresindeki çarpışmalar devam ediyor:

Keran bölgesinde düşmana verdirilen kayıp: 3 subay, 2 özel tim elemanı ve 1 korucu

Amed / Mûş *(Berxwedan)*: Mûş - Çewlik - Amed üçgeninde yaklaşık iki haftadan beri yaşanan yoğun çarpışmalar halen yer yer devam ediyor. Bu çarpışmalarda ARGK gerillalarının sömürgecilere ağır kayıplar verdirdiği bildiriliyor.

Geçen sayımızda Zengok-Pasûr (Kulp) arasında meydana gelen, ancak kesin sonucu belli olmayan çarpışma haberini duyurmuştuk. Söz konusu çarpışmanın geçtiği alan Mûş'un Keran bölgesidir. Bu bölge Pasûr sınırına da çok yakın bir konumdadır.

Keran'daki çarpışmalarda sömürgecilerin kesin kayıpları 6'dır. Bunlardan 3'ü subay, 2'si özel tim elemanı ve 1'i de köy korucusudur. Bu çarpışmada ARGK birliklerinin herhangi bir kayıpları olmamıştır.

Sömürgeci birlikler ARGK pusularında ağır kayıplar veriyor

15 Nisan'dan bu yana Mûş ile Pasûr arasındaki alanda, sömürgeci askeri birlikleri birçok kez pusuya düşüren ARGK gerillaları, düşmana onlarca kayıp verdirdi.

Hemen her gün çarpışmaların yaşandığı Pasûr alanında, 22 Nisan günü bir düşman askeri birliği pusuya düşürüldü. İlk belirlemelere göre olayda toplam 12 asker öldürüldü.

TC yetkililerinin ağır kayıplar verdiği bu olaylar hakkında hiçbir açıklama yapmadığı bildiriliyor. Oysa bu olaydan bir hafta önce yine aynı bölgede meydana gelen bir olayda da TC birlikleri önemli kayıplar vermişti.

Yine Mûş'un Gimgim (Varto) yöresinde 17 Nisan'da başlayan ve aralıklarla üç gün devam eden çarpışmalarda toplam 50 civarında düşman askerinin öldürüldüğü ve çok sayıda da yaralının bulunduğu bildirilmektedir. 20 Nisan tarihinde çarpışmalar halen sürüyordu ve belirtilen kayıplar sömürgecilere o tarihe kadar verdirilen kayıplardı. Çarpışmaların kesin sonucu henüz öğrenilemedi, ama yöredeki halk son derece coşkulu bir anlatımla ARGK'nin kahramanlıklarından sözetmekte, gerillaların bu çarpışmalardaki başarısı dilden dile dolaşmaktadır.

Çewlik

Germav'da askeri konvoy pusuya düşürüldü: 24 asker öldürüldü, çok sayıda yaralı var

Çewlik / Bongîlan *(Berxwedan)*: Son bir aylık sürede gerilla saldırılarının yoğun biçimde yaşandığı alanlardan biri de Çewlik (Bingöl) alanıdır. Öyle ki, gerillaların sömürgeci hedefleri dövmediği gün yok gibi. Her gün bir alanda ve bazen birkaç alanda birden mutlaka düşman hedeflere yönelik gerilla saldırısı gerçekleşiyor. Karakol baskını, pusu, çarpışma vb. eylemlerde sömürgecilere ağır kayıplar verdiriliyor.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin bu alanda gelişip kök salması, gerilla savaşının oturtulması için ARGK büyük çaba ve fedakarlıklar sergiledi. Yıllarca süren amansız bir mücadelede birçok değerli komutan ve savaşçılarını bu alanda şehit verdi. Bunca çaba ve fedakarlığın anlam ve önemi bugün daha iyi anlaşılabiliyor. Sömürgeci özel savaşın gerilla savaşını Botan'da kuşatma ve o alanla sınırlama taktiği, günümüzde Çewlik vb. alanlarda yoğun ve yaygın bir gerilla mücadelesi sergilenerek boşa çıkarılıyor. Düşman taktiğinin bu biçimde boşa çıkarılarak, gerilla savaşının bu alanlarda yükseltilebilmesinde, sözünü ettiğimiz çaba ve fedakarlıkların ve şehitlerimizin mücadelesinin rolü belirleyicidir.

Bu alanda sömürgecilere önemli kayıpların verdirildiği eylemlerden bir 19 Nisan günü Germav (Hamamlar)'da meydana geldi. Çewlik merkezine yaklaşık 20-25 km. mesafedeki Germav mıntıkasında, bir düşman askeri konvoyu ARGK gerillalarının pusuna düştü. Düşman konvoyu gerillanın yoğun ve etkili ateşi altında kısa sürede büyük hasara uğradı. Hafif makinalı silahlar dışında, roket vb. ağır gerilla silahlarının da etkili bir biçimde kulanıldığı saldırıda, düşman birliğinden toplam 24 askerin öldürüldüğü bildirilmektedir. Kalanların hemen hemen tümünün de çeşitli derecelerde yaralandığı, yara almadan kurtulanın olmadığı düşman konvoyunu saldırıdan sonra gören görgü tanıklarınca dile getirilmektedir. Sömürgeci askeri birliği pusuya düşüren gerilla birliği, kayıp vermeden üssüne çekildi.

Olaydan sonra karadan ve havadan büyük bir güçle alana yığılan sömürgeciler hantal birlikleriyle hiçbir sonuç alamadılar. TC yetkilileri bu olay hakkında da hiçbir açıklamada bulunmayıp suskunluğu tercih etti.

ARGK'nin efsaneleşen gerillası: Yıldız CENGİZ (Sultan) yoldaş

Sêrt'in Çakmak Mahallesi'nde 4-5 Şubat gecesi, kaldığı evi saran faşist ordu ve polis sürülerine karşı tek başına kahramanca direnerek iki saat çarpıştı. Yüzlerce düşman gücünün otomatik silah ve roketli saldırılarına karşı tek başına savaşan ve elindeki tabancayla iki düşman polisini yaraladıktan sonra, düşmanın eline sağ olarak geçmemek için son mermisini kendisine sıkarak şahadete ulaştı. Sömürgeci haydut sürüleri, roketlerle yıkıntıya çevirdikleri eve ancak **Yıldız CENGİZ (Sultan)** yoldaşın şahadetinden sonra girebildi.

Sultan yoldaş bu kahramanca direnişiyle Sêrt halkının nezdinde efsaneleşti.

Cunek'te karakol baskını: 9 asker öldürüldü.

Cunek (Yayladere)'de kısa süre içerisinde sömürgecilere ikinci bir ağır darbe vuruldu. Hatırlanacağı gibi 11 Nisan tarihinde Çemê Zeynê (Sürmelikoç) köyü yakınlarında bir TC taburu ARGK gerillalarınca pusuya düşürülmüş ve büyük bölümü imha edilmişti. Bu kez de aynı yörede bir jandarma karakoluna gerillalarca baskın düzenlendi, 9 asker öldürüldü, birçoğu da yaralı olarak saf dışı bırakıldı. Edinilen bilgilere göre kalabalık sayıdaki yaralılar helikopterlerle çevre il ve ilçelerdeki hastanelere taşındı.

Sömürgeciler aynı alanda kısa süre içerisinde üstüste yediği darbelerle şaşkına dönmüş durumda. ARGK, sömürgecilerden nasıl intikam alacağını güçlü ve aralıksız saldırılarıyla ortaya koyuyor.

Çewlik yöresinde daha pek çok gerilla saldırıları ve TC ordu sürüleriyle girilen çarpışmalar olduğunu haber aldık. Ancak bunların ayrıntılarını ve sonuçlarını henüz öğrenebilmiş değiliz.

Xoşkar (Sancak) alanında son günlerde ARGK gerillalarıyla sömürgeci birlikler arasında yer yer çarpışmalar oluyor. Kayıplar konusunda henüz bir bilgi edinemedik.

Ayrıca 20-21 Nisan gecesi Dara Hênê (Genç) ilçesine bağlı Sivan (Servi) bucağı yakınlarında da büyük çarpışmalar meydana geldiği ve bu çarpışmalarda düşmana büyük kayıplar verdirildiği bildirilmektedir.

Yöredeki gerilla faaliyetlerinin yoğunlaşmasıyla birlikte, sömürgecilerin gözaltına alma, tutuklama girişimlerine hız verdiği gözlenmektedir. Örneğin, Bongîlan (Solhan) ve köylerinde son birkaç gün içerisinde 30'un üzerinde kişi gözaltına alındı. Günlerce süren işkencelerden sonra çoğu serbest bırakılmak zorunda kalındı. Bunlardan 4'ü, ARGK gerillalarına yardım ve yataklık suçlamasıyla halen gözaltında ve işkence görmektedir. Halen yoğun işkence altındakilerden çoğu yaşlı ve hasta insanlar. Bunlardan Xortiyan köyünden **Saddık Ar**, 50 yaşındadır. Daha önce çeşitli yerlerinden tam beş kez ameliyat geçirmiş olan bu yurtsever, halen işkence altındadır. Diğer üç kişi; aynı köyden **Naim Ar** (23), **Sadık Sidar** (22) ve Liç köyünden **İbrahimê Beşir** (55)'dir. Bunlardan Naim Ar'ın 22 Nisan'da Çewlik merkezine sevkedildiği diğerlerinin halen Bongîlan'da tutuldukları bildirildi.

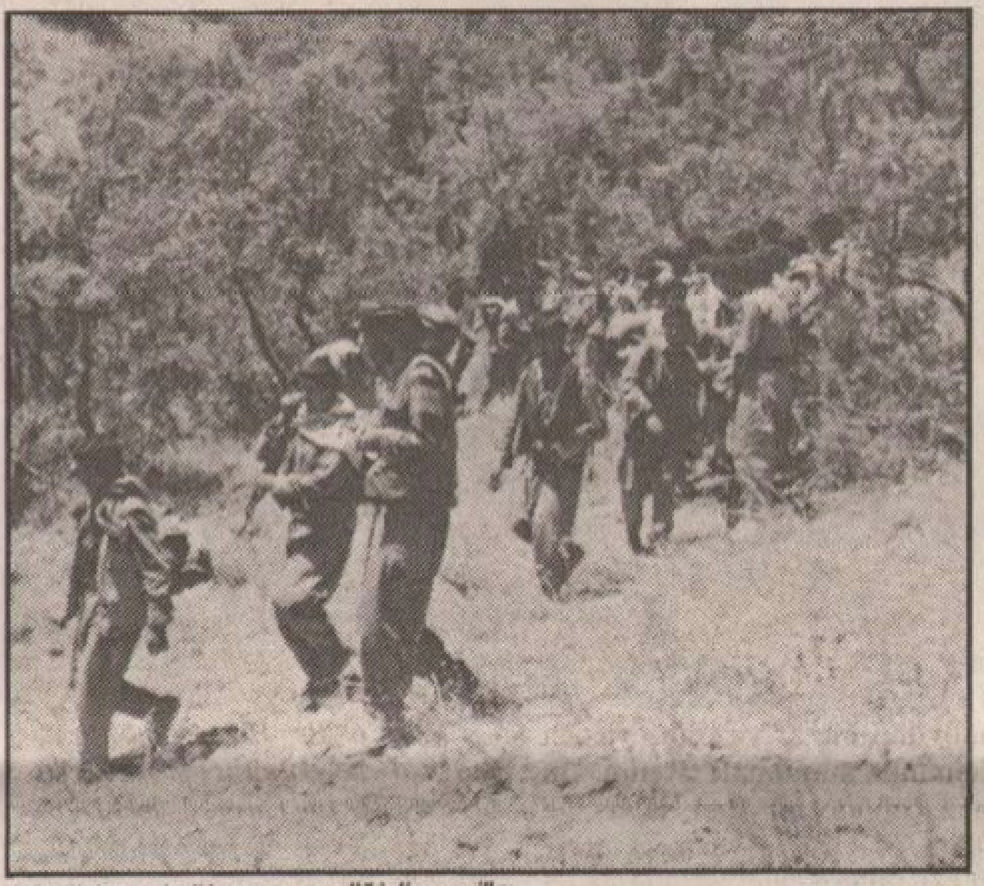
Nurhak

ARGK Nurhak'ta da eylemden eyleme koşuyor

Meledi-Nurhak *(Berxwedan)*: Kürdistan'ın bir ucundan diğerine dalgalanan ARGK bayrağı, son dönemlerde Kürdistan'ın batıdaki sınır boylarında, Nurhaklar'da da dalgalanmaya ve etkisini göstermeye başladı. Direniş bayrağını bu şekilde dalgalandıran ARGK, aynı zamanda 20 yıl önce bu alanda çarpışarak şehit düşen Türkiye devriminin önderlerinin intikamını da faşist-sömürgeci rejimden almış oluyor. Bu Türkiye halkına ve devrimcilere verilebilecek en anlamlı devrimci selamdır.

27 Mart 1991 tarihinde, Nurhak dağlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci birlikler arasında meydana gelen bir çarpışmada, 6 düşman askeri öldürülürken çok sayıda asker de yaralandı. ARGK birlikleri çarpışmada hiç bir kayıp vermedi.

Bundan kısa bir süre sonra 1 Nisan günü de, Nurhak kasabası merkez karakolu ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği tarafından basıldı. Roketlerin de kullanıldığı bu saldırıda, düşman karakolu ağır hasar gördü. Karakolda bulunanlardan çok sayıda ölü ve yaralı olduğu bildirilmektedir. Kendi kaynaklarımızdan düşman kayıplarının kesin sayısını henüz öğrenemedik. Ancak TC yetkilileri yaptıkları açıklamada, sadece 1 asker kayıpları olduğunu belirtti. Yöre halkı ise sömürgecilerin kayıplarının çok daha fazla olduğunu söylemektedir.

Kürdistan dağlarının şenliğidir gerilla Foto: Berxwedan

Saldırıyı başarıyla gerçekleştiren gerilla birliği kayıp vermeden üssüne çekildi.

Bundan bir gün sonra, yani 2 Nisan tarihinde, Nurhak'ın güneyinde Engizek dağları tarafına düşen Umutlu köyüne bağlı Çatalardıç mezrası, ARGK gerillaları tarafından basıldı. Köyü denetim altına alan gerillalar, köylülere yönelik konuşmalar yaptı. Daha sonra Mustafa Vural adındaki ajan evinden alınarak köy meydanına getirilip işlediği suçlar hakkında köylülere bilgi verildi. Köylülerin de onayıyla adı geçen ajan köy dışında kurşuna dizilmek suretiyle cezalandırıldı.

Licê

Gerillaları pusuya düşürmek isteyen sömürgeci birlikler ağır kayıplar verdi

Licê *(Berxwedan)*: Amed'e bağlı Licê ilçesinin kırsal kesimlerinde, gerillaları pusuya düşürmek isteyen sömürgeci birlikler, ARGK gerillalarının üstün savaş yeteneği karşısında bozguna uğrayarak ağır kayıplar verdi. Ava gitmek isteyen faşist ordu sürüleri, gerillaya av olmaktan kurtulamadı. 22 Nisan günü akşam saatlerinde Licê'nin Şeqlat (Şakland) köyü yakınlarında başlayıp, Hênê ilçesinin alt kesimlerine doğru sabaha yakın saatlere kadar yer yer devam eden çarpışmalarda, 4 özel tim elemanı, 2 uzman çavuş ve bir assubay olmak üzere toplam 7 kişi öldürüldü, 20'ye yakını da yaralandı.

Sömürgeciler bir süreden beri Şeqlatê köyüne yönelik tam bir terör estirmekteydi. Licê'ye 30 km. mesafedeki bu köy, son olaydan kısa bir süre önce askerler tarafından otomatik silahlarla taranmıştı. Kurşunlanan birçok ev hasar görmüş, bu duruma tepki gösteren ev sahipleri gözaltına alınarak işkenceye tabi tutulmuştu. Ayrıca köydeki bazı evlere arama bahanesiyle girip evlerdeki bütün eşyaları kırıp dökmüşlerdi. **Mehmet Dülger** ve **Hasan Özkaya** adlı köylüler, köyde terör estirildiği gün gözaltına alındılar. Köy muhtarı ve köylülerin ısrarı üzerine bu kişiler tekrar serbest bırakıldılar. Daha sonra köye gelen bir askeri birliğin başındaki faşist binbaşı, köylülere, *"Eğer gerillaların yerini söylemezseniz ve onlara yardımcı olursanız, bu baskılar hergün devam edecektir"* tarzında gözdağı verdi. Israrla gerillaların yerini öğrenmek isteyen binbaşı, nihayet isteğine kavuşur ve gerillaların konumlandığı alanı öğrenir.

22 Nisan günü akşam üzeri gerilla birliği, kalabalık sayıdaki bir askeri güçle kuşatmaya alınır. Ve çarpışma başlar. Saatler ilerleyip hava karardıkça çarpışma sömürgecilerin aleyhine döner. ARGK birliği üstün savaş tekniği ve etkili manevralarıyla çemberden hiç kayıp vermeden sıyrılmayı başarırken, faşist ordu birlikleri ile özel timlere de önemli kayıplar verdirir. Çemberden kurtulmayı başaran gerilla birliğinin düşman güçler tarafında izlenmesi üzerine çarpışmalar yer yer Hênê ilçesinin alt kesimlerine kadar devam eder. Burada çarpışma tekrar şiddetli bir biçime dönüşür. Sömürgeci birlikler burada da pek çok ölü veya yaralı kayıp verdikten sonra, gerillaları izlemenin kendisine daha da pahalıya mal olacağını anlayıp vazgeçer.

Sabaha yakın saatlere dek devam eden çarpışmalarda sömürgeci birliklere toplam 7 ölü ve çok sayıda yaralı verdirilir. Yaralılardan durumu çok ağır olanlar bulunduğu ve bunlardan bazılarının sonradan ölmüş olabileceği bildiriliyor. Amed muhabirlerimiz, 24 ve 25 Nisan tarihlerinde Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesi'ne helikopterlerle çok sayıda yaralıların taşındığını, ancak bunlarla temas kurma olanağı olmadığından nereden getirildiklerinin anlaşılmadığını bildirdi. Bunlar Licê çarpışmasında yaralananlar olabileceği gibi, Çewlik veya Muş yöresinden de gelmiş olabilirler. Bunlardan Fatih Ateş adlı bir askerin komada olduğu öğrenildi.

Licê halkı, sömürgecilerin halka hep baskı ve terör uygulamasının, gerillalarca böyle anında karşılık görmesinin baskıları oldukça azalttığını vurgulamaktadır. Halk, baskıların geçen yıllara oranla azalmış olmasını hem gerillanın alanda etkinliğinin son derece artmış olmasına ve hem de kitlesel eylemliliğin ilçede gelişkin boyutlara varmış olmasına bağlamaktadır.

Gerillalar Amed–Licê karayolunu birkaç saatliğine denetime aldı

24 Nisan tarihinde, Amed-Licê ana karayolunun denetimi birkaç saatliğine ARGK gerillalarının eline geçti. Yoğun bir trafiğin işlediği karayolunda yüzlerce aracı durdurarak kimlik kontrolü yapan gerillalar, zaman zaman da birkaç aracı durdurup içindekileri indirerek toplu propaganda yaptılar. Halk bu uygulamadan büyük bir sevinç ve gurur duydu. Sömürgeci birliklere değil de, kendi öz ordusunun elemanlarına kimlik ibraz ettirmenin, yoldan geçen kitleleri oldukça etkilediği ve duygulandırdığı görüldü.

Kerboran

Gerillalar bir düşman pususunu daha boşa çıkardı

Kerboran *(Berxwedan)*: ARGK birlikleriyle girdiği her çarpışmada yenilgi ve bozgundan kurtulamayan, sayı ve teknik açıdan büyük avantajlara sahip olmasına rağmen her seferinde ağır kayıplar veren sömürgeciler, artık pusu eylemleriyle sonuç almayı denemektedir. Bu amaçla pek çok alanda girişimlerde bulunmakta, ne var ki bu yöntemle de pek bir sonuç alamamaktadır. Sonuçta ya yine kendileri kayıp vermekte ya da günlerce pusu noktalarında beklemekten moralleri sıfıra inen askerleri gerillalarla karşılaştığında bir varlık gösteremeyerek yine hayal kırıklığına uğramaktadır.

Sömürgeciler benzer bir denemeye de 24 Nisan tarihinde Kerboran (Dargeçit)'da girişir. Kerboran'ın Amara köyü yakınlarında pusuya düşürülen gerilla birliği, düşmanın pususunu kolaylıkla boşa çıkarıp hiçbir kayıp vermeden alandan uzaklaşırlar. Bir kez daha başarısızlığa uğrayıp sonuç alamayan düşman birlikleri, havaya sıktığı binlerce mermi ile moral açıdan uğradığı çöküntüyü atlatmaya çalıştılar.

Öte yandan 21 Nisan günü akşam saat 23.00 civarlarında Kerboran merkezinde yaklaşık yarım saat kadar silah sesleri duyuldu. Sömürgeci yetkililer bu konuda bir açıklama yapmaktan kaçındı. Daha sonra ısrarlar üzerine ise, askerlerin tatbikat yaptıklarını söylediler. Ancak bu açıklamalar halka hiç de inandırıcı gelmemektedir. Halk arasında, muhtemel bir gerilla saldırısında sömürgecilerin darbe yediği ve bunu gizlemeye çalıştığı söylentileri dolaşmaktadır.

7 ve 15 Mart serîhildanında gözaltına alınanlardan 37'si tutuklanarak Amed Cezaevi'ne gönderildi

Mart ayı Kerboran'da baştan başa serîhildanlarla geçmişti. 7 ve 15 Mart serîhildanlarında bu küçücük ilçede gözaltına alınanların sayısı 300'e ulaştı. Bunlardan aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 41 kişi daha sonra Mêrdîn'e gönderildi. Yaşı çok küçük olan bir çocuk orada serbest bırakıldı. Kalan 40 kişi bir ay boyunca Mêrdîn Tugayı'ndaki işkence tezgahlarında yoğun işkence yaşadılar. Bir aylık işkenceli gözaltıdan sonra bunlardan üç kişi daha serbest bırakılarak, kalan 37 kişi tutuklanıp Amed Cezaevi'ne gönderildi.

Amed Cezaevi'ne gönderilenlerden 8'i, 7 Mart tarihindeki ayaklanmada, 29 kişi ise 15–16 Mart tarihlerindeki ayaklanmada gözaltına alınmışlardı.

7 Mart günkü serîhildanda yaralı olduğu halde gözaltına alınan ve daha sonra tutuklananlar şunlar:

M. Şirin Çelebi, Ekrem Alp, Lokman Çetiner (13 yaşında), **Nezir Altun, A. Kadir Akyüz** (15 yaşında), **Türkan Şahin, Mahsum Akbaba** (bu, yaralıları hastaneye taşıyan şofördür, suçu ise yaralıları taşımaktır.

15-16 Mart olaylarında tutuklananlar:

Abdülaziz Ağırman, Mehmet Kılıç, Beşir Turan, Felek Çelebi, Osman Siyahkoç, Hediye Çelebi, Hüseyin Gezici, Resul Özkan, Mecit Çelebi, Mezbah Aksel, Ali Yeşilmen, Musa Şen, Salih Doğan, Beşir Dolaşmaz, Şükrü Dursun, Süleyman Seyhan, Sürcan Seyhan, Yılmaz Şahin (15 yaşında), **A. Celil Akdoğan, A. Nasır Akdoğan** (bu ikisi kardeştir. 16 Mart günü Kerboran merkezinde cezalandırılan ajan M. Ali Akdoğan'ın çocuklarıdır. Yurtsever ve dürüsttürler. Babalarının hak ettiği bir cezaya çarptırıldığını söylemektedirler. Avrupa'da da kardeşleri vardır, cephe taraftarlarıdırlar.) **Kadri Akın, Latif Turan, Hüseyin Akıncı, Nurettin Turan, Bedrettin Çiçek, Abdullah Macit, Celal Gökmen** ve **Hayrettin Ok.**

Mêrdîn Tugayı'nda bir ay kaldıktan sonra serbest bırakılan üç kişi ise; **Reşit Büyükkaya, Abdullah Gezer** ve **Nevzat Küçükkaya'dır.**

Farqîn

Öğrencilerin 23 Nisan'ı protesto eylemi

Farqîn *(Berxwedan)*: Ulusal kurtuluş mücadelemizin içinde bulunduğu aşamada kitlelerin yaygın olarak başvurduğu eylem biçimlerinden biri de, sömürgeci siyasal otoriteye itaatsizliktir. Halkımız artık hiçbir alanda sö-

mürgeci otoriteyi tanımak istemiyor. TC'nin bayram veya ulusal günler diyerek kutladığı ve halkımızın da kutlamasını istediği ve dayattığı günler, aslında istisnasız tümü de Kürdistan'ın üzerindeki kölelik statüsünün daha da pekiştirildiği günlerdir. Yıllar yılı halkımıza kendi ölüm fermanının yazıldığı günler "bayram" olarak kutlatıldı. Bu durum da, Kürdistan'da değerlerin nasıl alt üst edildiğinin tipik bir örneğidir.

Ancak PKK-ERNK-ARGK önderliğinde gelişen bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz bütün tersyüz edilmiş değerlerimiz nasıl adım adım düzeltilip ayaklarının üzerine oturtuluyorsa, "bayram" diye halkımıza dayatılan aldatmacaların da bir bayram olmadığını kitlelere kavratıyor. Ve halkımız artık sömürgecilerin bayramlarını tanımıyor, törenlerine katılmıyor, bunları protesto ediyor.

Benzer bir protesto eylemi Farqîn'de yaşandı. Öğrenciler ve halk 23 Nisan'ı protesto etmek amacıyla okullara ve sömürgecilerin yaptıkları törenlere katılmadı. Öğrencilerin okullara ve bayram törenlerine katılmamasına çok öfkelenen ve daha da önemlisi bundan müthiş derecede ürken sömürgeci yetkililer, öğrenci velilerine baskı yapmayı denediler. Çocuklarını okula ve törenlere katılmaya göndermeleri için tehdit ettiler. Ancak halk da çocuklarının ve gençlerinin bu onurlu eylemlerinin yanında yer alarak onlara destek oldu. Sömürgecilerin tehditlerine kulak asmadı.

Bunun üzerine asker, polis ve özel timlerden oluşan ekipler Farqîn'de ev ev dolaşıp öğrencileri zorla götürmek istediler. Karşı çıkanlara vahşice saldırdılar. Ancak bütün bunlara karşı insanlarımız kararlıydılar, sömürgecilerin bu zorbalığına sonuna kadar direndiler. *"Neden bayram törenlerine katılmak istemiyorsunuz?"* diye soran TC yetkililerine halk şu yanıtı veriyordu:

"Bu bizim bayramımız değildir ve gelmek istemiyoruz. Bizim bayramımız daha kısa bir süre önce kutladığımız Newroz'du. Bu yakında gelecek diğer bir bayramımız da 1 Mayıs'tır. Onu kutlayacağız."

Bu eylem ülkemizde sömürgeci otoritenin artık geçerliliğini yitirdiğini ve yakın bir gelecekte tümüyle silinip atılacağını göstermektedir.

Sêrt

Suskê köylüleri sömürgeci baskılara karşı direnişe geçtiler

Sêrt *(Berxwedan)*: Sêrt merkezine bağlı Suskê (Yokuşbağlar) köyü halkı, son günlerde artan sömürgeci baskı ve işkence uygulamalarına karşı direnişe geçti. Şehir merkezine doğru yürüyüşe geçen kadınlı-çocuklu kitlelerin üzerine askerler tarafından ateş açıldı. Köylüler taş ve sopalarla kendilerini savunmak isteyince çatışma çıktı. Ölü veya yaralıların olup olmadığı bilinmiyor.

Suskê köyüne yaklaşık 4 km. mesafedeki Çemê Pirê (Eğlence) karakolunda görevli sömürgeci subay ve erler tatafından 20 Nisan günü baskın düzenlenir. Köyde bulunan kadın ve çocuklar da dahil herkese küfür ve aşağılayıcı sözler eşliğinde dayak atılır. Bu işlemden sonra **Ömer Sinara** (60), **Tahir Aslan** (70), **Sabri Taş** (56), **Kemal Baksal** (60) ve **Hamza Taş** (65) adındaki köylüler gözaltına alınarak Çemê Pirê karakoluna götürülürler. Adı geçen yaşlı kişiler iki gün boyunca aç ve soğukta bekletilirler. Bu olaydan üç gün sonra, yani 23 Nisan tarihinde aynı ekip tekrar köye gelip aynı işkenceleri bir kez daha uygular. Ve bu kez de **Lokman Gülen** adındaki 10 yaşında bir çocuğu gözaltına alırlar. Bunca zülme daha fazla dayanamayan Suskê köylüleri, 24 Nisan günü şehir merkezine doğru yürüyüşe geçerler. Çoğu çocuk ve kadınlardan oluşan 257 kişilik kitle 3-4 km. yürüdükten sonra adı geçen karakoldaki askerler tarafından yolları kesilir. Köylülerin yürümekte kararlı olduklarını gören sömürgeci askerler ateş açarak onları durdurmaya çalışır. Köylüler yılmadan slogan ve zılgıtlar eşliğinde faşist askerlerin ateşine taş ve sopalarla karşılık verirler.

Köylülerin direnmede kararlı olduklarını gören sömürgeciler geri adım atmak zorunda kalırlar. Olay yerine gelen alay komutanı köylülerle pazarlığa başlar. Lokman Gülen adındaki çocuğu köylülerin yanına getirir, diğerlerini de hemen bıraktıracağını söyler. Ayrıca köylülere, yollarının yapılacağı ve diğer bütün isteklerinin de yerine getirileceği yolunda vaatlerde bulunulur. Zulme karşı sessiz kalmayacaklarını direnişleriyle kanıtlayan Suskê köylüleri, isteklerinin yerine getirilmesi üzerine köylerine geri dönerler.

Olaydan sonra köy muhtarı **Muhittin Aslan** şöyle diyordu: *"Eğer köylüler zulme ve baskıya karşı direnmemiş, bu eyleme geçmemiş olsalardı, daha başka birçok insan da zevk için gözaltına alınacak ve işkenceden geçirileceklerdi."*

Elbistan

Çeteleri taşıyan araca saldırı:

4 çete öldürüldü

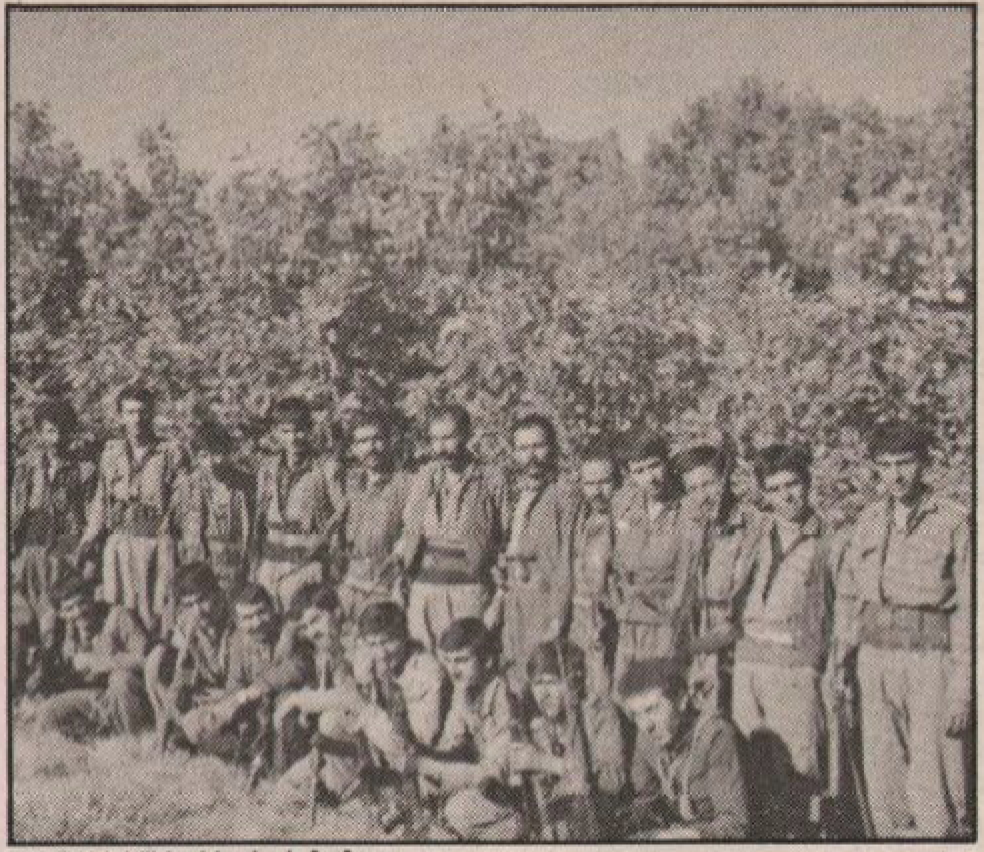
Elbistan *(Berxwedan)*: Elbistan'a bağlı Karahasanuşağı köyü çetelerinden bir grubun bindiği araç ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Olayda 4 çete öldürüldü, olaya müdahale etmek isteyenlerden de iki kişi öldü, birkaçı yaralandı.

Olayın ayrıntılarını gerilla kaynaklarından henüz öğrenemedik. Ancak başka kaynaklardan aldığımız ve kesin olmayan bilgilere göre olay şöyle gelişti:

Karahasanuşağı köyünden bir grup çetenin bindiği minibüs Elbistan merkezinden köye dönerken, Kantarma köyü yakınlarında gerillalar tarafından durdurulur. Yolcuları araçtan indiren gerillalar, aralarından çeteleri ayırmak amacıyla kimlik kontrolu yapar. Tespit edilen 4 çete diğer yolcuların arasından çıkarılır. Bu çetelerin işledikleri suçları açıklayan gerilla sözcüsü, bunların ölümle cezalandırılacaklarını belirtir. Bu sırada araçtaki diğer yolculardan bazıları aracın yanında sayıları üç kişi olan gerillaları tutmaya ve etkisizleştirmeye yeltenirler. Oysa gerillalar onlara herhangi bir zarar gelmemesi için çeteleri onlardan ayrı tutmuştur. Beklenmedik bu hareketle karşılaşınca çeteleri hemen kurşuna dizen gerillalar, diğerlerini de durdurmak için ateş etmek zorunda kalır. Düşüncesiz bir davranışla gerillaları tutup etkisizleştirme sevdasına kapılan bu kişilerden ikisinin de açılan ateş sonucu öldüğü ve birkaçının da yaralandığı bildirilmektedir.

Çetelerin mensup oldukları Karahasanuşağı köyü, yörede gerici, devletle her türlü kirli işbirliğine giren bir köy olarak tanınmakta ve çevre köylerdeki halk tarafından sevilmemektedir.

15 Nisan tarihinde meydana gelen bu olayın kesin ayrıntıları gerilla kaynaklarından gazetemize ulaştığında, okuyucularımıza da sunacağız.

ARGK birlikleri hızla büyüyor... Foto: Berxwedan

Nisêbîn

Hergün onlarca kişi gözaltına alınıyor

Nisêbîn *(Berxwedan)*: Nisêbîn'de işbirlikçi ajan Kerim Kerimoğlu'nun saldırıya uğraması üzerine, sömürgeciler ilçe ve köylerinde yoğun bir gözaltına alma furyası başlattı. Son birkaç gün içerisinde gözaltına alınanların sayısının 120'ye ulaştığı bildirilmektedir.

Yörede TC'ye ajanlığıyla tanınan ve halkın büyük nefretini kazanmış bulunan Kerim Kerimoğlu, 17 Nisan günü devrimci halk milisleri tarafından tarandı. Alınan bilgilere göre ajan Kerimoğlu Weysikê köyünde Çiko-Birlik Tesisleri'nin yanında inşa ettiği tavuk çiftliği inşaatından ayrılmak üzereyken, milisler tarafından kendisine saldırı düzenlendi. Ancak açılan ateşten isabet almadan kaçmayı başardı.

Sömürgeciler bunun üzerine yoğun tutuklamalara başladı. İlçe merkezi ve Weysikê köyünden toplam 120 kadar kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında Weysikê köyünden çok sayıda kadın ve çocuk da bulunmaktadır.

İşkence ve özel savaşı yasallaştırma yasası

Ankara *(Berxwedan)*: 12 Nisan 1991 tarihinde çıkarılan "Terörle Mücadele Yasası", kamuoyuna bir af ve infaz yasası biçiminde sunulmak istendi. Bu yasa özünde bir özel savaş ve işkenceyi yasallaştırma yasasıdır. Üstelik o denli adaletsiz ve eşitsiz değer yargılarıyla hazırlanmıştır ki, 12 Eylül faşist cuntasının anayasasındaki "eşitlik ilkesiyle" bile bağdaşmadığı gerekçesiyle SHP tarafından Anayasa Mahkemesi'ne başvurularak, yasanın iptal edilmesi isteniyor.

Bu yasayla herşeyden önce işkence ve özel savaş yasallaşıyor. İşkenceciler devlet tarafından korunup ödüllendiriliyor. İşkence suçları, sonunda ölüm gerçekleşmediyse, memurların görevini ihmali gibi değerlendiriliyor, dolayısıyla işkencecilerin cezalandırılması önleniyor.

Ayrıca, faşist rejimin resmi görevlileri dışında kalan ajan ve muhbirlerin devlet korumasına alınacağı ve ödüllendirileceği yolunda hükümler içeriyor. Şöyle;

"...Suçların aydınlatılmasında yardımcı olan tanık ve ihbarcılar hakkında gerekli koruma tedbirleri devlet tarafından alınır. ...1481 sayılı kanun hükümlerine göre para ödülleri verilir. Talep halinde estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümün değiştirilmesi dahil, nüfus kaydı, ehliyet, evlenme cüzdanı, diploma vb. belgelerin değiştirilmesi, askerlik işleminin düzenlenmesi, menkul ve gayrimenkul mal varlıklarıyla ilgili hakları, sosyal güvenlik ve diğer haklarının korunması hususlarında düzenleme yapılır."

Sözümona düşünce suçlarının kaldırıldığı sadece terör olaylarının suç sayıldığı iddia ediliyor. Ama aslında düşünce suçu kaldırılmış olmuyor, tam tersine terör suçu kavramına konuyor ve daha sert yaptırımlara tabi tutuluyor. Örneğin "Devlet bölünmezliği aleyhine propaganda" başlığı altındaki şu hüküm:

"Madde 8- Hangi yöntem, maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yazılı ve sözlü propaganda ile toplantı, gösteri ve yürüyüş yapılamaz. Yapanlar hakkında 2 yıldan 5 yıla kadar ağır hapis ve elli milyon liradan yüz milyon liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen propaganda suçunun mevkuteler (gazete, dergi vs. -bn) vasıtasıyla işlenmesi halinde... bu mevkutelrin sorumlu müdürlerine ve sahiplerine verilecek para cezasının yarısı uygulanır ve altı aydan iki yıla kadar hapis cezası hükmolunur.."

Görüldüğü gibi düşünce suçu kalkmıyor, katmerleşiyor. Ayrıca zaten var olmayan basın özgürlüğü kavramı iyice siliniyor. Artık para cezası yerine gazete ve dergi sorumlu müdürlerine hapis cezası da getiriliyor.

Kürtçe'nin serbest bırakılmasından sözediliyor, ama bu maddenin birinci fıkrasına göre, örneğin bir Kürtçe pankart taşımak bile 5 yıl ceza almaya yetiyor.

Yine savunma hakkı faşist cuntanın getirdiği kıstaslardan daha da kötüleştiriliyor. Bir anlamda ortadan kaldırılıyor. Tamamen gardiyanın denetimine bırakılıyor. Bu konuyla ilgili fıkra şöyle:

"Tutuklu sanık veya hükümlü avukatıyla **tutukevi veya cezaevi görevlilerin nezaretinde** *görüştürülebilir."*

Kısacası hangi yönden bakılırsa bakılsın devlet terörü ve işkence yasal hale getiriliyor. Yasanın özü budur.

Öte yandan "af" adı altında salıverme işlemleri de tamamen keyfi ölçülere göre olmaktadır. Sağ kesimden onlarca cinayet işleyerek idama mahkum edilmiş olanlar bile yasadan yararlanıp çıkabiliyor. Sol kesimden ise, ancak siyasi kimliğinden ve düşüncesinden vazgeçenler bir daha politika yapmamak kaydıyla yasadan yararlandırılıyor. Başta PKK davası tutukluları olmak üzere 125 ve 146. maddelerden yargılanıp hüküm giyenler ise içerde tutulmaya devam ediliyor. Üstelik bundan sonraki tutukluluk koşulları da çok daha kötüleştiriliyor. Örneğin hücre tipi cezaevlerinde tek tek hücrelere konmaları hükme bağlanıyor, açık görüş hakları ellerinden alınıyor pek çok hakları kısıtlanıyor.

PKK davaları tutuklu ve hükümlülerinden de çok az bir kesimi bırakıldı. Bunlar çoğu beş-on yıl yatmış ve cezalarını hemen hemen bütünüyle tamamlamış kişilerdir. Hatta içlerinden cezaları bitip de çeşitli göstermelik bahanelerle fazladan tutulanlar da vardır.

PKK davaları tutuklularından çeşitli cezaevlerinden bırakılanlardan isimlerini öğrenebildiklerimiz şunlar:

Antep Cezaevi'nden; **Hüseyin Poyraz, Haydar Geçilmez, Bedri Açıkça, Ferhan Güllü.**

Aydın Cezaevi'nden; **Hüsnü Altun, Hasan Özen.**

Amasya Cezaevi'nden; **Cahide Şener.**

Nazilli Cezaevi'nden; **A. Asker Özdoğan.**

Bursa Cezaevi'nden; **Fethi Yıldız.**

Diyarbakır Cezaevi'nden; **Celal Özalp, Serdar Karakoç, Refik Mumyak, Fikri Demir, A. Kadir Şahin.**

Bartın Cezaevi'nden; **M. Selim Çürükkaya, Bayram..., Abdullah Acar, Hüseyin Gedik.**

Niğde Cezaevi'nden; **Güler Çelik.**

Devletin kesin kararı:

"Ya işbirlikçi-ajan olacak ya da rahat yaşamasına izin verilmeyecek"

Ahmet Tekin, sömürgeci Türk devletinin insanlık dışı uygulamalarına maruz kalan Kürdistanlı yurtseverlerden bir tanesidir. Siirt İHD Şube Başkanı Evin Aydar, Ahmet Tekin'in uğradığı vahşi uygulamaları kamuoyuna duyurmak amacıyla yaptığı röportajı, hiç yoruma girmeden olduğu gibi yayınlıyoruz:

Evin Aydar: Şimdiye kadar kaç kez gözaltına alındınız?

Ahmet Tekin: 8 kez gözaltına alındım.

E. A.: Nerelerde gözaltına alındınız?

A. T.: Bir kez kendi köyümüz olan Nivila (Çizmeli)'da. İlk gözaltına alınışım 12 Mart 1978'de, ikincisi 21 Mart 1987'de Mersin'de, bana ait olan karo döşeme atölyesinde gözaltına alındım. Polisler gelip beni sormuşlardı. Ben Mersin 1. Şube'ye kendim gittim.

E. A.: İkinci kez kendin gidip teslim oluyorsun. Kendin gittiğin için yapılan işkencede bir değişiklik oldu mu?

A. T.: Hayır olmadı. Zaten kendileri hazırladıkları evraklarda "kıskıvrak yakaladık" diye yazıyorlardı. Zaten emniyete akrabam Nurettin Nas ve ağabeyimle birlikte gittim, "İfadem varmış onun için geldim" dedim. Kapıda görevli olan polis bir üstünü çağırdı. Heyecandan kelepçeyi bana takacakları yerde abime taktılar. Ağabeyim, "Ben Ahmet değilim, o, kapıda bekliyor" diye diretiyor. Bunun üzerine onu getirip beni götürdüler.

E. A.: Neyle suçlanıyordun, evinde yapılan aramada onlara göre suç teşkil edecek birşeye rastladılar mı?

A. T.: Zaten sordukları saçma sapan sorulardı. Kendi kendileriyle çelişiyorlardı. Bir yandan Kürdistan İşçi Partisi-PKK üyesi olduğumu, bir yandan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Örgütü üyesi olduğumu söylüyorlardı. Canlarının istediği kadar işkenceyle baş başa bıraktılar beni.

E. A. 1989'u anlatır mısınız?

A. T.: 3 Haziran 1989 sabaha karşı kapı çalındı. Açar açmaz karşımdaki polisler "İbo'dan aldığın dökümanları getir" dediler. Böyle birşeyin olmadığını belirttim. Biz 24 nüfusuz. Hepimizi kaldırdılar. İnce arama dedikleri yöntemle evi alt üst ederek, her yeri aradılar. Birşey bulamadılar. Beni dışarı çıkardılar. Polis minibüsünün içinde arka koltukta battaniye içine sarılı, yüzü ve vücudu kanlar içinde olan bir kişiyi bana göstererek, "tanıyor musun?" dediler. Ben, "bu insandan başka herşeye benziyor, kimdir bunu ne hale getirmişsiniz" dediğimde "tam dayaklık adamı bulduk haydi götürelim" dediler. Beni emniyete götürdüler. Aynı sabah bayıltıncaya kadar cinsel organlarımı sıktılar. İki kez bu işlem tekrarlandı. Ondan sonra elektirik ve falaka işlemine başladılar.

En fazla 10 dakika dayanabiliyordum. Bayılıyordum. Bayıldığımda götürüp su döküyor, 15-20 dakika bekletiyorlardı. Biraz ayılmamla birlikte tekrar başlıyorlardı. O bekletme sıralarında bir kadının çığlık sesleri kulaklarımı yırtıyordu. Mersin'den bizi Tarsus'a götürdüler. Orada bomba indirirken kolu kopmuş olan bir polis sürekli bize bağırıp küfür ediyordu. Oradan bizi Adana'ya götürdüler. Cehenemin ne demek olduğunu orada anladık. Sarı Kemal mıydı, Sarı Murat mıydı, bu adam elinden gelen her şeyi bize karşı uyguladı. Elektirik şoku, ameliyat masası, Filistin askısı, fırın, ters düz askı, makata cop sokma, çıplak vaziyette cinsel organlarımıza ince çubuklarla vurma, üstümüze işeme vb. işkence yöntemleri üzerimizde uygulandı. Biz 24 kişi 16 Haziran 1989'da savcılıkça tutuklandık. 29 Haziran 1989'da Malatya Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından serbest bırakıldık. Beraat ettik.

E. A.: Sonraki gelişmeler

A. T.: 6 Kasım 1989'da yine evim sarıldı. Beni alıp emniyete götürdüler. Bu sefer senin birşeyin yok. Bize yardımcı olacaksın diyorlardı. Beni hücreye attılar düşünmemi söylüyorlardı. Kendileriyle işbirliği yapmamı teklif ediyorlardı. Bir sonuç elde edemeyince ertesi gün bıraktılar.

E. A.: Ajanlık teklifleri ve rahatsız etmeler bitti mi?

Ahmet Tekin: 29 Ocak 1990 gecesi tekrar evim sarıldı. Bir çocuğum daha olmuştu. Bana "nüfusun artmış, beş çocuk yeter, biz seni öyle yapacağız ki, bir daha çocuk sahibi olamayacaksın" dediler. Bütün aile ayakta çocuklar titriyorlardı. Beni emniyete götürdüklerinde, Demirtaş Mahallesi'nde oturan bütün köylülerimizin orada olduğunu gördüm. Yine beni somut birşeyle suçlayamadılar. Sürekli kişiliğimi satın almaya çalışıyorlardı. Zor durumdaydılar. Acilen bir işbirlikçiye ihtiyaçları vardı. İçinde bulundukları durumu çok iyi anlamaya başlamıştım. İki gece buz gibi hücrede beklettiler. Kafamı bir yere çarptım, kırıldı. Çünkü gözlerim bağlı önümü göremiyordum. Beni doktora götürdüler. Doktor "Bir şey olmaz unutursun" dedi. Rapor vermedi. 2 Şubat günü bizi serbest bıraktılar.

E. A.: Sürekli Mersin polisiyle mi yüzyüze kaldınız?

A. T.: Yıllardır memleketim olan Siirt'i ve köyümü görmemiştim. Haziran 1990'da Siirt'e geldim. Köyüme gittim. Fıstık aşısı için kalem aldım. Köylülere destek olmaya çalışıyordum. Köye vardım. Bir arkadaşın evinde oturuyorduk, ev askerlerce sarıldı. Köydeki karakol komutanı içeri geldi bizimle birlikte oturdu, çay içti kalkarken, benimle geleceksin dedi. Durumu sonradan anladım. Dayımın oğlu ve aynı zamanda kayınım olan kişi korucu idi, bu beni şikayet ediyor, koruculuğa karşı olduğumu, kendileriyle tartıştığımı askerlere iletiyor. Eruh Tabur Komutanı Binbaşı Recep'de köye gelmişti. Köyün okulu karakol olarak kullanılmaktaydı. Beni oraya götürdüler. Binbaşı sorgulamaya başladı: "Siirt'ten Mersin SHP başkanına telefon etmişsin, partideki ve İnsan Hakları Derneği'ndeki üyelikten ayrılacaksın. Zübeyir Aydar ile gezmeyeceksin, köyün 3 kilometre yakınında koruculara ait olan traktör niye yandı? 20 senedir gelmediğin köye niye geldin? Bir daha köye gelirsen seni kendi elimle öldürücem, koruculara niye karşısın vb." sorular sordu. Ben bu sorular karşısında tepki gösterince; "derdini mahkemede anlatırsın" diyerek üsteğmeni çağırdı. "Götürün bağlayın" dedi. Beni çocukların oturduğu sıraya bağladılar. Temmuz sıcağında ellerim ayaklarım bağlı odaya atıldım. İçerisi fırın gibi sıcak. 2 er ve bir onbaşıyı da nöbetçi olarak başıma diktiler. Elime bağladıkları ip naylondu. Cebimde çakmağımı almayı unutmuşlardı. Ben kendimi zorladım çakmağı çıkarıp ipi yaktım. Bunu gören asker şok oldu. Üsteğmen Fikret'i çağırdı. O da şaşkın, "Bunu nasıl başardın" diyordu. Ayrıca binlik "binbaşı götürse bizi mahveder" dedi. Dışarı çıktı ikide bir kontrole geliyordu.

Bir ara baktım koluna iki tane muska takmış, dua okuyup duruyordu. Beni kendi elleriyle bağlayıp gitti. Ben ipi masanın keskin tarafıyla koparak tekrar sigara yaktım. Asker tekrar üsteğmeni çağırdı. Üsteğmen "bismillahi rahmanirahim" çekip duruyordu. Dışarı gitti geldi baktım muska sayısı 5 olmuş. Heyecandan mı, korkudan mı bunu yapıyordu bilemiyorum. Beni tekrar bağladı. Gidecekti, olmaz ayın dedi. "Yahu sen bunu nasıl yapıyorsun" diye sordu. Ben "cinler çözüyor" deyince, üsteğmen, "bismillahirahmani rahim" diyerek dua okumaya başladı. Beni o sıcak ve dar yerden alıp askerlerin kaldığı yere götürdü. 80-90 askerin kaldığı yerde beni masanın üstüne yatırarak vücudumu sıralara bağladılar. Erlere de, "yaklaşmayın silahlarınızı uzak tutun" diyerek, silahlarını uzak bir köşede bırakmalarını tembihledi. Fakat uykusu gelmiyordu. Her on dakikada bir gelip bakıyordu.

E. A.: Orda köylülere yapılan küfürleri anlatır mısın?

A. T.: Gece boyunca bağlı kaldım. Ertesi gün bütün köylüleri ders odasına topladılar. Recep binbaşı odaya girdi. Sürekli köylüleri suçlayıp kendisini haklı gösteriyordu. Basına saldırıyor, küfrediyor, "Bunlar partilere üye oluyorlar, İnsan Hakları Derneği'ne üye oluyorlar, bunlara inanmayın hepsi Kürdistan İşçi Partisi taraftarıdırlar" diyordu. Köylülere tek tek yemin ettirmeye başladı. Muhtara sen gidip PKK'lıları arar mısın diyordu. Muhtar da arayacağını belirtiyordu. Aynı şeyi imama ve diğerlerine de yaptırdı. Bana döndü "Sen gidip arar mısın, gördüğün yerde haber verir misin?" diye sordu. Ben, "İşim gücüm var, evim burda değil" dedim. Bana "Ben biliyorum sen gitmezsin" dedi. Ben, "Korucu, asker, polis değilim, ayrıca koruculuğa da karşıyım" dedim. Bana "Kes lan Erdal İnönü'nün ağzıyla konuşma" dedi.

24 saatten beridir aç olduğumu, hangi nedenlere dayanarak beni aldıklarını sordum. Küfür ederek beni askeri araca bindirip ellerimi arkadan bağlayıp Eruh taburuna götürdüler. 12 Temmuz 1990 gününe kadar hücrede tutuldum. Mahkemede serbest bırakıldım. Ben Eruh'ta gözaltında iken, polis gidip beni Mersin'de soruyor. Amaç sürekli tedirgin etmek. Ben Mersin'e gittim bu sefer Siirt'e soruyorlar. Ben tekrar Siirt'e geldim. Köye gittim. Karakoldakiler beni gördüler hiçbir şey söylemediler. Ben ayrıldıktan iki gün sonra köyde bütün evleri tek tek arayarak nerde olduğumu tespit etmeye çalışmışlar. Mersin'e döndüm, Fuarda kendime iş yeri açtım. Polis sürekli beni takip ederek filme alıyormuş. İş yerimin karşısında karakol kurarak işyerime gelenlerin hepsini filme almışlardı.

E. A.: Filme almalar nasıl sonuçlandı?

A. T.: Cezaevlerini desteklemek amacıyla Mersin'de Halkın Emek Partisi binasında açlık grevi vardı. Annem ve kızkardeşim de oradaydılar. Ben de yanlarına gidip geliyordum. Binanın önünde iki polis birden üzerime çullandı. 12 Aralık 1990 günü idi. Beni Mersin emniyetine götürdüler. Burada gördüğüm işkence ne Arjantin, Şili ve ne de Saygon zindanlarında uygulanmaktaydı. İşkencelerde sakat kalanlar ölenler oldu, ama, böyle sapık uygulamalarla yüz yüze kalanlar oldu mu acaba? Benim erken bayıldığımı biliyorlardı. Bundan dolayı Filistin askısına alındım. Ayaklarım yukarda, başım aşağıdaydı. Su hortumu üzerimdeydi. Su akıyor gelip on dakika kapatıyorlar, tekrar açıyorlardı. Bu arada elektrik hem penisime hem de sağ ayağımın baş parmağına bağlanmıştı. Soğuktan donuyordum. Gelip elektriği bağlayıp vücudumu ısıtıyorlardı. Elektrik verilince çırpınmalar sonucu vücut ısınıyordu. 6 gün ve 6 gece askıda kaldım. Polis arada bir "haydi bayılsana saatlerdir askıdasın" diyordu. Taşakçı İbo dedikleri polis eline ince bir çubuk alır bayıltana kadar cinsel organlarıma vurur, "Senin 5 çocuğun var, bunlar sana lazım değil" der ve elleriyle cinsel organlarımı çekerdi. Ben bağırdıkça o kahkaha atardı. Bana üç soru soruyorlardı: Birincisi: "Sen kaç kişiyi dağa gönderdin?" ikincisi: "Kimlere makbuz verdin?" ve üçüncüsü ise "İlişkilerini açıkla!"ydı. Hazırladıkları belgelere imza atmamı istiyorlardı. Gerçi imza atsaydımda ceza almazdım. Söyledikleri şeyler birbirini tutmuyordu. Sözde, ben 25 Ekim 1990'da Siirt'e Botan durağında Abidin Ekinci ile görüşmüşüm, parke, mekap ayakkabı ve para göndermişim gerillalara vermesi için. Halbuki adı geçen kişi o tarihten 45 gün önce Eruh jandarması tarafından gözaltına alınmış, bana sorulduklarından 18 gün sonra Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından serbest bırakıldı.

6 gün askıda kaldıktan sonra, 4 gün 4 gece ameliyat masası dedikleri tahta üzerine bağladılar. Sürekli elektrik verip, cinsel organımı sıkıyorlardı. Birbirlerine nöbet devredenler, "uyutmayın" diyerek ayrılıyorlardı. 12 gün boyunca bir damla su ve yiyecek vermediler. Askıda iken kızkardeşimi yanıma getiriyor bana küfür etmesini istiyorlardı. Ben konuşursam kızkardeşimi ve diğer yakınlarımı bırakacaklarını belirtiyorlardı. Bağırtılardan yapılan işkence yöntemini anlıyordum. Koridorlardan çığlık sesleri eksilmiyordu. Bir ara Ahmet Ekinci ile beni birbirimize bağladılar. Siz Karadeniz oyunu bilir misiniz dediler ve elektrik vermeye başladılar. İnsanın isteği dışında vücutta titreme ve gerilim oluyor. Kendileri yorulana kadar bu işleme devam ettiler. Daha sonra fırın denilen yere attılar. Burada dayanmak mümkün değil. Resmen insanı eritiyor. 14 günde 80 kilodan 50 kiloya düştüm. Doktora rapor vermesini söyledim, ancak, doktor "unutursun" diyerek rapor vermedi. Bizi cezaevine götürdüler. Cezaevi müdürü küfredip duruyordu. Ordan bizi Eruh'a getirdiler. Tuvaletin önüne koymuşlardı. Kardeşlerim ve başka insanlarda vardı. Gelip geçen askerler üzerimize işiyorlardı. Beni Eruh'a götürdüklerinde çavuşlardan biri yanıma gelip, "Sen Ahmet Tekin olamazsın, ben onu Mersin'e kadar takip ettim. O çok iri birisi, seni yanlış yakalamışlar" diye söylendi. Üsteğmeni çağırdı. Üsteğmen de gördüğüne inanamıyor, "Seni nasıl bu hale getirebildiler" diyerek durumum karşısında hayretini dile getiriyordu. Ben mide kanaması da geçirdim. Eruh'tan Siirt'e jandarmaya getirdiler. Orada üst düzey bir yetkili tekrar bana işbirliği teklif etti. Bana *"Sen PKK'yı çok iyi tanıyorsun, bize yardımcı olmalısın, bu işi iyi bilenler yardımcı olmadıktan sonra biz birşey yapamıyoruz. Önemli olan orduyu çözmek, her şey orduya bağlı, seni milyarder yaparız, bütün ihaleleri sen alırsın"* diyordu. Ben tekliflerini reddederek, "Size çalışan gidip şehir merkezinde fiili livata yapsın daha da iyidir" dedim. Bunun üzerine bana küfretti. Mersin'de savcıya işkence gördüğümü söylememe rağmen ciddiye almadı. Siirt'de bir şey söyleme gereği duymadım. Bir anlam ifade etmeyeceğini biliyordum. Tutuklanıp Diyarbakır'a gönderildik. İşkence görmediğimi söylemem üzerine adeta savcı şaşırdı ve bir anlam veremedi. Kimi kime şikayet edecektim 29 Ocak 1991 günü serbest bırakıldım ve beraat ettim

Ahmet Tekin gördüğü işkenceden dolayı erkeklik gücünü yitirdi. Artık çocukları olmayacak. Biz İnsan Hakları Derneği olarak kendisini Ankara'ya tedavi etmeye göndermek üzereyken, şubat ayı sonunda Siirt'de tekrar gözaltına alındı. Halen gözaltında. Devletin kesin kararı "Ya işbirlikçi ajan olacak ya da rahat yaşamasına izin verilmeyecek"

EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞILMADAN KURTULUŞ OLMAZ

Baştarafı 1. sayfada

Fakat TC, denetimi kaybettiğini, duruma PKK'nin egemen olmakta olduğunu, kendisinin gücünün yetmediğini ve kaybeder hale geldiklerini açıklayıp dayatınca, ABD, müttefikleriyle birlikte askeri harekatına başladı. Ayrıca Kürt kitleleri, başta Saddam ve TC olmak üzere bölge güçlerine artık güvenmiyorlardı; bu durumda ABD ve Avrupa güçleri belki daha çok güven verici olabilirlerdi. Bunun sonucunda, halkların kasapları "kurtarıcı" pozuyla Kürdistan'a üşüşmeye başladı.

Şimdi Türk-Irak devletlerinin sınırının iki tarafına NATO üyesi devletlerin askerlei yağıyor. Herkes Kürdistan'ın bir vadisini, bir dağını kapmaya ve orada üslenmeye çalışıyor. Peki, bu güçler ne yapmak istiyorlar? Bütün bunlar ne anlama geliyor?

Kürdistan'a yerleşmeye çalışan devletlerin hepsi, "insani yardım" adına gittiklerini söylüyorlar. Sözümona sömürgecilikten zulüm gören Kürt halkına yardım edeceklermiş(!) Bu yardımı da TC üzerinden ve Saddam rejimiyle işbirliği içinde yapacaklarmış. Peki Kürt halkına zulmedenler kimler? Bu, kurttan kuzuya ot götürmesini istemeye ve bunu beklemeye benziyor. Kürt halkının ulusal iradesini tanımayan ve onu dağıtmak için her türlü çabayı harcamaktan geri durmayanlar Kürt halkına hangi yardımı yapabilirler? İyi biliyoruz ki, bütün emperyalistler ve sömürgeciler, işgal hareketlerini "yardım" ve "koruma" adı altında yapmışlardır ve yaparlar.

Olanları iyi anlamak gerekiyor. Kürt halkının kendi topraklarında birkaç bin gerillayı silahlandırmasına "teröristlik" diyen ABD, yirmibinden fazla askeriyle Kürdistan'a giriyor. Irak'ın güneyinden çektiği askerlerini, bölgenin en stratejik noktasına, Kürdistan'ın ortasına sokuyor. TC'nin ve Kürt işbirlikçilerin Kürdistan'da denetimi kaybettikleri ve egemen olmaya güç getirmedikleri noktada ABD'nin müdahalesi geliyor. Kürdistan ulusal kurtuluş devriminin canalıcı alanlarına, gerillanın, halk kurtuluş ordusunun üs alanlarına ABD askerleri yerleştirilmek isteniyor. "Güvenlik kampları" adı altında Kürt halkı denetim altına alınmaya çalışılıyor. Hergün dağdan inip kamplara gelmeleri için kitlelere çağrı yapılıyor. ABD, egemenliği dışına çıkmış olan kitlelerimizi yeniden egemenlik altına almaya çalışıyor. Zaten düzenlediği operasyonun adını "huzur sağlama operasyonu" koymuş; bu, ABD'nin egemenliğinin sağlanması ve halkımızın denetim altına alınması anlamına geliyor. Öncülüğünü ABD'nin yaptığı BM'den, öncülüğünü TC'nin yaptığı sömürgecilere ve yine öncülüğünü Barzanilerin yaptığı işbirlikçilere kadar hepsi elbirliği içinde Kürt halkını denetim altına almak ve kendi denetimleri dışında insan bırakmamak istiyor. Bunların anlamı açıktır. Bu, ABD'nin geliştirdiği bir işgaldir; ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik yürüttüğü saldırganlığın bir parçası ve TC'nin yürüttüğü özel savaşın daha üst bir evreye çıkarılmasıdır. Bütün bunlarla, PKK öncülüğündeki devrimci ulusal kurtuluş mücadelesi hedefleniyor. PKK, dolayısıyla Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ezilmek ve tasfiye edilmek, Türk sömürgeciliği ve Kürt işbirlikçiliği yaşadıkları can çekişme durumundan kurtarılmak isteniyor. Temel amaç budur.

İkinci olarak ABD, Kürdistan'ın ortasında tüm Ortadoğu'ya yönelik kullanılacak bir karşı-devrim üssü oluşturmak istiyor. Ortadoğu halk devrimlerinin en temel üssü haline gelmekte olan alanı, bir karşı-devrim üssü haline getirmeye çalışıyor. Üçüncü ve özel bir durum olarak da, bu biçimde Saddam'ı sıkıştırmaya ve Baas rejimi değişmeden Saddam'ı iktidardan uzaklaşmaya mecbur bırakmaya çaba harcıyor ABD, Irak'ta bir rejim değişikliği istemiyor, çünkü çok çeşitli nedenlerle bu çıkarına uygun düşmüyor, sadece kişi olarak Saddam'ın görevden uzaklaşmasını istiyor. Ve mevcut durumda Saddam'ı oldukça da sıkıştırmış bulunuyor.

Talabani Bağdat'ta

Güney Kürdistan'da halkın ayaklanması gelişince, Saddam Kürtler'e görüşme ve anlaşma önerisinde bulundu. Ancak, o kuşullarda Barzani ve Talabani tarafından dikkate alınmadı. Her taraftan kuşatılmış olan Saddam rejimi için bundan başka yapacak bir şey yoktu. Önerisini kabul ettirmek için taarruza geçti ve anında da kabul ettirmeyi başardı. Bir ay önce Washington, Londra, Paris arasında mekik dokuyan, ardından Ankara, Şam, Tahran üçgeninde sansasyonel görüşmeler yapan ve Saddam'ı ipe çekmek ve bir daha terk etmemek amacıyla Kürdistan'a girdiğini söyleyen Talabani ve beraberindekiler, daha on gün bile geçmeden ve milyonlarca Kürt insanı Kuzey'e ve Doğu'ya doğru dağlara düşmüşken, soluğu Bağdat'ta alarak, dünyanın karşısına Saddam'la kolkola çıktılar. Ve "Irak'a demokrasi, Kürdistan'a özerklik" konusunda anlaştıklarını dünyaya ilan ettiler. Henüz kesin ve ayrıntılı sonuçlar ortaya çıkmamış olsa da, biraz da bu durumun ne anlama geldiğine bakalım.

Her şeyden önce, bu olay, dünyada çok geniş çevrelerde hayret ve şaşkınlık yaratmıştır. Saddam rejimi "verdim", Talabani ise "anlaştık" diyor, fakat buna hiç kimse inanamıyor. Kürt halkı bu durumu ciddi ve güven verici bulmuyor, çok haklı olarak bu güçlere inanmıyor. Bu güçlerin kendi adamları, dostları ve müttefikleri bile olanlara güven duyamıyorlar. Çünkü, ne Saddam rejiminin, ne de Barzani ve Talabani'nin güven duyulup ciddiye alınacak bir yanları bulunuyor. Geçmiş pratik bu konuda herkes için ciddi bir ders oluyor.

Bu açıdan, bu anlaşmanın ne kadar süreceği, nereye varacağı ve hangi sonuçlara yolaçacağı belli değildir. Pratikte gerçekleşip gerçekleşmeyeceği kuşkuludur. Çünkü, hem anlaşan taraflar güven verici değildir, hem de anlaşma sağlam temellerde ortaya çıkmamaktadır. Güncel politik gelişmelerin ve zorlamaların bir sonucu olduğu açıktır. Bu nedenle, sonuçları değerlendirmek yerine tarafların politikalarına bakmak daha yararlıdır.

Saddam rejimi için mevcut yönelim oldukça anlaşılırdır, ayrıca kendi çıkarlarına uygun ve akıllı bir politikadır. Büyük bir savaşta yenilmiş ve teslim olmuş bir güçtür. Savaş koşulları ve kendi üzerindeki zorlamaları hala sürmektedir. Saddam ve Baas rejimi her taraftan kuşatılmış durumdadır, ilişkisi ve dostu yok gibidir, dünyada ve bölgede hemen herkes Saddam'ı yıkmak istemektedir. Bu konuda son olarak herkesin dayandığı güç ise Kürtler olmuştur. Kürtler vesile edilerek kuşatma sürdürülmekte ve geliştirilmektedir. Bu durumda, Saddam rejiminin, üzerine atılan topu alıp rakiplerinin üzerine atmaktan başka bir çaresi yoktur. Rejimin Kürtler'e karşı izlediği son politika işte böyle bir yaklaşım olmaktadır. Saddam rejimi, Kürtler'le anlaşarak, Kürt sorununu kendisine karşı kullanıp kendini yıkmak isteyen güçlerin elinden bu olanağı almak, içerde kendi durumunu düzeltip güçlendirmek, Kürtler'in desteğine sahip olmak, getirdiği çözümlerle Kürt sorununu rakipleri üzerine atarak TC, İran ve ABD'yi zorlamak istemektedir. Gerçekten de, eğer anlaşmayı gerçekleştirir, sadık kalır ve uygularsa, bu durum kendisine epeyce rahat nefes aldıracak, güçlendirecek, ABD'yi Kürdistan'ı terk etmeye zorlayacak, TC ile İran'ı Kürt sorunu karşısında zor bir duruma sokarak kuşatılmışlığı kısmen hafifletebilecektir. Görüldüğü gibi, Saddam rejimi açısından bu politika son derece akıllı ve çıkarlarına uygun olan bir politikadır. Daha şimdiden ABD'yi ve müttefiklerini zorlamaya başlamıştır. TC ve İran büyük bir kaygı duyar hale gelmiştir. Nitekim, İran Cumhurbaşkanı Suriye gezisine çıkmıştır ve 29 Nisan'dan itibaren dört günlük ziyaret amacıyla Türkiye'de bulunmaktadır. Bu ziyaretin en temel konusunun "Kürt sorunu" olduğundan hiçbir kuşku yoktur. Saddam'a karşı Kürt kozuyla mücadele eden bu üç devlet, aralarındaki bütün çelişkilere rağmen, anlaşma girişimleri karşısında şimdi sorunu birlikte düşünür ve tartışır hale gelmişlerdir.

Barzani ve Talabani'nin durumu ise çok daha kötü ve kuşku vericidir. Bir kere, onlar da çaresizlik sonucu, Saddam kuvvetleri karşısında bozguna uğrayınca böyle bir anlaşmaya yanaşmak zorunda kalmışlardır. Bir güç olarak değil, Saddam'ın karşısında güçsüzlükleriyle yer almışlardır. Kürt halkı kitleleri nezdinde iyice güven duyulmaz hale gelmişler, teşhir ve tecrit olmuşlardır. Milyonlarca insanın yerlerinden ve yurtlarından edilmesinin, açlık, sefalet ve kırımla yüzyüze bırakılmasının baş sorumlusu onlardır. Hem emperyalizm ve hem de Saddam nezdinde tüccarlık yapabilmek için, yaydıkları korku ve panikle bilinçli olarak bu kadar insanı göçmen hale getirmişlerdir. Hatta bunun ABD planının bir parçası olma ihtimali bile vardır. Anlaşmaya işte bu koşullarda gitmişlerdir. Bir yandan Saddam rejimiyle anlaşmaya varıp yönetim gücü haline gelmek, diğer yandan ABD ve TC'ye dayanarak egemenliklerini güçlendirmek istemektedirler. Özellikle Barzaniler için bu durum çok daha geçerlidir ve tamamen bu tür hesaplar içindedirler. Mevcut ilişkileri bunun için olanak sunmaktadır. ABD ve TC'nin PKK'ye karşı mücadelelerinin temel gücü olmaları olasılığı çok güçlüdür ve bu durum çok önemli bir tehlikedir. Tüm devrimci ve yurtseverler, bütün halkımız bu duruma karşı son derece uyanık olmak zorundadır. Çok iyi bilinmeli ki, birinci planda TC ve ikinci planda ABD'den Kürt halkına yönelik hep düşmanlık gelir. Kim ki bu güçlerle işbirliği yaparsa o da Kürt halkının en büyük düşmanlarından biri olur ve mutlaka lanetlenmesi gerekir.

Yanlış anlamalara meydan vermemek için şunları da belirtelim. İçinde bulunduğumuz dönemde, Güney Kürdistan'da, demokratik bir Irak yönetimiyle federasyon veya ileri düzeyde bir bölgesel özerklik temelinde anlaşılmasına karşı değiliz. Böyle bir anlaşma, ABD, TC ve bölge gericiliğine karşı olma temelinde yapılır ve Kürdistan ulusal kurtuluş sorununun çözümü doğrultusunda kullanılırsa, yararlı ve ilerici bir işlev görür. Günümüzde Bağdat'ta yapılmaya çalışılan anlaşmada işte bu özellikler bulunmamaktadır veya çok zayıftır. Bir kere, bugün anlaşmayı yapan güçler, özellikle Kürt tarafı, Barzani ve Talabani, ABD ve TC ile sıkı ilişki içinde bu sonuca ulaşmaya çalışmaktadır. Barzani güçleri, bir yandan Saddam rejimiyle anlaşmaya giderek, diğer yandan da Türk ordusuna kılavuzluk yaparak ve TC ile birlikte PKK kamplarına karşı saldırıda bulunabilmektedir. Bu nokta çok önemlidir ve bu güçlerin esas durumunu ortaya koymaktadır. Ayrıca bu güçler, son otuz yıldır defalarca Bağdat'a gidip anlaşma yapmışlar, fakat kalıcı hiçbir sonuç ortaya çıkaramayarak güvenilirliklerini tamamen kaybetmişlerdir. Irak'taki rejimin durumu da benzerdir. Irak rejimi ABD'ye karşı direnmiyor, bölgede çok kötü bir teslimiyetçiliğin yayılmasına vesile oluyor. Eğer Saddam rejimi ABD'ye karşı gerçekten direniyor olsaydı, daha savaş başlamadan önce Kürtler'le anlaşması ve demokratik açılım sağlaması gerekiyordu. Bunları yapmaması ABD'ye karşı savaşmayacağının açık bir göstergesiydi ve nitekim sonuç da böyle oldu. Bu nedenle, şimdiki koruma çabası, ABD'ye karşı olma temelinde değil, daha çok kendini koruma temelinde ortaya çıkmaktadır. Bu temelde ABD ve TC ile uzlaşmaya çalışmaktadır. Nitekim T. Aziz Ankara'ya gitmek için bir süreden beri sıraya girmiş bulunmaktadır. Fakat diğerleri kişi olarak Saddam'ı kabul etmiyorlar ve yönetimden düşürülmesini istiyorlar. Dolayısıyla bu durum da önemli bir çelişki olma özelliğini sürdürüyor ve bölgede mücadele ortamının gelişmesine hizmet ediyor.

Devrim cephesini güçlendirelim

TC, PKK öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı yürüttüğü özel savaşa ABD ve NATO birliklerini de doğrudan katabilmek için bir yıldan beri yoğun çaba harcıyordu. Bu yılın ocak ayında NATO-Çevik Kuvveti'ni Kürdistan'a getirtmeyi başardıysa da, bundan kalıcı bir sonuç ortaya çıkaramadı. Şimdi "insani yardım" adı altında önemli miktarda bir NATO askeri gücünü Kürdistan'a getirmeyi sağlamış görünüyor. Bunun da ne kadar kalıcı işlev göreceği henüz belli değildir, ama yine de önemli bir güç ve çok önemli bir olaydır. Güney Kürdistan'da yaşanan olayların, böyle bir sonucu ortaya çıkarabilmek için tezgahlanmış bir provokasyon olma özelliği de vardır.

Kürdistan'a onbinlerce ABD askerinin yığılması ne anlama gelir? Bir kere bu, TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü özel savaşın daha da geliştirilmesi ve özel savaşa askeri açıdan ABD'nin doğrudan katılması demektir. Bu nedenle, Türk özel savaşının başarısızlığını ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ise önemli bir gelişmeyi yaşadığını gösterir. Bu, emperyalizm, sömürgecilik ve yerli gericilik ittifakı ile Kürdistan halkı arasında süren mücadelede yeni bir aşama anlamına gelir. Karşı-devrim için gerilemeyi, devrim içinse bir ilerlemeyi ifade eder. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ABD'nin doğrudan müdahalesiyle karşılaşmadan zafer kazanacağını sanmak bir hayaldir. Bu durumun bugün gerçekleşiyor olması, sadece ulusal kurtuluş mücadelesinin günümüzde ulaştığı gelişme düzeyinin bir göstergesi olabilir. ABD askerleriyle doğrudan çapışmalar yaşanmasa bile, bu durum bugün artık gerçekleşmiş demektir. II. Dünya Savaşı'ndan günümüze kadar gerçekleşen bütün devrimlerin tamama yakını ABD'ye karşı savaşarak zafer kazanmışlardır. Bu durum, hem günümüz dünyası için, hem de Kürdistan devrimi için çok daha geçerli olan bir durumdur. ABD'ye karşı savaşılmadan devrimde zafer kazanılamaz, kurtuluş olmaz. TC'ye karşı savaşan Kürdistan devrimi, zaten ABD'ye karşı savaşıyor olma özelliği de taşıyordu. Bu durum, günümüzde çok daha açık ve doğrudan hale geldi. Aynı zamanda, Kürdistan'ı parçalayan, paylaşan, sömürgeleştiren ve sömürgeciliği yaşatan güçlerin sadece görünen devletler değil, bütünüyle NATO ve emperyalist sistem olduğunu da iyice açığa çıkardı. Kürdistan'da sömürgeci devletlerin denetimi parçalanınca emperyalist devletlerin derhal askeri müdahaleye girişmeleri bu durumun açık göstergeleri olmaktadır.

Kürdistan'daki emperyalist askeri varlık, sömürgeci özel savaşın bir parçasıdır. Her özel savaş yöntemi gibi ikili bir karakter taşır. Devrimci direniş, bu durumu dikkate alan ve bunu boşa çıkaracak yaratıcı yöntemlerle sürdürülürse, ABD ve müttefiklerinin Kürdistan'a asker çıkarmaları karşı-devrimin daha da aleyhine bir olay haline getirilebilir. Bu durum, askeri açıdan karşı-devrim için fazla bir güçlenme özelliği taşımaz. Siyasal açıdan ise, onlarca yıldır süren sömürgeci devletlerin egemenliğinin parçalanması, duruma çok daha fazla gücün bulaşması, sorunun bütünüyle uluslararası bir sorun haline gelmesi anlamını taşır. Bu, sömürgeci devletler için çok ciddi bir siyasal gerileme, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi için önemli bir

siyasal ilerleme demektir. Bu durumda devrimin siyasal gelişme ve manevra yapma olanakları çok daha fazladır.

Mevcut durumda Kürdistan halkını denetim altına almak ve devrimi boğmak isteyen güçlerin tümünün birbirleriyle çok önemli çelişkileri vardır. Herkes kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmek durumunda olduğundan bu çelişkileri gidermek de mümkün değildir. Örneğin, Bağdat'ta anlaşma yapan güçler, her ne kadar şu an için anlaşıyor olsalar da, aslında birbirlerine büyük güvensizlikleri ve düşmanlıkları vardır. Emperyalist devletlerin her biri kendi çıkarlarını geliştirme çabası içindedir. Örneğin TC üzerinden fazla iş yapamayacağını anlayan Almanya, İran üzerinden çalışmayı esas almakta ve ayrı bir uç olmaktadır. Birbirleriyle en iyi anlaşan ABD ve TC'nin bile aralarında önemli çelişkiler mevcuttur. Alan tam bir çelişkiler yumağıdır ve bu ortam devrimin yararlanması için önemli olanaklar sunmaktadır.

Yine çok önemli olgulardan biri, tüm bu güçlere karşı, emperyalist ve sömürgeci devletlerle işbirlikçi Kürt örgütlerine karşı Kürt halkının tam bir güvensizlik içinde olmasıdır. Bu güçler Kürt halkı nezdinde iyice teşhir ve tecrit olmuşlardır. Bütün çabalarına rağmen kitleler nezdinde inandırıcı olamamaktadırlar ve devrimci çalışma sürdükçe olmaları mümkün de değildir. Bu duruma karşılık, halkın devrimci harekete karşı güven, umut ve inancı çok büyük boyutlarda gelişmiştir. PKK'nin programı ve devrimci sloganları halk kitleleri tarafından tamamen benimsenmiştir. Halkımızın bilinçlenme düzeyi, tarihinde hiçbir zaman yaşamadığı çok ileri boyutlara ulaşmıştır. Artık doğru ile yanlışı seçebilmekte, en ince aldatmaları derhal farkedebilmekte ve bilinçli bir hareket içinde bulunmaktadır. Ulusal kurtuluş mücadelesinde halkımıza öncülük eden Parti, Cephe ve Ordu güçlerimiz de önemli bir gelişme düzeyini yaşamaktadır. O halde, ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişme olanakları, şimdiye kadar olanlarla karşılaştırılamayacak kadar çok ve elverişli bir düzeydedir.

Tüm bunlara dayanarak devrimci mücadele cephesini hızla güçlendirelim! Gerillayı, Halk Kurtuluş Ordumuzu hızla büyütelim, ülkemizin merkezinde kökleştirelim ve tüm ülkeye yayalım! Kitlelerin örgütlenmesini ve serihildanları geliştirelim, emperyalizmin esaret kamplarını direniş ocakları haline getirelim! Kürdistan'ın Kuzey'i ile Güney'i birleşmiş gibidir, Güney'de halkımızın devrimci siyasal örgütlenmesini ve direnişini yaratalım! Ulusal kurtuluşumuzun baş düşmanları ABD ve TC'dir! ABD ve TC'nin oyunlarını bozalım, buna alet olan güçleri teşhir ve tecrit edelim! Kürdistan'ın merkezini Ortadoğu'nun devrimci mücadele merkezi haline getirelim.

Halkımız:, bu görevlei yerine getirme ve bu gelişmeleri yaratma olanaklarını yakalamıştır. Bugün Kürdistan, dünyanın en önde gelen devrimci mücadele merkezidir. Devrim cephesi güçlendirildikçe, ABD ve uşaklarına karşı Ortadoğu halklarının birliği ve dayanışması gelişecek, Kürt halkı dünya insanlığında başlatmış olduğu yeni bir coşku ve heyecan dalgasını büyüterek sürdürecektir!

Kürt aydınları!

Bir adım ileri, kaç adım geri? (!)

A. Dikili

Bir dönemin Kürt liderliğine aday görülen ve gösterilen kuşağı Uğur Mumculaşıyor, Aziz Nesinleşiyor, İlhan-Turhan Selçuklaşıyor, daha kaba deyimle Bülent Ecevitleşiyor. Bir dönem Türk profesörleri, gazete memurculuğu yapan devlet yazarları, kemalist aydınlar İsmail Beşikçi'ye karşı muhbirlik yarışına girmişlerdi. Beşikçi'yi en çok ihbar eden ve en fazla anti-Kürt geçinen en iyi aydın sayılıyor, önüne yükselme basamakları uzatılıyordu.

Bu muhbirler artık İsmail Beşikçi'den vazgeçmiş durumdalar. Beşikçi, onların üzerinde hareket ettiği zemini yerle bir etti. Bunu, yaşamını da feda etmeyi göze alarak, Türk sömürgeci devletinin Kürt ve Kürdistan politikasını yılmaz bir iradeyle Kürtler lehine tavizsiz bir savunu sergileyip bütün insanlığa olan borcunu ödeme düzeyinde yaptı. Beşikçi, bulunduğu yolda hiç bir sarsıntı geçirmedi, hep karşısındakileri sarsıntıya uğrattı. Bu haliyle dostunun yanında düşmanının da saygısını kazandı. Beşikçi, yolunda hala ilerliyor ve doğru bildiklerini bilimsel bir metanetle savunuyor. Bir dönem taviz vermediği için belirli insanlarca saygın bir yere oturtulan Beşikçi, günümüzde aynı insanların bir bölümü tarafından hemen hemen taviz vermediği için suçlanmaya maruz kalıyor. Dost olduklarını da sürekli vurgulamayı ihmal etmeyen bu insanlar, Beşikçi'nin düşmanı alteden keskin iradesi ve bilincinin dostluk yoluyla lütfen değişmesini istiyorlar. Bunlar, bir dönem "destekledikleri" bu bilinci; şimdi onların lider olma heves ve zeminlerini tuz ve buz eder duruma geldiği için olacak ki, kabul etmez bir şekilde karşı duruyorlar. Beşikçi'yi eleştirerek var olmaya çalışıyorlar. Sanki bu duruma gelmeleri, bir şey yapamaz halde olmaları Beşikçi'nin düşünceleriyle ilintilidir. Kendi var olan realitelerini görmeye çalışıp, ayaklarını yere basacaklarına, olmayan bir durumu suçlamayla "haklı" zeminlere çekilmeye çalışıyorlar. Bütün eleştiri ve suçlamaları kendilerine yönelteceklerine, kendilerini yargılayacaklarına, hastalığı dışta arıyorlar. Kendilerinin hastalığı için geçerli olan ilaçlarla sağlam iradeleri tedaviye kalkışıyorlar. Ellerindeki ilacın günbegün bittiğinin farkında bile değiller. Bu şekilde bulundukları zemini de yok etmeye, dolayısıyla kendilerini yok etmeye çabaladıklarını bir türlü anlamak istemiyorlar, kabullenmek ise akıllarında bulunmayan bir uzaklık.

Bu arkadaşların bir türlü kabullenemedikleri ise Beşikçi'nin dost hatırı için de olsa düşüncelerinden lütfen taviz vermeyeceğidir. Ne düşmanın baskısı ne de dostun hatırı bilimsel yanaşımları etkilemez, bu iradenin sahiplerini tavizkar duruma getirmez.

Kürdistan içinde bulunduğu vahşetin de etki ve zoruyla yolunu çiziyor. İnsanlar buna müdahale edemiyorlarsa, bunu düşünceleri doğrultusunda hareket ettiremiyorlarsa, önünde de tıkıntı olmamalıdırlar. Kürdistan gerçeği bütün acımasızlığıyla melankolik nostaljik serzenişleri yerle bir ederek ilerliyor. Bir yanıyla buna tutunup, bu gidişin sayesinde var olmaya çalışma, diğer yanıyla bunu bütün gücüyle suçlama ve karşı duruşlar gösterme insanın insan olmasıyla çelişiyor. Bazen insanın kendine sorası geliyor; ne oluyor, ne yapılıyor ve ne istenmektedir (?) diye. Eleştirmen arkadaşların iyi niyetli olduklarını düşünsek bile, böylesi geriye çeken bu iyiniyetin varacağı tek yer kendi bitimleridir. Bunu elbette istememek gerekiyor.

Kürdistan'da yaşanan bir gerçek var. Bu gerçek Kürt ulusunun ayağa kalkma, kendi meselesine sahip olma gerçeğidir. Buna kimin önderlik ettiğini duymamazlıktan gelme, karalama, yok sayma Kürtlükle, Kürt aydını ve Kürt mücadelecisi olmayla çelişmiyor mu? Sorun Kürt ve Kürdistan gerçeği ve buna katkı, bunu ilerletme sorunuysa, düşmana karşı durma sorunuysa; bugün sömürgeci düşmana karşı savaşan, canını kanını veren insanlara ve bunların saygın gördüğü parti ve liderlerine karşı olmak niye? Bu gerçeği görüp yazdı diye sayın değerli Hocam, bilim adamı İsmail Beşikçi'ye hakaret düzeyinde gelen "eleştiri" ve suçlamalar niçin? Eleştiri güzel ve kutsal bir haktır, bunu işletmek gerekiyor. Ama eleştirinin hak olduğu kadar insana yüklediği görevleri de var. Yalnız eleştirme hakkını kullanmak, bunun görevlerini yadsımak, eleştiriyi kime, nasıl, nerde, niçin ve ne düzeyde yapmak önemli sorunlardır. Eleştiri işle ilintilidir, görevini bilmeyle, kendi sınırlarını tanımayla ilgilidir. Eğer yalnız eleştiri hakkıyla hareket ediliyorsa, iş yapmama, vazifeden muaf tutulma önde tutuluyorsa, yapılan eleştiri, eleştiri olmaktan çıkar, suçlama, hakaret, en saf deyimle kıskançlık, çekememe gündeme gelir.

Avrupa metropollerinde partiler kurmak, bozmak, merkez komitesi ve bilmem kaç büyük isimli işlevsiz kurulun üyesi bulunmak, bunlardan ülkeye hayali mücadele tasarlamak, kendini Kürt halkının lideri görmek kolaydır. Bazıları sadece yüksek merkez kurullarından ibaret bu yapılanmaların her toplantısını bir olay saymakta ve hatta bazen bir merkez kurul toplantısını, bir dergi veya gazete çıkarmayı Kürdistan için vazgeçilmez en önemli olaylardan görmektedirler. Kültablasının bile şeklini bozmadan resmini "Kürdistan kurtulursa falan yerde filan toplantı yapılmıştı" denmesi için çekmek ne kadar acı bir gerçeklik. Bu da Kürt ulusunun gerçeği. Bu gerçeği de vurgulamak gerekiyor. Bu, Kürt ulusunun kendi ve sorunları dışında gördüğü bir gerçeklik.

Eğer sayın İbrahim Güçlü ve benzerleri Beşikçi'yi Avrupa'da var olan bu tür gerçekleri de yansıtmasını yazmasını istiyorlarsa, bunları yapmadığı için eleştiri getirmiş olsalardı durum değişirdi. Beşikçi'ye destek vereceklerine, kendi hatalarını görmeye çalışacaklarına, Beşikçi'yi karalayarak kendi zaaf ve hatalarının üstünü örtmeye çalışıyorlar. PKK ve sayın Abdullah ÖCALAN'la muhatap düzeyine gelmek için onların şahsında, onların Kürdistan gerçeğinde olabilmek için, onlar tarafından ciddiye alınabilmek için olmadık iftira ve karalamalarda bulunuyorlar. Daha da ileri giderek ideolojik-politik çirkefe bulaşıyorlar. Sayın İ. Güçlü "eleştirilerinin" hedefini direk olarak A. ÖCALAN'ı gösteriyor. Ona olmadık düzeyde, Kürt aydını olma edebini de hiçe sayarak hakaretler yağdırıyor. Çirkin sıfatlar yakıştırıyor; bununla ideolojik-felsefik çözümlere girdiğini sanarak, ilerde Kürdistan'ın "Lenin"i olma umudunu taşıyor. Böylece kendini de o düzeyde büyük bir yerde göstermeye çalışıyor. Halbuki milyonlara varan Kürdistan insanı "Bijî Serok APO" diyerek sayın A. ÖCALAN'ı kendi lideri kabul etmiştir. Acaba bu eleştirmenci kesime hangi Kürt lider gözüyle bakıyor? Kaç kişi onları muhatap alıyor? Bu insanların da geçmişte saygın mücadelesi vardı. Saygın oldukları ve halklarına hizmet sınırını bildikleri ölçüde bu insanlara hala da saygı gösteriliyor. Geçmiş mücadele günümüzde ve gelecekte de saygınlığını koruduğu ve Kürt ulus gerçeğine ters düşmediği sürece anlamlıdır. Yoksa geçmişle yaşamak ve günün önemini kavrayamamak, ve aynı noktada çakılı durup ilerlediğini söylemek uyuşmayan bir çelişkidir.

Kürt aydınları ve özellikle kendini üst düzeylerde, lider düzeyinde gören Kürt aydınları, Kürdistan gerçeğine inmek zorundadırlar. Başkalarından ilerleme, değişme bekleyip kendini değiştirmeme, ilerlememe kötü bir durum. Ülkemizde sömürgeciliğe karşı mücadele, ülkeyi sömürgecilerden temizleme, bir Kürdistan oluşturma hepimizin ortak paydası. Bu ortak paydaya hizmet eden her yapı önemli. Bugün sömürgeciliğe "ülkenin özgürlüğü ulusun kurtuluşu için" kurşun sıkanlar var. Destanlar yaratılmış, mücadele ciddi bir zemine oturtulmuş durumda. Bütün dikkatler ve enerji buraya yönelmelidir. Bu mücadeleyi verenler dışardan gelen, yabancı insanlar değil. Bunlar öteden beri ulaşılmasına çalışılan Kürt halkıdır. Yaşlısı, çocuğu, kadınıyla bir halk. Bu halkın mücadelesine direk katılmayan Kürt aydını karşı da durmamalıdır. O güzelim "yüksek düzeyde" teorik çözümlerini kendisine saklamalıdır. Enerjisini bu mücadelenin hizmetine vermiyorsa, dışardan önermelerde de bulunmamalıdır. Bu tip davranış "kel başa şimşir tarak" misali Kürt olma gerçeğine, mücadelenin yükselmesine bir katkı değil. Kürt aydını hep enternasyonal olmayla övünür. Bırakalım enternasyonal olmayı, kendi ulusuna karşı görevlerini bir enternasyonalist kadar bile yerine getirmemektedir. Hatta bir "burjuva enternasyonalisti" bile Kürt ulusal meselesinde şaşılacak düzeyde Kürt enternasyonalcı aydınından ilerdedir. Çok acı değil mi? Kürt aydını bu kadar kişiliksiz duruma düşmeyi, ulusal onurdan yoksun olmayı kabul edemez. Kürt aydını PKK'ye bakışında hep dıştan biri gibi baktı. Ulaşamadığı hayallerini PKK yerine getirmiyor diye saldırıyı ona yöneltti. Halbuki PKK çok açık bir şekilde ulusal kurtuluş mücadelesi verdiğini hep vurguladı ve uygulamaya çalıştı. Türk sömürgeciliğine sıktığı her kurşun bunu çok iyi kanıtlıyor. Kürt aydını bırakalım dayanışmayı, var olan bir gerçeği görmemek için direndi, direniyor. Başka yerlerde var olan mücadele papazların da önderliğinde olsa göğe çıkarılırken, ülkemizde verilen anti-sömürgeci silahlı mücadele görülmek istenmiyor. Sömürgecinin empoze ettiği bilinç ve mantıkla hareket ediliyor. Bugün yarın bu mücadele boğulsun diye hasretle bekleniyor. Bu mücadeleye eleştiriler sömürgeci basından alınan suçlamayla ve sömürgecilerin Kürtlüğe bakışı biçiminde yerine getiriliyor. Duyarlı her Kürt aydınının onurunu lekeleyen bir durum bu. Eleştirilerin çoğu hiç bir temele dayanmıyor. Falcıların önsezileriyle tipik aydın korkaklığını yansıtıyor. Bir eleştiri kendi halkının mücadelesini ve onun öncülerini suçluyorsa bu temelsiz bir eleştiridir.

Kürt aydını onuruna düşkündür, olmak zorundadır. Kendi kişisel onuruna değil, ulusal ve mücadeleci onuruna düşkün olmak zorundadır. Kürt aydını, Kürdü ve Kürdün mücadelesini savunmak zorundadır. Ortada koskoca bir savaş var. Kürt halkının var olma savaşı. Bu savaşı omuzlayıp götürenler Kürt aydınlarının kutsal varlıklarıdırlar. Kürt aydınları, aydın olma onurlarını uluslarının dökülen kanlarına borçludurlar. Eğer Kürdistan'da kanlarını dökenler olmazsa (bunlar ARGK gerillaları, pêşmergeler ve Kürt ulusu topyekündür) bizim aydın olmamız, aydıncılık oynamamız bir hiçtir. Dökülen kanlar, Kürt aydınını ülkesine ve dünyaya taşıyor. Her damla kan, her şehit bizim için biraz daha soluk alma, biraz daha özgürce yaşama, biraz daha ilerleme ve insan olmadır. Onların kanı bizim kalemimize kudret, gözlerimize ışık, beynimize ürün oluyorlar. Bunu mutlak hissetmek ve görmek gerekiyor.

Sayın Hocam Beşikçi'nin verdiği mesajdan da ben bunu anlıyorum. O bunu çok ciddi bir şekilde görüyor ve içten hissediyor. Kürt aydını ulusuna sahip çıkabilme, ulusunun her mücadelesine layık olma onuruna erişmek zorundadır. Kürtlüğü öne çıkarmaksızın ulus gerçeğini kavramak mümkün değil. Bu gerçeği kavramadan Kürt ulusu için mücadele halkasını yakalamak mümkün değil. Kürt ve Kürdistan davası kutsal bir davadır. Bunu başarıya götürecek her yol mübahtır. Bana kalem, tutma cesaretini veren şehitlerimizi, dağlarda kanını akıtan militanlarımızı saygıyla anıyorum. Kuzey Kürdistan'da savaşı yürüten başkomutan sayın Başkan APO'yu saygıyla selamlıyorum.

GÜNEY KÜRDİSTAN'DA HIZLANAN GELİŞMELER

Baştarafı 1. sayfada

ter, 3 kargo uçağı. **Fransa:** 154 asker, 5 kargo uçağı. **Kanada:** 120 asker, 2 kargo uçağı. **İtalya:** 74 asker, 3 kargo uçağı. **Almanya:** 177 asker, 8 helikopter, 9 kargo uçağı. **Hollanda:** 364 asker. **İspanya:** 600 asker göndereceğini açıkladı, ancak şu anda Girgê Amo'da 1 irtibat subayı var.

Alandaki yabancı askeri güçlere ilişkin belirtilen sayılar gün geçtikçe artmaktadır. Bu güçler ağırlıklı olarak Amed, Girgê Amo ve Zaxo'da konumlanmış bulunmaktadır.

ABD emperyalistleri ile TC sömürgecileri aşiret reisleri aracılığıyla kitleleri denetim altında tutmak istiyor

Emperyalistler her ne kadar Güney Kürdistanlı kitleleri tampon bölge dedikleri alanda tecrit ederek etkisizleştirmeyi planlıyorsa da, durumdan tam emin olabilmek, yani halk üzerinde sağlam bir denetim kurabilmek için başka tedbirlere de gerek duymaktadır. Bunun için de emperyalistler ile sömürgecilerin istihbarat örgütleri yoğun faaliyetler sergilemektedir. NATO gizli servisleri, CIA ve MİT arasındaki görüşme trafiğinde son günlerde gözle görülür bir artış olmaktadır. Tabii siyonist çevreler de bundan uzak değildir.

21 Nisan günü MİT Müsteşarı Teoman Koman ile MİT görevlisi Binbaşı Bünyamin Demir, Amerika'ya giderek CIA yetkilileriyle görüşmeler yaptılar. Görüşmenin konusu "Kürt sığınmacıların durumu" biçiminde açıklandı. Aynı günlerde ABD askeri yetkilileri de sınır boylarında aşiret reisleriyle yoğun toplantılar yapmaktaydı.

Şırnex muhabirimiz, 24 Nisan tarihinde, Güney'den gelen aşiret reislerinden bir grubun ABD askeri yetkilileri ile birlikte bir İngiliz helikopteri ile Zaxo'ya gittiklerini bildirdi. Gerek Güney gerekse Kuzey halkı birtakım oyunlar tezgahlandığından kuşku duymakta ve tedirgin olmaktadır.

Özellikle Girgê Amo'ya yerleştirilecek 20 bin kişinin tümüyle Sindî aşiretinden seçilmesi, halkın kuşkularını daha da arttırmaktadır. Emperyalist güçler Girgê Amo'yu önemli bir üs haline getirmiş bulunmaktadır. ABD birlikleri eski hacılar kampı ve TIR parkında konumlanmış, kampın içini askeri bölge olarak düzenlemiş, kampın karşısındaki alanı ise helikopter üssü haline getirmiştir. Burada ABD askerlerinden başka İngiliz, Fransız, Hollanda ve İtalya askerlerinin de konumlandığı bildiriliyor.

Başında Bışar Axa adlı işbirlikçinin bulunduğu ve yine işbirlikçiliğiyle ünlü Sindî aşiretinin buraya yerleştirilmesi, birçok çevrede, bunlar aracılığıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine bir komplo hazırlandığı kuşkusu uyandırmaktadır. Bışar Axa denilen kişinin TC ile de son derece iyi ilişkileri vardır. TC'nin bu aşireti de, emperyalistlerin tampon bölgede kolluk kuvveti olarak görevlendirmek ve KDP güçleri gibi bağımsızlıkçı direniş mücadelemize karşı kullanmak istediği anlaşılmaktadır. Bu aşiretin yerleştirildiği Girgê Amo kampına özel bir itina gösterildiği herkesçe farkediliyor. Herkes, TC ile emperyalistlerin bunların üzerinde birtakım hesaplar yaptığı konusunda görüş birliği içerisindedir.

Bışar Axa'nın nasıl bir işbirlikçi olduğu, 23 Nisan tarihli Tercüman'daki şu sözlerden de rahatlıkla anlaşılıyor: *"Ömer Bışar, Silopi'deki kampta evlerindeymiş gibi rahat oldukları, zaman zaman aksayan hizmetlerin de yöneticilere iletilince hemen çözümlendiğini belirterek, Türkiye'nin bize sağladığı imkânları bizler oradayken bile vatandaşlarımıza sağlayamazdık. Bunu açıkça söylemek gerekir dedi"*

Talabani başkanlığındaki Kürdistani Cephe temsilcileri Bağdat'ta

Dikkatlerin kamplardaki ölüm-kalım savaşı üzerinde yoğunlaştığı bir sırada, Londra'dan yapılan açıklamada, Talabani başkanlığında bir heyetin Bağdat'a gittiği duyuruldu. 19 Nisan 1991 tarihinde, Saddam'ın çağrısı üzerine Bağdat'a giden heyette KYB lideri Talabani'den başka, KDP temsilcisi Neçîrvan Barzani, Kürdistan Halk Partisi Sekreteri Sami Abdurrahman ve Kürt Sosyalist Partisi'nden Resul Mamend de yer aldı.

Edinilen bilgilere göre, Saddam Hüseyin'in "Ayrı bir devlet kurmanın dışında Kürt tarafıyla her konuyu görüşmeye hazır olduğunu" belirterek yaptığı çağrıyı olumlu karşılayan Kürdistani Cephe, Bağdat'ta görüşmeyi kabul etti. KYB sözcüsü, Irak'la "Federal bir Irak rejimi içinde Kürtlere genişletilmiş özerklik verilmesi, demokrasi, çoğulculuk ve anayasal yönetim kurulması" çerçevesinde görüşmekte olduklarını açıkladı. Aynı konudaki açıklamasında KDP sözcüsü ise, "Kürtlere özerklik tanınmasını öngören 11 Mart 1970 tarihli anlaşmanın uygulanmasını isteyeceklerini" söyledi.

Bu görüşmeler üzerine söylenebilecek çok şey var. Her şeyden önce sıradan Kürt insanları tarafından yoğun bir tepkiyle karşılandığı görülmektedir. İnsanlarımız, biraz da duygusal yanı ağır basan bir yaklaşımla, henüz barut dumanları bile dağılmamışken Saddam'ın çağrısına koşulmasını hazmedememektedir.

Diğer yandan halkımız, önderlik iddiasındaki bu güçlerin, nereden olursa olsun bir çağrı yapıldığında nasıl düşünüp taşınma, fazla ölçüp-biçme gereği bile duymadan koştuklarını bir kez daha gördü. Dünya genelinde Kürdistan halkının kendi geleceğini özgürce belirleme hakkına en çok saygı duyulduğu, birçok çevrelerce Kürt devleti olgusuna bile olumlu yaklaşıldığı ve meşru görüldüğü bir dönemde bile Güney'li güçlerin "biz bağımsız olamayız ve bağımsız yapamayız" anlayışında ayak diretmeleri, bu güçler hakkında daha önce yaptığımız değerlendirmeleri doğrulamaktadır. Halkı gerçek anlamda kurtuluşa götürme konumundan ne denli uzak ve gerçek anlamda önderlik vasıflarından ne kadar yoksun oldukları şimdi daha iyi anlaşılabiliyor.

Diğer yandan gerek Saddam'ı, gerekse Güney'li güçleri böyle bir anlaşma ve görüşmeye iten güncel durumlar ve her birinin kendi açısından karşı karşıya bulundukları güçlükleri, ciddi sıkıntıları var.

Aslında denilebilir ki, her iki taraf da başka çıkar yol bulamadıkları, içine düşmüş bulundukları zor durumdan başka kurtuluş çaresi bulamadıklarından böyle bir görüşmeye yanaştılar. Gerçi ilkel ve küçük-burjuva mil-

KAMUOYUNA!

Güney Kürdistan halkı, yaşamının sık sık tekrarlanan katliamlarından, sürgün, açlık, hastalık ve ölüm trajedilerinden, vahşet düzeyinde canice uygulanan sömürgeci soykırımlardan birini daha yaşıyor. Bu gelişmelerin sorumluları, iç ve dış etkenleri; faşist sömürgecilik ve emperyalizm cephesinde ve kendi saflarından sorumluları vardır. Bu soykırımın nedenlerinden çok nasıl önleneceği, bir daha tekrarlanmayacağı koşulların nasıl sağlanacağı, bunun için görev sorumluluğu altındaki güçlerin ne yapmaları gerektiği önemlidir.

Kürdistan halkı bugün çok acıklı bir durumu yaşıyor! En büyük düşmanı, hergün kardeşlerini soykırımdan geçiren ve nasıl yok edeceğinin hesapları içinde olan faşist Türk sömürgecilerinden aman diler duruma getirilmiştir. Bu kahredici bir durumdur. Bir halkın, kendi katilleri tarafından "savunuluyor" ve "korunuyor" görünümüne düşürülmesinden daha trajik ne olabilir?

ABD'nin başını çektiği emperyalist sistemin "yeni dünya düzeni" ile "barış-yumuşama" teranelerinin halklar için yeni bir kölelik cenderesi planı olduğu biliniyor. Ama herhalde yeryüzünde Kürdistan yoksulları kadar, bu riyakarlığın canlı hedefi ve emperyalist-sömürgecilerin pervasız saldırganlığının hedefi olan bir halk daha yoktur. Evet! Emperyalist-sömürgeciler kendi politik hedefleri için SSCB'yi politik paralelliğe koştular ve "reel sosyalizm" adına halkların kurtuluş hareketlerine ihanet ettirdiler. Yine emperyalistler bir çok alanda, faşist diktatörlükleri halklara saldırtıyorlar ve kırımdan geçiriyorlar. Sosyalizm yolunda ilerlemek isteyen halkları yalnızlaştırmak istiyorlar. Ama hiç bir yerde Kürdistan halk gerçekliğinde yaşandığı gibi yüzbinlerin ve milyonların; kadın, çocuk, yaşlı, yaralı ölüme sürüklendikleri ve bunda bu kadar pervasız davrandıkları en azından dönemimizde söz konusu değildir. Kürdistan halkının bugün en acil talebi, bu acıtrajik olayın bir kez daha karutladığı gibi bağımsız bir ülke ve demokratik bir toplum hedefinden asla koparılamayacak olan yaşama hakkıdır.

Evet! Kürdistan halkının bağımsız bir ülkeye ve demokratik bir topluma ulaşmadan yaşama hakkını güvenceye alması olanaksızdır. Çünkü, önderlik iddiasında olan feodal-burjuvalar, Güney Kürdistan'daki soykırım ve milyonluk sürgün karşısında "ABD niye yardım etmiyor?" diyerek hala aymaz oldukların ve sahip oldukları bakışla gelişmelerden ders çıkaramayacaklarını göstermişlerdir. Bir halkın kurtuluşu sorununda, onun bağımsızlık ve özgürlüğü sorununda emperyalistlerden medet ummak! ne büyük gaflet!..

Evet! Bu gaflettir ki, bugün dünya kamuoyu önünde TC'ye "Kürt hamiliği"ne soyunma görünümünü kazandırmıştır. TC, timsah gözyaşlarıyla dünyayı aldatacağını düşünmektedir. Aslında o, Kürtler'in soykırımdan geçirilmesinin, milyonların açlığın pençesine düşürülmüş olmasının zevkini yaşamaktadır. Kendisinin tarihsel emellerini, Kürt soyunu yeryüzünden silme hedefini faşist-sömürgeci Saddam'ın uygulayor olmasından büyük bir hoşnutluk duymaktadır. '88'de Saddam'ın soykırım suçunu gizleyerek, onun doğrudan ortağı olmakta tereddüt etmeyen rejim aynı rejimdi, Özal aynı Özal'dı. Şimdi değişen tek şey, bölgede Saddam'la çelişki içinde bulunmasıdır. Ve Kürtler'i himaye ediyor görünmesinin Kürtler'e acımasından olduğu bile düşünülmemelidir. Çünkü bu faşist rejim, bugün sadece Kürdistan'da sürgünlerle yüzbinlerce insanımızı yerindenyurdundan etmiyor. O sadece gerillaya karşı sınır ötesi operasyonlar düzenleyip katliam yapmakla yetinmiyor. Katlettiği insanların cenazelerini bile ailelerine vermemekte diretmekle yetinmiyor. O, bizzat kendi halkını; işçi, köylü, memur ve tüm emekçileri açlık içinde tutarak, temsilcisi olduğu işbirlikçi-tekelci burjuvazinin biraz daha palazlanmasını sağlamaya, emperyalistlere daha büyük haraç ödeyerek onların sırt sıvazlaması onuruna kavuşmaya çalışıyor. İnsanları işkencede katlediyor. Onun diline doladığı insan hakları, ne Kürtler'in, ne de Türk emekçilerinin haklarıdır. O, burjuvaların, feodal-kompradorların sömürü ve talan üzerinde kurdukları sefahat haklarından bahsediyor. İşte emperyalistlerin, sömürgecilerin suç ortaklığı içinde Kürdistan halkına yaşattıkları bu zulmü, soykırımı öfkeyle protesto ediyoruz, lanetliyoruz...

Evet! Karşımızdaki güçlerin durumu budur. Tarih bir kez daha Kürdistan halkının trajedisini kaydediyor. Ama ulusal kurtuluş mücadelemiz bu acıların toptan yok edilebileceği bağımsız ve özgür bir yaşamın müjdecisidir. Çok acı çekiyoruz, büyük bedeller ödüyoruz. Ama Ortadoğu halklarına kazandıracağımız büyük aydınlık, bağımsız bir ülkede sosyalizm yolunda ilerleyen demokratik bir toplum olacaktır. Ve bu, büyük bedellere değecek bir mevzi olacaktır. Buna ulaşmanın azmini bilinçte ve pratikte, yaşamın her alanında yaşamak bir görevdir.

Gaziantep Özel Tip Cezaevi'nden PKK'li tutsaklar
6 Nisan 1991

liyetçi akımların bağımsızlık gibi bir talepleri zaten yoktu ve öteden beri önlerine koydukları hedef otonomiden öte bir talep değildi. Ama salt zamanlama açısında bile olsa Saddam'la bu tarz bir görüşmeye oturmalarının güncel sıkıntı ve çıkmaz durumlarıyla da yakından bağı vardır. Bu durum Saddam açısından daha da geçerlidir. O kendini ayakta tutabilme ve iktidarını sürdürebilmenin bu tür bir adımla mümkün olabileceğine inandığından dolayı böyle bir eğilim sergiliyor.

Görüşmelerin nasıl sonuçlandığı konusunda henüz ayrıntılı açıklamalar yapılmış değil. Örneğin, otonomi çerçevesinde de olsa alınacak birtakım hakları koruyabilmenin araçlarını da içerip içermediği, daha somut bir ifadeyle kendi silahlı güçlerinin olup olmayacağı hususlarında ne tür bir anlaşmaya varıldığı bilinmemektedir. Yapılan açıklama sadece prensipte anlaşmaya varıldığı biçimindedir. Oysa kitlelerin kaygısı önemli oranda da bu noktadadır. Kendilerinin de bu tür kaygılar taşıdığı anlaşılıyor. Bağdat'ta varacakları bir anlaşma konusunda Birleşmiş Milletler'in de güvence vermesini istemeleri bundan ötürüdür. Otonomi veya özerklik gibi bir "çözüm"ün dün olduğu gibi bugün de halkımızın kurtuluşu

anlamına gelmeyeceği açıktır. Bağdat'ta bu yönlü bir anlaşmaya varılsa bile , önümüzdeki süreçte bunun bir çözüm olamayacağı pratikte de görülecektir. Bu işin bir yanı. Diğer yandan, ABD emperyalistlerinin TC ve siyonizm ile işbirliği içerisinde "tampon bölge" veya "güvenlik kuşağı" adı altında uygulamaya çalıştığı sinsi planlar da, bu işbirlikçi ilkel-milliyetçi güçlere dayandırılmak istenmektedir. Bu planın hayata geçmesi, salt Kürdistan halkı için değil, bölge halkları için de tehlike arzetmektedir.

Bu anlamda gerek emperyalistlerin gerekse de bölge sömürgeci güçlerinin -ki bunlar da esasında emperyalistlerin denetiminde olmaktadır- bu güçlere dayandırarak geliştirmek istedikleri plan ve "çözüm"ler, Kürdistan halkının yararına gelişmeler değildir. Görülmesi gereken budur.

Kamplardaki yüzbinlerce insanın acılı durumları devam ediyor

Kürdistan'ı bölen sınır boylarındaki muhabirlerimizin bildirdiklerine göre kamplarda yaşam savaşı veren insanlarımızın içler acısı durumları halen devam etmektedir. Gerçi insanların büyük bir bölümü çadırlara yerleştirilmiş durumdalar ama sorun salt bununla bitmiyor.

Özellikle gıda vb. sözümona yardımların dağıtılış biçimi bile başlı başına bir aşağılama vesilesi haline getirilmiştir. İnsanları günlerce aç ve açıkta bırakıp daha sonra da ya havadan helikopterlerle ya da kamyon vb. araçların üzerinden topluluğun üzerine gıda, ekmek ve benzeri maddeler atıyor, daha sonra da atılan şeyleri kapmak için birbirleriyle boğuşan insanları alçakça bir keyifle seyrediyorlar. Bu durum ve düzensizlik, salt aç insanların sabırsızlıklarından kaynaklanmıyor, bu yöntemi özellikle seçen emperyalistlerle sömürgeciler böylelikle "efendi"liklerinin tadını çıkarıyorlar.

Gerek kampları dolaşan muhabirlerimiz, gerekse bölgede in-

11 Mart 1970 Deklerasyonu'nun metni

«1. Bölüm (Giriş)

2. Bölüm

I- Irak Cumhuriyeti, eşit haklara sahip iki başlıca ulustan, yani Araplar'la, Kürtler'den oluşan bir birleşik devlet olmalıdır.

II- Irak Anayasası; Cumhuriyetin Yüksek Yasama Organına, Cumhurbaşkanlığı'na ve iktidarın kurulmasına ilişkin kayıtlama ve ayrıntıları açıkça kapsamak zorundadır. Aynı zamanda anayasa, Kürdistan'daki Kürt halkının ulusal haklarını kullanabilmelerine olanak verecek olan yasama, yürütme ve yargı organizasyonlarının kuruluş biçimini gösteren maddeleri de kapsamalıdır.

III- Aşağıdaki maddeler Merkezi İktidar'ın yetkisi içindedir:

1- Devlet başkanlığı,

2- Dış ilişkileri kapsayan;

a) Diplomatik, konsolosluk ve ticari temsilcilikler,

b) Uluslararası antlaşmalar ve anlaşmalar,

c) Birleşmiş Milletler

3- Savaş ilanı ve barış kararı,

4- Para ve emisyon (piyasaya para çıkarma),

5- Petrol işleri,

6- Gümrükler,

7- Limanlar ve uluslararası hava alanları,

8- PTT hizmetleri,

9- Demiryolları ve başlıca karayolları,

10- Vatandaşlık işlemleri,

11- Ulusal bütçenin düzenlenmesi,

12- Radyo ve televizyon istasyonlarının yayını,

13- Atomik enerji.

IV- 1- Kürt halkı, kendi ulusal haklarını, Kürdistan'da oturanların serbest, gizli oy ve tek dereceli seçim yoluyla seçecekleri parlamentonun atadığı bir yürütme konseyi aracılığı ile kullanır.

2- Ulusal iktidar, (yerel Kürt iktidarı) II. md'ye uygun olarak, aşağıda gösterilen işlerden sorumludur: a) Yargı, b) İçişleri, c) Eğitim ve öğretim, d) Halk sağlığı, e) Tarım, f) Tütün, g) Belediye işleri, h) Çalışma, i) Sosyal işler, j) Gelişme planlaması ve hayvancılık, k) Özel merkezi iktidarın görevleri arasında sayılmamış diğer bütün işler.

3- Yasama Organı, yukarıdaki belirtilen işleri, çıkardığı kanunlara uygun olarak yürütecektir. Yasama Organı (Parlamento), aynı zamada yürütme konseyinin (yerel iktidar) başkanını da seçecek ve gerek yürütme konseyi başkanına, gerekse yürütme konseyi üyelerine, güvensizlik açıklamak hakkı saklı tutulacaktır.

4- Yürütme konseyi, iktidarını, yukarıdaki 2. md'ye göre kurulmuş bulunan ulusal organizasyonlar aracılığı ile, yasama organı ya da Kürdistan ile ilgili olarak merkezi iktidarın yayınladığı kanun ve kararnamelere uygun olarak yürütecektir. Yürütme konseyi, aynı zamanda, Kürdistan'ın memurlarını, yönetim organizasyonlarını ve öbür hizmetlerini saptama ve düzenleme hakkına sahip olacaktır.

V- Kürdistan'ın ulusal organizasyonlarının finansmanı şu yerlerden sağlanacaktır:

1- Kürdistan'da toplanan vergi, narh ve yöresel kaynaklardan,

2- Irak genel nüfusunun sayısına oranla, Kürdistan'ın nüfus sayısı oranında, Kürdistan'ın payı şu yerlerden;

a) Petrol gelirlerinden,

b) Gümrüklerden,

c) Hava alanlarından,

d) Limanlardan,

e) Kambiyo ve ulusal bankalardan,

f) Demiryollarından,

g) PTT hizmetlerinden.

Aşağıdaki yerler için yapılmış harcamalar çıkarıldıktan sonra;

a) Başkanlık,

b) Savunma,

c) Dışişleri,

d) Uzmanlıklar,

e) Petrol bakanlığının, PTT ve Liman hizmetlerinin giderleri, Irak'ın genel nüfus sayısına oranla ve demiryollarıyla karayollarının Kürdistan bölgesindeki uzunluklarının, Irak'ın tamamına olan oranı ölçüsünde,

3- Merkezi iktidarın aldığı dış yardımlarla borçlanmalardan, Kürdistan'ın payı yine aynı biçimde nüfus oranında,

4- İç borçlanmalar, askeri olmayan borçlanmalar ya da yalnızca Kürdistan'a ayrılan yardımlar,

5- Tütün, hayvancılık ve ormanlara ait ithalattan,

6- Irak'ta oluşturulacak kuruluşlar, projeler ve kamu hizmetleriyle ilgili yönetim kurumları giderleri, Kürdistan ve Güney Irak arasında, nüfus oranları ölçüsünde dağıtılır ve yine ayrılacak yatırımlar da bu temel üzerinden saptanır.

VI- Irak Kürdistan'ı; Süleymaniye, Kerkük, Erbil illeriyle, bu illerin sınırları içerisinde bulunan ve yine nahiye ve köylerin bütününden; Musul ve Diyala illerinin ise, Kürt halkının yine çoğunlukta bulunduğu kaza, nahiye ve köylerden meydana gelir. İlgili yerlerde yapılacak plebisit ile, buralardaki halkın nüfus çoğunluğunun arzusuna uygun tarafa bağlanır.

VII- Irak Cumhurbaşkanı yardımcısı Kürt olacak ve Cumhurbaşkanı'nın seçildiği yöntemle, Kürt halkı tarafından seçilecektir.

VIII- Anayasa, Kürdistan bölgesinde, kültürel, sosyal, ekonomik yönetime ait tüm ulusal hakları ve bunlara ilişkin «yerel otonomiyi» güvence altına almak zorundadır. Aynı biçimde; Türkmen, Asuri ve Ermeni gibi toplumların etnik-dini azınlık hakları ile, Arap ve Kürtler'e bütünüyle eşit düzeydeki vatandaşlık hak ve görevlerine de, anayasal olarak güvence verilmelidir. Azınlıkların kendi nüfusları oranında, gerek yasama ve gerekse yürütme oraganlarında temsil edilmesi de anayasada yer alması gereken haklar arasında olmalıdır.

3. Bölüm. Genel Kayıtlar:

1- Kürt halkı, genel Irak nüfusuna oranla, bir milletvekili kontenjanı ile Merkezi Parlamentoda temsil edilecektir.

2- Aynı nüfus oranına uygun bir sayı ile, Kürt halkını temsil eden bakanlar, Merkezi İktidar'da yerlerini alacaklardır.

3- Merkezi İktidar bakanlıklarının herbirindeki memurların sayıları da aynı orana göre olacaktır. a) Bağdat Üniversitesi'ne ve bütün yüksek enstitülere, Kürt nüfus sayısının Irak genel nüfusuna oranlamasıyla Kürt öğrenci alınacaktır. b) İktidar her yıl, kendi ya da yabancı kaynakların ayırdığı burslarla, yalnız bu iş için verilen dış yardımlardan, nüfus sayısı oranında Kürdistan'dan dışarıya öğrenci gönderecektir.

4- Genelkurmay Başkanı'nın yardımcısı Kürt olacaktır.

5- Irak Ordusu şimdiki adını koruyacaktır. Bu ismin değişmesi halinde, Kürtler'den kurulmuş askeri birlik; Kürdistan Silahlı Kuvvet adını alacaktır.

6- Kürdistan'ın genç erkekleri, Kürtler'den kurulu askeri birlikte askerliklerini yapacaklardır. "ulusal nedenler" dolayısıyla görevlerinden uzaklaştırılmış bulunan tüm subay ve assubaylar görevlerinin başına yeniden döneceklerdir.

7- Askeri okullara, polis kolleji'ne, harp akademileri'ne, pilot kurslarına ve diğer tüm askeri kuruluşlara; Kürdistan nüfusunun genel Irak nüfusu oranında öğrenci alınacaktır.

8- Merkezi İktidar, Irak iktidarına karşı herhangi bir dış saldırı, ya da gerçek bir dış tehlike söz konusu olduğu zaman, Kürdistan'a tamamlayıcı askeri kuvvet gönderebilir. Diğer durumlarda Kürdistan Yasama Meclisi ve Yürütme Konseyi ile anlaşmaya varmak zorundadır.

9- Kürdistan içinde, Merkezi Ordu'nun karışmasını gerektirebilecek herhangi bir olağanüstü durum olursa; Merkezi Ordu'nun gönderilmesinden önce ya Kürdistan Yasama Meclisi'nin onayı alınmalı ya da Kürdistan Yürütme Konseyi böyle bir öneride bulunmalıdır.

10- Gerekçesi ne olursa olsun, Merkezi Yasama Organı, Kürt ulusal ve demokratik haklarının serbestçe kullanılmasını kısıtlayan, sınırlayan ya da ortadan kaldıran herhangi bir kanun ya da kararname çıkaramaz.

11- Kürdistan'da sıkıyönetimi, savaşı ya da gerçek ve ciddi bir dış tehlikenin varlığını ilan edebilmek için, Kürdistan Yasama Meclisi'nin onayı şarttır.

12- Kürdistan'da geçici bir Yürütme Konseyi kurulmalı ve Merkezi İktidar'da bulunan Kürt bakanlarından en az biri de bu konseyde görev almalıdır. Yasama Meclis seçimleri, bu geçici Yürütme Konseyi'nin kurulmasından başlayarak, geçecek en geç 4 ay içerisinde yapılmak zorundadır. Yasama Meclisi'nin toplanmasıyla, geçici Yürütme Konseyi'nin görevi sona erer.

13- Merkezi İktidarın baskı kuvvetleri tarafından, iç savaş süresi içerisinde, Kürdistan'da meydana getirilmiş zarar ve ziyan, tam adalet ölçüleri içerisinde ve en seri araçlarla giderilmeli, 4 ayı aşmayan bir zaman içerisinde gerçekleşmelidir.

14- Irak ulusal uyruğunun Arap ulusal uyruğuna dönüşmesi halinde, doğum kayıtları, nüfus hüviyet cüzdanları, pasaport gibi dökümanlar, eğer bunları taşıyan vatandaş, Kürdistan'da oturuyorsa, «Kürdistanlı» ya da oturmadığı halde Kürt orijinli ise, «Kürt» özel kaydını taşımak zorundadır.

15- Eğer Irak bayrağı ya da Irak devletinin amblemi değişecek olursa, bunların herbirinde Kürtleri temsil edecek birer sembol bulunmalıdır.»

Baas Partisi adına
Saddam Hüseyin
EL-TEKRİTİ

Kürdistan Demokratik
Partisi adına
Mıstefa BARZANİ

celemeler yapan İHD heyetleri ya da yabancı kişi ve kurumların hemen tümünün önemle dikkat çektikleri bir nokta sağlık sorunudur. Mevcut durumun devam etmesi halinde kısa süre sonra bulaşıcı hastalık tehlikesinin yeni bir soykırım doğurabilecek boyutlara varacağı tahmin edilmektedir. Çünkü temizlik ve tuvalet ihtiyaçları giderilmiş olmaktan çok uzaktır. Ayrıca sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesi gibi bir olay zaten söz konusu değildir. Doktor, ilaç vb. gereksinimlerin karşılanması yok denecek derecededir. Bütün bu durumlar, havaların giderek ısınmakta olduğu da gözönünde bulundurulduğunda, yakın bir gelecekte büyük bir salgın hastalık tehlikesini haber vermektedir. Hatta daha şimdiden bile yer yer kolera vakalarına rastlandığı söyleniyor.

Bazı kamplarda ise temizlik yapmak şurda kalsın, içmek için bile su bulmak mümkün olmuyor. Susuzluk sorununun en ciddi boyutlara vardığı kamp Beleh (Işıkveren)'tekidir. En kalabalık kampların başında gelen Beleh'te 200 bine yakın insan bulunmaktadır. Ve bunca insana günde birkaç kez helikopterle su taşınıyor.

İHD Genel Başkanı Nevzat Helvacı'nın 11.4.1991 tarihinde yaptığı açıklamada, Beleh'teki kampta susuzluktan ölen insanlardan şöyle sözedilmektedir:

"...Kadın ve çocukların çoğu yalınayak. Ayaklarında yaralar var. Bir kadın kucağında çocuğu, bir taşın dibine oturmuş, geçenlere acı görünümünü sergiliyor.

Daha ilerdeki tepeye çıkıyoruz. Susuzluktan insanların ölmekte olduğu, şu anda altı ölünün bulunduğu sıfır noktasına. Ölülerin sıfır noktasında olduğunu söylüyorlar."

Diğer birçok kampın durumu da Beleh'ten fazla farklı değil. En iyi bakım gören kampın Sindî aşiretinin yerleştirildiği Girgê Amo kampı olduğu söyleniyor. Hatta diğerlerine göre buranın "lüks" olduğunu söyleyenler oluyor. Ancak burada bile yiyeceklerin berbat ve sağlıksız olduğundan yakınan kitlelerin bir günlük toplu açlık grevine gittikleri düşünülürse, durum daha da iyi anlaşılacaktır.

Kırım biçimindeki yoğun ölümler devam ediyor

Kamplardaki yoğun ölüm olayları devam ediyor. Hemen her kampta büyük–küçük onlarca ölüm olayına tanık olunuyor. Kamp sayısı düşünüldüğünde her gün ölenlerin toplam sayısı yüzleri geçiyor. Öldürücü soğukların geride kalmasının ölüm olaylarını azaltacağı düşünülmekteydi. Ancak beslenme ve sağlık sorunlarının çözümlenememesi beklenen azalmaya olanak tanımadı.

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yaptığı istatistik ve çıkardığı bilançolarda bile ölü sayısı günde 500'ü aşmaktadır. Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün 23 Nisan'da yaptığı açıklamada, TC–Irak sınır bölgesinde her gün 400 ile 1000 kişinin salgın hastalıklar nedeniyle yaşamını yitirdiğini ve günlük ortalama ölü sayısının 510 olduğunu belirtiyor.

Çel muhabirimiz, sadece Çel yöresindeki kamplarda günde 100-150 kadar kişinin öldüğünü bildiriyor. Ayrıca İran tarafında ölenlerin sayılarının çok daha yüksek olduğu da belirtiliyor. İran belli ölçülerde yardım ulaştırmaya çalışıyor ama uluslararası alandan yardımlar o yöreye fazla gitmiyor. Yardımlar daha çok TC üzerinden yapılıyor, ama TC de bilindiği gibi bu yardımların önemli bir kesimini o insanlara ulaştırmıyor.

TC'nin terör uygulamaları sürüyor:

Çel'de TC askerleri halka saldırdı; 5 ölü, 8 yaralı

TC sömürgecilerinin Güneyli halkımıza yönelik terör uygulamaları can almaya devam ediyor. Sadece Çel yöresindeki kamplarda şimdiye kadar TC askerleri tarafından öldürülenlerin sayısı onlarca kişiyi buldu. Hakkari Hastanesi'nin TC askerlerinin açtıkları ateş sonucu yaralananlarla dolup taşmakta olduğu bildiriliyor.

21 Nisan günü Çel yakınlarındaki bir kampta meydana gelen olayda askerlerin açtıkları ateş sonucunda 5 kişi öldü, 8 kişi de yaralandı. Yaralılar arasında durumu ağır olanlar var. Sömürgeciler bu olayı tamamen çarpıtarak, malzemenin yağmalanmasını engellemek amacıyla askerlerin havaya ateş açtığı ve seken kurşunlarla bir kişinin öldüğü tarzında gerçek dışı bir biçimde yansıtmaya çalıştılar. Oysa olayın nedenleri ve boyutu tamamen farklıdır. Olay yerinde inceleme yapan muhabirlerimizin bildirdiğine göre gelişmeler şöyle oldu:

"TC askerlerinin estirdiği terör artık halk tarafından sessizce sineye çekilmemektedir, halk bu teröre karşı direnmektedir. Son olay da sömürgeci askerlerin, yapılan derme çatma banyo ve tuvaletlerin çevresinde bayanlara sarkıntılık yapmasını protesto eden halkın üzerine ateş açılması biçiminde gelişti. TC askerlerinin vahşi saldırılarına karşı kitleler taş ve sopalarla kendini savundu. Sömürgeci kolluk kuvvetlerinin açtıkları ateş sonucunda birçok ölü ve yaralı vermesine rağmen kitleler yılmadı, kendilerini aktif bir biçimde savunmayı sürdürdü. Çok sayıda TC askerini de taş ve sopalarla yaraladı."

Direnişle karşılaştığı her alanda ister istemez PKK'yi aklına getiren TC bu olaya da "PKK kışkırtması" demekte gecikmedi. Sömürgeci yetkililer yaptıkları açıklamalarda "sığınmacılar arasına sızan PKK'lilerin, pêşmergeler tarafından bırakılan çok sayıda silahı da ele geçirdiğini" hayıflanarak belirtmektedirler.

TC askerinin terörünü Güneyli bir Kürt insani dile getiriyor: *"...Türk jandarmaları güvenliğimizi sağlarsa, geri dönmek yerine ölmeyi tercih ederiz. Bunun birinci sebebi, biz Türkiye'ye girerken Türk askerleri üzerimize ateş açtı. Çok sayıda insanımızı öldürdüler. Erzak dağıtımı sırasında çok baskı yapıyorlar. Gazeteciler bunları görüntülediklerinde filmlerini alıyorlar."* (Cumhuriyet, 21 Nisan 1991)

Iraklı Kürt doktorların Kürt mültecilerin sağlık konusuyla ilgili hazırlanan raporu

1- Kamptan Çukurca'ya, Çukurca'dan Hakkari'ye hasta havale etmek büyük güçlüklerle yapılmaktadır. Çünkü bir hastanın sevk yetkisi TC hükümeti doktorlarıyla mümkündür.

2- Kuruluşun, vatandaşlar tarafından yardım çerçevesinde gönderilen ilaç ve tıbbi malzemelerine el konulmuştur. İhtiyaç duyulduğunda bu malzemelerden yararlanamıyoruz.

3- TC doktorlarının sayıları gün be gün artıyor, ancak verilen hizmet sıfır düzeydedir.

4- Hastaneye tahsis edilen bina Türk sağlık elemanlarına tahsis edilmiş ve yemekhane, yatakhane ile depoya dönüştürülmüştür. Hastanenin önünde bulunan küçük bir bina hastane olarak hizmete ayrılmış, asıl hastane kullanılmıyor. Çadır ve sağlıksız barınaklar hastane olarak kullanılıyor, bu binalarda sağlık hizmeti vermek mümkün değildir.

5- UNİCEF tarafından yiyecek, süt, giyecek, ayakkabı gönderilmiş ise de, bu yardımlar mültecilere dağıtılmamış, hatta bunların bir kısmı piyasada satılıyor.

6- Irak Kürt doktorlarına ve hastalarına devlet yetkililerince kötü muamele yapılıyor. Büyük sorumluluk ve iş Irak Kürt doktorlarına ve gönüllü Türkiyeli Kürt doktorlara düşmüş durumdadır.

7- Çoğu zamanlarda hastaların hastaneye intikalleri ve başvuruları Türk makamlarınca engellenmektedir. Bu da hastalığın ve ölüm vakalarının artmasına sebep olmaktadır.

8- Karantina gereken hastalara gerekli karantina uygulanamıyor. Diyetli hastaların diyet programı uygulanamıyor.

9- Hastanenin yaralıları tedavi etme bölümüne ihtiyaç vardır. Açık yara, cerrahi müdahalaler, yer olmadığı için yapılmamaktadır.

8- Yatması gereken birçok hasta taburcu edilmektedir. Bu hastalar kırık, yanık gibi uzun süre gözetimde tutulması gereken hastalardır. Oysa ilk tedavileri yapıldıktan sonra taburcu edilmektedir.

11- Fransız sınır tanımayan doktorların Irak Kürt doktorlarıyla birlikte poliklinik yapmalarına izin verilmiyor. Bunları, Sadece tercüman ve yardımcı sağlık elemanı olarak kullanıyorlar. Oysa Kürt doktorların büyük çoğunluğu ihtisas sahibi uzman doktorlardır.

12- Hastalara, Kürt doktorlar ve bunların ailelerine yardım malzemeleri dağıttıldığında bu miktar ihtiyacın çok altında verilmektedir. Bu sebepten dolayı aç kalanlar oluyor. Bu durumda doktorlar görevlerini yapamıyor ve yiyecek bulma çabasına düşüyorlar.

Iraklı Kürt doktorlar

Dağlarda saklanan bir grupla yeni karşılaşıldı

Qilaban ile Çel arasındaki dağlık kesimde 25 Nisan tarihinde yeni bir grup tespit edildi. Yöreden alınan bilgilere göre sayıları 300–500 civarında olan bu gruba şimdiye kadar hiçbir yardım ulaştırılmamıştır. Yaklaşık dört haftadan beri dağların en sarp ve yer yer karlı kesimlerinde barınan grup, yaşamını topladığı otları yiyerek sürdürmüştür.

Aralarında çok sayıda çocuk, kadın ve yaşlıların da bulunduğu gruptan bu dört hafta içerisinde kaç kişinin yaşamlarını yitirdikleri tam olarak bilinmemekle birlikte, topluluktakilerin hemen hemen yarı yarıya azaldıkları sanılmaktadır.

Belirtildiğine göre Kuzey'e geçmek üzere TC sınırına varan ilk kitleler içerisinde yer alan bu kişiler, TC askerlerinin sınıra yaklaşanları taradıklarını ve birçok kişinin burada öldüğünü görünce çareyi dağlara, dağların sarp doruklarına sığınmakta buluyorlar. Yüzyıllar boyunca birçok yabancı işgalci ve talancının saldırıları karşısında dağlara sığınarak varlığını sürdürmek Kürt insanında neredeyse bir içgüdü, bir doğal davranış biçimi ve bir ulusal şekilleniş ve özellik olarak nesilden nesile geçmiştir.

Bahsedilen son olay da, Irak ve TC sömürgecilerinin dayattığı iki ölüm arasında kalan Kürt insanının kendi ulusal ve doğal özelliğine uygun olarak almış olduğu bir tavır alış biçimidir.

Helikopterler tarafından fark edildikten sonra ilk kez 25 Nisan günü ulaşılan gruptan birçoğunun son derece zayıflamış ve çoğunun da hasta oldukları tespit edildi.

Irkçılık kendini her yerde konuşturuyor

Güney Kürdistan'dan gelenler arasında az sayıda da olsa Türkmenler de bulunmaktadır. Bunlardan yaklaşık 10 kadarı Şemzînan'dan giriş yapanlar arasında bulunuyor.

TC bunlara karşı takındığı tutumla ırkçı ve insanlık dışı karakterini bir kez daha gözler önüne sermiş oldu. Şemzînan muhabirimizin bildirdiğine göre Türkmenler daha ilk günden değerli misafirler gibi ağırlandı. Kürtler'e karşı estirilen terör ve günde onlarcasının katledilmesine karşın, Türkmenler sıcak bir ilgi ile karşılandı. Tanık olanları rahatsız edici ve öfkelendirici bir çifte standart örneği sergilendi. Bir de TC'nin Kürtler'e nasıl yardımcı olduğu yolundaki dünyayı yanıltmak isteyen asılsız propagandası insanların öfkesini daha da arttırdı.

Şimdi Şemzînan yöresinde bulunan Türkmenler tam bir imtiyaza sahipler. İlçe merkezinde serbestçe dolaşmakta canları istedikleri gibi hareket edebilmektedirler. Bazıları büro bile kurmuş ve Türkmenler Derneği bunların her türlü sorunlarıyla ilgilenmektedir. Bir yandan da fazla açığa vurmamaya çalışarak diğer kamplarda kitleler arasında Türkmen asıllı olanlar seçilip alınmakta ve yerleşim yerlerine getirilmektedir. Daha sonra bunlardan bazıları Kayseri vb. iç merkezlere naklediliyor.

Türkmen asıllılar o denli imtiyazlı ki, örneğin Şemzînan merkezinde bulunanlar asker ve polislerle içli dışlı davranmakta ve yaptıkları taşkınlıklarla ilçe halkını son derece huzursuz edebilecek kadar ileri gitmektedir.

Güney'de ARGK'nin etkinliği ve prestiji her geçen gün artıyor

Güneyli önderliklerin durumunu son gelişmelerle birlikte daha iyi görebilen halk kitlelerinin PKK-ERNK-ARGK'de somutlaşan bağımsızlıkçı direniş hareketine ilgi, sempati ve destekleri gün geçtikçe artmaktadır. Kitleler arasında etkin faaliyetlerde bulunan ve kahramanca direniş örnekleri sergileyen ARGK gerillalarının halkla kaynaşması ileri derecededir. Son olaylar halkın ARGK gerillaları ile diğerleri arasındaki farkı somut biçimde görmelerine olanak sağlamıştır. Bu durum ilgi ve yakınlaşmayı daha da arttırmıştır. Dihok'tan gelen ve göçten önce orada lise öğretmenliği yaptığını belirten bir bayan yurtsever, muhabirimize şunları anlatıyor:

"Ayaklananların büyük kesimi cahşlardı. Kente girince büyük bir yağma ve talana giriştiler. Evlere kadar girip ne var ne yok hepsini talan ettiler. Daha sonra Celal ve Mesut'a bağlı 1000–2000 kadar pêşmerge geldi. Bunların gelişiyle birlikte radyodan sabahtan akşama kadar kimyasal silahların tahribatları anlatılmaya başlandı. Halk kitleleri muazzam derece korkutuldu. Kaçışlarda bunun çok büyük rolü oldu. Örneğin, Duhok'a daha hiçbir Irak askeri ulaşmadan hem peşmergeler ve hem de halk kenti

terketti. Çünkü lider dediklerimiz gelip halkı kaçışa davet ettiler, direnmeyi öneren olmadı.

"Diğer yandan, çok sayıda ve gelişkin silahlar ele geçirilmişti. Eğer bu silahlar kullanılsaydı değil bir Irak üç devlet bizimle başedemezdi. PKK'liler hakkında o zaman çok olumsuz propagandalar yapılıyordu. Ancak onları daha sonra tanıyınca halk öncülüğünün ne demek olduğunu kavradık."

Hewlêr (Erbil)'den bir Kürt yazarın anlattıkları da, lider geçinenlerin durumunu benzer biçimde izah etmektedir:

"Hewlêr'e savaştan hemen sonra çok sayıda Kürt örgüt girdi. Aralarında islamcı örgütler de vardı. Duvarlara yazdıkları sloganlardan bile bunların sayılarının epey fazla olduğunu anlamak mümkün. Her örgüt resmi bir kuruluşu işgal etti. 20 gün kadar yönetim onların elindeydi... Askerler gelip çatışmalar yoğunlaşınca geri çekilmeye başladılar. Halkı da kenti terketmeye çağırdılar. Şu anda dağlarda perişan olan milyonlarca insan, bu örgüt liderlerinin aldığı yanlış kararların kurbanlarıdır."

İşte Güneyli halkımız bu tür gerçekleri gördükçe, yanlış propagandaların etkisinden hızla sıyrılmakta ve PKK öncülüğüne meyletmektedir.

Geçtiğimiz günlerde Güney'de bir süre kalan muhabirimiz gözlemlerini şöyle aktarıyor:

"ARGK gerillalarının durumu çok iyidir. Güneyli halk onlara büyük bir sempati ve saygı besliyor. Çoğu zaman ne yapmaları gerektiği konusunda en ufak bir sorunlarını bile gerillalara danışıyorlar. Ben iki gün önce oradan ayrıldım. (Bu konuşma 20 Nisan'da oluyor) Ayrıldığım ana kadar, son 10 gün içinde çoğunluğu genç 150 civarında pêşmerge ARGK'ye katıldı. Katılmalar yer yer gruplar halinde oluyor. Bunda gerillaların doğru ve fedakar tutumu özellikle rol oynuyor. Onlar kendi pratikleriyle adeta halk önderliğinin nasıl olması gerektiğini halka anlatıyor ve kavratıyorlar. Bu durum, oradaki halka ve pêşmergelere görmedikleri ve ummadıkları bir örnek oluyor, onları son derece etkiliyor."

Daha sonra 17 Nisan günü ARGK gerillalarının Zaxo'ya yaptıkları baskının ayrıntılarını anlatan muhabirimiz, bu baskında ele geçirilen silahların miktarını tam olarak şu şekilde belirtiyor; 8 adet BKC, 160 adet kalaşnikof, 2 adet, 60 mm. lik havan topu, 2 adet 120 mm. lik havan topu ve bolca cephane. Ayrıca esirlerin de pêşmergelere veya TC'ye değil Kızılhaç'a teslim edildiğini belirtiyor.

Gerillaların sayısal olarak da büyük bir artış gösterdiğini vurgulayan muhabirimiz, ABD helikopterlerinin ARGK gerillalarının üslerini tespit etmek amacıyla yoğun çalışmalar yaptığını da belirtiyor ve şunu ilave ediyor:

"Ancak görüştüğüm gerilla komutanları da bu durumun farkındadırlar. ABD uçak ve helikopterlerinin hangi amaçla keşif uçuşları yaptıklarının bilincindedirler, buna karşı önlemlerini almışlardır."

Zaxo tarafındaki halkın durumuna ilişkin gözlemlerini de şöyle dile getiriyor:

"Bilinçli kitlelerin ABD'ye ve ABD askerlerine büyük bir tepkisi var. Fakat işbirlikçiliğin etkisindeki bazı çevreler de onlara bir umut gibi bakabiliyorlar. Genelde Bush'a duyulan tepki giderek bilinçli bir anti–emperyalist tepkiye dönüşüyor. Gerillalardan özellikle bu konuda da büyük bir etkilenme var.

"Zaxo'lu ağalardan ve eski KDP'lilerden Abdurrahman ve Abdullah Salih'in akrabaları çok olumsuz bir konumdadır. Bunların TC ile işbirliğine hazır oldukları her hallerinden belli. Bunların başını mühendis Mehdi Salih çekiyor. Bu kişinin yanında bulunan ve PKK düşmanlığıyla tanınan pêşmerge Salih Haydar ile konuştuk. TC'ye uşaklık yapacağını açık söylüyordu. 'Bunu niye yapmayalım ki? Bizim bir amacımız var. Eğer TC bize yardımcı olursa, biz de PKK'nin burada yaşatılmaması için yardım sunabiliriz'.

"Bölgede KDP'nin ciddi bir otoritesi kalmamıştır. Zaxo'dan kaçan siviller daha çok ARGK gerillalarına sığınmaktadırlar. Zorunlu kalmadıkça KDP'ye gitmiyorlar. Gerillaların doktoru da hasta ve yaralıları akşama kadar tedavi ediyor. Halk ona ve tüm gerillalara son derece büyük bir sevgiyle bakıyor. Halkla ilişkiler ileri düzeyde iyi ve olumludur. Ancak çok sayıda yaralı ve hasta var. Bu durum gerillaları da zorluyor. Doktora 'ne kadar hastan var' diye sorduğumda, 'Ben de dahil herkes hasta' diyerek takılıyor bana.

"Halkın her açıdan gerillalarla gittikçe daha fazla kaynaştığını bizzat gördüm ve yaşadım. Konuştuğum kişilerin hepsi, 'Başkan APO'ya selamlarımızı ilet' diyordu."

Dünya TC'nin sahtekarlığını yutmuyor

Sömürgeci–faşist TC, beyhude bir çabayla dünyayı aldatmaya çalışıyor. Güneyli kitleler üzerinde terör estirip katliamlar uyguladığı herkesçe biliniyor. Diğer yandan Kuzey–Batı Kürdistan halkının büyük bir çaba ve fedakarlıkla toplayıp sınır boylarına gönderdiği muazzam boyuttaki yardım malzemelerinin oradaki insanlara ulaştırılmasının engellendiği de bilinmektedir. Hatta TC askeri ve sivil yetkilileri, özellikle o bölgede bu-

– İNCELEME RAPORU –

Beleh ve Silopi Kürt mülteci kampları

19–20 Nisan 1991 günleri, Saddam diktatörlüğünün soykırımından kurtulabilen Kürt mültecilerin kaldığı Silopi ve Beleh (Işıkveren) kamplarında incelemelerde bulunuldu. İnsan Hakları Derneği'nin Diyarbakır ve Şırnak Şubeleri'nin öncülüğünde oluşturulan Araştırma Heyeti'nin, yerinde yaptığı araştırmalardan sonra aşağıdaki hususların, basın aracılığıyla kamuoyunun dikkatine sunulması kararlaştırıldı!

ABD ve Batılı müttefiklerinin Kuveyt'teki petrol çıkarlarını ve Ortadoğu'daki uzun vadeli planlarını güvenceye aldığı bir aşamada, Irak halkları Saddam diktatörlüğüne karşı topyekün bir ayaklanma başlattı. Kendiliğinden gelişme yanı ağır basan bu ayaklanmalarda, Kürt, Arap, Türkmen tüm Irak halklarının Saddam diktatörlüğüne karşı barışa ve özgürlüğe susamışlıkları kadar, müttefik güçlerin harekete destek olacakları yönündeki ayaklanma çağrılarının da önemli etkileri oldu. Demokratik ve federatif bir Irak için ayaklanan halklar bir kez daha ABD ve Batılı müttefiklerinin, halkların iradesine saygısı olmayan ikiyüzlü tavırları karşısında kaldılar. Kuzey Irak'ta Kürt halkı Halepçe'den sonra bir kez daha soykırımlar yaşadı. Faşist Saddam birlikleri, müttefik güçlerin sessiz ve seyirci kaldığı bir ortamda çoluk-çocuk, kadın-ihtiyar ayrımı yapmadan Kuzey'de Kürt halkı üzeri Scud füzeleri, napalm ve fosfor bombalarıyla, kitlesel imha silahlarıyla vahşi bir saldırı başlattı. Saldırının boyutu tamamen bir soykırımı hedefliyordu. Halktan onbinlerce insan hayatını kaybetti, yüzbinlerce insan Türkiye ve İran sınırlarına doğru göçe zorlanarak utanç verici bir trajedi sahnelendi. Kuşkusuz ki bu utanç tablosunda sadece Saddam diktatörlüğü değil, bu soykırıma seyirci kalan başta ABD ve Batılı müttefikleri olmak üzere sessiz kalan tüm devletler, tüm güçler sorumludur. Barış, güvenlik, insan hakları ve uluslararası hukuk ilkelerinin şampiyonluğunu yaparak gerektiğinde askeri harekatlara dahi vize veren, ama bu korkunç soykırım karşısında ikiyüzlü bir tavırla sessiz kalan BM Güvenlik Konseyi sorumludur. Sonuç; yüzbinlerce insanın çok kötü koşullarda mültecileşmesidir. Binlerce çocuğun ölümüdür. Açlıktır, sefalettir...

Araştırma heyetimiz Silopi ve Işıkveren kamplarında tam bir insanlık dramıyla karşılaştı. TC sınırları içindeki Yekmal, Andaç, Kayadibi, Yıldız, Yemişli ve Yeşilova kampları ile Hakkari ili sınırlarındaki Çukurca, Üzümlü ve diğer kampların da durumları, bunlardan farklı değildir. Hatta İran sınırlarındaki kamplarda yüzbinlerce insanın daha korkunç koşullarda bulunduğunu, açlık, sefalet ve soğuğun özellikle küçük çocukları kırdığını biliyoruz.

İlk gün inceleme yaptığımız Silopi kampı, hac konaklama tesislerinde oluşturulmuştu. Geniş bir alan Pakistan yapısı çadırlarla doluydu. Her çadır bir aileye verilmişti. Aile mevcudu fazla olanlar daha fazla sıkıntıyla karşı karşıya idiler. Görüştüğümüz insanlar, mevcutları ne olursa olsun çadır başına iki ekmek verildiğinden ve yemeklerin azlığından bahsettiler. Daha önce oluşturulan tuvalet gibi altyapı tesisleri, kesinlikle buradaki insanların ihtiyacını karşılayabilecek kapasitede değildir. Tuvalet ile çadırlar arasındaki mesafe bazı noktalarda 500 metreye varmaktadır. Özellikle çocukların bu mesafeyi katetmeyeceği açıktır. Bu da sıcakların başlamasıyla birlikte, yeni salgın hastalıkların habercisidir. Su, temizlik, tuvalet ve çöp sorunu ivedilikle çözümlenmesi gereken problemlerin başındadır. Mültecilere hizmet veren ekipler kesinlikle yeterli değildi. Hatta bir doktoru kampa gelen su bidonlarının düzenli ulaştırılması için, çadırlara verilen fişleri dağıtmakla meşgul bulduk. Bu doktorun tavrı insani açıdan takdir edilecek bir davranıştı, ama kamp idari yetkililerinin ilgisizliklerinin de bir göstergesiydi. Kamptaki bir doktorun, başka görevli olmadığından böyle bir görevi gönüllü üstlenmesi, sorunun idari boyutunu açıklar niteliktedir. Kampta dikkatimizi çeken önemli bir hususda, sıcakların başlamasıyla birlikte gündüz bu çadırlarda kalmanın mümkün olamayacağıydı. Çadırlarda bu mevsimde bile özellikle öğle saatlerinde oturmak işkence boyutundaydı. Bu durum kesinlikle yeni sorunlar, yeni sağlık problemleri doğurabilecek niteliktedir. Bu açıdan Silopi kampı, yerleşim yerleri açısından belki de sorunlara en çok gebe olan kamp yeri durumundadır. Üstelik etrafı duvarlar ve tel örgülerle çevrili olduğundan dolayı, bir toplama kampından farksız konumuyla diğer kamplardan çok daha farklı sorunlar doğuracaktır.

Heyetimizin ikinci gün inceleme yaptığı Işıkveren kampı, tahminen 120 bin insanı barındırıyordu. Tamamen dağlık olduğundan, ulaşım en büyük problemlerden biriydi. Günlerce soğuk ve yağışları açıkta geçirdikten sonra nihayet birer çadıra kavuşabilmişlerdi. Kampta ağırlıklı olarak Sindî ve Silivanê aşiretleri vardı. Çoğu Zaho ve Dıhok'tan gelmişlerdi. Saddam, 1988 yılından sonra köylerini boşaltıp yaktığı için bu insanların çoğu, Saddamla işbirliğine razı olduktan sonra Zaho ve Dıhok'ta barınabildiklerini ifade ediyorlardı. Soykırım harekatı sırasında karşılaştıkları güçlükleri ve kaybettikleri yakınlarını anlatmakta hem onlar hem de biz kelimeler bulmakta zorlandık. Yaşanan tam bir insanlık dramıydı...

Sınırdan ilk girerken 60–100 insanın Türk askerleri tarafından öldürüldüğünü beyan ettiler. Birçok insanda, dipçik yaralarını bizzat gördük. Mülteciler, sulak ve düz alanlara inmek istediklerini, özellikle su sorununun çok büyük olduğunu ifade ettiler. Kampta ilk dikkatimizi çeken nokta, temizlik ve çöp sorunuydu. Ağır ve pis bir hava, sıcakların başlamasıyla birlikte yeni bir korkunç salgın hastalıkların habercisiydi. Kampta tuvalet sorunlarının çözülmesi, su ihtiyaçlarının acilen ve sürekli giderilmesi gerekiyordu. Çöplerin düzenli toplanacağı bir örgütlenme acilen oluşturulmalıydı. En kısa süre içinde, düzenli bir ilaçlama ekibi gerekliydi. Çocuklar ve kadınlar yağmur suyu birikintilerinden temizlik amacıyla su taşıyorlardı. Bu da yeni sağlık sorunlarının başlayacağına işaret sayılabilirdi. Kampta görüştüğümüz doktorlar, özellikle devletin ilgisizliğinden yakındılar. En basitinden eldivenlerinin, maskelerinin olmadıklarından, hatta sabunlarının dahi bulunmadığından yakındılar. Bir çocuk doktoru, acil olarak ishallere karşı diyet maması ve biberon istiyordu. Alkol, pişik kremi çocuk enjektörü ve beslenme sondalarının olmadığından bahsediyorlardı. Bir doktor, basit cerrahi müdahaleler için ipeklerinin dahi bulunmadığından yakınıyor, diğeri basitte olsa bir laboratuvarın acilen kurulması gerektiğini belirtiyordu. Kısacası, kampa 24 doktor ve 65 yardımcı personel gönderilmiş, ama, onların hizmet verebileceği koşullar yaratılmamıştı. Acaba içerden ve dışardan gelen bu kadar ilaç yardımı nerelere gitmişti? Devlet yetkilileri bunun hesabını kamuoyu önünde vermelidirler. Kamplardaki sağlık sorunları tehlike çanları çalıyor, önlemler acilen alınmalıdır. Aksi takdirde salgın hastalıklarla başlayacak yeni bir kitlesel kırımın sorumluları olacaklardır.

Ulusal ve uluslararası yardımlardan sonra gıda konusunda bir doyuma ulaşıldığını gözledik. İnsanlar artık açlıktan şikayet etmiyorlardı. Helikopterle ulaştırılan gıda yardımında belirgin bir düzen oluşmuştur. Ama kamyonlarla gelen yardımın ulaştırılması gayet düzensizdi. Bu konudaki örgütsüzlük ve düzensizlik, kampta büyük itişip kakışmalara neden oluyordu. Sorunun esas nedeni de buydu. Kamyonlarla gelen ekmek vs. gıda yardımlarının en kısa zamanda düzenli bir dağıtıma kavuşturulması gerekiyordu.

Kampta görüştüğümüz Zaho'lu Kürt Avukat A.Baki Silivanê ve yazar Hacı Cafer sorunun esas çözümünün topraklarına geri dönmek olduğunu, özgür, federatif ve demokratik bir Irak yaratılmadığı müddetçe de soykırımlardan kurtulamayacaklarını belirtiyordu. Bir siyasi yetkili, peşmerge güçlerinin savaşa devam ettiklerini ve kendi öz güçleri, mücadeleleri ve birlikleri sayesinde sonuç alabileceklerine inandıklarını söylüyordu. Kısacası, umutsuzluklar ve korkunç koşulların içinde bile umudun fışkırdığını, ulusal onurun dimdik ayakta tutulmak istendiğini gözlemliyorduk. Ümitli olanların yanında bazı unsurlarda, özellikle de daha önce Saddam'la işbirliği yapmış aşiret reislerinde tam bir umutsuzluk ve karamsarlık hakimdi. Onlar kurtuluşu, ABD, İngiliz ve Fransızlar'ın kendilerini gelip kurtarmasında görüyorlardı. Kısacası kamplarda, kölelik ruhuyla, ulusal onur ve özgürlük ruhu, ümitle karamsarlık bir aradaydı.

Heyetimiz dünyanın tüm özgürlük ve barış güçlerini, en vahşi soykırımlara ve en aşağılık koşullara rağmen mücadele azmini ve ulusal onurunu ayakta tutan Kürt ulusal güçleriyle dayanışmaya ve destek vermeye çağırır. Ülkemizin ve dünyanın tüm hümanist doktorlarını Kürt mültecilerin bulundukları kamplarda gönüllü olarak hizmet vermeye davet eder.

Heyetimiz kamplarla ilgili tüm güçlerin dikkatini özellikle su, temizlik ve sağlık sorunlarına çeker. Sıcaklarla birlikte artacak salgın hastalık tehlikelerine karşı önlem almaya çağırır.

Heyetimiz başta Birleşmiş Milletler'in ilgili birimleri ile Kızılay ve Kızılhaç olmak üzere tüm insani yardım kuruluşlarının bu büyük insanlık dramı karşısında çetin bir sınav verdiklerine ve dakikalık geçikmelerin daha yüzlerce insanın ve körpe çocuğun ölümü demek olduğuna özellikle dikkat çeker.

Heyetimiz, gerçek siyasal çözümün Kürt halkının ve tüm Irak halkının özgür iradesiyle oluşacağına inanıyor. Halkların iradesini dikkate almayan suni çözümlerin kalıcı olamayacağına, Kürt halkının ulusal haklarına ancak kendi özgücü, birliği ve mücadelesiyle kavuşabileceğine bir kez daha parmak basar.

Hatip Dicle
İnsan Hakları Derneği Genel Yönetim Kurulu Üyesi
Diyarbakır Şubesi Başkanı / 22 Nisan 1991

lunanlar içerden ve dışardan gelen bu yardımları bir vurgun ve talan aracı yaparak büyük vurgunlar vurmuşlardır. Dışardan gelen ilaçların bile halka ulaşması engelleniyor, ilaçlar ve çocuk mamaları bile vurgun aracı haline getiriliyor.

Durum böyle olmasına rağmen TC yetkilileri 'kendimizi dışarıya yeterince tanıtamıyoruz' diyerek yalan propaganda kampanyaları açmaya, dış kamuoyunu da bu temelde aldatmaya yöneliyorlar. Ancak dünya bu sahtekarlığı yutmuyor. Örneğin, Kızılhaç Uluslararası Komitesi, TC'nin bu sahtekarlığını ağır bir dille suçlayarak, "Türk makamlarının Kürt sığınmacılara yardım edilmesine engel olduklarını" vurguladı. 23 Nisan tarihinde yaptığı bir açıklamasında Kızılhaç Uluslararası Komitesi, şunları belirtiyor:

"Türk askeri Ankara'nın talimatı ile hareket ediyor. Ankara Kürtlere yardım edilmesini engelliyor. Türk makamları Kürt sığınmacılar için çadır kurulmasına izin vermiyor. Yardım malzemeleri de piyasada satılıyor, dışardan gelen malzemeleri almaya gelen sığınmacılara Türk askeri ateş açıyor. Birçok kişi bu şekilde öldürüldü."

Bu açıklamalar Batılı birçok basın yayın organında genişçe yer aldı. TC'nin bu iğrenç sahtekarlığı, insanlık değerlerine bağlı ve saygılı her çevrede büyük bir tepki ve nefretle karşılandı.

Avrupa Parlamentosu neden çarketti?

Strasbourg *(Berxwedan)*: Avrupa Parlamentosu'nun 18 ve 25 Nisan tarihlerinde Kürdistan'a ilişkin almış olduğu karar, özellikle Güney Kürdistan'da yaşanan son durumla birlikte Kürtler'e yardım için görünüşte birbirleriyle yarışır gibi boy gösteren Avrupa devletlerinin de, halkımızın haklarına gerçekten de ne denli saygılı olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

Avrupa Parlamentosu, 18 Nisan'da almış olduğu kararla Kürdistan halkının kendi geleceğini özgürce belirleme gibi en temel hakkına saygılı olmadığını açıkça göstermiş oldu. Böylece o dillerinden düşürmedikleri insan hakları konusunda nasıl bir çifte standartlı anlayış taşıdıkları da daha iyi görüldü. Söz konusu kararda, salt Güney Kürdistan için değil, diğer parçalardaki durumun çözümü için de, soruna siyasal bir yaklaşım gösterilmesi gereğine değinildi ve "Kürt sorununa siyasi çözüm bulunmadığı sürece bölge barışı ve güvenliği açısından tehdit oluşturmaya devam edeceği" belirtildi.

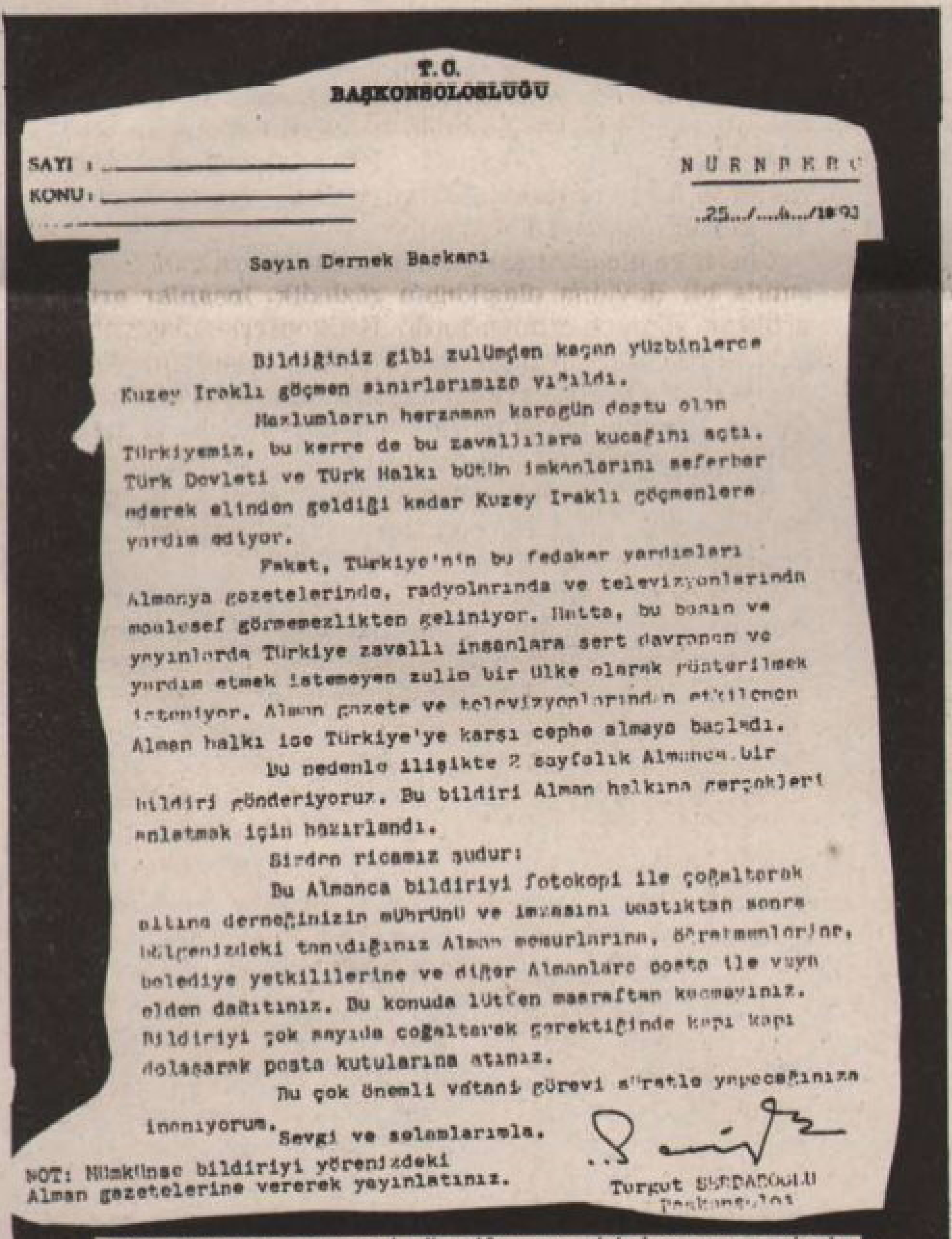
Kararda "siyasi çözüm" olarak belirtilen durum ise, her parçanın içinde yer aldığı devletler tarafından Kürt kimliğinin tanınması ve bu halka özerklik hakkı tanınması anlamındadır. Yani kendi kaderini tayin hakkı ve örneğin kendi devletini kurma durumu söz konusu edilmemektedir.

Ne var ki, bir hafta sonraki toplantısında, Avrupa Parlamentosu, bu geri kararından da daha geriye çarkederek, yaklaşımını ve gerçek niteliğini daha net biçimde sergiledi.

Bu kez daha önceki kararda yer alan "Kürtler'e bölgesel özerklik" kavramı da metinden çıkarılarak, yerine "Kürtlerin kültürel kimliklerinin korunması" biçiminde bir ifade konuldu. İnsan haklarına saygı ve demokrasi adı altında sergilenen bu saygısızlık, Avrupalı'nın tarihine yeni bir utanç belgesi olarak geçecektir.

Ayrıca söz konusu kararların alındığı oturumlarda yapılan tartışmalarda, kendisine solcu, sosyal demokrat ve ilerici diyen birçok partinin, aşırı sağcı Fransız Ulusal Cephe Partisi veya Alman Cumhuriyetçiler Partisi'nden bile daha geri bir tavır sergilemeleri de hayli dikkat çekici ve düşündürücüydü.

Avrupa Parlamentosu için, **AT'nin vicdani ve ahlaki organı** deyimi kullanılır. Genelde böyle varsayılır. Bu karar, aslında Avrupa Parlamentosu'nun vicdan ve ahlaktan yoksunluğunu kanıtlamaktadır.

T.C.
BAŞKONSOLOSLUĞU

SAYI :
KONU :

NÜRNBERG
25/4/1991

Sayın Dernek Başkanı

Bildiğiniz gibi zulümden kaçan yüzbinlerce Kuzey Iraklı göçmen sınırlarımıza yığıldı.

Mazlumların herzaman karagün dostu olan Türkiyemiz, bu kerre de bu zavallılara kucağını açtı. Türk Devleti ve Türk Halkı bütün imkanlarını seferber ederek elinden geldiği kadar Kuzey Iraklı göçmenlere yardım ediyor.

Fakat, Türkiye'nin bu fedakar yardımları Almanya gazetelerinde, radyolarında ve televizyonlarında maalesef görmemezlikten geliniyor. Hatta, bu basın ve yayınlarda Türkiye zavallı insanlara sert davranan ve yardım etmek istemeyen zalim bir ülke olarak gösterilmek isteniyor. Alman gazete ve televizyonlarından etkilenen Alman halkı ise Türkiye'ye karşı cephe almaya başladı.

Bu nedenle ilişikte 2 sayfalık Almanca bir bildiri gönderiyoruz. Bu bildiri Alman halkına gerçekleri anlatmak için hazırlandı.

Sizden ricamız şudur:

Bu Almanca bildiriyi fotokopi ile çoğaltarak altına derneğinizin mührünü ve imzasını bastıktan sonra bölgenizdeki tanıdığınız Alman memurlarına, öğretmenlerine, belediye yetkililerine ve diğer Almanlara posta ile veya elden dağıtınız. Bu konuda lütfen masraftan kaçmayınız. Bildiriyi çok sayıda çoğaltarak gerektiğinde kapı kapı dolaşarak posta kutularına atınız.

Bu çok önemli vatani görevi süratle yapacağınıza inanıyorum.

Sevgi ve selamlarımla.

Turgut [illegible]
Başkonsolos

NOT: Mümkünse bildiriyi yörenizdeki Alman gazetelerine vererek yayınlatınız.

TC yalan propaganda ile dünyayı aldatmanın peşinde

Düsseldorf'daki davada son durum:

Son kukla da oynayamayınca mahkeme artık yürütülemez duruma geldi

Düsseldorf *(Berxwedan)*: Düsseldorf'da yürütülmekte olan PKK-Davası, davayı açanlar için artık tam içinden çıkılamaz bir maceraya dönüştü. Herşeyden önce Kürdistan'da yaşanan gelişmeler, böylesi bir abes davayı yürütmekte olan Federal Almanya'yı oldukça zorlamaktadır. Çünkü bütün dünya şu anda Kürdistan halkının içinde bulunduğu kabul edilmez koşulları tartışmakta, herkes kendi ölçülerine göre de olsa, bu halkın bu konumda tutulamayacağı gerçeğini vurgulamaktadır. Dost ve düşman yeni duruma göre tavır ve politikalar belirlemektedir.

Kürdistan halkı ise, tam da bu aşamada ilkel ve küçük-burjuva reformist güçlerin iflasına bir kez daha pratikte tanık olmakta ve PKK öncülüğünde en geniş birliğini gerçekleştirerek gerçek kurtuluşa, yani bağımsızlığa yönelmektedir. Milyonların PKK öncülüğünde birleşip direnişe kalktığı bir dönemde, PKK'nin "Terörist"liğini kanıtlamaya kalkışmak elbetteki akıllıca bir iş değildir ve sahiplerini çıkmaza götürür. Davayı yürütenlerin esas çıkmazı buradadır. Fakat hepsi bu kadar değildir.

Ayrıca mahkeme heyetinin ve iddia makamının en büyük dayanağı olan Ali Çetiner, tanıklık yapmak üzere duruşmaya getirildiği 8 Nisan'dan bu yana ancak üç hafta geçmesine ve henüz sorgulama sırası savunma avukatlarına gelmemiş olmasına rağmen, kendisine güvenenleri hayal kırıklığına uğratacağını ortaya koymuştur.

Herşey aslında daha ilk günden, bu piyonun kendi hayat hikayesini bile elindeki notlara bakarak okumasından anlaşıldı. Örneğin hangi yıllarda, nerede ve hangi okullarda okuduğunu, nerede büyüdüğünü bile elindeki notlara bakmadan söyleyemeyen birinin, ne kadar yalancı olursa olsun, emperyalizme ve Kürdistan halkının düşmanlarına ne kadar hizmet aşkıyla tutuşursa tutuşsun, kendisine güvenenlere pek bir hayrının dokunamayacağı açıktı.

Nitekim daha geldiğinin dördüncü gününde çuvallamaya başladı. Bir önceki duruşma günü anlattıkları, poliste vermiş olduğu ifadelerden tamamen farklıydı. Piyonun iplerini ellerinde bulunduranlar bu durumu farkettiler. Söylediklerinin düzeltilmesi gerekiyordu. Bunun için **diş ağrısı** hikayesi uyduruldu. Bir önceki duruşma gününde diş ağrıları nedeniyle konsantre olamadığını, o gün söylediklerini düzeltmek istediğini ortaya attı. Ancak herkes bu diş ve karın ağrılarının altında yatan esas olguyu rahatlıkla görebilmekteydi. Kendisinden önceki Nusret Aslan unsuru bile hiç olmazsa avukatların sorgulamasının bir bölümüne kadar dayanabilmiş, yani mahkemeye geldikten üç-dört ay sonra bu tür sancıları başlamıştı. Oysa büyük umutlar bağlanarak ta İsveç'ten bizzat bu davada tanıklık yapması için getirtilen bu zavallı yaratık, daha dördüncü gününde tükeniş sinyalleri vermeye başladı.

Diş ağrısı bahanesiyle yalanlarını düzeltme olanağı bulamayınca, bir sonraki duruşma gününde daha ilginç gerekçeler ortaya attı. Bu kez de, kaldığı Köln Cezaevi'nde birtakım sesler duyduğunu, bu seslerin kendisini çok korkuttuğunu, o nedenle de mahkemede yine konsantre olamadığını iddia etti. Ne tür sesler duyduğu sorulduğunda, Almanca olarak, *"senin işin kötü"*, *"sen ölüsün"* ve *"Hasan Hayri Güler"* gibi sesler duyduğunu ve bu seslerden çok korktuğunu söyledi. Bu sözler salonda bulunan herkesin kendini tutamayıp gülmesine neden oldu.

Mahkeme salonunda PKK'nin af bildirisi okunuyor

Diş ağrıları, garipten gelen sesler vb. yollarla yalanların düzeltilmesi olanağı bulunamayınca, yeni bir *"tehdit unsuru"* bulundu. Piyonun avukatı mahkeme heyetine bir dilekçeyle birlikte bir yazı sundu. Bu yazının müvekkilinin duruşma salonunda ifade vermekte olduğu masanın üzerine bırakılmış bir tehdit yazısı olduğunu iddia etti ve okunmasını istedi.

Avukatların itirazlarına rağmen mahkeme heyeti bu talebi kabul ederek yazının okunmasına karar verdi. Söz konusu edilen yazı PKK-MK imzalı ve 1 Ocak 1991 tarihli, PKK IV. Ulusal Kongresi'nde kararlaştırılan Af Yasası'na ilişkin çağrıydı.

Bildiri önce Almanca olarak okundu, daha sonra da yazıldığı gibi Türkçe olarak okundu. Bildiri okunmaya başlayıp satırlar ve cümleler ilerledikçe, gerçekten de bir tehdit yazısı olabileceği umuduyla bekleyen mahkeme heyeti ve federal savcılık temsilcileri, PKK'nin yüceliği karşısında küçüldükçe küçüldü. Bu bildiriyi okutmakla hiç de iyi bir karar vermemiş olduğunu mahkeme heyeti de anladı ama, iş işten geçmişti artık. Bildiri sonuna kadar okundu.

Bildirinin okunmasından sonra buna ilişkin söz alan Selahattin Erdem, özetle şunları söyledi:

"PKK mücadelesi büyüyerek sürdüğüne ve bu davanın işlevi de PKK mücadelesini izlemek olduğuna göre, bu dava sonsuza kadar sürecek demektir.

"Burada o masaya konan her yazı dava konusu edilip okunduğuna göre, bizim konuşmamız açısından da önemli bir olanak doğmuş oluyor. -Çünkü çoğu zaman yargılanmak istenenlere söz hakkı verilmiyor- Bundan böyle açıklamalarımızı o masaya koyarak okunmasını sağlayabiliriz.

"Kürdistan halkının PKK öncülüğündeki mücadelesi büyüyor. Bu durumda sanırız haftada iki günlük duruşma yetersiz hale gelecektir. Belki bir tesadüftür, ancak izleyenler Alman televizyonunu dün akşam saat 19.10'daki programında da bu bildiriden bahsedildiğini söylüyorlar. ARD'deki söz konusu haber programında belirtildiğine göre, sadece Cizîra Botan (Cizre) çevresinde şimdi okunduğunuz bu çağrıya uyarak 500'ü aşkın köy korucusu silah bırakarak koruculuktan vazgeçmiştir. Görülüyor ki, bildiri Kürdistan'daki kitleler üzerinde oldukça etkili olan bir bildiridir. Aynı şekilde TC üzerinde de etkilidir. Bu bildirinin etkinliğini zayıflatabilmek için Türk devleti, geçtiğimiz günlerde sınırlı bir 'af' çıkardı. Bir kısım tutuklu insanı siyaset yapmamak üzere cezaevlerinden salıverdi.

"Gördüğünüz gibi, affetmenin ve topluma kazandırmanın koşulu olarak PKK, insanların TC'ye ajanlık ve koruculuk yapmamasını istiyor. TC ise, salıverdiklerinin hiçbir siyasal faaliyete katılmamalarını şart koşuyor.

"O nedenle bu bildirinin buraya da yansımış olması olağanüstü bir durum değildir. Günümüzde herkes Kürdistan'da yaşanan önemli olayları izliyor. Kürt halkı artık ne ABD ve müttefiklerine, ne de Barzani ve Talabani'ye inanıyor. PKK önderliğinde verdiği mücadele ile Kürdistan halkı dünya insanlığına yeni bir heyecan yaşatıyor. Bu nedenle Kürdistan'daki gelişmeleri daha da yakından izlemenizi öneriyorum.

"1 Ocak 1991 tarihinde dağıtılan bir bildiriden bugün, yani 4 ay sonra haberdar olmanız, yakından izlemediğinizi gösteriyor. Buna rağmen, geç kalınmış da olsa, bir PKK bildirisi burada okunduğu için teşekkür ederim."

Kısacası Federal Savcılığın son kuklası da fazla kıvrak oyunlar çıkaramayacağını daha şimdiden ortaya koymuştur. Bu durum kendisine bel bağlayan dava sahiplerini daha büyük bir çıkmaza sürüklemiştir. Mahkeme heyeti şimdi bu çıkmazdan kurtulmak için yargılananlara ve onların avukatlarına hiç neden yokken saldırmakta, avukatları davadan atmakla tehdit etmekte, böylelikle bir yere varacağını sanmaktadır. Oysa bu durumun kendileri için bir çıkış olamayacağını, bu ances davayı artık sürdüremeyeceklerini anlamalıdırlar.

GÜNEY KÜRDİSTAN'DAKİ SOYKIRIMI PROTESTO SÜRÜYOR

ERNK'nin çağrısıyla yurtdışındaki Kürdistanlılar eyleme kalktı

Kürt insanı, emperyalizm ve sömürgeci güçlerden kaynaklanan yeni bir insanlık dramı daha yaşıyor. İşlenen bu insanlık suçunun temelinde yatan, Kürdistan halkının özgür bir toplum olmasını ve bağımsız bir vatana kavuşmasını engellemektir. Ama artık Kürt insanı bunun tam bilincindedir. Bugün, geleceğine yönelik aldığı tavırla insanlık onurunu koruyan bir toplum olmaya yürümektedir.

Bütün katliamlara ve sömürgeci barbar uygulamalara rağmen Kürdistan halkı yılmak nedir bilmiyor. Onurunu mutlaka korumaya devam edeceğini emsalsiz bir azimle ortaya koyuyor. Güney'deki halkımıza yönelen soykırım karşısında da, hümanist dayanışma biçimlerinin özlü yaklaşımlardan soyut kalacağını yine bu çerçevede değerlendiren halkımızın yurtdışında yaşayan kesimleri de, dünyanın dikkatlerini sorunun politik özüne çekmek ve esas olarak direniş hareketiyle dayanışma içinde olmak için insanlığa çağrılarda bulunuyor. Bu görevini, büyük bir inanç ve kararlılıkla uluslararası kamuoyunun gündemine yerleştirmede fedakarlıklar sergiliyor.

Güney Kürdistan'da yaşananlar karşısında soruna bu temel özle yaklaşan yurtdışındaki insanlarımız, ERNK'nin yaptığı çağrılar üzerine soykırımın başlamasından bu yana eylemden eyleme yönelmekte; hem kamuoyu oluşturmakta hem de topladığı yardımlar ve edindiği desteklerle Güneyli kardeşlerinin yaralarını sarmada temel bir güç olmaktadır. Yardımlaşma ve eylem alanında bunları yaparken, öte yandan emperyalizm ve özellikle TC sömürgeciliğinin oluşturmak istediği sahte atmosferi de parçalamakta, oynanmak istenen oyunları deşifre ederek gerçekleri kamuoyuna maletmektedir.

Son bir ay içerisinde yaşanan yoğun eylemlilik, bu başarının pratikteki somut göstergesidir. Geçen sayıda verilen eylem haberlerinden sonra gazetemize ulaşan diğer haberler şunlardır:

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

ALMANYA

15.000 kişi soykırımı protesto için yürüdü

Bonn: Dünyanın gözleri önünde Güney Kürdistan'da eşine ender rastlanan bir soykırım daha yaşanıyor. İnsan hakları savunucusu olduklarını iddia eden çeşitli çevreler ise hala suskun kalabiliyor. Çeşitli çevrelerin soykırım karşısında gösterdikleri tepkiler timsahın gözyaşlarını andırmaktan çoğu zaman öteye gidemiyor.

Gerçekler bir kez daha gösteriyor ki, Kürdistan halkı temel olarak kendi öz dinamiklerine dayanmak zorundadır. PKK öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, ortaya çıktığından beri Kürdistan halkının öz kaynaklarına dayanmayı kendine varlık gerekçesi saymış ve bugün, bir kez daha bunu Güney Kürdistan'daki halkımıza sahip çıkmada, yaralarını sarmada gösterdiği geniş kapsamlı yönelimlerde sürdürmekte, aynı zamanda bu halk adına yola çıktıklarını iddia edenlere de bunu kararlılıkla dayatmaktadır. Büyük bir dramı yaşayan halkımıza maddi ve manevi bakımlardan en soylu sahip çıkışı yine PKK, ERNK ve ARGK öncülüğünde birleşen çeşitli parçalardaki halkımız gerçekleştirmektedir.

Avrupa ülkelerinde de, başta yerel ve bölgesel yardım kampanyaları ve protesto eylemleriyle ERNK'nin başlattığı eylemlilik, giderek merkezi yığın hareketlerine dönüşüyor. Bir yandan maddi destek kampanyaları, öte yandan kitlesel çıkışlar boyutlanarak sürüyor.

Bu ana kadar Güney Kürdistan'daki soykırımı protesto eden gösterilerin en muhteşemlisi, 20 Nisan günü Almanya'nın başkenti Bonn'da bir yürüyüş ve miting olarak yapıldı. ERNK'nin, Türkiye devrimci-demokratik hareketinden 13 örgütle birlikte oluşturduğu eylem platformu, bu merkezi eyleme çağrıda bulundu. Yürüyüş hazırlıklarının başlatılmasından bir hafta önce, reformist ve ilkel-milliyetçi Kürt grupların Bonn'da oluşturduğu eylem birliğine de ortak yürüyüş ya da yürüyüşe katılım çağrısı yapıldı. Ne var ki bunlar, izahı yapılamaz çelişkili bir yaklaşım ve son derece olumsuz bir tutum takındılar. Hatta, başta Bonn'da planladıkları kendi yürüyüşlerini de iptal ederek, daha sonra bunu Köln kentinde gerçekleştirdiler.

Kürdistan ve Türkiye halklarından tecrit olmuş, ancak gerici ve sağcı Alman parti, örgüt ve çevrelerin desteğine dayanan bu güçler, Alman makamlarının çeşitli organlarını da harekete geçirerek Bonn'da tertiplenen devrimci halk eylemini engellemeye çalıştılar. Yürüyüş günü bile, radyolara telefonla Bonn'daki yürüyüşün iptal edildiğini utanmazca haber verdiler. Gösterinin etkilerinin azaltılması için, bin bir çare arayışı içine girdiler.

Ama tüm gerici engelleme çabalarına rağmen, 15 bini aşkın Kürdistanlı, Türkiyeli ve Almanyalı devrimci-demokrat Bonn'daki yürüyüş meydanına akın etti. Kürdistan'da yaşanan soykırım karşısında durdurulamaz öfke ve kinle dolu binler, meydanı tıklım tıklım doldurdu. Kadınlar, çocuklar, gençler ve yaşlılar örgüt ve partilerinin pankart ve bayrakları altında dizi dizi yerlerini aldı. Yürüyüşe katılımın ağırlıklı gücünü ERNK ve ona bağlı yurtsever birlikler oluşturuyordu. Meydanın dört bir yanında yükseltilen Parti, Cephe ve Ordu bayrak ile flamaları onurla dalgalandırılıyordu.

Çayırlık bir meydanda yürüyüşe hazırlanan binler, daha sonra hareketlendi. ERNK kortejinin en önünde özel bir kesit yer alıyordu. Binlerce kadın ve çocuklardan oluşan YJWK korteji, YXK, HUNERKOM ve YKWK kortejleri, özel kortejin ardından kilometrelerce bir uzunluk oluşturuyordu.

Yürüyüş, önce Irak Büyükelçiliği ile diğer tüm yabancı ülke elçiliklerinin ve misyonerlerinin bulunduğu semtten geçti. Sokaklarda gösteriyi izleyen Almanya vatandaşları, daha sonra televizyonların da belirttiği gibi, yürüyüşçülerin taleplerini destekliyor ve üzüntülerini paylaşıyordu. Birleşmiş Milletler Almanya Temsilciliği binası önüne varıldığında, toplu bir oturma eylemi de gerçekleştirildi. ERNK taraftarı kadın ve erkeklerden oluşan bir komisyon basının eşliğinde, kapı önünde bekleyen BM temsilcisiyle görüşerek bir talepler dilekçesi verdi. Komisyon dilekçesinde, BM'nin Kürt sorununu salt hümaniter bir sorun değil, dünyanın ciddi bir siyasi sorunu olarak görüp buna göre yardımcı olması gerektiğini vurguladı.

BM binası önünde 10 dakika kadar yapılan oturma grevinden sonra yürüyüş, miting meydanına doğru ilerledi. Miting alanında Kürtçe, Almanca, Arapça ve Türkçe konuşmalar yapıldı. Bonn-Kurdistan Zentrum'un çocuk korosu marşlar okudu. Yapılan kültür gösterileri ve okunan mesajlar sonrasında, yurtsever ozanlar devrimci halk türkülerini sundu ve ardından eylem sonuçlandırıldı.

Bonn: 20 Nisan 1991: Newroz kutlaması

Foto: Berxwedan

Yürüyüş ve mitingi baştan sona, çok sayıda basın mensubu, haber ajansı ve TV ekibi izledi. Yürüyüşü ERNK, ATİK, DİDF, TDKP, TKP-ML Hareketi, EKİM, Dev-İşçi, TKP-Kıvılcım, TKP-B, Direniş Hareketi, TİKB ve DKP düzenledi, TKP-ML de destekledi. Ayrıca SP, TKKKÖ ve Dev-Sol da katılımlarıyla dayanışmada bulundular.

Frankfurt: ERNK taraftarları, Yeşiller Partisi "Die Grünen", SPD (Sosyal Demokrat Partisi), DGB (Alman Sendikalar Birliği), Türk Halkevi ve Alman Yardım Komitesi "Deutsche Hilfskomitee" adlı örgüt ve kuruluşların çağrısıyla **Aschaffenburg** kentinde 15 Nisan'da düzenlenen protesto yürüyüş ve mitingine 500 civarında bir katılım oldu. Yürüyüşe katılanların sözcüleri yaptıkları konuşmalarda Kürdistan halkına gösterilecek dayanışmanın bir insanlık görevi olduğunu belirttiler.

Bir gün sonra ERNK taraftarları **Wiesbaden-Taunusstein** kentinde Alman kamuoyuna yönelik bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi. Bir ERNK temsilcisinin Kürdistan'daki durum ve dayanışma sorunları üzerine yaptığı konuşmadan sonra, 150 kişinin katıldığı toplantı tartışmalar, müzik ve folklor gösterileriyle sürdü. Toplantı sonunda dinleyiciler, bu tür etkinliklerin sürdürülmesinden yana görüş ve taleplerini toplantı komitesine ilettiler.

Stuttgart: Yeşiller Alternatif Liste-GAL, Barış İnisiyatifi ve ERNK taraftarları 17 Nisan günü **Göppingen** şehir merkezinde pankartları altında açık havada dayanışma toplantısı yaptı. GAL adına kısa bir konuşmada bulunan Abel Utz adlı temsilci, kamuoyuna acil yardım ve politik çözümlerle dayanışma konularında çağrıda bulundu.

ERNK tarftarlarının girişimiyle 18 Nisan'da **Karlsruhe** kentinde bulunan Baden-Protestan Kilisesi papazlarından Klaus Engelhard, kilisede özel bir çağrıda bulundu. Kürdistan'daki soykırım karşısında kamuoyunu dayanışmaya çağırdı.

Erich Köstner Okul Birliği, Göppingen-Kurdistan Zentrum ile ortaklaşa **Eslingen** kentinde bir dayanışma gecesi düzenledi. 19 Nisan günü yapılan gecede, Kürdistan'ı tanıtıcı konuşmalar ve kültür gösterilerinden sonra, Güney Kürdistan halkının durumu üzerine davetliler bilgilendirilerek etkinlik içinde olmaları istendi. Benzeri girişimlerin sürdürülmesi talebinde bulunan davetliler, 3 ayrı okulda yeni geceler düzenleme önerisinde bulundular.

Bremen: 14 Nisan günü **Blumenthal** adlı yerleşim biriminde ERNK taraftarları ile Protestan Kilisesi ortaklaşa bir protesto mitingi düzenledi. Kilisede yapılan dini ayinden sonra, dini temsilciler içeride bulunanlara mitinge katılma çağrısında bulundu ve kiliseden topluca miting alanına gelindi. Miting esnasında Almanya PKK Davası avukatlarından E. Schulz, bir kilise papazı ve Kürdistanlı bir yurtsever, yaptıkları kanuşmalarda Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesinin desteklenmesini ve dayanışmada bulunulmasını istediler. Miting, "Bijî Kurdistan", "Bijî serîhildan", "Bijî Serok APO" sloganlarıyla sonuçlandırıldı. Yerel "Die Norddeutsche" ve diğer bazı gazeteler mitingten görüntüler yayınlayarak, ayırdıkları geniş yerle dayanışma çağrısında bulundular.

Hamburg: Quickborn yerleşim biriminde ERNK taraftarlarının girişimiyle, Alman Gençler Birliği "Quickborn'lular Kürtlere yardım edin" parolasıyla bir dayanışma kampanyası başlattı. 24 Nisan'da başlayan kampanya, çok yönlü yardımları toplamaya devam ediyor. Gençlik birliğinin yönetim kurulu başkanı Christoph Schommer, gazetelere verdiği demecinde, Kürtlere yardım için bankada bir hesap numarası açtıklarını, kendi bölgelerinde her türlü çalışmayı yürüteceklerini, napalm ve fosfor bombalarıyla soykırıma uğrayan Kürt halkının yanında olduklarını, özellikle çocukların zor durumda kaldıklarını ve bu nedenle de yardımların yapılmasının insanlık görevi olduğunu duyurdu.

Kaltenkirchen kenti Barış Grubu da dayanışma girişimleri başlattı. Bu amaçla bir dizi bilgilendirme toplantısı düzenledi. ERNK taraftarlarının ortak girişimleriyle düzenlenen etkinlikler, başarılı bir şekilde sürüyor. 27 Nisan günü dayanışma girişimleri "Kürtlere yardım" parolası altında tüm bölgeyi kapsayacak şekilde genişletildi. Grup sözcüsü Uli Lau, basına yaptığı açıklamada şöyle dedi: *"Kampanya için önce işe yoğun bildiri dağıtmakla başlayacağız. Çünkü Ortadoğu'daki savaş bitmemiştir. Kürt halkına yönelik terör hızla gelişiyor. Üstelik bu terör çeşitli güçler tarafından çeşitli biçimlerde geliştiriliyor. Başkan Bush'un BM desteğini de olarak 'Yeni Dünya Düzeni' adı altındaki girişimleri, sorunu daha çatışmalı boyutlara ulaştırmaktan başka bir işe yaramayacaktır. Çünkü ABD'nin aktif desteğini alan TC'nin, Irak teröründen kaçan Kürtler'e sınırları kapatarak katliama ortaklık ettiğini tüm dünya açıkça görmüştür."*

27 Nisan günü ise, ERNK taraftarları **Stade** kentinde bir miting düzenledi. Yapılan protesto mitingine aralarında Alman ilerici-demokratların da bulunduğu 100 civarında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

Aynı gün **Hamburg**'da NDR televizyonu ERNK'li yurtseverlerle kapsamlı bir röportaj yaptı. Son gelişmelerin yanısıra Kürdistan ulusal kurtuluş sorununa yaklaşımın ve nasıl bir tavır içinde olunması gerektiğinin cevaplandırılmaya çalışıldığı bu röportaj, 2 gün sonra yayınlandı.

21 Nisan'da da ERNK taraf-

tarları **Lübeck** kentinde bir protesto yürüyüşü düzenledi. Çeşitli Alman çevrelerinin de desteklediği eyleme 100 civarında bir katılım oldu.

Bochum: Çeşitli Alman grupları Türkiyeli örgütler ve ERNK taraftarı Kürdistanlılar 27 Nisan günü **Witten** kentinde ortaklaşa bir soykırımı protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. Emperyalizm, Irak ve TC sömürgecilerinin protesto edildiği bu eyleme de 100'ün üzerinde bir katılım oldu.

Lindau: 21 Nisan'da aynı anda iki ayrı yerleşim biriminde yapılan yürüyüşlerde kamuoyunun geniş destekleri alındı. Lindau kentinde yapılan birinci yürüyüşe aralarında Alman dostların da bulunduğu 200'ün üzerinde Kürdistanlı yurtsever katıldı. İkinci yürüyüş ise **Markdorf**'da yapıldı. Bu eyleme de 60 ERNK taraftarı ve Alman dayanışmacı katıldı.

27 Nisan günü iki ayrı yürüyüş daha yapıldı. **Kämpten** kentinde çoğunluğu Alman 350 kişi, **Balingen** kentinde de yine çoğunluğu Alman 350'nin üzerinde kişi protesto yürüyüşlerine katıldı.

Nürnberg/Münih: 6 Nisan günü ERNK taraftarı yurtseverler **İngolstadt** kentinde düzenledikleri bir korsan gösteriyle G. Kürdistan'daki soykırımı kınadılar. Korsan gösteriye 100 civarında bir kitle katıldı.

12 Nisan günü de, **Regensburg** kentinde çok sayıda Alman ilerici ve demokratın da katıldığı ERNK'li yurtseverler tarafından gerçekleştirilen protesto mitingine 200'ün üzerinde bir katılım oldu.

Aynı amaçla 13 Nisan günü **İngolstadt** ve **Münih**'de iki ayrı protesto yürüyüşü yapıldı. ERNK'nin İngolstadt kentinde düzenlediği yürüyüşe 500 kişi, ERNK taraftarları ile Türkiyeli örgütlerin ortaklaşa Münih'de düzenlediği yürüyüşe de 1.000 civarında kişi katıldı.

Aynı gün **Regensburg** ve **Schweinfurth** kentlerinde de etkinlikler oldu. Regensburg'da, "DDR ve Kürdistan" konulu Almanlarla ortaklaşa düzenlenen geceye 150'nin üzerinde bir katılım oldu. Schweinfurth'da ise ERNK taraftarları bir miting yaparak, alanda açtıkları enformasyon masalarıyla kamuoyunu bilgilendirerek bağışlar topladılar. 20 Nisan günü de yine bu kentte 200 kişilik kitle katılımıyla bir protesto yürüyüşü gerçekleştirildi.

Aachen: 17 Nisan günü ERNK taraftarlarının derneği, Bolşevik Partizan taraftarları ile Gençlik ve İşçi Dayanışma Grubu'nun ortaklaşa düzenlediği bir protesto yürüyüşüne 300 dolayında bir kitle katıldı. Alman demokratlar da yürüyüşte yer alarak dayanışmada bulundular. Yağmur altında yapılan yürüyüş, kamuoyuna yapılan çağrı konuşmalarıyla sonuçlandırıldı.

Hannover: Kröpcke semtinde 14-19 Nisan günleri arasında soykırımı protesto amacıyla YXK Örgütü bir açlık grevi düzenledi. 10 YXK ve 2 ATİF üyesinin katıldığı eylem, yapılan bir mitingle sonuçlandırıldı.

RTL, NDR, SAT 1 televizyonları, Neue Presse, Bild, Hannoversche Allgemeine gazeteleri, DPA ajansı ve ffn Nidersachsen radyosu eylem haberlerini bir hafta boyunca defalarca verdiler. Nidersachsen parlamentosu da eylemcilerin girişimiyle Kürtler'e ilişkin bir oturum yaptı. Grevciler adına bir komite de oturuma katıldı ve tartışmaları izledi. Ardından Yeşiller ve SPD üyesi 5 kişilik bir parlamenterler heyetiyle görüşme yapıldı.

Eylem boyunca 10 binin üzerinde bildiri dağıtıldı. Bağışların yanısıra, 1,5 ton eşya yardımı da toplandı. Onbinlerce insana hitap edilerek, Kürdistan sorunu hakkında duyarlılık sağlandığı gösterilen ilgiden de anlaşılıyordu.

Berlin: Güney Kürdistan'daki soykırım konusunda 28 Nisan günü Alman dostlara yönelik bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Bağış çalışmalarına katılan 20 dolayında Alman dostun da katıldığı toplantının ardından, Alman Öğrenciler Birliği-ASTA'nın düzenlediği ikinci bir toplantıya da katılım oldu. 300 kişinin hazır bulunduğu toplantıda, Kürdistan Komiteleri'nin bir sözcüsü yaptığı çağrıyla, dayanışmaya katılımın genişletilmesini istedi. Toplantı, temsilcinin konuşması ardından sonuçlandırıldı.

AVUSTURYA

Viyana: Bu ülkede de Kürdistan sorunu politik gelişmelerin merkezinde yer almış bulunuyor. Nisan'ın birinci haftasında Avusturya Parlamentosu Kürdistan konulu bir dizi toplantı yaptı. Bütün basın-yayın kuruluşlarının ana gündeminin Kürdistan olması sürüyor. Parlamentoda Kürtler'e ilişkin bazı kararlar alınırken, TV'lerde de açık oturumlar yapılıyor. Buradaki Kürt örgütleri de çok sayıda protesto yürüyüşü, miting ve gösteriler düzenledi. ERNK Avusturya Örgütü, Irak Kürdistani Cephe ve İran-KDP'nin çoğunlukla birlikte düzenlediği geçen sayımızda verilenlerin dışındaki etkinlikler şunlardır:

6 Nisan günü ERNK taraftarlarının çağrısı üzerine **İnsburg** kentinde yapılan protesto gösterisine 1.000'i aşkın bir kitle katıldı. 10 Nisan günü de **Graz** kentinde 1.000'nin üzerinde bir kitlenin katıldığı bir protesto yürüyüş ve mitingi yapıldı.

ORF televizyonunun 20-22 Nisan günleri arasında düzenlediği ve ERNK taraftarlarının da müzik ve folklor alanında desteklediği bir kampanya, **Viyana**'da başarılı sonuçlar elde ediyor. Kürdistan üzerine hazırlanan yedi saatlik programı yayınlayan televizyon, üç günlük kampanya süreci içinde 53 milyon şilingin toplandığını duyurdu. ERNK taraftarlarının güç verdiği bu kampanya sürüyor.

FRANSA

Chabéry: Güney Fransa'nın bu kentinde 12 Nisan günü ERNK taraftarları bir protesto yürüyüşü düzenledi. Yürüyüş bitiminde bir açlık grevi çağrısı yapıldı. Kürdistan ve Türkiyeli yurtseverlerin ve devrimci-demokratların birlikte yapmayı kararlaştırdıkları açlık grevi için yer bulmak amacıyla şehrin belediye binası işgal edildi. Belediye yetkilileri açlık grevi için bir yer tahsis ederek dayanışmada olduklarını açıkladılar. Eylem 27 Nisan'da sonuçlandırıldı.

Strasbourg: 15-26 Nisan günleri arasında faşist Irak rejimince halkımıza karşı girişilen soykırımı protesto amacıyla 34 Kürdistanlı yurtsever bir açlık grevi gerçekleştirdi. Bu tarihler arasında oturumları olan Avrupa Parlamentosu'yla çeşitli gruplar düzeyinde görüşmeler yapıldı. Bu girişimler sonucu, Kürdistan halkının meşru olan kendi kaderini belirleme ilkesine uygun düşmese de, emperyalizmin öngördüğü bir otonomi çerçevesini kapsayan ve Irak sömürgeciliğinin katliamcı siyasetini mahkum eden bir önerge karar altına alındı.

Grev eylemi, 22-26 Nisan günleri arasında yapılan Avrupa Konseyi dönem toplantıları paralelinde sürüyordu. Konsey üyesi birçok ülke parlamenterleriyle görüşmeler yapıldı. Kurum bünyesinde yeralan politik grupların başkanlarıyla da görüşüldü. Sonunda Avrupa Konseyi de AT doğrultusunda bazı kararlar aldı.

Ayrıca **Mounte** kentinde 7 yurtseverin katılımıyla başlayan açlık grevi 2. hafta sonucunda bitirildi.

Aachen: 17 Nisan 1991: Çocuklar en önde Foto: Berxwedan

Paris: 20 Nisan günü soğuk ve zaman zaman karla karışık yağmurlu bir havada soykırımı protesto yürüyüşü yapıldı. Uzun bir mesafe yürüdükten sonra eylem bir mitingle son buldu.

Türkiye, Irak ve ABD'yi protesto eden sloganların atıldığı, konuşmaların yapıldığı yürüyüşe ERNK, KAWA, 16 Haziran Hareketi, EKİM, TKP-ML, TKP-ML Hareketi, Dev-Sol, TKP-B ve TKEP taraftarları katıldı. 1.200 civarında kişinin katıldığı yürüyüşe, izleyici Fransız ve diğer halklardan çevrelerin de dayanışmaları gözlemlendi.

NORVEÇ

Stavanger: Soykırıma ilişkin olarak 20 Nisan'da Norveçliler'e yönelik bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Ortadoğu'daki mevcut durumun, Kuzey-Güney Kürdistan sınırında yaşanan olayların anlatıldığı toplantıda, sömürgeci ve emperyalist güçler teşhir edildi. Emperyalizmin bölgede geliştirdiği politikalar ve gericiliği ayakta tutma çabalarına karşı gelmenin önemine değinildi. Çok sayıda Norveçli'nin katıldığı toplantı başarılı geçerken, Rogalan gazetesi de toplantı hakkında kamuoyunu bilgilendirdi.

DANİMARKA

Holstebro: 10 Nisan günü sömürgeci soykırımı protesto amacıyla şehir merkezinde bir yürüyüş ve miting düzenlendi. 100'ün üzerinde ERNK taraftarı sömürgeci Türk ve Irak rejimleri ile ABD emperyalizmini yeren sloganlar haykırdı. Atılan, "Bijî Serok APO", "Bijî Kurdistan", "Kahrolsun sömürgecilik ve emperyalizm" sloganlarıyla eylem sonuçlandırıldı.

İSVEÇ

Göteburg: 10 Nisan'da 800 kişinin katıldığı bir yürüyüşle Kürdistan halkına yönelik soykırım protesto edildi. Bu eylemin temelinde ABD'nin Kürt politikasının mahkum edilmesi bulunuyordu.

ERNK'nin düzenlediği bu yürüyüşte, kamuoyuna yapılan çağrıda şunlar vurgulandı: *"Saddam rejiminin saldırıları sonucunda çoğu yaşlı, kadın ve çocuk, 2 milyonun üzerinde Kürt ülkesinden kopartıldı. Eğer Irak rejimi ABD ve BM'den yeşil ışık almasaydı, elbette Kürdistan bu soykırımı yaşamayacaktı. Demokratik uluslararası kamuoyunu emperyalizmin oyunlarını boşa çıkarmaya, Kürdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini desteklemeye çağırıyoruz. Kürt halkının sorunu, uluslararası ve politik bir sorundur, bağımsızlık ve demokrasi sorunudur. Kürdistan halkı özgür olmadan Ortadoğu'da hiçbir barış sağlanamaz."*

Yürüyüşe diğer Kürt gruplarından da katılanlar ve konuşmalarda bulunanlar oldu. KPML (r)'nin de bir temsilcisi miting esnasında bir konuşma yaptı.

Bu eylemin ardından, bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. 70 civarında davetlinin katıldığı toplantıda bir ERNK temsilcisi ve KPML (r) MK Üyesi Tedy-John Frank konuşmacıydılar. Konuşmalarda, Ortadoğu'daki gelişmeler ve bölgedeki güçlerle dayanışma sorunları ele alındı. Canlı ve ilginç tartışmaların da geliştiği toplantıda dinleyiciler, bu tür toplantıların tekrar edilmesi taleplerini dile getirdiler.

Stockholm: 25 Nisan'da ERNK taraftarı 60 kişilik bir grup TC ve ABD büyükelçilikleri önünde korsan gösteriler yaptı. ABD emperyalizmi ve faşist Türk sömürgeci ordusunun Kürdistan'dan çekilmeleri istendi. TC'nin sınır boylarındaki katliamları protesto edildi.

TC Elçiliği önünde 2 Türk bayrağı yakıldıktan ve çeşitli ulusal kurtuluşçu sloganlar atıldıktan sonra, ABD Elçiliği önünde ikinci bir gösteri yapıldı. İlkel milliyetçi ve reformist Kürt çevrelerin övgü ve minnet besleyici tavırlarına alışan ABD yetkililerine, yurtseverlerin haykırdığı sloganlar, Kürdistan'dan çekilme talepleri ve ABD bayrağı yakma girişimleri karşısında oldukça şaşırdıkları görüldü. Eylem, ABD ve TC ordularının Kürdistan'dan çekilmesini hedefliyordu.

KIBRIS

Lefkoşe: Kürdistan'la Dayanışma Komitesi'nin koordinasyonuyla 11 Kürdistanlı yurtseverin katıldığı bir açlık grevi, 12-16 Nisan günleri arasında yapıldı. Eylem, Kıbrıs'ta bulunan tüm gazeteler tarafından resimlerle kamuoyuna yansıtıldı. Devlet radyoları eylemi haber olarak verirken, 1. ve 3. programlardan grevciler ve komite temsilcileri demeçleriyle dayanışma çağrıları yaptılar. Proto, Super, Epistpofi, Karavas ve Astra radyoları da hemen hergün eylemin haberlerini Kıbrıs halkına duyurdular. Devlet TV'si de eyleme büyük bir önem verdi. TV açlık grevini ve yapılan diğer gösterileri önemli haberler arasında görüntüleyerek yayınladı.

Grevin yapıldığı alanda bağışlar da toplandı, 10.000 bildiri dağıtıldı. Açılan imza defterini de en az 1.000 kişi imzaladı. Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Takis Hacıdimitriyu ve iki MK üyesi açlık grevi yerine gelerek dayanışma ve yardımlaşma duygularını dile getirdiler, ayrıca deftere de imzalarını attılar.

Açlık grevinin ikinci günü olan 13 Nisan'da dayanışma komitesinin çağrısıyla, bir miting yapıldı. 50 kişilik Kıbrıslı ve Kürt yurtseverlerden oluşan bir grup, dayanışma komitesi bürosundan yürüyerek açlık grevinin yapıldığı miting alanına geldi. Diğer yönlerden gelen gruplar da alana varınca sayı 120'yi aştı. Miting, "Bijî PKK, ERNK û ARGK", "Bijî Serok APO" sloganlarıyla başladı. Yapılan konuşmalarda TC ve Irak sömürgeciliği kınandı. Bu ülkelerin bayrakları ve Saddam posterleri yakıldı. Miting sonuna doğru katılım 200 kişiyi aştı.

Mitingte yer alan Sosyalist Partisi Milletvekili ve Kürdistan'la Dayanışma Komitesi Üyesi Dimitris İlyadis ve komite üyelerinden Theofiles Georgiadis kısa konuşmalar yaptılar.

Yine Kürdistan'la Dayaşnıma Komitesi'nin çağrısıyla, aralarında Demokratik Parti Gençlik Kolu (NEDİK), Komünist Parti Gençlik Kolu (EDON), Sosyalist Parti Gençlik Kolu (EDEN), Demokratik Sosyalizm Gençlik Örgütü (ADİSOK), Komünist Sendikalar Birliği (PEO), Sosyalist Sendika (DEOK), Komünist Kadın Hareketi (POGO), Sosyalist Kadın Hareketi, Karpass Koordinasyon Komitesi, POFNE, Çevre Hareketi, Kıbrıs Çevre Hareketi, Akamas Friends, Savaşa Karşı Hareket, Pan-Kıbrıs Barış Konseyi ve SD Hareketi gibi gençlik, sendika, kadın, çevre ve barış örgütlerinin bulunduğu 17 Kıbrıslı örgüt ortaklaşa olarak 16 Nisan günü ikinci bir yürüyüş gerçekleştirdi. Eylemciler 250 kişilik bir grupla açlık grevini de ziyaret ettiler. Yürüyüş ardından yapılan mitingte, AKEL-Komünist Partisi MK Üyesi ve Dışilişkiler Sorumlusu Donis Hristofinis de hazır bulundu.

Beş gün süren açlık grevi, yapılan bu etkili gösteriden sonra, hedefine ulaşmış olduğu inancıyla şehitlerin anısına yapılan saygı duruşuyla sonuçlandırıldı. Eylem boyunca Simerini, Filelefteros, Haravgi, Alithia, Elefterotipya, Agon, Proina Nea, Polítya, Cyprus Mail (İngilizce) gibi dergi ve gazeteler çeşitli yayınlarıyla yoğun desteklerde bulundular.

Ayrıca 200 bin Rum göçmeni-

ni temsil eden Pan-Kıbrıs Göçmenler Komitesi soykırımı kınayarak, dayanışma içinde olduğunu açıkladı.

YUNANİSTAN

Atina: 13 Nisan'da 45 kişinin katılımıyla başlatılan açlık grevi 13 gün sonra yapılan bir yürüyüşle sonuçlandırıldı. Bu eylemlere TKP-B, TKP-Kıvılcım, 16 Haziran Hareketi, TKP-ML/TİKKO, Dev-Sol, TKP-ML, Dev-Yol ve Dev-Savaş taraftarları ile MLSPB gibi Türkiyeli güçler de katılımlarıyla destek sundular.

Yürüyüşe çeşitli Yunanistan sendikaları, barış hareketlerinden çevreler, kilise papazları ve diğer bazı güçler de katıldı. 1.200 civarında kitle katılımının olduğu yürüyüş, yapılan konuşmalardan sonra sonuçlandırıldı.

Açlık grevi sürecinde Kürdistan Komiteleri temsilcileri, Barış Hareketi-AKE temsilcisi Peristerakis'in konuşmacı oldukları ve 60 Yunanlı'nın katıldığı bir bilgilendirme toplantısı, televizyonlarla röportajlar, bir çok belediye başkanları ve kuruluş temsilcileriyle görüşmeler de yapıldı.

Eylemlere paralel olarak başlatılan yardım ve dayanışma kampanyası da sürüyor. TV'ler, radyo ve gazeteler ile çeşitli tanınmış şahsiyetler büyük ilgi gösteriyorlar.

Selanik'te yapılan açlık grevi de, 7 Nisan'dan 21 Nisan'a kadar sürdü. Yapılan bir protesto yürüyüşüyle sonuçlandırıldı.

AMERİKA

Kaliforniya Eyaleti: 4 Nisan günü **Newport Beach** kentinde 1.000 civarında kişinin katılımıyla bir gösteri düzenlendi. Kürtler'in yanısıra, Amerikalı ve Iraklı dostlar da gösteride hazır bulundu. Göstericiler, Başkan Bush ve ABD'yi ziyaret eden Japonya başkanının dikkatlerini Güney Kürdistan'da yaşananlara çekmeyi de amaçlıyordu.

ABD haber merkezleri gösteriye geniş yer verdiler. Los Angeles Times gazetesi Kürt ailelerle yaptığı röportajları yayınladı.

Kamuoyunun dikkatlerini çekmek ve dayanışmalarını almak için ERNK taraftarları ayrıca, özellikle kiliseler ve okullarda yoğun tarzlarda bildiriler dağıtıyor, bağışlar topluyor. Yer yer çeşitli bilgilendirme toplantıları da yapılıyor.

13 Nisan'dan itibaren de "İnternational Relief" organizasyonuyla birlikte başlatılan kampanya genişletildi. Aynı gün Yeni Zelanda uçakları ilaç götürmek için Kürdistan'a uçarken, **Los Angeles** Havaalanı'nda ERNK taraftarları bir basın toplantısı düzenledi.

BULGARİSTAN

Sofya: YXWK (Kürdistan Yurtsever Öğrenciler Birliği)'nin 5 Nisan'da düzenlediği ve ABD Büyükelçiliği önünde bir mitingle sonuçlandırılan yürüyüşten sonra, 13 Kürdistanlı yurtsever aynı gün bir açlık grevi de başlatmıştı. Açlık grevi eylemine 18 Nisan günü son verildi. Bulgaristan basın yayın organları eylemlere ilgiyle yaklaştı. Açılan imza kampanyası sonucunda toplanan 10 bin üzerindeki imza, Bulgaristan devlet başkanına BM'ye sunmak üzere iletildi.

Kürdistan halkının ulusal direnme bayramı Newroz kutlamalarında KAVGA DOLU YÜREKLER KENETLENMEYİ SÜRDÜRDÜ

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

Almanya-Hamburg: ERNK-Kuzey Almanya Eyalet Örgütü'nün yanısıra 11 Türkiye ve Kürdistanlı örgütün birlikteliğiyle 6 Nisan günü 2.500 civarında kişinin katıldığı ve TC ile ABD konsolosluk binaları önünde yapılan mitinglerden sonra da devam eden Güney Kürdistan'daki soykırımı protesto yürüyüşünün hemen ardından, kitleler büyük bir ulusal onur ve coşkuyla birlik, isyan ve direniş bayramlarını da kutladılar.

ERNK-Eyalet Örgütü'nün düzenlediği kutlama gecesine 4.000 civarında bir kitlesel katılım oldu. Eylem Birliği Platformu'nda yer alan güçler, yürüyüşün Newroz kutlamasının yapıldığı salon önüne kadar sürmesi nedeniyle de dağılmayarak, yapılan geceye katılımlarıyla dayanışmada bulundular. Kutlamaya katılım sağlayan dost güçler, enformasyon masaları açtı, dayanışma mesajları sundular.

Bonn: 20 Nisan 1991 — Foto: Berxwedan

Danimarka-Arhus: Aynı gün, Kürdistan halkının serhildanlarla taçlanan birlik, isyan ve direniş geleneği Newroz, 500'ün üzerinde bir katılımla burada da kutlandı.

Şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başlayıp kültür gösterileri ve siyasi içerikli programla süren kutlama, **"APO hate Hilwanê"** halayı ile sonuçlandı.

Oldukça coşkulu geçen kutlamaya çeşitli Türk, Kürt ve Danimarkalı örgüt ve partiler, katılımları ve sundukları dayanışma mesajlarıyla destek oldular. Kutlamaya mesaj sunan örgüt ve partiler şunlardır: Kurtuluş Hareketi-Danimarka, Türkiye ve Danimarkalılar Dayanışma Derneği-Arhus, Danimarka ve Yabancılar Derneği-Odense, Türkiye ve Danimarkalılar Dayanışma Derneği-Randers, Türk-Danimarka Cemiyeti-Arhus, Kürt-Danimarka Kültür ve Dostluk Derneği-İkast ve TKP/ML-Arhus.

Hollanda-Den Haag: 7 Nisan'da yapılan Newroz kutlamasına 3.000 civarında Kürdistanlı yurtsever ve Kürt halkının dostları Hollandalı demokratlar katıldı.

Özel bir programla başlayan kutlama koroyla sürdü. Türkçe, Hollandaca ve Kürtçe siyasi konuşmalar yapıldı. Müzik ve folklor gösterileriyle süren kutlama, **"APO hate Hilwanê"** geleneksel halayı ile sonuçlandırıldı. Ancak halay çeken kitleler, gecenin geç saatlerine kadar salondan ayrılmayarak kutlamayı sürdürdü.

Çok sayıda basın-yayın kuruluş mensupları da kutlamayı izledi ve görüntüledi. Ertesi gün bu kuruluşlar izlediklerini haber olarak kamuoyuna yansıttılar.

Avusturya-Viyana: ERNK-Avusturya Örgütü'nün 13 Nisan'da düzenlediği ulusal direniş bayramı Newroz kutlamasına 3.000'in üzerinde bir katılım oldu.

Program sunusu ardından, özel programın içeriğini kapsayan Kawa'nın Dehak'a karşı direnişini simgeleyen gösteri ilgiyle izlendi. Çeşitli ozanlar ve müzik ekipleri devrimci-direnişçi halk ezgilerini sundu, folklor ekipleri de halk oyunları sergiledi. "Adı yasak-dili yasak ülke" adlı tiyatro oyunu büyük bir beğeni kazandı.

Kutlamada Avusturya Yeşiller Partisi milletvekilleri Peter Pilz ve Marijanna Gradist sundukları sözlü mesajlarında Kürdistan halkıyla dayanışma içinde olduklarını belirttikten sonra, Güney Kürdistan'daki soykırımın sadece Irak rejiminin işi olmadığını, başta ABD ve TC olmak üzere çok sayıda gücün bunda suç ortağı olduğunu, sorunun Kürt halkının öz gücüyle yükselttiği bağımsızlık mücadelesiyle çözüme kavuşabileceğini vurguladılar. Anti-Faşistler Komitesi adına da temsilci Anthofer, Kürdistan PKK önderliğinde kurtuluşa gidecek ve bağımsız Kürdistan kurulacaktır sözleriyle biten bir mesajını sözlü olarak sundu. YNK-Avusturya Temsilcisi de sözlü bir mesaj sundu. Örgütler ve demokrat şahısların sunduğu mesajlar da ayrıca okundu.

Avusturya TV'si "Seiten Blick" adlı programda kutlama gecesine geniş yer verdi.

Hamburg: 6 Nisan 1991 — Foto: Berxwedan

Almanya-Bonn: 20 Nisan'da yapılan merkezi yürüyüş ve mitingin ardından kitleler, Newroz bayramlarını da kutladı. 2.500'ün üzerinde katılımın olduğu kutlamada salon çok dar geldi. Kitlenin bir bölümü salonda yerleşirken, diğer bölümü ise kutlama alanından ayrılmayarak kurulan televizyonlardan programı izledi.

Kutlamanın başlamasıyla, Newroz özel kültür programı sunuldu. Güney Kürdistan'daki soykırım nedeniyle duyulan acı ortamında, kutlamanın şenliği içeren bölümlerinin iptal edilerek bütünüyle siyasal bir eyleme dönüştürülmesi kararı kitlelerce de onaylandı. Sunulan kültür programı, tiyatro ve diğer kesitlerin tümü Kürdistan'daki gelişmeleri içeriyordu.

Tiyatroda Kawa rolünü oynayan bir oyuncunun çağrısıyla salon lambaları tümüyle söndürülerek, bir anda yüzlerce mum yakıldı. Ozanlar, koro, tiyatro ve değişik müzik ekipleri programlarını ustaca sergiledi. Tümü büyük bir ilgi ve coşkuyla izlendi.

Kürtçe, Türkçe, Arapça ve Almanca yapılan siyasi konuşmalarda, Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde yükselen bağımsızlık mücadelesi ve Güney Kürdistan'daki durum üzerinde duruldu.

Değişik Alman, Türk ve Kürt örgütlerinin sunduğu dayanışma mesajları topluca okundu. Kutlama, kemençe eşliğindeki govendlerle sonuçlandırıldı.

İngiltere-Londra: Newroz bayramı burada da 2.500'ün üzerinde bir kitle katılımıyla coşkuyla kutlandı.

Kutlama devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Ardından folklor oyunları sergilendi. Yurtsever ozanların okuduğu devrimci-direnişçi ezgilerin yanısıra, müzik grupları da programda etkin bir kesit oluşturdu.

Kürtçe, İngilizce ve Türkçe siyasi konuşmalarda Newroz'un anlamı, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişim boyutları ve Güney Kürdistan'daki gelişmelere değinildi.

Kutlama gecesine Barış Örgütü Başkanı Bruce Kent, İşçi Partisi milletvekilleri Jeremy Corbyn ve Dave Nellist, Haringey İşçi Partisi Belediye Başkanı Herry Lister, Oromo Yardım Örgütü Temsilcisi İydia Namara, Sudan Halk Kurtuluş Örgütü İngiltere Temsilcisi Stevan Madutbaak, Jommu Kaşmir Kurtuluş Cephesi İngiltere Temsilcisi Zafar Khan, İslington'dan sendika başkanı Graham Campbeli, Devrimci Komünist Grubu Sözcüsü Trevor Royne, Kürdistan Dayanışma Komitesi, PKK Almanya Davası tutukluları, Yeni Ülke gazetesi, ERNK Bingöl, TKİH ve TKKKÖ Londra, TKP-ML/TİKKO İngiltere, SP Londra taraftarları, Kürt-Türk Kültür Merkezi ve daha birçok yabancı dost ile örgüt yazılı ve sözlü mesajlarını sundular.

Çok sayıda basın-yayın kuruluş mensupları da hazır bulundu, kutlamayı görüntüledi. Kutlamaya Güney Kürdistan'dan çok sayıda yurtsever ve 250'nin üzerinde İngiliz dost da katıldı. Kutlama programı **"APO hate Hilwanê"** halayı ile sonuçlandırıldı.

İsveç-Stockholm: 20 Nisan'da Newroz, 700 civarında bir kitlesel katılımla kutlandı. Güney Kürdistan'daki durumun güncelliği nedeniyle programda siyasi yöne ağırlık verildi. Konuşma yapan bir ERNK temsilcisi, Kürdistan sorununun ulusal bağımsızlık ve birlik sorunu olduğunu, öncelerden de denenmiş otonominin yeniden gündeme getirilmesinin Kürdistan halkının mücadelesine hiçbir şey kazandırmayacağını belirtti.

İsveç Sol Partisi MK ve Parlamento Üyesi Milletvekili Beeriht Eriksson, KPML (r)-MK üyesi bir temsilci, Güney Kürdistan'dan PASOK temsilcisi, Kürt Tarihçiler Derneği temsilcisi ve Doğu Kürdistan'dan politikacı Karîm Hussamî sundukları sözlü mesajlarında, PKK'nin yükselttiği kurtuluş mücadelesini selamlayarak dayanışmalarını dile getirdiler. Ayrıca TSK-Hêviya Gel, çok sayıda İsveç parlamento üyesi ile Kürt, Türk ve İsveç parti ile kuruluşları dayanışma mesajları sundu.

Kültür programı koronun okuduğu marşlar, müzik ve folklor gruplarının gösterileri ve ozanların sunduğu devrimci halk türkülerinden oluşmaktaydı. Ulusal kurtuluş mücadelesini konu alan bir tiyatro da sergilendi.

Ayrıca; 27 Nisan'da Newroz bayramı **Danimarka-Kopenhaag** ve **Norveç**'de de coşkuyla kutlandı. Kopenhaag gecesine 700 civarında bir katılım oldu. Kutlamaya DKP, SP, TSK, İ-KDP Devrimci Önderlik gibi örgütler dayanışma mesajları sundular.

YXK bölge konferans kararlarını uygulayalım, Kürdistan gençliğinin örgütlü birliğini yaratalım!

Almanya'nın on büyük şehrinde ve Avrupa'nın değişik ülkelerinde YXK'nin bölgesel yıllık konferansları yapıldı. Bazı ülkelerde de konferanslara önümüzdeki haftalarda devam edilecektir.

Konferanslar Kürdistan gençliğinin yoğun olduğu yerleşim alanlarında yapıldı. Her konferansa YXK üyelerinin üçte iki çoğunluğu katıldı. Koferanslarda ulusal kurtuluş mücadelemizin içinde bulunduğu süreç ve gençlik olarak görevlerimizle ağırlıklı olarak geçmiş faaliyetlerin değerlendirilmesi üzerinde duruldu. Bölge YXK komiteleri konferansa bir yıllık örgütsel-pratik faaliyet raporlarını sundular. Sunulan rapor çerçevesinde, yönetim ve delegeler tartışmalarıyla yetmezlikleri değerlendirdiler.

Bir örgüt için eksik ve yetmezlikleri dile getirmek, tespit etmek önemlidir. Ancak bu yeterli değildir. Önemli olan uygulamayı güçlendirecek, geleceğe ilişkin içinde bulunduğu sürecin dayatıcılığı da dikkate alınarak gençlik konferanslarını, sıradan kitle toplantıları olmaktan çıkarıp, örgütsel gelişmeyi yaratacak toplantılar düzeyine kavuşturmaktır. Konferans karar ve çözümlemeleri, Kürdistan gençliğine kendi öz örgütünde birliğini yaratmayı, görev ve sorumlulukları üzerinde de yoğunlaşmayı dayatıyor.

Gelinen aşamada cephe ve birliklerin örgütsel inşası önemli bir temel görev olarak kendisini dayatıyor. Yapılan doğru tespit ve değerlendirmelerle birlikte sorun, teorik çerçevenin dışına taşmış olup, pratik uygulama, pratik örgütlendirme sorunu haline gelmiştir. Bunun için oldukça elverişli bir zemin ve ayrıca küçümsenmeyecek boyutlarda atılan adımlar vardır. Kürdistan'da siyasal ve silahlı mücadele yığınlara mal olmuştur. Yığınlara mal olan bu gerçeklik pratik yansımasını eylemde, serîhildanda ve gerillanın genişlemesinde ifadesini buluyor.

Toplumumuzun en önemli dinamiklerinden olan gençliğin birlik ve örgütlenmesinin sağlanması için 1987 yılında **YXK-Yekîtiya Xortên Şoreşgerên-Welatparêzên Kurdistan-**'nin kuruluşuna gidilmiştir. YXK, kuruluşu ardından ülke ve metropolün bazı kentlerinde ve Avrupa alanında da kendini örgütleme faaliyetlerine başladı. Gelinen aşamada atılan adımların yetersiz olduğu ve hala milyonlarca genç insanımızı örgütsel çalışmaya ve eyleme kaldıramadığımız ortadadır. YXK komite ve temsilciliklerini tüm bölgelerde geliştirmediğimiz gibi, komite ve temsilciliklerin bulunduğu bölgelerde de doğru bir çalışma tarzı, ilişki ve pratiğe ulaşılamamıştır. Bunun nedeni açık ki, gençliğin örgüte gelmemesi değil, tam tersine bizim gençliğe ulaşamamamızdır. 1991 Newroz serîhildanında ERNK çatısı altında YXK de yerini alarak, üniversite, lise, fabrika ve şehirlerde yurtsever gençliği eyleme kaldırdı . Gençlik komiteleri, kendi özgül pankart, bildiri ve afişleriyle gençliği gösterilere çağırarak, serîhildanlara öncülük etti. Bu da, gençliğin örgüt olayına ne kadar susadığını ve ulusal kurtuluş mücadelesinde örgütlenmesi gereken önemli bir potansiyel olduğunu gösterdi. Yani sorun gençliğin ulusal kurtuluş mücadelesindeki rolünün tekrar bir analizinden ziyade, devrimimiz açısından önemli bir potansiyel oluşturan gençliğe devrimdeki gerçek rolünü oynatmaktır.

Avrupa alanındaki kitle potansiyelimizin önemli bir kesimini Kürdistan gençliği oluşturmaktadır. Gençliğimizin buradaki varlığı zaman ve konumu itibarıyla değişiklikler gösteriyor. Gençliğin Avrupa'ya çıkışının değişik sebepleri olsa da, en önemlisi TC'nin planlı özel savaşıdır. Halkımıza dayatılan vatansızlaştırma hareketinin önemli bir unsuru gençlik oluyor. TC, böylelikle siyasi mücadele ve gerillanın en önemli dayanaklarından birini göç ve sürgün dayatmasıyla kurutmak istiyor. Gençlik bir daha dönmemesi yada ulusal özünden boşaltılması için Avrupa'ya gönderiliyor. İşte Avrupa'da YXK Örgütü'nün kurulmasından bu yana en önemli görevlerinden birisi, TC'nin gençliğimize dayattığı özel savaşı boşa çıkarmadır.

Foto: Berxwedan

Avrupa'da Kürdistanlı gençliğin yoğun olduğu bölgelerde YXK komite ve temsilciliklerine ulaşılmıştır. Fakat bölge konferanslarının ortaya çıkardığı çözümleme ve sonuçlara bakıldığında, ulaşılan düzeyin ülke mücadelesine denk düşmediği ve ulusal kurtuluşun genel taktiğinin yakalanmadığı açık olarak görülmektedir. Diğer birliklerde olduğu gibi YXK'yi üstten alta doğru ayakları üzerine oturtmak ve özgül pratiğini geliştirmek kendisini dayatan görevlerdendir.

Bölge konferanslarının sonuçları değerlendirildiğinde, her ne kadar tek tek bölgelerde yetmezlik ve gelişmeler kısmi değişiklikler gösterse de, genelde sorunların ortak ve benzer olduğu ortaya çıkmıştır. YXK örgütlenmesini yaratmada birincil derecede sorumlulukları olan YXK komitelerinin görevlerine sahip çıkmadıkları görülmüştür. Bölgede iki konferans arası en üst yürütme organı olan YXK komitesi, alanda gençliğin tüm örgütsel-pratik faaliyetlerine karşı sorumludur. Geçen yılki konferanslarda seçilen komiteler başlangıçta düzenli toplantılarını yapıp pratiğe yönelmiş, fakat daha sonra giderek faaliyet kendi haline bırakılmıştır. Ayrıca komite bünyesinde yapılan görev ve atama değişiklikleri de yapılan gençlik üye toplantılarına sunulmamıştır.

Bölge YXK komitesi olağan toplantılarını düzenli yapmadığı gibi, komite işleyişine uygun bir çalışma tarzı, ilişki ve yaşam tutturulamamıştır. Böylece gençliğin öncüsü olması gereken yönetim organı, sıradan üye konumuna düşmüştür. Ayrıca bölgedeki YXK üyeleri de üyelik sorumluluklarına bağlı kalmamış, faaliyetlere kendilerini yeterince katmadıkları gibi, YXK komitesinin çalışmalarını de denetlememiştir. İki ayda bir üye toplantılarının yapılması planlanmış olmasına rağmen, bunlara katılımda çözümleyici olmadan uzak kalınmıştır. Dolayısıyla üye toplantıları bileşim itibarıyla dar kaldığı gibi nitelik olarak da kitle toplantısını aşmamıştır.

Konferanslarda YXK'nin özgün pratiğinin geliştirilmediği üzerinde durulmuştur. Gençlik cephemizin pratik faaliyetlerine zayıfta olsa katılım gösteriyor. Ancak, YXK'yi örgütsel alanda geliştirip güçlendirecek çalışma tarzına ulaşılamamıştır. Yani gençliğin sosyal ve politik konumuna uygun çalışma biçimlerine gidilmemiş. Oysa gençliğin bazı sorunlarını dile getiren toplantı ve eylem biçimlerini geliştirmek mümkündür. Ayrıca gençliğe yaklaşırken onu iyi tanımak gerekiyor. Komitelerimiz, gençliğin sorunlarını ve özelliklerini yeterince kavramaktan uzak kaldığı için, buna uygun bir ilişki ve yaklaşım da sergilememiştir. Örneğin ülke gerçeğinden uzaklaşmış ve Avrupa'da büyümüş bir gençle, yakın döneme kadar hala ülke ortamının sıcaklığını yaşayan bir gence yaklaşımımızın farklı olmasį gerekiyor. Ajitasyon-propaganda da onların düzeylerini esas alarak iknacı olmak gerekiyor. Bu bağlamda bölgelerde gençlerle ilişkilerimizin dar olduğunu belirtebiliriz. Ülkede boyutlanan halk savaşı geniş gençlik yığınlarını etkiliyor, fakat komitlerimiz ise bunlara sınırlı ulaşıyor. Faaliyetlerimize ve eylemlere katılan gençlikte fazla büyüme yok. Bunun nedeni ise gençliğe açılma gayretini göstermeme ve hazırcı olmadır. Oysa "gençlik nerdeyse YXK orda olmalıdır" esprisiyle hareket edilmelidir. Okullar, gençlik merkezleri ve pansiyonlarda binlerce gencimiz var ve bunların çoğu ilişkiye açıktır. Sorun katılım, sorun girişim sorunudur.

Gerek YXK komiteleri ve gerekse gençliğe yönelik yeterince eğitici olunmadığı, bölgelerde görülmektedir. Komitelerimiz döneme uygun eğitimlerini süreklileştirmedikleri gibi, gençlik yığınlarına yönelik uygun eğitim programlarını da geliştirememiştir. Eğitim temelinde örgütsel ve pratik büyümeyi ancak sağlayabileceğimiz gerçekliği bir kez daha kanıtlanmaktadır. Eğitimde en fazla ağırlık verilmesi gereken bir husus kaynağa dönüştür. Görevlerimizin başında gençliğimizin yönünü kutsal vatan topraklarına yöneltmek geliyor. Mücadelemizin dağda, şehirde ve ovada kadro ve elemanlara ihtiyaç duyduğu gerçeğinden hareketle, gençliğimizi mücadelenin bu acil ihtiyacı için örgütlemeliyiz. Gençliğin kaynağa dönüşü ise dayatma temelinde değil, eğitim ve ikna temelinde olur.

YXK bölge konferanslarının eleştirdiği önemli bir husus da ülkeye yönelik faaliyet olmuştur. "Her şey ülke için" dememize rağmen, pratikte bu alanda çok az şey yapılmıştır. Ülke ve Türkiye'de üniversite, lise, fabrika ve şehirlerde bulunan yüzbinlerce yakınımız olmasına rağmen, bizler bu yakınlarımızı o alanlardaki örgütlerimizle ilişkiye geçirmiyor ve onlara yayın, kaset ve bildiri gibi materyallerin yetkince ulaşımını sağlayamıyoruz. Konferanslarda bu eksiklik, aşılması yönünde bir kez daha dile getirilmiştir.

Bölge konferanslarının sonuçlarını değerlendirirken hiç birşey yapılmadı ya da mücadeleleye hizmet edilmedi denilemez. Yaratılan sonuçlar, atılan olumlu adımlar da konferanslarda dile getirilmiştir. Amaç yetersizlikleri ve bunların ana kaynağını tespit edip, bunları aşma kararlılığına ulaşma olmuştur. Bu espriyle bölge konferanslarımız 1991-92'ye ilişkin önemli kararlara da ulaşmıştır. Konferansların almış olduğu kararları özet olarak şu şekilde aktarabiliriz:

1- Örgütsel çalışmalara ilişkin: Avrupa'da yığınla Kürt gençliği var. Gençliğimiz örgütlendiği oranda bir anlam ifade eder. Gelişme ve büyümenin esası örgütlenmedir. Bir örgütü ise örgüt yapan onun tüzük ve işleyiş kurallarıdır. Bu işleyiş ve kuralların işletilmesi ise örgütün gücünü göstermektedir. YXK komiteleri örgütsel işleyiş kuralları olan toplantı, eleştiri-özeleştiri, rapor-talimat ve disiplini bir yaşam biçimi olarak geliştirmelidir. Bölge YXK komitesi ayda bir toplanır. İki ayda bir bölge YXK üye toplantısı yapılır. Komite ve komite üyeleri iki ayda bir üst örgüte raporlarını sunar ve birlik merkezinden gelen talimatları uygular. YXK komitesi, yerleşim alanlarını ve gençliğin yoğunluğunu da dikkate alarak alt komiteler ve temsilciliklere ulaşır. Gençlerle ilişkilerde salt erkekler değil, genç bayanlar da birliğe kazanılmalıdır. YXK komitesi, üye netleşmesine gider ve bir yıllık süreçte üye sayısını iki misline çıkarmayı hedefler.

2- Ülkeye yönelik ve kaynağa dönüşe ilişkin: Avrupa'ya göç ettirilmiş gençliğe göç politikasının nedenlerini doğru bir yaklaşımla kavratma ve yurtseverlik olayının anlaşılır bir içerikle özümsetilmesi ve ülkeye dönmeye teşvik edilmesi; ülkeyle ilişkiler geliştirmek, güvenilir adresleri tesbit etmek ve bunları ülkedeki YXK komiteleriyle ilişkiye geçirmek; ülke ve metropoldeki yakın çevrelerle olan ilişkilerin ulusal kurtuluşçu düşünce çerçevesinde geliştirilmesi, telefon, bildiri, mektup, kaset vb. materyallerin gönderilmesi; kadrosal çalışmalara özlü bir temelde yaklaşıp her bölgede mücadeleye kadro aktarmak, Avrupa ortamında uzun süredir yaşayan gençliğimizi ulusal değerlere çekmek için özgün eğitim ve eylemsel programların oluşturulması hedeflenir.

3- Kültür ve sportif faaliyetlere ilişkin : Gençliğin mücadele ortamına çekilmesi için kültür faaliyetlerinin geliştirilmesi, YXK olarak kültür değerlerinin toparlanması için çalışmaların yürütülmesi; saz, dil vb. kursların açılması ve mevcut olanların düzene kavuşturulması, ulusal kurtuluş mücadelesi ile ilgili şiir, resim, makale vb. yarışmaların düzenlenmesi, bölgedeki spor takımlarının resmileştirilmesi ve Alman liglerine katılması; değişik spor dallarının geliştirilmesi ve tüm sportif faaliyetlerin bir komiteye kavuşturulması.

4- Eylemsel faaliyetlere ilişkin: Faşist TC'nin halkımıza yönelik komplo ve saldırılarına karşı düzenlenen yürüyüş, işgal, miting vb. eylemlere katılması ya da YXK olarak düzenlenmesi; Newroz, ordu ve ulusal direniş gecelerine gençliğin güçlü katılımının sağlanması, **Hogir, Fırat** vd. gençlik kahramanlarımızın şahadet yıldönümünde ve YXK'nin kuruluş yıldönümünde gece, fest ve toplantıların düzenlenmesi hedeflenir.

5- Eğitim-propaganda-ajitasyon ve kitle çalışmalarına ilişkin: YXK bölge komitesi eğitimini düzenli yapar. Üye ve değişik gençlik kesimlerine yönelik devrevi eğitimlerin yapılması; her alanda okul, pansiyon vb. yerlerde okuma çevrelerinin oluşturulması, bölgesel gençlik seminerlerinin yapılması, yaz ayında oluşturulacak merkezi gençlik kamplarına katılım sağlanması, çeşitli video, teyp kasetlerinin gençliğe ulaştırılıp gruplar halinde seyrettirilmesi; dağıtımının yayınlarımızın düzenli ve miktarının arttırılması hedeflenir.

Bölge YXK konferanslarında genel olarak bu kararlar alınmasına karşın bölge örgütleri alan olanaklarına ve güçlerine uygun değişik kararlara da ulaştılar. Ayrıca her bölgede üyelik aidatlarının iki misline çıkarılması hedeflenirken, dış ilişki ve yabancı kamuoyunun bilgilendirilmesi ve şartların elverdiği bölgelerde gençlik derneklerinin kurulması hedeflenmiştir.

Konferanslarımız YXK örgütlenmesinde döneme uygun atılım yapmanın başlangıcı olmalıdır. Alınan kararları hayata geçirmek için başta bölge komitelerimiz olmak üzere, üyeler dayatıcı, denetleyici ve kararların takipçisi olmalıdır. Hızlı bir düzenleme, derinleşme sürecine girmeliyiz.

Bölge konferanslarımızın giderek tamamlanmasıyla tüzük gereği YXK Avrupa Örgütü'nün 3. Kongresi'nin önü açılmıştır. Bölge örgütlerimiz ve tüm gençlik yığınlarımız örgütsel pratik-faaliyetlerini önümüzdeki aylarda yapacağımız 3. Kongremize göre düzenlemelidir. Son olarak tüm gücümüzü bölge YXK konferans kararlarını uygulamaya ve Kürdistan gençliğinin örgütlü birliğini yaratmaya çağırıyoruz.

- Güçlü bir YXK için ileri!

30 Nisan 1991
YXK-Avrupa Merkezi

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Karlı dağları ve yemyeşil bağlarıyla tanınan bir beldemiz

ERZINGAN

(Erzincan)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Beldenin bilinen en eski adı Zuhma (Suhma)'dır. Bu ad Asur kaynaklarında geçer. Erzincan adının ise, bu bölgede zamanında kurulmuş olan Eriza kentinden geldiği sanılmaktadır. Tarihçilere göre o dönemde Eriza, Erzurum'un batısında, Karasu üzerinde kurulmuştu.

Daha sonraları bölgeye akın eden Selçuklu Türkleri'nin Eriza adını Erzincan olarak kullandıkları da Türk kaynaklarında geçer. Erzingan, zamanla Türkçe'de Erzincan biçimini almıştır.

Halkımız ise, Erzincan'ın ismini Erzingan olarak kullanır.

KISA TARİHÇESİ

Kesin kuruluş tarihi bilinmeyen Erzincan, Fırat'ın yukarı havzasında tarihin çeşitli dönemlerinde doğu-batı, kuzey-güney yönlerine doğru giden ticaret yolları kavşağında kurulmuştur.

Erzincan'ın yazılı tarihi Hititlerle başlar. Bu imparatorluğun bir parçasıyken, Asurlar'ın egemenliğine girdi. Daha sonraları ise Urartular bu toprak parçasına yerleştiler.

7. yüzyılda Asurlar'ı yenen ve genişleyen Medler, Erzincan'ın egemen gücü haline geldiler. Yaklaşık bir asır sonra ise Pers imparatorluğu bölgeye yerleşti. Yine Persler'den bir asır sonra da bölgeyi Büyük İskender ele geçirdi. Büyük İskender'in ölümünden sonra ise, Erzincan'a Ermeni kralları yerleştiler. Ermenilerin ardından Pontuslular yörenin egemen gücü haline geldiler. Daha sonraları ise Romalılar, yöreyi Pontuslular'ın egemenliğinden aldılar. 395 yılında Roma İmparatorluğu yıkılınca, Erzincan'ı Bizanslılar ele geçirdiler.

Erzincan, islamiyetin doğuşuna kadar Sasaniler, Ermeni kralları ve İranlılar arasında birkaç kez egemenlik değiştirdi. İslamiyetin yayılış dönemlerinde Hz. Ömer'in orduları tarafından işgal edilen Erzincan, bir süre sonra tekrar Bizanslılar'ın eline geçti. 1071 tarihinde Oğuz Türkleri'nin işgaline uğradı. Daha sonraları çeşitli boyların egemenliğini yaşayan Erzincan, en son olarak Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran Savaşı'yla Osmanlılar'ın egemenliğine geçti. Birinci Dünya Savaşı'nda 1 yıl 7 ay kadar Çarlık Rusyası'nın işgaline uğradıysa da, tekrar Osmanlılar'ın eline geçti.

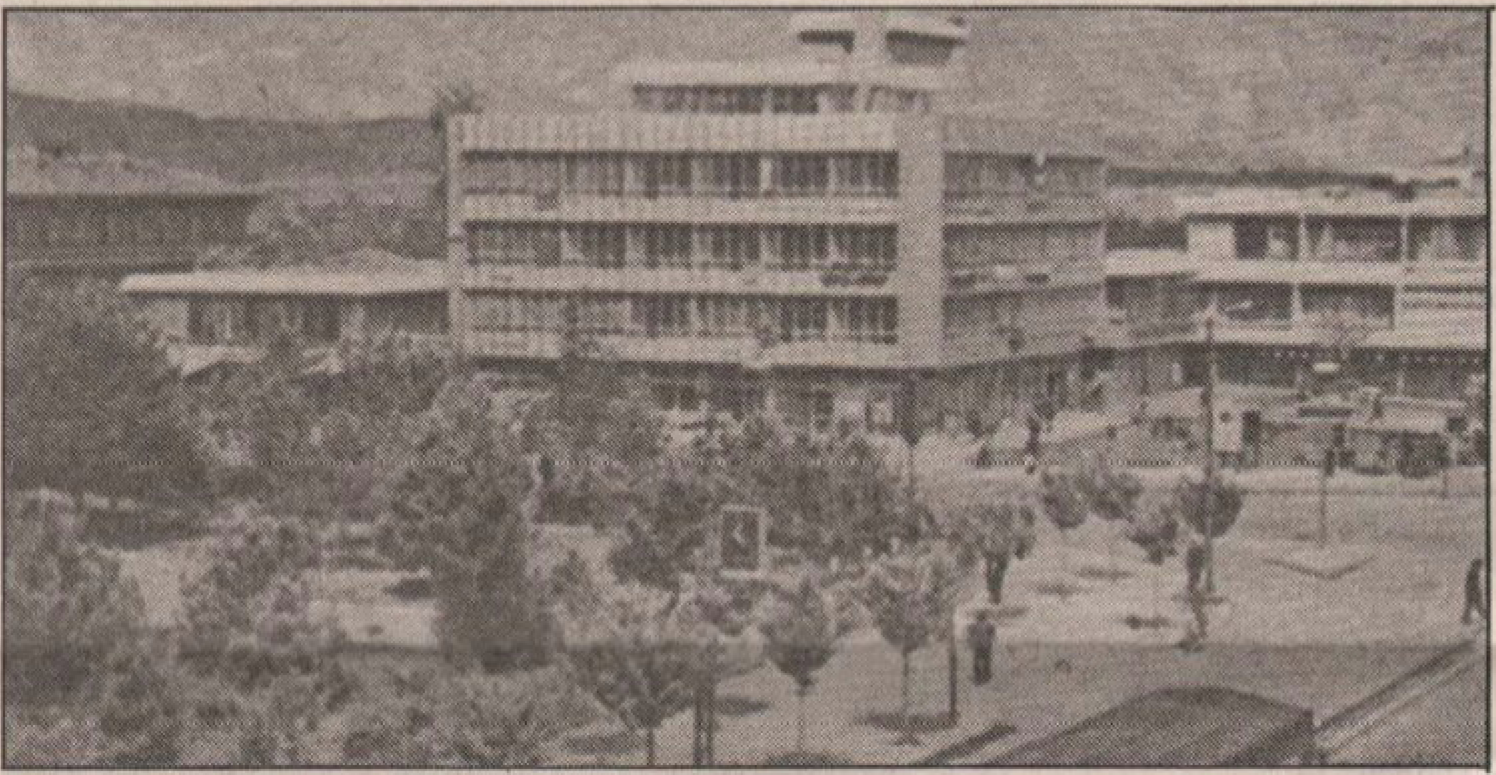
COĞRAFİK KONUMU

Erzincan, 11.903 kilometrekarelik yüzölçümü ile Giresun, Gümüşhane, Erzurum, Bingöl, Malatya, Elazığ, Dersim ve Sivas şehirleri sınırları arasında yer alır.

Erzincan; şelaleleri, çeşit çeşit meyvelerin süslediği bahçeleri ile tanınır. Şehir Karasu vadisinde kurulmuştur. Bir çanağa benzeyen vadiye üç kapıdan girilir. Bu kapılar, Karasu'nun giriş ve çıkış yerleri ile Ankara karayolu bağlantılarını sağlayan Refahiye boğazıdır. Bu karayolu Erzincan üzerinden ta Çin'e kadar, Karasu boyunca uzanan demiryolu ise Sovyetler Birliği'ne kadar gider.

Şehir yenidir. 1939 depreminden sonra kurulmuştur. Bu depremde, bir-iki bina dışında şehir yerle bir olmuştu; 40 bin insan ise hayatını kaybetmişti.

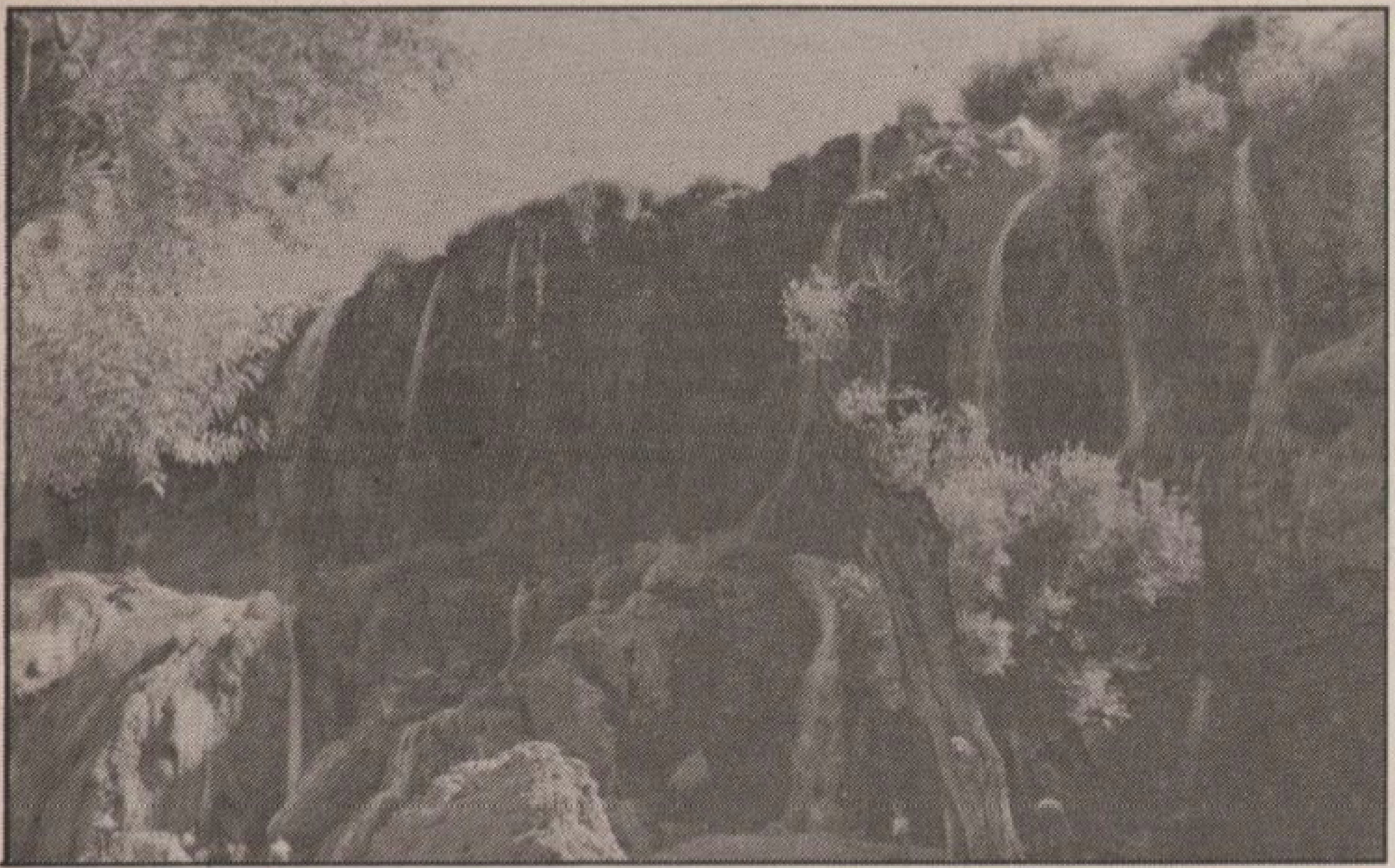
Köyler, dağlar ile vadinin birleştiği hat üzerinde kurulmuşlardır. Karasu'nun böldüğü vadideki çanağın güneydoğusunu Munzur ve Pülümür dağları kaplar. Munzur'un doruğunda yazkış kar eksik olmaz. Yazları, bu doruğa çıkılıp kar getirilir. "Dağları karlı Erzincan..." deyimi buradan çıkmıştır. Azametli bir görünümü olan Munzur'un etekleri bol sular, meyve bahçeleri ve ağaçlarla kaplıdır. Sarp yerlerinde yaban keçileri, keklikler ve diğer hayvanlar bulunur. Eteğinde çıkan büyük bir su Girlevik şelalesini oluşturur.

Şehrin girişinde Muti köprüsü ile ayrılan ve Akdeniz'e kadar uzanan yol, Pülümür dağına doğru tırmanan bir yılana benzer. Kışın yol kenarındaki telefon direkleri bile kar ile örtülür. Bu nedenle direklere destek amacıyla yedek çubuklar takılır.

Gündüz bakışıyla Kemah boğazı gözlendiğinde, tren bir kaya deliğinden düşer gibi vadideki şehre iner.

Çevreyi oluşturan dağlardan ovaya akan buz gibi sular, buralarda bir bahçe üretimini ortaya çıkarmıştır. Armut, elma, üzüm, kiraz ve vişne en çok yetiştirilen meyveler arasındadır. Üzümlü kasabası, yetiştirdiği üzümden adını almıştır. Yetiştirilen meyve, yörenin ihtiyacını fazlası ile karşılar. Ayrıca Kemaliye ilçesi meyve üretiminde oldukça gelişmiştir. Bu ilçe folklor bakımından da yörenin en gelişkinidir. Yörenin yetiştirdiği bol meyvelere, İstanbul'dan gelen tüccarlar ve yöredeki tefeciler verdikleri kredilerle ipotek koyarlar. Böylelikle bir yıl önceden meyve üreticilerinin eli-kolu bağlanır. Burada yetiştirilen ünlü dermesyon fasülyeleri tüccarlar tarafından İstanbul'a ve oradan da dışarıya ihraç edilir.

Hayvancılık daha çok yüksek yaylalarda yapılır. Ayrıca her yıl Dersim'in Şavak yöresinden bu yaylalara göç edilir. Buralarda özellikle üretilen tuluğ peyniri ve tereyağı gibi hayvansal ürünler meşhurdur. Tercan, Çayırlı ve Refahiye hayvancılıkla birlikte tarım üretimini yapan ilçeler durumundadır.

Erzincan şehrinde, hemen her cadde ve pasajda istisnasız birkaç dükkanın vitrinleri mutlaka dolaşan insanı durdurup baktıracak güzelliktedir. Bu vitrinleri, altın parlaklığında bakır işlemeleri süsler. Özellikle de Kürdistan halkının halı, kilim ve çeşitli nesnelere işlediği motifler bakır işlemelerde hayat bulur. Bakır işlemeler, dışarıdan verilen siparişlere göre yapılır. Bu el ürünleri, dış ülkelerde ve metropol alanlarında büyük beğeni toplar ve önemli pazar bulur. Fakat, bu değerleri yaratan yüzlerce Kürdistan çocuğunun yaşamı ise, aynı parlaklıkta değil. Sendikasız ve sigortasız olarak, atölye sahiplerinin insafına terk edilmişlerdir.

Kaliteli tuz deyince, akla Kemah göl tuzları akla gelir. Kemah ovasında salyangoz ve kurbağa işleyen bir atölye, şeker ve bez fabrikası dışında yoğun bir istihdam alanı yoktur.

Dağlık ve yüksek alanlarda, özellikle Tercan, Çayırlı ve Pülümür tarafında halk Dimilî (Zazaca) lehçesini konuşur. Bu ilçelerde tümden Kürtler yaşarken, diğer ilçe ve ovalarda Kürtlerle birlikte başka halklar da yaşar. Ovalık alanlarda yaşayan Kürtler önemli oranda asimileye uğrarken, dağlık alanlardaki Kürtler ise anadillerini konuştukları gibi, gelenek ve göreneklerini de korumaktadırlar.

Yeraltı madenleri bakımından Erzincan, zengin sayılabilecek bir beldemizdir. En önemli madenlerden biri kromdur. Genellikle Tercan yakınlarında çıkarılan kromun varlığı 1.528.000 tondur. Yine ilçenin Pembegül, Doğu Ezan, Batı Ezan ve Sulu yörelerinde de zaman zaman krom üretimi yapılmıştır. Beldenin diğer bir önemli madeni olan perlit ise, merkez ilçeye bağlı Mollaköy'de çıkarılır. İyi kalitedeki bu madenin toplam rezervi 71.500.000 tondur. Bu önemli yeraltı madenleri dışında demir, manganez, mangezit madenleri ve linyit yatakları da vardır.

Erzincan'da, önemli toprak gruplarının tümü bulunur.

Tarihsel yapıtlar bakımından oldukça zengin olan Erzincan'ın çeşitli mesire yerleri, içmeler ve kaplıcaları da vardır. Bu mesire yerlerinde mevsimine göre dinlenilir ve spor yapılır.

Erzincan'da kara iklimi hakimdir. Kışları çok sert geçer, yazları ise kavrucu sıcaktır. İklim, yüzey şekillerine ve yükseltilere göre yer yer farklılık gösterir. Beldenin en sıcak ayları temmuz ve ağustos aylarıdır, en soğuk geçen ayları ise aralık ve ocak aylarıdır. En yağışlı aylar nisan ve mayıs, en az yağışlı aylar ise temmuz ve ağustos aylarıdır.

SÜRECEK

"Em tu caran ji gel bi dûr ve nakevin. Heya ku xwîn di canê me de heye, em ê ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd bimeşin"

Serokê ERNK Abdullah OCALAN, di roja 25'ê Adarê de li pêşiya welatparêzên Kurdistanê di Akademiya Mahsum KORKMAZ de ji bo pîrozkirina Newrozê ev axaftin pêşkêşî gelê Kurdistanê kiriye:

- *Dibêjin PKK dikeve nava xebata başûrê Kurdistanê. Helbet! PKK Partiya gelê Kurd û her çar aliyên Kurdistanê ye.*
- *Kesê ku bi navê bakur û başûr gelê Kurd ji hev biqetîne, ew xizmeta dijmin dike. Armanca me Kurdistaneke serbixwe ye.*
- *Em her demê dibêjin: Em hazir in, bi dijmin re rûnin û pirsa xwe bi siyasetê çareser bikin. Em ne li dijî lihevhatinê ne, lê hema, li ser çi bingehê û bi çi awayî divê ev çêbibe?*

Wêne: Berxwedan

Newroza we pîroz be,

Em we tevan, bi hatina sala serîhildan û serkevtinê silav û pîroz dikin. Di van salên dawiyê de, bi taybetî di van herdu salên dawiyê de gelê Kurd, ê ku heya niha di xewa mirinê de bû, çavên xwe ji bo jiyanê vedike, çavên xwe ji bo serkevtinê vedike. Em niha gihane vê payê, ji bo ku gelê Kurd careke din têk neçe.

Divê mirov xwe ji bîra nekê. Çawa? Çend salan berî vê salê, me digot emê çawa baweriyê çêbikin? Şer û serîhildana gel, xebat û karê me yê herî mezin ew bû, ku em xwe bi gel bidin qebûl kirin. Niha jî hûn dibînin, ne bawerî tenê û hew, serkevtinên mezin di bin seroketiyeke gelî de, ku di cihanê de xwe bi xurtî nîşan dide, derketine meydanê. Belê, di vê demê de, serkevtin weha pêk tên. Ev seroketî, ji bo ku em careke din rabin û nekevin, xebatê dide meşandin. Bi rastî, ne hindik e, ku serkevtinên bi vî rengî di Kurdistanê de çêbibin. Di van herdu salên dawiyê de, gelê Kurd roj bi roj di Newrozê de dijî. Dijmin ji vê yekê qebûl dike û dibêje, Kurdistan di Newrozeke zexm de ye.

Bila xwarin kêm be, vexwarin hindik be... lê hema bila baweriya netewî ya ji bo serxwebûn û azadiyê, her û her xurt be. Bê baweriya bi serkevtinê, mirina herî erzan e. Bi rastî jî, heya niha gelê Kurd, di mirineke erzan de bû. Hûn, niha tev dibêjin, *"Em Kurd in, Kurdistan ya me ye..."* Ev, ji sedî sed rast e. Bêyî vê jiyana mirov nikare bimeşe. Me bi xwe jî, ji destpêkê ve, ji bo vê armancê dest bi xebatê kiriye. Bi rastî, dema ku em nuh rabûn, îmkanên ji jiyana şexsî re gelek bûn. Lê, me nedikarî em şexsê xwe bilind bikin. Çi di nava dewletê de û çi jî di nava gel de, me nedikarî. Ew jiyan, ji hêla me ve nehate pejirandin (qebûl kirin) û me xwe gihande vir. Ez dixwazim bi we bidim naskirin, çawa jiyana nuh çêdibe, çawa ev jiyan dibe ya gel. Niha jiyana serbixwe û aza bûye ya gel. Ji bo vê ez dixwazim bînim ber çavan, gelo me bi çi awayî xwe gihande vê jiyanê. Eger mirov dîroka xwe nezanibe, nikare bi pêş ve jî bikeve. Ne vê rojê dizane, ne jî roja were. Hûn dibînin, li hemberê dijmin mirovê Kurd zû dikeve. Ji lew re ez dibêjim, divê mirov roj bi roj xwe binirxîne û xwe ji bîr neke. Gotina min, ne ji ber ku rast e, weha ye, na! Divê mirov bi vî awayî xwe çêbike. Ez ji ber vê welê dibêjim.

Niha, dijmin dest davêje hinekan ji nava Kurdan. Dibêje wan, *"Werin ez ê alikariya we bikim. Lê hema li pêşiya we wezîfeyek wê hebe. Eger hûn li hemberê PKK bixebitin, em ê xwarinê, peran û heya çekan jî bidine we..."* Sed heyf! Hinek dibêjin *"pere"*, hinek jî dibêjin, *"Eman xwarin."* Gelo, ev çi Kurd in, çi kes in? Eger mirov van nasneke, wê dîsa mirin derkeve pêşiya me.

Xiniz, xayin û xwînxwarên di nava Kurdan de, ji dijmin bêhtir in. Ji dijmin bêhtir, zirarê ji digihînin gelê me. Niha ez dikarim vê bibêjim: Me bi şerekî bi çûk, di van çend salan de gelê Kurd, bi dijmin da qebûl kirin. Tevî ku me nikarîbû ji her hêlê ve bi uslûbê xwe şer bikira jî, dîsa me şer kir û dijmin xiste nava tengaviyan. Niha jî dijmin, neçare dimîne ku bibêje, *"Em jî dixwazin bi siyasetê pirsa Kurdan çareser bikin."* Dijmin ketiye nava tengasiyê. Ji lew re vê yekê dibêje. Ev gavek e. Berê digot, *"Kurd tune ne, welatê wan jî tune ye."* Derfet (îmkan) tune bû, ku yek bibêje, *"Ez Kurd im."*

Lê hema ji bin re, dîsa dijmin dest davêje pilanên xwe. Dest davêje hinek Kurdên xiniz jî û dibêje wan, *"Fersend çêbû. Ji we re pere, çek û xwarin."* Berê dijmin li dijî Kurdan şer eşkere dida meşandin. Lê niha ji xwe re uslûbekî din derxistiye. Bi navê Kurdan şer li dijî Kurdan dide meşandin. Ççima? Ji ber ku derfet neman ew bikaribe şer bike, nikare jî. Kurdên xayîn gelek in. Di nava me de hene. Di nava PKK de jî hene. Eger deliveyekê (firsendekê) bibînin, wê di rojekê de xebata PKK tev têxine bin destên xwe. Ev kî ne û çi ne? Bi rastî, yê ku bingeha civaka Kurd nasbike wê vê zû bibîne. Li ser vê nexweşiyê dijmin, hewqasî sal in, em xistine xewa mirinê. Li ser me lîskan daye meşand û jiyan ji me re nehiştiye. Kesên li ser vê nexweşiyê mezin bûne, gelek in. Dijmin hinek menfaet raberî wan dike; pariyek nan dide ber wan... bê qeyd û bend, xwe dajone ser me. Gelek pêwîst e, ku mirov pêşî li ser van kesan bisekine û ne li ser dijminê eşkere. Ji ber ku hêzê teng û bê çare bimîne, nikare mîna berê siyaseta mirinê li ser gelê Kurd bimeşîne. Gava tu çare di destê dijminê eşkere de nemîne, ew nikare bi çi awayî jî be, bi ser me de were. Bê guman wê li erdê bikeve.

Di van herdu salên dawiyê yên serîhildanê de, rastiyek derkete holê. Dijimin tê derxist, ku mîna berê nikare gelê Kurd bitirsîne û serîhildanê bişikîne. Tiştê ku di vê salê de îspat bûyî, ev rastî bi xwe ye. Li şûna siyaseta xwe ya kuştin û qirkirinê, niha dijmin dixwaze çi bike? Siyaseteke nuh dertîne. Dibêje, *"Me hebûna Kurdan qebûl kir, Kurd hene. Em Kurdistana başûr qebûl dikin, heya çêkirina dewleteke federali jî. Em dixwazin tevayî Kurdan biparêzin..."* Kî vê dibêje? Kesê ku dibêje, heya niha mirin û siyaseta qirkirinê li ser gelê Kurd dimeşand. Serdestên Tirkan vê dibêjin. Heya niha dixwestin me bi yek carê ji holê hilînin. Çima di vê salê de xwe guhartin? Gelo hatine guhartin an na?! Di rastiniyê de karbidestên dewletê ji binî nehatine guhartin. Lê ji bo çi bi gotinan diguhêrînin? Dibêjin, *"Em Kurdan qebûl dikin"* û weha dixebitin ku Kurdan, bînin bin "hîmayeta xwe." Divê mirov li ser vê siyasetê ji bisekine. Çima? Ji ber ku dijmin, dixwaze bi awayekî din mirinê li ser me bimeşîne. Divê mirov kûr bifikire, ne bi zaroketî. Niha gelek hene, ku bi navê welatparêziyê, bi navê Kurdayetiyê dikevine nava şaşiyên mezin. Bi vî awayî gelek wê bikevine. Gelek jî, bi navê welatparêziyê wê welatparêzan bikujine. Ji lew re ez dibêjim, girîng e, mirov berpirsiyariya xwe baş hilgire û haye xwe ji pêşveçûnan xweş hebe.

Bi hezaran salan e, ev dijmin dixwaze me ji holê hilîne. Her şêweyên şerî, ji bo pêkanîna armanca xwe, li dijî me bikaranî ye. Çawa îro dikare bibêje, *"Ezê Kurdan biparêzim."* Ev, nêrîn û dîtina roviyan e. Çawa? Dema ku rovî nikare bi yek carê lêxe û nêçîrê xwe bixwe, dixwaze bi nermayî xwe nêzîk bike û ji nişkê ve lêxe. Rewşa dijmin jî, ji bilî vê, ne tiştekê din e, ew jî weke rovî dike. Dijmin, dît ku bi hişkî nikare me li erdê bixe, lewma bi nermayî tê ser me, ji bo ku ji nişkê ve me ji holê hilîne. Heya dibêje, *"Em birayên hev in, meraqan nekin ez tu ziyanê nagihînime we."* Welê dixwaze me nêzîkê xwe bike, dema ku em nêzîk bûn jî,

wê dîsa derbeya xwe bikarbîne.

Hinek hene, hîna jî, ji vî dijminî re dibêjin, *"Dost."* "Dibêjin, *"Ev dostê me ye. Ev e, 30-40 sal in em bi hev re dost in."* "Ev kes dixwazin gelê Kurd têxine devê rovî û guran. Ev malmîratên Kurd, xwe çi dihesibînin? Bi sedan salan peyatî ji dijmin re kirin. Bes e. Niha dema wan hêdî-hêdî derbas dibe. Ew, dewlemend bûn, têr xwarin, vexwarin û xurt jî bûn. Dixwazin gel bi hêz nebe û tim nola berê di bin destê wan de bimîne. Ji ber ku, dema têkeve bin destên wan, dikeve bin destên dijmin jî, dijminê Tirk û împeriyalîzma Emerîkî. Dixwazin peyatiyê ji wan re bikin. Berê ji hineke din re dikirin. Di nerîna wan de gelê Kurd pez e. Ew jî dixwazin vî pezî bifiroşin Tirkên faşîstû împeriyalîzma Emerîkî. Çima gelê Kurd xwînê dirijîne? Li başûrê Kurdistanê, hinde delîve ji bo rabûnê peyda bûn. De li pêşiyê nebin bend û dîwar! Bila gelê me bêhn û nefesa serxwebûnê bikişîne. Lê rê nadin. Ji xwe re binêrin... berê li derveyî welat bûn, tu têkiliya wan bi gel re tune bû. Niha, dema ku dîtin PKK xebatê li başûrê Kurdistanê jî dimeşîne û gel jî radibe ser piyan, bi lez xwe avêtin welêt. Berê dev ji gel berdabûn û revîyabûn der ve. Niha dîsa bi navê seroketiyê hatine welêt. Dibe ku tev ne weha bin, lê hema hinek jê weha ne. Pilana xwe bi dijmin re danîne û hatine, da dîsa gelê me ji guran re bikine parî. Divê mirov li ser van xurt bifikire. Ne li başûrê Kurdistanê tenê, li bakur jî. Ji sedî sed bi dewletê re ne, ji wî re xizmetkar û berdestin. Ji min bêhtir ji xwe Kurd dibînin. Piştî ku temenê (imir) wan bû 50-60 salî hingê Kurdistan hate bîra wan. Mirov piştî 70 salan jî dibe welatparêz, dibe azadîxwaz û ji serxwebûnê hez dike, ev mimkin e. Lê hema ev, bila li ser niyet û siyaseteke rast be. Hingê mirov wê wan bi rûmet bibîne. Lê dema ku welatparêziya wan ji bo berjewendiya kesanî be, bi her tiştî bilîzin, ji dijminan peran bigirin û dîsa mîna berê xwe padîşah bibînin, hingê ew, pilana dijminan dimeşînin. Divê haya mirov, ji kesên weha baş hebe.

Li kîjan derê dibe bila bibe, divê mirovê Kurd di vê salê de van kesan ji berê baştir nas bike. Ji berê bêhtir niha siyaseta rast eşkere bûye. Şer û meşa gel jî xurt bûye. Ji hêla din, di nava me de yên bi navê dostaniyê dixwazin pişta me bişkînin jî hene. Hinde caran jî bi eşkeretî êrîş dikin. Di vê rewşê de, kesê ku xwe nas neke, xwe ji bîr bike, wê di cih de bikeve. Wê dijmin bi serkeve. Ji ber vê ez tim dibêjim, divê mirov roj bi joj dîtina xwe firehtir bike û yekîtiya xwe xurt bike. Ev gelekî pêwîst e. Divê ev baş were fêm kirin.

Heya niha ji dijminan bêhtir, kesên ku digotin, *"Em serok in"* ziyan gihandine gelê Kurd. Gelê Kurd, heya niha gelekî bê serok mabû. Pirsa seroketiyê niha li ber min e jî. Ez jê nereviyam. Ne bi zanebûn û ne jî bi xebata xwe, ez ji pirsa seroketiyê nereviyam. Ez bi zanebûna xwe vê meselê ji gelê Kurd re vedikim û bi kar jî pêk tînim. Lê hema her tişt çareser bûye û we jî xwe gihandiye seroketiyê? Na! Hîna jî kêmasiya herî mezin, di vir de ye.

Bi rastî mirovê Kurd bûye girêk, girêka hezaran salan. Her demê dijmin êrîşî gelê Kurd kiriye, wî pelixandiye. Kesê ku xwe bi rastî serok bihesibîne, divê van girêkan jî bibîne û bikaribe jî hev jî veke. Eger nekaribe bibîne û veke, nikare seroketiyê jî bimeşîne. Rast e ku gelê Kurd bi çav e, lê hema nebîne. Bi guh e, lê hema nabihîse. Ziman heye, lê hema nizane pê deng bike. Ji sedî nod zimanê me ji bo dijmin dişuxile, çavên me jî bo dijmin dibînin û wî diparêzin. Guhên me jî ji dijmin re dibihîsin. Tiştên rast nabihîsin, derewan dibihîsin. Em bi xurtî li ser van tiştan sekinîn. Dema ku dibêjim, ez ji pir tiştan ne razî me, ne ji bo şexsê xwe, ez dibêjim. Jiyana ku em têde, tu caran nayê qebûl kirin, ji ber ku xizmete dijmin dike. Bi her awayî xizmeta dijmin dike. Bi dîtin, bi bihîstin û bi axavtinê xizmeta dijmin dike. Me ji vê jiyanê çi fêm kir, çi girt? Gelek ji we, ku xwe zana didîtin, ev jiyan dipejirandin. Niha jî weha dikin û nayêne ser rastiya me.

Taybetiyeke we heye. Hûn xwe bi yek carê davêjine nava avê, lê hûn bi avjeniyê jî nizanin. Ji lew re hûn difetisin. Ez bi xwe, hebekê ditirsim. Nola we bi cesaret xwe navêjime nava avê. Tirs ne şerm e. Carnan helbet mirov ditirse. Dibe ku av kûr be û min bixeniqîne. Lê hema hûn, xwe mîna çûkan davêjine nava avê. Hûn bifetisin, nefetisin, hîç ji we re ji xwe ne xem e.

Ji destpêkê ve, dema me gava pêşemin avêt, ez pir bi hişyarî dimeşiyam. Min digot, divê haya min ji dafên dijmin hebe. Me li dora xwe dinêrî; li gundê xwe, li mirovên xwe dinêrî û digot, ev jiyan ji bo wan ne baş e. Bi vî awayî me dest bi meşa xwe kir. Roj bo roj me xwe li ser vê dîtinê meşand û xurt kir. Me bi xurtî xwe gihande van bilindahiyan.

Wêne: Berxwedan

Newroza vê salê bi serkevtinî hate pîroz kirin. Bi milyonan girsên gelê Kurd, tevlî xwepêşdanan bûn û vê jî xwe re kirin jiyan. Pêşî, haya kesî jê tune bû, ev jiyan bi çi awayî çêbûye. Vaye hûn bi xwe dibînin; ji bo serxwebûn û azadiyê jiyaneke nûh hatiye afirandin. Di vir de jî divê mirov hisabê xwe bike. Ez bi xwe, rojê çil caran hisabê xwe dikim û li ser pirsan disekinim. Hûn jî hema carekê li ser bisekinin. Bi rastî berpirsiyariyeke pir mezin e, dema ku mirov bi navê Kurdistanê bide ser rê û bipeyive. Ji ber ku dijminên serdestê Kurdistanê gelekî hov in. Gava mirov mîna zarokan tifingê hilgire û biçe ser wî, wê ew bêhtir har bibe. Ji lew re hisabekî mezin giring e.

Niha gelê Kurd radibe ser piyan. Mirovên Kurd, ji min bêhtir dilgeş in. Lê hema zû dikevin dafa dijminan. Ez dibêjim weha nabe. Bi zanebûn rabin. Hûn di bin seroketiya me de dikarin çiqasî bimeşin? Heya ku ji min were ezê alîkariya we bikim û we biparêzim. Lê dîsa jî bi min tenê her tişt naqede. Pirraniya cîhanê ne dostê gelê Kurd e. Ne dûr e, ku ji hêlekê bi we bikenin û ji hêla din li we bidin. Gava bikaribin, bi navê hevaltî û welatparêziyê wê we bavêjin erdê. Hem jî wê eşkere li bidin. Ev rastî ne û nikarin werin înkar kirin. Ev rastî li ber çavan in. Lê ne welê ye, ku em nikarin van dafan ji holê hilînin. Emê di pêşerojê de, ji berê xurttir wan ji holê hilînin. Bi şerê li çiyan, li gundan, li bajanran... emê ji her hêlê ve, wan rakin û hilînin. Emê di bin seroketiya PKK de bi rê ve biçin. Belê, divê em bi xwe, şerê xwe bimeşînin. Em nikarin ji kesekî din re bibêjin, were ji me re şer bimeşîne. Heya niha, di dîroka Kurdan de, şer bi zanebûn nehatiye meşandin. Serokên sexte derketine û gel jî dane dûv xwe. Ji ber vê sedemê em bi ser neketine. Em naxwazin ji niha û şûn ve, weke berê seroketî were meşandin.

Çi li welêt, çi jî li derveyî welêt, di xebata ku niha em dimeşînin de, divê em careke din nekevine nava şaşiyên weke berê. Ji ber vê, niha em xebatê bi hişyarî dimeşînin. Min berê jî gotiye; divê mirov di rojên weha de kûr bifikire û hisabên rast bide ber xwe û nehêle ziyan peyda bibin. Dema ku lêxistin ne pêwîst be, divê mirov lênexe. Dema ku êrîş û lêdan pêwîst be jî, divê mirov di cihê xwe de nesekine, nêrîn pêwîst be kor nemîne. Ne xwe, ziyaneke mezin wê bigihe mirovî.

Bi rastî, eger mesele, meseleya şexsê min ba, min ê bigota, her tişt ji min re amade ye. Ez ji her hêlê ve dikarim taybetiyên seroketiyê pêk bînim. Di warê dîrokî de; olî, leşkerî, teorî û îdeolojî de, ez dikarim bi xurtî bimeşim û gel jî bi xwe re bimeşînim, lê hema pirs, tenê bi min çareser nabe.

Niha hevalên me, endamên PKK bi xwe jî nikarin mîna em dixwazin, seroketiyê bimeşînin. Hûn bi xwe jî vê yekê dibêjin. Ji lew re em bi xurtî li ser wan disekinin. Hûn baş dizanin; em li vir, ev e 12 sal in, li ser van hevalan disekinin. We jî tiştek nedaye wan. Wan bi xwe jî, nekariye tiştekê çêbikin. Hûn gazinekê dikin, em sed gazinî dikin. Ne we tiştek ji wan re gotiye, ne jî wan tiştek ji we girtine. Durust mezin ne bûne. Siyaset li ku, şer li ku? Ji xwe carnan hîç nizanin siyaset bi çi awayî ye. Gelek ji uslûb û giyaneke şoreşgerî dûr in. Min bi roj û şev xwe da ber van hevalan. Ez tu caran newestiyam. Me bi bir û baweriyeke mezin xebat meşand. Hûn jî dizanin, bostek cih ji me re tune bû. Me cih ji xwe re çêkir. Me xwarin, vexwarin û zanebûn da van hevalan. Tenê bila xwe ji jiyana kevin qut bikin û kesbûneke (şexsiyeteke) nuh ji xwe derînin. Niha jî roj bi roj pêşketin çêdibe û encama xebatê tê dîtin. Hevalên me, ji berê bêhtir dizanin bimeşin. Dibe ku ne mîna daxwaza me be jî, lê dîsa jî gelekî baş e, hêdî hêdî baştir çêdibe.

Hevalan xebateka me mezin, şerê mezin jî afirandine. Ev jî deranîna kesbûneke şoreşgerî ye. Ev xebat gelekî pêwîst e. Dema ziyanek peyda dibe, ev jî sedema tênegihiştina hevalan e. Dijmin jî dibêje: *"Kadroyên PKK pirsgirêkên mezin dertînin pêşiya seroketiya PKK. Ev pirsgirêk seroketiya PKK ditirsînin, şaş dikin."* Hûn bi xwe jî dibînin, nezaniya ku Kurd têde ye, mirov diêşîne û şaş dike. Mirov weha, nizane bi zanebûn xebatê bimeşîne. Dijmin, dost û em bi xwe jî vê yekê dibêjin û gazinan jê dikin. Ev ne çareniviseke (qederekê), na! Mirov dikare xwe çêbike. Ez tim dibêjim, çêkirina min nimûneyeke mezin e, ji bo ku heval jî xwe çêbikin. Eger mirov xwe çêneke, nikare dijminê bi hezaran salan ji ser xwe rake, nikare xwe ji gemara dîrokê paqij bike. Divê mirov vê yekê baş bizanibe. Çêkirin, ne ji bo min tenê ye. Ez jî însanek im, Kurdek im. Lê hema hewqasî sal in, ez li ser xwe disekinim. Ez tim ji hevalan re dibêjim, eger hûn xwe çênekin, hûn ne hêjayê silavekê jî ne. Li ser çi bingehê silav? Hûn hingê ne hêjayê tiştekê ne. Kesê xwe çêneke, xwe li hemberê dijminan neparêze, xwe neke şekir û şerbetê ji bo gel, em tu rûmetê nadine wî. Çima emê bidinê? Kesê ku nezanibe kar bimeşîne, nezanibe seroketî çiye, ji bo çi wê bibe hevalê me?

Seroketî, bi uslûb, bi zagon (qanûn) û bi zanebûn tê meşandin. Eger tu van nasnekî, tu nikarî bixebitî û wê xebatê jî bigihînî serkevtinê. Heke tu têgihiştî bî, hingê tu heya dawiyê serok î. Lê hema tu bi zimanê xwe ziyanê bigihînî me, bi çeka xwe ji dijmin bêhtir me bikujî, ew seroketî belayeke mezin e ji bo gelê me. Dibe ku tu bi dilekî pak jî bî. Lê belê, dîsa jî em dixwazin serokên weha ji holê hilînin. Berê, serokên sexte di nava Kurdan de gelek bûn. Bi seroketiyê dilîstin û diketin bin fermana dijmin. Li gora dijmin seroketiya xwe dimeşandin. Niha dewra wan çû. Rast e, berê serokên êl û eşîran, mal mezinan, axan, began hebûn. Bi navê şêxîtiyê gelekan bi seroketiyê lîstin. Niha, hema hema ji holê rabûne. Heke hebin jî, pirr hindik in. Eger mirov hay ji xwe hebe, tu tehlûkeyên mezin ji van kesan nikarin werin. Lê hema niha di nava Partiyê de jî, kesên ku nikarin xwe bigihînine seroketiyê hene, kesên ku bi navê welatparêziyê ziyanê peyda dikin hene. Divê mirov ji vê yekê bitirse û ji bo çareserkirina wê bixebite. Em bi xwe bi xurtî li ser disekinin. Di Kongreya (komcivîna) çaran de jî, me ev pirs bi dorfirehî da ber çavan. Di dawiyê de me biryar jî, di dermafê wê de standin. Me got, kesên ku bi seroketiyê bilîzin, derfet nîne ew iflah bibin û mîna berê jî em deliveya jiyanê ji wan re nahêlin. Jiyan wê li wan heram bibe. Çiqas sedem hebin jî, ew nayin pejirandin. Qut û birr! Kesê ku bi pîroziyan bilîze, wê xwe bi xwe ji holê hilîne. Seroketî her demê tiştekê ji mirov dixwaze. Nola berê seroketî nabe. Bi xwe nekene, bi xwe nelîze, bi dora xwe nekene. Roj bi roj, kêlî bi kêlî, ji her tiştekê re amade be. Ger tu şer bixwazî şer, siyasetê bixwazî siyaset... bi her awayî, divê serok, mîna şêran hazir be. Çiqas dijmin xurt be bila be, divê tu jê xurttir bî. Xwe li hemberê wî xwe bikî agir, bikî bombe. Seroketî vî tiştî dixwaze.

Xwe bi paş ve dan, ketin, divê tune be. Ji rastiyê, bi li rast û çepê ve jî, divê xwe badan tune be. Her demê, divê tu bi pêş ve bikevî. Çiqasî derfet û îmkanên te hebin, giring e, tu li ser wan bimeşî. Seroketî ev e. Eger ev taybetî di kesbûna te de hebin, fermo seroketiyê bimeşîne. Na, ku tu ji seroketiyê re ne amade yî, bi sextekarî xwe navêje pêşiya me. Li pêşiya gel jî nebe bend û kelem. Vaye, ez ji gel re dibêjim, ki li pêşiya we bû kelem, wî biperçiqînin û ji ser bimeşin. Hêza gel xurt e. Hûn nikarin bi sextekriya xwe, meşa gel rabiwestînin. Weke ku min gotî, derfetên dijmin nîn in, ku me bi eşkertî tune bike. Lewma dest davêje serokên sexte, wan li dijî me radike. Giring e haya me ji me hebe. Ji lew re em xwe bernadin destê wan. Karê me yê mezin jî, wê rakirin û hilanîna van serokan be. Serokên bi niyeta pak jî çêdibin. Belkî hîna gelek bêhtir jî çêbibin. Kesê nezan, negihiştî, dixwaze bi dilekî pak li ser meseleyê bisekine. Dixwaze bi gundîtiya xwe seroketiyê bike, lê weha nabe. Seroketî hêzek e, zanebûn e, serkevtin e. Kesê nekaribe van taybetiyan rake, nikare di nava gel de bimeşe, nikare tifingê hilgire, çend hevalan bide pey xwe û bibêje em şervan in. Kesê welê wê hem bi gel bilîze, hem jî jiyana hevalan bide ber tehlûkeyan. Kesên weha jî gelek in. Nizanin tifing çawa diteqe, dibêjin em bûme serleşker. Nizanin du gotinan li ser hevûdin bibêjin, dibêjin me çi got hûnê weha bikin. Çawa dibe? Tu nizanî tifingê biteqînî, emê çawa komûtaniya te bipejirînin? Kesên weha, di nava me û li derveyî me jî hene. Tiştê pêwîst ew e, ku mirov di xebata xwe de seroketiyeke rast û durust bimeşîne; çi di nava gel de, çi jî di nava gêrîlla de.

Binêrin! Li başûrê Kurdistan pêşmergeyan nizanîbûn şer bikirina. Dijmin bi ser wan de hat, di 24 saetan de reviyan. Direviyan, lê diçûne kîjan derê? Bê guman, diçûne cem dijminekî din. Ji cem dijminekî xerab, direviyan cem dijminekî xerabtir. Di vê de, sedema yekemîn seroketiya wan bû. Mirov ji vê û şûn ve, wê van kêmasî û şaşiyan deyne ber çavên xwe. Bi vî awayî pêşmergetî, bi vî awayî şer, her demê tenê têkçûn û binkevtinê çêdike. Ev uslûbê ji şerî, nikare Kurdistanê rizgar bike. Wê te bibe hembêza dijmin. Ne tenê dijminê li Rojhilata Navîn, na! Împeriyalîzma Emerîkî, dijminê herî xerab e. Ev dijmin, ji yên li Rojhilata Navîn bêhtir wê te bihelînin. Belkî hinek malbata xwe rizgar bikin, lê hema gelê Kurd bi vî rengî dimire. Ew reva heya Ewrûpa, heya Emerîka, heya Sovyetê, mirinê peyda dike. Ji ber vê ez dibêjim, divê mirov ji welatê xwe dernekeve. Heya serkevtinê li ser xaka welatê xwe bimîne. Nebêje dijmin hov e, çekên kîmî davêje û hîn nizanim çi! Divê tu hisabê xwe bikî. Dijmin, wê çekên kîmî jî bavêje. Dema ku dijmin bizanibe te amadekariya xwe kiriye, newêre bavêje. Lê hema gava dijmin bizanibe tu wê birevî, helbet wê bavêje. Eşkere bibêje, ez ji bajaran dernakevim, ji jin û zarokên xwe qut nabim. Heke tu nikarî şer bikî, te çima dest bi siyasetê kiriye, tu çima rabûyî? Bi vî rengî, tu wê li ber piyan biçî. Ev rengê seroketiya berê ye. Hîna jî hûn dixwazin bi uslûbê berê, di nava gel de seroketiyê bi rê ve bibin û gel qir bikin.

Pêşmergetî çi ye? Tu nikarî xwe ji malbata xwe bi dûr bixî, tu wê çawa şerê gêrîlla bimeşînî. Dema dijmin dajo ser te, tu direvî. Diçî kîjan derê? Cem dijmineke din? Berê bi hêla rojhilatê ve direviyan, niha direvin hêla bakur, direvin Emerîka û Ewrûpa. Emerîka heya dawiyê rê vekiriye. Çima û ji bo çi Emerîka rê vekiriye? Êdî bes e ev pêkenika bi xwe û xwe xapandin. Ketin nava bajaran û gotin, *"Bila gel ranebe û PKK jî xwe nêzîkê vir neke."* Vî tiştî dibêjin. Ev çil sal in, te çi kir û te çi anî serê gel? Te gelê me ji dijminan re kire peya û kole. Her rojekê tu li cem dijminekî yî û tu gelê me difiroşî. Çima? Tu nekaribî serkevtinan çêbikî, dev ji seroketiyê jî berde. Ma heya kengê axetî! We tiştek di gel de nehîşt. Bi ser de jî dibêjin, *"Bila PKK derbasî başûrê Kurdistanê nebe."* Divê mirov tu caran destûrê nede van kesan.

Heya niha ev, xwe bi vî rengî serok dihesibandin. Belkî ji niha û şûn ve jî xwe serok bihesibînin. Em ji van kesan re dibêjin: Belê, belkî nola berê hinek kes we têvedin, pişt bidin ber we; belkî hûn cesaretê ji wan bigirin, destê xwe bidin dijmin û bixwazin êrîşî PKK û gel bikin... ma heya kengê wê ev xiyanet berdewam bike? We Kurdistan perçep perçe kir. We bi êl û eşîran Kurdistan û gelê Kurd ji hev qetand û birakujî xiste nava Kurdan. Lê hîna jî hûn dibêjin, emê nola berê axetiya bimeşînin. Girîng e, ji niha û şûn ve, haya me ji van kesan hebe.

Eger bi miroveki re piçek welatparêzî hebe, ez bi xwe, qîmeteke mezin didim wî kesî, hirmeta min heya dawiyê ji wî re heye. Ez dîrokê dixwînim. Bi giranî li ser dîroka netewê Kurd disekinim. Kê tişteke baş kiribe, hirmeta min ji wî re heye

û ji hêleke din jî, em ji dîrokê ji hîn dibin. Ziyan di kîjan derê de çêbûye, li kîjan derê hinekan ji bo malbat û êla xwe bi Kurdan listine, em vê jî dibînin û hisabê baş ji wê re dikin.

Niha, bi hêza kîjan dijminî têne nava bajaran, li pêşiya me çeperan dikolin û dibin bend? Kî wan têvedide? Bi çi awayî di rojekê de reviyan? Bi çi awayî di rojekê de vegeriyan? Çawa, bê xebat vegeriyan bajaran? Li pişta wan dijmin heye? Em van kesan baş nas dikin. Em dizanin bi çi hêzê xwe dajone ser me.

Ji vê û şûn ve, em ê bi ser wan de herin. Me hêzên weha pir dîtine, Me li bakur dît, niha jî em li başûr dibînin. Ev çil sal in, van heya niha çi dane gel? Bi destên xwe bi hezaran welatparêz kuştine. Bi navê malbat û eşîreta xwe welatparêzan kuştine. Berî her kesekî divê ev hisabê bidin. Heya berî dijmin jî. We hewqas welatparêz bê guneh û sûc kuştin, çima? Niha jî, hûn hêza dijmin ji xwe re dikin pişt û dibêjin, *"Bila PKK ji başûrê Kurdistanê derkeve. Ev der cihê malbat û eşîra me ye."* Te heya niha bi navê eşîrî û malbatiyê ji Kurdan re çi kiriye? Te çiqasî pere girtiye? Tu heya niha li cem kîjan dijminî bûyî? Kê hêz daye te? Kê tu xwedî kiriye? Te li ser Kurdên rojhilatê Kurdistanê (Îran) çi kuştinê çêkiriye? Li ser pişta Kurdên bakur, başûr û başûrê rojava Kurdistanê te çi xinizî daye meşadin? Divê tu hisabê van giştan bidî. Tu mecbûrî bidî. Belkî tu bibêjî, bêvan dewlet li pişta min e, Emerîka bi min re ye, nizanim hîn kî bi min re ye. Em wan baş nas dikin. Me hezên weha gelek dîtine. Di sala 1975'an de jî, ji me re digotin, eger hûn têkevin Kurdistanê hûnê belayan peyda bikin. Bi navê karker û xebatkaran vê digotin. Me wê demê ev dibihîstin. Em jî bi navê gel bi ser wan de çûn. Di dawiyê de me dît, ku bi dijmin re ne. Heya qirrikê di gemariyê de ne.

Hûn baş dizanin, vê dawiyê hinek ji hezên başûrê Kurdistanê çûne Ankara. Celal Talabanî û berpirsiyarekî PDK-Iraq. Misteşarê MÎT'ê Tirkan bi xwe dibêje, *"Ev dostên me yên 30 salî ne."* Misteşar ji nûnerê PDK-I re dibêje, *"Em hindekê ji Celal ne razî ne. Tu li dijî PKK derkevî bes e."* Ew jî, van gotinan ji Celal re dibêje. Ji PDK-I razî ne, çima? Ji ber ku li dijî PKK derdikeve. Ji bo vê armancê wan vexwendiyê Ankara kiribûn. Heya niha têkiliyên wan û dewleta Tirk veşartî bûn. Niha eşkere dibin. Ji sala 1962'an û heya 1988'an, malbata Barzanî xizmeta mezin ji dewleta Tirkan re kiriye. Ev çi dostaniye bi dijmin re? Nûnerê PDK-I bi xwe dibêje, ku nêzîka 30 salî xizmeta Tirkan kiriye.

Niha cîhan tev dibîne, hêza ku Kurdistanê bilind kiriye, PKK ye. Hêza ku rûmeta gelê Kurd parastiye û diparêze, dîsa PKK ye. PKK, bi xwîna şervanên xwe Kurdistanê bi dijmin daye qebûl kirin. Nêzîka Sed hevalên me, bombeya dawiyê bi ser xwe ve teqandine, ji bo ku dîlî nekevine destê dijmin. Gelekan jî xwe li dijî zilm û zora dewleta Tirk şewitandine. Di van salan de, me bi vî awayî xebat meşandiye, bi vî awayî me Kurdistanê bilind kiriye. Lê hema, ev bêhtirî 30 sal in tu dijminahiya Kurdan dikî, welatparêzan dikujî. Em vê baş dizanin. Dr. Şivan û Seîd... bi hezaran welatparêz û şervan we bi destên xwe kuştine. Vê xiyanetiyê, ji bin re kirin. Haya gelê Kurd jî vê tune ye. Niha her tişt eşkere dibe. Tiştê berê çû. Ji niha û şûn ve, xiyanetiya li dijî me nikare were meşandin. An hûnê bibine dost an jî dijmin. Herdu rê li pêşiya we hene. Vaye em jî li meydanê ne. Dostanî û dijminahî, bi hev re nameşin.

Dibêjin PKK dikeve nava xebata başûrê Kurdistanê. Helbet! PKK Partiya tevayî gelê Kurd û her çar aliyên Kurdistanê ye. Tu cûdabûnê naxe navbera Kurdan û Kurdistanê. Wan jî berê weha digotin. Bêhtirî 30 salî bakurê Kurdistanê xizmeta wan dikir. Me tu caran negot neyin bakurê Kurdistanê. Bila başûr, bakur, rojhilat û rojavayên welêt, alîkariya hev bikin. Bila pişt bidine ber hev û li hemberê dijminan hêzên xwe bikin yek. Ji vê baştir hûn çi dixwazin? Yekîtiya rast ev e. Ne ku mirov xwe bi dijmin re girê bide û li hemberê gel derkeve. Em li dijî vê siyasetê ne. Eşkere û veşartî, em li hemberê vê polîtîkayê ne. Em pirsa bakur û başûr dernaxînin holê. Kurdistan yek e û hew. Kesê ku bi navê bakur û başûr gelê Kurd ji hev biqetîne, ew xizmeta dijminî dike. Armanca me Kurdistaneke serbixwe ye. Bila ew vê Kurdistanê çê bikin, em ê alîkariya wan bikin. Bila bibine dewlet, em nabêjin emê serokatiya we bikin, na! Tenê em tiştekî ji wan dixwazin. Bila nekevine xizmeta dijminê faşîst. Bila xebata wan di xizmeta Kurdan de be. Li kîjan aliyê Kurdistanê dibe, bila bibe, em heya dawiyê bi vê xebatê re ne. Bila dîtin û nêrînên me di nava gel de şaş belav nekin. Bila mîna axan Kurdistanê jî parve nekin. Ev perçe ya min e, ev a te ye... û ev jî ya wî ye. Bila weha nekin. Berê axan ev kara dikirin. Em Kurdistanê welê perçe nekin û nahêlin kesek perçe bike. Kesê ku bi rastî welatparêz be û ji gel û welatê xwe hez bike, bi vî rengî Kurdistanê perçe nake.

Em ne zarok in. Me heya niha bi qehremanî xebat meşandiye. Bi qehremanî me li ber xwe da ye. Em ji çend axan natirsin. Bila vê yekê baş bizanibin. Em bi lîskan jî nakevin û nayin xapandin. Li pişt wan dewleta Tirk heye? Bila heya dawiyê bi hev re bin. Me Kurdên weha pir dîtine. Li cem me bi hezaran hebûn, ku xizmeta dijminî dikirin. Me li hemberê wan li ber xwe da û me wan ji holê hilanîn. Niha hinek li başûrê Kurdistanê ji destê xwe didin dijminê Tirk û li hemberê me disekinin. Ma ji vê mezintir xiyanetî heye? Bila bikin! Em ê binêrin. Wê millet jî binêre. Em ê heya ku ji me were, bi ser wan de herin. Belkî ji me jî xwîn were rijandin. Dibe ku hinek bibêjin, ne di cih de ye. Dibe rast be jî. Lê hema di vî warî de, ew dijminî dikin. Li şûna ku dijmin li hemberê me derkeve, ew derdikevin. Ew ji dijmin bêhtir neyarî dikin.

Me gelek caran ji wan re gotiye, werin em bi hev re bixebitin. Li ser sînor, li başûr û bakurê sînor, em bi hev re kar bikin. Em alîkariya te bikin, tu jî alîkariya me bike. Ji alîkariyê bêhtir em tiştekî ji te naxwazin. Lê hema tu ji bo xatirê dijminan xwîna me birijînî, em ê berî dijmin te hilînin. Divê berî dijminê eşkere, yê di nava me de were hilanîn. Heke neyê hilanîn, wê zirar û ziyanên mezin peyda bibin.

Em naxwazin bi şer bi ser wan de herin. Ev ne armanca me ye. Lê hema me mecbûr bikin û em tu çareyan nebînin, em tu carî narevin. Li kîjan alî dibe bila bibe, em ji gel bi dûr ve nakevin. Em nahêlin gel jî bidine ser riya xiyanetê. Em ê van tiştan eşkere ji wan re bibêjin. Qebûl kirin, kirin, ku qebûl nekirin, em bi şerê çekdarî ji amade ne. Em ê heyf û tola hezar salan ji wan hilînin. Wan gelê Kurd û Kurdistanê xistine vê rewşa xerab. Cezayê vî tiştî wê bidin. Heke tu ji xerabiyê dernekevî, emê pirtûka hezar salî vekin. Dema ku bixwazin, gel û PKK bitirsînin, em ê deftera hezar salî vekin. Em ê ji dîrokê ve heya vê rojê wan mehkeme bikin. Em ê raberî wan bikin, PKK çi ye û hevalên PKK kî ne. Wê demê, wê kîjan dijmin wan ji me û ji gel biparêze? Bila vê bizanibin.

Di hembêza dijmin de êrîşî me dikin û bi dolarên dijmin xwe banker dibînin. Bi pereyên dijmin, însanên me bikirin û wan di riya mirinê de bikujin. Ev çi bê rûmetî ye, çi kare? Gereke bersiva vê pirsê bidin. Heya niha van kesan Kurd û bi taybetî Kurdên başûr zarok dihesibandin. Heya dawiyê bi wan listin. Bi navê malbata xwe bi gel listin. Tu çi yî, tu kî yî? Heke malbata te bi rastî tiştek ji Kurdistanê re bikira, wê me bigota baş kiriye. Min ê qîmet bida we. Lê hema we Kurdistan xerab kiriye. Mafê we tune ye, ku hûn nanekî Kurdistanê bixwûn. We xizmeta kê kiribe herin cem wan, herin cem dostên xwe. We dijminahiya gelê Kurd kiriye. Hûn nikarin mîna berê pê bilîzin. Dîsa hûn dixwazin lîskan çêbikin? Gel nezan e? Hindekê ji PKK teng e? Pilana xwe datînin, ku gel qir bikin û PKK jî hilînin. Di nava wan de ev dîtina xerab heye. Lê hema, ez li vir eşkere dibêjim, xwe ji vî karî bi dûr ve bixin. Çi dibin, bibin; axa dibin, beg dibin, serokên eşîran dibin... û paşe dibin, bibin. Tenê daxwaza me ew e, ku hûn ji vê xiniziyê bi dûr ve bikevin. Eger xwe bi dûr ve nexin. Min berê nedigot em ê wan bikujin, min digot em ê dostaniyê çêbikin. Lê niha ez dîsa dibêjim, eger karê xwe berdewam bikin wê şer çêbibe. Wê berî dijmin, ev kes werin hilanîn. Kesên ku ziyanê bibînin jî, ne em in, ew bi xwe ne.

> *"Mîna her demê, ez dîsa ji gel re dibêjim; rê nedin wan kesên, ku bi navê hevaltiyê bi xebatê dilîzin. Kî dibe bila bibe, dixwazî bila çavê te jî be, birjîne û li wî nepirse. Ez jî destûrê nadim tu kesên weha, ku dixwazin bi navê min bi gel bilîzin. Ez rehmê li wan nakim, bila li ber min negerin û felatê nexwazin. Ez eşkere ji wan re dibêjim, çeka xwe hildin û werin li hemberê me bisekinin, lê ji bin re û bi dizî bi xebata Partiyê û bi qedera gel nelîzin. Kesên weha, xerab û bê rûmetên bê rûmetan in. Ez destûrê nadim tu kesî, ku bi navê min gel ji xwe re axetiyê bimeşîne. Ez eşkere ji van kesan re dibêjim, heke vî karê xwe berdewam bikin, hûnê bimirin û poşmanî fêde nake."*

Gelê Kurd ne mîna berê ye. Rabûye ser piyan, roj bi roj bêhtir radibe ser piyan. Gel wê kesên weha bifetisîne. Çi li bakur dibe û çi ji li başûr dibe. Her weha, çi li rojhilat dibe û çi ji li rojava dibe. Bila vê ji baş bizanibin. Kesên ku dixwazin dijmin ji xwe re bikin pişt û dîsa lîskan bimeşînin wê hisabê bidin. Bila bizanibin, PKK dizane çawa karê xwe bimeşîne. Dikare ji lîskên wan bi siyasî û leşkerî hilîne. Gelê Kurd ji dikare karê xwe bike. Bi her awayî xwe amade bike.

Ez nabêjim bila salên di pêş de, bibin salên şerê di navbera me û wan de. Ev ne daxwaza me ye. Lê hema, bi ser me de werin, wê şerekî mezin çêbibê. Em heya dawiyê ji vî şerî re amade ne. Em bi her awayî amade ne. Bila vê yekê bidin ber çavên xwe û hingê êrîşî me bikin.

Li ser pirsa rûniştina me bi dijmin re, ez dixwazim hinek tiştan eşkere bikim. Em her demê dibêjin, em amade ne bi dijmin re rûnin û pirsa xwe bi siyasetê çareser bikin. Em ne li dijî dîtinan in. Lê hema li ser çi bingehê û bi çi awayî? Nêrîna PKK ji berê ve ev e û şertên me jî ev in:

1) Bê qeyd û bend divê dijmin, ziyana ku gihandî tevgera rizgariya netewa Kurdistanê bide û bi taybetî hevalên me yê girtî serbest berde.

2) Divê dijmin. di cih de, şerê taybetî yê li Kurdistanê rabiwestî ne.

3) Divê dijmin, di destûra xwe de rê bide, ku heya dawiyê Kurd xebat û karê xwe yê siyasî serbest bimeşînin.

4) Divê girsên gel bikaribin li ser xaka welatê xwe, bi çandî, bi civakî, bi ramyarî û bi aborî xebata xwe bi serbestî bi rê ve bibin.

5) Divê gelê Kurd bi destê xwe çarenivîsa (qedera) xwe, tayin bike û bi zagona dijmin vê nemeşîne.

6) Divê gelê Kurd hêza parastina xwe, çêbike.

7) Divê dijmin leşker û artêşa xwe ji ser xaka Kurdistanê bikişîne.

Eger dijmin ji van şertan re amade be, em jî amade ne. Em berê jî amade bûn, niha jî amade ne. Kesê ku ji hevdîtin û bi hev re rûniştinê direve, ne em in. Hêzê ku navê me nedipejirand û em însan nedidît dijmin bi xwe bû. Niha dibêje, *"Kurd hene û 12 milyon in. Em ê zimên serbest bikin. Gav bi gav tiştine din jî pêk bînin."* Ji aliyeke din jî dibêje, *"Gelo PKK wê şerê xwe bisekinîne?"* Lê hema, dîsa jî em tu caran bi lîskên dijmin nayên xapandin. Bi hezaran salan e dijmin bi Kurdan dilîze û bi wan dikene. Di dema Osmaniyan de, Sultan Yavûz gelekî bi Kurdan keniya. Ataturk jî, dema ku Komara Tirkiyê dameziranди, got, *"Em Misilman in. Em û Kurd birayên hev in. Em bi hev re li dijî împeriyalizmê û paşverûtiyê ne..."* Dema ku xwe ji tengasiyê derxistin jî, mîna hovan êrîş anîn ser Kurdan. Ji sala 1925'an heya sala 1940'an xwestin bi qirkirinê Kurdan ji meydanê hilînin. Di dawiyê de jî, bi yek carê axaftina Kurdî qedexe kirin. Bi zagonên xwe, bi polîtîkaya xwe û bi hêza xwe ya leşkerî Kurd fetisadin.

Dema ku me dest bi karê xwe kirî, me dizanî ku li hemberê me dijminekî hov heye. Polîtîkaya ku dimeşîne, înkar kirin û hilanîna me ye... polîtîkaya ku hebûna Kurdan napejirîne. Me bi xebata xwe ev siyaseta çirrand. Me di zindana Diyarbekrê de ev siyaseta çirrand. Me li çiyayên Kurdistanê ev çirrand. Hevqasî sal in, me li vir vê siyaseta dijmin diçirrînin.

Niha dijmin hebûna Kurdistanê dipejirîne. Bila mirov neyê xapandin û nebêje, *"Ew demokrat in, ji biratiyê re xwe amade dikine."* Na! Ne weha ye. Heke weha baya, gelekî baş bû. Eger ew bi niyeta pak û demokrasiya rast gavekê ber me ve bihatina, em ê deh gavan ber wan ve biçûna. Lê hema xapandine dixwazin. Dixwazin nola Sultan Yavûz û Ataturk me bixapînin. Ez tim dibêjim; em ne Kurdên berê ne. Belkî we dikarî di wî zemanî de lîskan çêbikira, we karîbû hûn bi Kurdên berê bikaniyana. Lê hema, dema ku me PKK demezirandî û em meşiyan, me amadekariya xwe li hemberê her lîskê kiriye. Em baş hişyar bûne. Tu kes nikare bi me bikene û me bixapîne. Em bi her awayî dikarin xebata xwe bimeşînin. Dîsa jî em ji dijmin re dibêjin, xwe bike însan, bibe mirov û bê lîsk biratiyê bi Kurdan re bike. Xwe ji dijminahî û xwînxwariyê bi dûr ve bixe. Hingê wê Kurd te nas bikin û pirsa xwe bi siyasî çareser bikin. Na ku tu weha nekî, ez bi xwe, Kurdekî ne pirr bi cesaret, heya ku ji destê min were, ez ê li dijî te şer bikim. Bila ev şer ji tenê ji bo parastina rûmet û namûsa gelê Kurd be. Bi rastî jî me bi tenê destpêkir. Tu kesî bawer nedikir ku em ê bikaribin bimeşin. Digotin ev karê dînan in. Me roj bi roj, meh bi meh û sal bi sal ev xebata gihande vir. Di dawiyê de weke hûn dibînin, me ev raperîn û serhildanên mezin çêkirin. Niha li hemberê vî şerê me, dijmin teng bûye. Bi xwe jî vê qebûl dike.

Tiştek ji mirovî tê xwestin. Divê mirov li ber bayê dijmin nekeve. Dijmin bi gotinan gelek tiştan dibêje. Tu ji xwe bi her derfetan amade bike. Dewleta xwe, artêşa xwe, kesbûn û polîtîkaya xwe amade bike. Mîna ku dijmin dixwaze neke. Ew şerê taybetî dimeşîne, bila te nexapîne. Bila şerê te tenê ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê be. Polîtîka û kesbûna kevin mehkûm bike. Me di van salên dawiyê de pilan û xapandinên dijmin tev vala der anîn. Ji bo vê ez dibêjim, amadekariya ku me vê salê kirî û em ji bo vê salê dikin, ji amadekariya (haziriya) 15 salan bêhtir e. Tiştên ku em di vê salê de çêbikin, wê bi bedela dehan salan be. Bila dijmin nebêje, teng bûne, serokatî weha westa ye, na! Ne rast e, dijmin bi xwe dikene. Em ê şehîdan ji berê bêhtir bidin, em ê ji berê bêhtir lêxin. Berê me serhildanê li çend gund û bajaran çêkir, em ê ji niha û şûn ve belkî li tevayî gund û bajaran çêbikin. Gelekî ji berê xurttir. Wê di van salên di pêşiya me de ev çêbibine.

Heke Tirkê faşîst dibêje, *"Ez demokrat im"*, bila li ser van tiştên em dibêjin bisekine. Lê ew ne demokrat e, wê şer bimeşîne. Bila bizanibe ku nikare bi şer me hilîne û biserkeve. Çiqasî şer bike, wê hewqasî jî bikeve. Ji ber ku şerê me, şerê gel e. Şerê ku dijmin dimeşîne tu caran nikare şerê gel hilîne. Divê haya mirov ji vê yekê hebe.

Newroza vê salê li her derê û bi taybetî li bakurê Kurdistanê, peqandinekê çêkir û gel hişyar kir. Li hemû gund û bajarên Kurdistanê, li gelek bajarên Tirkan jî, gelê Kurd serî hilda. Ev biryara gelê Kurd e. Heya roja serkevtin û serxwebûnê ev biryar wê bimeşe. Ev biryara Newroza 1991'an e. Ji vê û şûn ve haziriya ji bo şer e. Divê mirov ji hemû aliyan ve xwe ji bo şer amade bike. Ji serokatiyê bigire heya welatparêzekî ku nuh çêdibe, divê her kesek li çiyan, li bajaran, li nava gundan, di nava karkeran de, di nava xwedevanan de, ji her hêlê ve amadekarî li dijî dijmin çêbike. Her kes dikare vê bike. Ji hêlekê ve xwe di welatparêziyê de bikin yek û ji hêla din ve ji demokrasiya gel xurt bikin. Hikmê gel xurt bikin. Em tenê welatparêziyê naxwazin. Sala em têde, ji xwe bi welatparêziyê bilind dibe. Tiştê em dixwazin tenê ev e, ku gel bi xwe, qedera xwe bi destê xwe ve bîne. Bila em qedera xwe nedin dest çend axan û ew jî bi navê welatparêziyê pê bilîzin. Em ê bi xwe qedera xwe bimeşînin û Komen Gel çêbikin. Li ser vê bingehê hûnê wekhevî û demokrasiyê heya dawiyê di nava xwe de xurt bikin. Wê şerê gêrîlla bilind bibe. Xwendekar û zanayên Kurd wê xwe bikin yek. Wê niha û pê ve, sal wê bibe ya yekîtiya gel. Eger mirov bi vî awayî bimeşe, bê guman, wê serkevtin jî çêbibe.

Di bin serokatiya PKK de delîve (firsend) peyda bûye, zanebûn çêbûye. Eger ne siyaseta PKK bûya, di van salên teng de serkevtin çênedibû. Wê dîsa çend xwedan eşîret bi gel bilîstana. Bi rastî eger PKK tune bana, wê jî berê bêhtir lîsk çêbikirina. PKK rê nade ku lîsk çêbibin. Berê me bi navê serokatiyê rê li pêşiya wan digirt, em ê niha bi navê gel vê bikine. Hûnê bi xwe bikin. Ez nabêjim dev ji karê xwe berdin. Xwendinê, karê malê û karkeriyê bikin. Cotê xwe jî bajon. Lê hema welatparêziya xwe ji bîr nekin û roj bi roj xwe bipîvin. Çawa ku mirov her sibê radibe û li ber xwedê digere, nimêjê dike, weha li ser welatparêziyê ji bisekinin. Dîn (ol) jî vê yekê ji mirovî dixwaze. Ji vê bêhtir tu rê tune ne. Eger hebana min ê xwe li ser mezin bikira. Me ji riya PKK û îdeolojiya PKK durusttir tu rê nedîtin. Xurtbûna me jî, ji vê yekê tê. Heke hûn jî, nola PKK bimeşin, neyin xapandin, cîhan tev li we rabe, dîsa jî nikare meşa we rabiwestîne. Divê mirov baş bizanibe; mirin û mayin di destê mirove de ye. Heke tu nizanibî bimeşî, wê tu bimirî. Dijmin wê te bikuje. Tecrûba me di vî warî de heye. Dema ku em rabûn, em bi tenê bûn. Her kesekî ji me re digot, *"Hûnê bikevin. Hûn nikarin bêhna xwe bikişînin. Hûn nikarin rojekê xwe îdare bikin."* Lê em meşiyan. Em li ser baweriyekê meşiyan. Bi baweriya bi gel û bi Kurdistaneke serbixwe re em meşiyan. Hûn tev niha dikarin li ser vê baweriyê tiştên mezin çêbikin.

Wêne: Berxwedan

"Me gelek caran ji wan re gotiye, werin em bi hev re bixebitin. Li ser sînor, li başûr û bakurê sînor, em bi hev re kar bikin. Em alîkariya te bikin, tu alîkariya me bike. Ji alîkariyê bêhtir em tiştekê ji te naxwazin. Lê hema tu ji bo xatirê dijminan xwîna me birijînî, em ê berî dijmin te ji holê hilînin. Divê berî dijminê eşkere, yê di nava me de were hilanîn. Heke neyê hilanîn, wê zirar û ziyanên mezin peyda bibin. Em naxwazin bi şer, bi ser wan de herin. Ev ne armanca me ye. Lê hema me mecbûr bikin û em tu çareyan nebînin, em tu caran narevin. Li kîjan alî dibe bila bibe, em ji gel dûr nakevin. Em nahêlin gel ji têxine riya xiyanetê. Em ê van tiştan eşkere ji wan re bibêjin. Qebûl kirin, kirin, na ku qebûl nekirin, em bi şerê çekdarî ji amade ne. Em ê heyf û tola hezar salî ji wan hilînin. Wan gelê Kurd û Kurdistanê xistine vê rewşa xerab. Wê cezayê vî tiştî bidin. Heke tu ji xerabiyê dernekevî, em ê pirtûka hezar salî vekin. Dema ku bixwazin, gel û PKK bitirsînin, em ê deftera hezar salî vekin. Em ê ji dîrokê ve heya vê rojê wan mehkeme bikin. Em ê raberî wan bikin, PKK çi ye û hevalên PKK kî ne! Wê demê, wê kîjan dijmin wan ji me û ji gel biparêze? Bila vê bizanibin. Di hembêza dijmin de êrîşî me dikin û bi dolarên dijmin xwe banker dibînin. Bi pereyên dijmin însanên me bikirin û wan di riya mirinê de bikujin? Ev çi bê rûmetî ye, çi kare? Gereke bersiva vê pirsê bidin. Heya niha van kesan Kurd û bi taybetî Kurdên başûr, zarok dihesibandin. Heya dawiyê bi wan lîstin. Bi navê malbata xwe, bi gel lîstin. Tu çi yî, tu kî yî? Heke malbata te bi rastî tiştek ji Kurdistanê re bikira, me wê bigota, baş kir, min ê qîmet bida we. Lê hema we Kurdistan xerab kir. Mafê we tune ye, ku hûn nanekî Kurdistanê bixwûn. We xizmeta kê kiribe herin cem wan, herin cem dostên xwe. We dijminatiya gelê Kurd kiriye, lê hûn nikarin mîna berê pê bilîzin. Dîsa hûn dixwazin lîskan çêbikin? Gel nezan e? Hindekê ji PKK teng e? Pilana xwe datînin, ku gel qir bikin û PKK ji hilînin. Di nava wan de ev dîtina xerab heye. Lê hema, ez li vir eşkere dibêjim, xwe ji vî karî bi dûr ve bixin! Çi dibin, bibin; axa dibin, beg dibin, serokên eşîran dibin... û paşe dibin, bibin. Tenê daxwaza me ew e, ku hûn ji vê xiniziyê bi dûr ve bikevin. Eger xwe bi dûr ve nexin nabe. Min berê digot em ê dostaniyê çêbikin. Lê niha ez dîsa dibêjim, eger hûn karê xwe berdewam bikin welê nabe. Kesên, ku ziyanê bibînin ji, ne em in, hûn bi xwe ne. Gelê Kurd ne mîna berê ye. Rabûye ser piyan. Roj bi roj ji bêhtir radibe ser piyan. Gel wê kesên weha bifetisîne, çi li bakur dibe û çi ji li başûr dibe. Her weha, çi li rojhilat dibe û çi ji li rojava dibe. Bila vê ji baş bizanibin. Kesên ku dixwazin dijmin ji xwe re bikin pişt û dîsa lîskan bimeşînin, wê vî hisabî bikin: Bila bizanibin, PKK dizane çawa karê xwe bimeşîne. Dikare lîskên wan bi siyasî û bi leşkerî hilîne. Gelê Kurd ji dikare karê xwe bike. Bi her awayî xwe ji lîskên wan re amade bike. Ez nabêjim bila salên di pêş de, bila bibin salên şerê di navbera me û wan de. Ev ne daxwaza me ye. Lê hema, bi ser me de werin, em bi her awayî amade ne. Bila vê yekê bidin ber çavên xwe."

Hûn dikarin bêbijin, çend hevalên PKK ev kar heya vir anine, lê em gelek in. Em dikarin bi milyon caran xebatê pêş ve bibin. Bi rastî ji, eger gel xwe bike yek, xwe bigihîne siyaseta rast, wê tiştên ku heya niha çênebûne çêbibin. Miroveki weki min bê derfet, jar û bê cesaret, ji tunebûnê ev hebûn peyda kiriye û xebat heya vir aniye. Hûnê ji bi van îmkanan ji vir û şûn ve karê xwe bibine pêş. Hûnê bi van derfetan bikevine pêşiya cihanê. Bi qehremanî û rêveçûna PKK ev ispat bûye.

Mîna her demê, ez dîsa ji gel re dibêjim; rê nedin kesên ku bi navê hevaltiyê bi xebatê dilîzin. Ki dibe bila bibe, dixwazî bila çavên te ji be, birijîne û li wî nepirse. Ez ji destûrê nadim tu kesên weha, kesên ku dixwazin bi navê min bi gel bilîzin. Ez rehmê li wan nakim. Bila li ber min negerin û felatê nexwazin. Ez eşkere ji wan re dibêjim, çeka xwe hildin û werin li hemberê me bisekinin, lê ji bin re û bi dizî bi xebata Partiyê û bi qedera gel nelîzin. Kesên weha xerab, bê rûmetên bê rûmetan in. Ez destûrê nadim tu kesî, ku bi navê min gel ji xwe re bike kole û axetiyê bimeşîne. Ez eşkere ji van kesan re dibêjim, heke hûn vî karê xwe berdewam bikin hûnê bimirin. Hingê poşmanî fêde nake.

Ez bang li wan kesan nakim û nabêjim werin çekê hilgirin. Ew bi xwe têne. Ew bi xwe dibêjin em amade ne. Heke hûn amade ne, weke ku em dibêjin, hûnê bikin. Ji hevalên li jor bigire heya yên jêr, kesên ku bi hebûna gel, bi xwîna şehîdan bilîzin, ez ê ji bi wan bilîzim. Ez ê wan ji hebûnê hilînim. Ez ne zarok im. Ez baş dizanim me bi çi zehmetkêşiyê xebat gihande vir. Me xwîna çiqasî ciwanan herikandiye.

Pêwîst e, haya we ji van kesan hebe û destûrê nedin wan. Hûn ji bizanibin uslûba PKK, rengê seroketiyê çawa ye.

Sedema ketina Kurdan heya niha çi bû? Hûn tev dizanin, di dîrokê de Kurd li hemberê hev rabûn, bi hev ketin, bi hev lîstin, bi hev keniyan. Yekî dixwest ew bibe serok û yê din ji wî re bibe kole. Belê, belkî em bibêjin dijmin dixwest Kurd di vê rewşê bikevin. Lê hema di dawiyê de Kurdan bi xwe, xwe xistin û di encamê de ji dijmin biserket. Xebata me ew e, ku em vê lîskê bidin sekinandin. Pêşî di nava gel de, di nava Partiyê de em ê vê lîsk û xapandinê rabiwestînin. Dijmin di nava me de ye, ne li derveyî me ye. Dijminê der ve eşkere li hemberê me ye, em ji li hemberê hevûdin in. Lê hema dijminê di hundirê me de, bi navê hevaltiyê, bi giyanê malbatî û êlperestiyê, bi kesbûna kevin a feodal û girêdayî... ziyana mezin didin. Weha nabe. Ev kes nikarin bi me re bimeşin, wê zû bikevin. Divê kesên dixwazin hevaltiya me bikin, heya dawiyê bi gel re bin. Wê li hemberê dijmin wekî şûr bin, ji hêla din ji li hemberê gel wê şîr û şerbet bin. Weha nekin, tu carî nikarin bibêjin, em heval in.

Ev cûre kes, ne heval in. Diçin li ser serê gel dibin axa. Dixwazin xwe bi vî awayî bikin serok. Gelo, kesên weha dibin serok! Werin ji min bipirsin, heya ku me mirovek ji xwe re dikir dost, tiştek di me de nedima. Em bi mehan, bi gotinên şêrîn û xweş bi dûv wî kesî diketin. Lê hema ev kes dixwazin bi wê axatiya xwe û bi yek carê bibin serok û fermanê li gel bikin. Kesên weha tu carî nabin serokên gel.

Di nava gêrîlla de ji yên welê hene. Bi navê seroketiyê, şaşiyan dikin û jiyana bi sedan hevalan dixin tehlûkeyê, wan şehîd dikin. Ji niha û şûn ve, em ê bi ser wan kesan de herin. Bila haya xwe hebin. Her demê seroketî serkevtinan diafirîne. Hevalan bi pêş ve dixe. Gel diparêze. Nakeve feq û dafên dijmin. Seroketî ev e. Lê hema tu tim bi dafan bikevî, hevalên xwe bixînî, bi sernekevî, hingê mafê te tune ye, tu bibêjî ez serok im. Em tu caran vê jiyan û kesbûna kevin, rizî û gemar weha napejirînin. Bi vî awayî şerê ji bo serxwebûn û azadiyê nayê meşadin. Li hêleke din ji, hevalên me bi serxweşiya serketinê dikevin. Dikevine gundan û bi rojan têde dimînin. Nizanin derkevin. Dibêjin em biserketin û serkevtin pêk hat. Dêbêjin me rizgar kir. Ev ne uslûba gêrîlla ye. Gêrîlla li cihekî bi rojan namîne. Çend seatan di gund de bimîne bes e. Di çend seatan de tu dikarî gundiyan rakî ser piyan. Weke pêşmergeyan neke. Cûdabûneke pirr mezin di navbera şerê gêrîlla û pêşmergetiyê de heye. Ez ji gel re dibêjim, kesên weha nehêlin dakevin nava gundan. Tifingê ji dest bigirin û biqewitînin. Ev ji biryara me ye. Ez wan qebûl nakim, hûn ji qebûl nekin. Ji bo we ez van gotinan dibêjim. Divê hûn ji hişyar bin.

Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan (ERNK), xurt û fireh e. Xebata xwe bi xwe di nava Eniyê de bimeşînin. Li benda tu kesî nemînin. Di pirr cihan de hûnê di nava serîhildanê de cih bigirin. Sala îsal ne weke sala bihuriye. Xebat û hişyarbûneke mezin heye. Zanebûn, yekitî, rêkxistin û kesbûneke şoreşgerî heye. Ez ê baş bimeşim. Hevalên PKK ji wê baş bimeşin. Lê hema giring e hûn bi xwe ji di nava rezên ERNK de bi xurtî bimeşin. Xebata PKK û ERNK hevûdin temam dikin. Hûnê bi xwe qedera xwe çêbikin. Hewarê ji me nexwazin. Lê dîsa ji em ê alîkariyê ji we re bikin. Em ê pêşiya we vekin, we biparêzin û bimeşînin. Meş a we ye. Hûnê bi lingên xwe bimeşin. Hûnê nebêjin, bila yek were me rabike û me hilde ser milên xwe. Weha nabe. Belkî hûn di destpêkê de nikaribin bimeşin, lê dîsa ji tecrûbe bikin. Carekê, du caran, hûn bikevin ji, bê guman e, hûnê cara sisiyan biserkevin. Ev ji karê we ye. Xwe li ser me nekin giranî. Bi xwe barê xwe hilgirin û nedin ser milê tu kesê dinê.

Gelê ku ji bo hebûna xwe bixwaze bi meşe, piştî du caran bikeve, wê cara sisiyan biserkeve. Ji ketinekê netirsin. Ji mirinekê, du mirinan netirsin. Jiyan ji niha û şûn ve ye. Bizanibûn, gava xwe bavêjin, ji bo tişteki vala dilopek xwîn nerijînin. Bila dilopek xwîn ne di cih de neçe. Em ê weha bikin, hûnê ji bikin. Bi vî awayî em ê biserkevin. Ji serkevtinê bêhtir ji tiştek me rizgar nake. Ji bilî serkevtina ji bo serxwebûn û azadiyê jiyan li me heram e. Nefesa ne ji bo serxwebûnê be, ew ne nefesa egîdan e. Berê min ev ji bo hevalên PKK re digot. Niha ez ji bo tevayî gelê Kurd dibêjim. Namûs û şerefa mezin di serkevtinê de ye. Gelê ne serbixwe û aza be, namûsa wî ji tune ye. Ji xwarin û vexwarinê bêhtir, ev namûs ji mirov re pêwîst e.

Berê kî dihat û bi we dilîst. Ji dijminan re hûn dikirin kole. Me rê li wan girt, me rê li dijmin ji girt. Ew dijminê ku kîjan demê bixwesta dikarî bû we bide ber lêdanê û namûsa we riswa bike. Me rê li wan girt. Ev ji serkevtinek e, mîna ku mirov dewletê bidamezirîne.

Me biryar daye, ku tu caran em ji gel bi dûr ve nekevin. Heya ku xwîn di canê me de heye, ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd bimeşin.

Li dawiyê ji, ez bi navê PKK, hevalên PKK û seroketiya PKK, dikarim bibêjim, heya ku em hene, em ê vê biryarê bimeşînin. Em rê nadin tu kesî, ku bi me bilîze. Me ji tunebûnê xwe gihande vir. Ji vê û şûn ve ji ne gengaz e (mimkin e), kes bikaribe me ji biryara serxwebûn û azadiyê bi dûr ve bixe. Ne bi zorê û ne ji bi lîskan.

Li hizûrê we, li hizûrê gelê Kurdistanê, li hizûrê şehîdan, şehîdên ku ji bo jiyana gel, jiyana xwe bi gorî kirine, ez silavê li we dikim. Bi rastî eger mirov şehîdan bîne ber çavên xwe, ne mimkin e, ku mirov sist bibe û bi paş ve bikeve. Em heya dawiyê li ser soza şehîdan in. Ji vê û şûn ve, em ê bi xurttir bîranîna şehîdan ji xwe re bikin jiyan. Ji bilî vê jiyanê jî, em tu jiyanên din napejirînin. Me pirr bi zehmetî xwe gihande vê rojê. Hûnê qîmeta vê rojê bizanibin. Xwe ji her tiştî qut bikin, tenê xwe ji vê jiyanê qut nekin.

Hûn dibêjin em heya dawiyê bi seroketiyê re ne. Em jî ji bo we ne. Ev 20 sal in, min ji bo we jiyana xwe ya şexsî daye sekinandin. Me soz da û em heya niha ji li ser soza xwe ne. Bi rastî, di nava gelê Kurd de kes nikare bi xurtî li ser soza xwe bimîne. Kurd bi sozan dilîzin. Divê mirov heya mirinê li ser soza xwe be. Kesê ku ne li ser soza xwe be, wê bikeve. Em ê we tevan li ser soza egîdî û mêraniyê bimeşînin. Netirsin. Tirs mirî ye. Tirs çû ye. Ew jiyaneke gemerî bû, dijmin bi navê tirsê dabû ber me. Me ew jiyana çirrandiye.

Rojên li pêşiya me, rojên gelê Kurdistanê ne. Ji bo van rojan çi ji destê me were, em ê bikin. Bi hêza gel, mirov dikare her tiştî bike. Cesaret û hebûn di vir de ye.

Dîsa em heya dawiyê, bi soz, bi can û bi xwîn bi we re ne. Serkevtin jî, ji bo gelê Kurdistanê ye.

Kurdistana ku li Rojhilata Navîn bûye navenda cengê bi dijwarî dilerize û serûbin dibe

Bûyer û pêşveçûnên li başûrê Kurdistanê xwe lezandin

- *Rûpeleke nuh di raperîna başûrê Kurdistanê de*
- *Bajar û navçeyên mezin, ji ber qirkirinên rejîma Iraqê hatine valakirin. Berxwedan li çiyan berdewam e*
- *Dora 2 milyon Kurd, li ber tixûbên bakur û rojhilatê Kurdistanê di bê çareyetiyê de*
- *Ji ber êrişên Iraqê, ku çekên kîmî, bombeyên napalm û fosfor jî hatin bikaranîn, her weha ji ber nexweşiyan, serma û birçîbûnê bi hezaran jin, zaro û kalên Kurdan rûberê qirkirineke bê hempa dibin*
- *Gelê bakur û rojhilatê Kurddistanê destê alîkariyê dirêjî xuşk û birayên xwe dikin. Alîkariyên navnetewan jî berfireh bûne*
- *Serdestiya li qîrexên tixûban gav bi gav kete destê DYE*
- *Berpirsiyarên Cepheya Kurdistanî çûn Bexdayê*
- *Li başûrê Kurdistanê xebatên û prestîja ARGK zêdetir dibin*

Wêne: Berxwedan Arşîv

Berxwedan-Navenda Nûçeyan

Ji roja 1'ê heya 15'ê Nîsanê

Serîhildana li başûrê Kurdistanê kete nava domaneke nuh

Dihê gotin ku alozî û cenga Giravê (Xelîçê), girêdayî bi pirsa Kuweytê ve peqî. Her çendî welê ji be, cihan tev dibîne ku navenda şerî niha bûyê Kurdistan. Hîna ji rojên pêşîn ên vî şerî, em di wê baweriyê de bûn, ku ev ceng wê xwe bikişîne Kurdistanê û di dawiyê de Kurdistan wê bibe navenda vî şerî. Ev rastî ji rojên pêşîn baş dihat zanîn û me bi xwe ji bala awira gelemperî (raya giştî) ya cihanê kişandibû ser vê rastiyê. Ev bûyer niha di rastîniya jiyanê de xwe barçav kiriye. Bi başûrê xwe û bakurê xwe ve, Kurdistan bûye navenda (merkeza) vî cengî yê rast.

Baş dihat dîtin, ku ji ber pêşveçûnên li Rojhilata Navîn, serdestiya dagirkeran li ser Kurdistanê wê sist bibe û bilerize. Pêşemîn li başûrê Kurdistanê, piştî ku rejîma Saddamî lerizî û hejiya, hinde hoy û şertên nuh dêrketin holê. Li vê bira (perçeya) Kurdistanê rabûn û raperînekê xwe da şanî kirin. Hoyên nuh kirin, ku serîhildaneke gelî bi rê ve bikeve. Lê çi heye ku ev serîhildan, bi giranî ji ber xwe bû.

Ji destpêka meha Avdarê vir ve, ev serîhildan û raperîn geş bûn. Xwe belavî çarmedorên başûrê welêt kirin. Her çendî ev serîhildan ne xurt û rêkxistî bûn jî, di demeke gelekî kin de pêşveçûn, xwe berfireh kirin û pêtên xwe gihandin her ênîşk û qunçikekê; Zaxo, Xaneqîn, Dihok, Amadiyê, Şarizor, Hewlêr, Mosil, Çemçemal, Mêrgesor, Kerkûk û gelek bajar û navçeyên başûrê welêt, li dûv hev ketin bin serdestiya girsên gelî yên raperîbûn.

Pirraniya serîhildêran ji wan kesan bûn, ku berî niha hevkariya destelatiya Saddamî dikirin. Çi amadekarî (hazirî) an rêkxistiniyeke wan a ji dil û pêwîst nebû. Paşê, hinde şaxên serokatiyên partiyên kevnare jî, xwe tevlî pêşveçûnê kirin. Ev partî, hinde birên hêzên pêşmergeyî hinartin (şiyandin) derdor û navçeyên serîhildanan. Bi vî awahî xwestin pêşengiya serîhildanê di karvaniyê de bi destê xwe bînin û serdestiya xwe têkûz bikin. Lê çi heye, amadekariyeke ji dil a van jî tune bû. Ji ber vê yekê jî, di demeke gelekî kin de berfirehbûna serîhildanan, xwe negihandin bingeheki xurt û serxwe. Her çendî navendên gelek bajaran ketibûn destê serîhildêran jî, lê çi heye ku hisaba wê nehatibû kirin, ka ev bajar wê çawa werin parastin û di destan de hiştin. Ev rastî, ji pêşî ve baş ne hatibû dîtin û bingeh li gora vê ne hatibû avêtin.

Lewma, gava roj xwe gihandin dawiya mehê, hinde bûyerên nuh pêk hatin. Rejîma Saddamî lihevhatinek bi Dewletên Yekbûyî yên Emerîka-DYE re pêk anî. Piştî ku Saddamî rawestandina cengê bi DYE re pejirandî, berê xwe da serîhildana Kurdistanê. Bi her hebûnên xwe dest bi êrişan kir. Dîsa di demeke gelekî kin de ew bajar û deverên ketibûn destê Kurdan, ji destê Kurdan derketin. Rejîma Iraqê, ji bo dîsa serdestiya xwe li ser Kurdistanê ava bike, serî da qirkirineke hov û girseyî. Tevgereke tunekirina milletekî da destpêkirin. Bi milyonan mirovên Kurd, ji war û cihên xwe, ji axa bav û bavpîrên xwe, ji hêlîn û xaniyên xwe qut bûn. Tofaneke din, ku di dîrokê de mîna wê kêm hebe, destpêkir. Kevî û qîrexên wan tixûbên ku dagirkeran di nivê welatê me de danîne, rûberê perîşanî û tivanca Kurdên reben û belengaz bûn. Ew qîrex û kevî, dîsa xwînê girîn û dil û kezeban sohtandin. Gava ev dibû, hêzên başûr ji şerê xwe yê çekdarî hilkişadin çiyan û hewl dane xwe ku vî şerî ji çiyan bidomînin.

Ev biryar ji aliyekê ve, ji bo berxwedan û serîhildana başûrê Kurdistanê, dikare weke rûpeleke nuh were nirxandin. Hoy û şertên li vê birê welatê me, ji bo bîr û ramana berxwedaneke li ser bingehên serxwebûnxwaziyê, bi vî awahî dikarin baş pêş ve herin. Derfet û gengaz baş hene, ku tiştekî weha li başûr jî pêş ve bikeve. Berxwedaneke ku bi tevayî xwe li ser dînamîzmeya gelî bilind bike û pişta xwe bide hîma gelî ya zikmakî, dikare di demeke kin de qezenc û kozên cengê yên pêwîst bi destê xwe ve bîne. Niha li başûrê Kurdistanê berxwedan berdewam e. Di vê tevgera berxwedanê de pêşengiya PKK-ERNK û ARGK jî bi xurtî cih digire. Poside û giraniya vê pêşengiyê mohra xwe li pêşveçûnên dîrokî dide.

Gelê me vê rojê rûberê êş û tivancên mezin bûye. Xwîna gelê me, mîna ava co û cobaran diherike. Lê dîsa jî gelê me ne bê hêvî ye, weke ku hinek dibêjin. Li bervajiya vê, ger bedela wê buha jî be, jiyan bi xwe, rastî û şaşiyan bi şêweke baştirîn şanî gelê me dike. Bi rastî jî, pêşveçûnên derketine holê, vê derfetê bi firehî dide ber gelê me. Em dibînin niha gengazên birfireh xwe didine pêş, da gelê me baş bizanibe û bibîne riya rizgariya rast li kîjan aliyê ye û li ser vê bingehê çawa berê xwe bide rizgariya xwe.

Rawestandina şerî û "aştî" hêleka din a qirkirinê ne

Hinde rastiyên jiyanê hene, ku di dîroka gelê me de bûne weke serpêhatin û adetekê. Bi taybetî gava li Rojhilata Navîn û li welatên cîranên Kurdistanê şerên derdikevin disekinin û şerên çekdarî digihîn dawiya xwe, ango di demên ku bi navê "demên aştiyê" dihên navdan de, gelê me ji rastî qirkirinan dibe. Ev dem, ji bo gelê me dibin demên şikestina milletê Kurd. Dewletên dagirker ên serkeftên cengê yan ji binkeft û têkçûyên cengê, bi pirranî piştî cengê berê xwe didin Kurdistanê û dîmenên xwînê diafirînin. Ev dîmen û tablo, bi destê dagirkeran li Kurdistanê her demê afirîne. Piştî Şerê Cihanê yê Yekemîn weha çêbû ye, piştî Şerê Cihanê yê Duwemîn her dîsa welê çêbû ye. Gava em wan bûyerên li hemû birên Kurdistanê bihênin bîra xwe û ji ber çavan derbas bikin, em dikarin bi hesanî vê rastiya em dibêjin bibînin.

Bi rastî, hîç hewce tune ye ku em berê xwe bidin mêjûyên hevqasî kevnare. Şerê di navbera Îran û Iraqê de nimûneyê nêziktirîn e, ji bo vê rastiyê. Gava di sala 1988'an de şerê di navbera van herdu dewletên dagirker de rawestiya, çi bi serê başûrê Kurdistanê hat? Tiştên bûne, hîna ji mejiyan dûr neketine. Ma qirkirina Helebçe ji ne di demeka "aştî"yê ya weha de çêbû? Hingê ji, piştî ku şer hate sekinandin, rejîma Iraqê ya faşîst weke gava yekemîn êrişî Kurdistanê kir. Qirkirinên hov pêk anî. Di encama vê de ji, ew afeta Helebçe kete rûpelên dîrokê yên gemar.

Gelê me rewşeka weha, niha dîsa li pêşiya xwe dibîne. Weke ku ev rewş, her demê hema tenê dibe çarenivîsa gelê me. Şerê Giravê hate sekinandin. Hîna avreşka (hibra) lihevhatina di navbera dewleta Iraqê ya faşîst û dagirker û hêzên împeriyalîst zûwa nebûyî, rejîma dagirker dîsa weke gava yekemîn berê xwe da Kurdistanê û dest bi qirkirinan û rijandina xwîna Kurdan kir.

Di destpêka meha Avdarê de gelek bajarên Kurdan ketibûn bin hikmê gelê Kurd ê serî hildabû. Li gelek bajarên başûrê Kurdistanê şerên dijwar û xwînrêtinê di navbera yekeniyên Iraqê û pêşmergeyan de çêbûn. Di domana şerî de, dagirkerên Iraqê dîsa serî dan qirkirina gelê me yê sivîl. Bi sed-hezaran Kurd ji bajar û gundan derketin, berê xwe dan deşt, çol û çiyan. Xwe gihandin heya tixûbên bakur û rojhilatê Kurdistanê. Roj derbas bûn, lê ev lehiya mirovên Kurd a diherikî, ranewestiya. Hejimara mirovên direvîn xwe gihande bi milyonan kesan.

Qefleyên penahan bi giranî ji mirovên birîndar û nexweş, ji jinên ber zaro, şîrmij û zarokan, kal û jinan çêbûne. Firok û balafirên Iraqê ji erd û asmanan êriş dihanîn û bombeyên her cûre dibarandin. Mirovên Kurd, di bin bombe barandinê de şikestin. Bi hezaran hatine kuştin û lehiya mirovan bi hewlê canê xwe bi kotekê xwe avêtin qîrexên tixûbên birên Kurdistanê yên din. Gava ev mirovên sivîl direvîn, firok û balafirên Iraqê bi berdewamî bombe barandin ser wan. Heya firokên ziraetê (kalûkiştê) ji dihatin bikaranîn. Li kêleka bombeyên napalmê, bombeyên bi fosfor û gazên asîtê ji hatin barandin. Nûçevanên me yên ku van dîmenan bi çavên serê xwe dîtine, gotin ku mirov hinek peya, hinek pêxwas, hinek bi mekîne û otomobîlan, hema çi hebûn bi wan ketibûn ser riyan. Helîkopterên Iraqê ji êrişî wan dikirin. Mirovên Kurd ji ber rewşa xwe, qêrînên xwe bilind dikirin, weke ku "roja qiyametê" hatibû. Nûçevanekî rojnameyeka Tirkan weha li ser vê rewşê nivisîbû: *"Ma me çi dîmenên mirovan li ser riyan nedîtin? Bi rastî dilê mirovî li ber rewşê nikare hedar bike. Êş û şewat dikeve cegeran. Ma tiştê weha ji li cihanê dibin? Kalên ku xwe ji erdê ve dikişkişandin, jinên ber zaro yên ku bi çavên bê hêvî li derdorên xwe temaşe dikirin û weha gavên xwe bi giranî diavêtin, zarokên ku xuşk û birayên xwe yên çend mehî dabûn ber sîng û hembêzên xwe ku ev bi xwe ji pênc-şeş salî bûn, bi sed û hezaran birîndar, kalêjinên li ber hewara yezdanî... belê tabloyeke afet û tofana mirovahiya vê cihanê... Carekê min dît ev e helîkopterên Saddamî xweya dikin. Mirovên direvîn, li ser riya ji asfaltê mîna hebên tizbihê rêz bibûn û berê xwe dabûn bê dawiyê. Ew helîkopterên Saddamî, destpêkirin ku bombeyan bibarînin ser wan mirovên sivîl û bêgav. Di yek kêliyê de çar-pênc otobus û hindê ji otomobîl, tevlî mirovên di wan de şewitîn û çûn..."*(Rojnameya Milliyet, roja 14'ê Nîsanê 1991).

Rojnamevanên Fînlandî Mirva Kesavaara û Marita Vihervoori, gotin ku me bi çavên xwe dît, ji qefleyên ku berê xwe dabûn tixûbên bakurê Kurdistanê, 20 hezar mirovên Kurd di encama bombebaradina helîkopterên Iraqê de jiyana xwe hunda kirin.

Ji hemû gund û bajaran bi hezaran mirov weha bi hovîtî hatin qirkirin. Tenê ji bajarên Hewlêr, Mosil, Kerkûk û Selahaddîn bi sed-hezaran mirov, di bin hoyên weha de, gava ketibûn ser riyan hatin qirkirin û cendekên wan man li ser riyan. Bê ku cûdahî di navbera şîrmij û zarokan, kalêmer û kalejinan, jinên ber zaro û yên din de were kirin, rejîma Iraqê ya dagirker hemû mirovên Kurd da ber

agirê xwe yê qirkirinê. Tiştê dibû, bi yek gotinê "holocoust"eke nuh bû, ku Hîtlerê faşîstê Almaniya çêkiribû û Saddamî jî, vê di dîrokê de vedigerand. Tiştê dibû, bilî tiştekî weha ne xwediyê çi taybetiyeka din bû. Bi hêviya xwe ji qirkirinê rizgar bikin û bi hewlê canê xwe, mirovên Kurd xwe avêtin ber tixûbên di nava Kurdistanê de. Lê vê carê ji bûyerên nuh, êş, tivanc û keserê nuh, mirin û helakên nuh li benda wan rawestayî bûn...

Tiştê ku dewleta Tirk pêşkêşî gelê me kirî: Ji teroran terorê, ji mirinan mirinê ji xwe re hilbijêre

Çi kesek li vê gerdûnê carekê bihistiye ku dewleta Tirk a dagirker rojekê xêra Kurdan xwestiye? Kesê li vê cihanê hema biqasî serê derziyê jî bawerî bi tiştekî weha anîbe yan jî li benda hêviyeka weha mabe, ew kes ehmeqê herî ehmeq bi xwe ye. Vê rojê, ev rastî careke din xwe li pêşiya teviya cihanê îspat kiriye.

Girsên gelê Kurd ên sivîl, ku ji ber êrîşên Iraqê reviyan û xwe avêtin keviya tixûbê bakurê Kurdistanê, vê carê ji rûberê terora dagîrkerên dewleta Tirk bûn. Dewleta Tirk careka din nimûneyên durû û sextekariyên mezin kire hunera xwe, ku her demê ev, hunereke qirêj û gemar bûye di dîrokê de. Li pêşberê cihanê xwe kire parêzkar, xwe mîna melayketê Kurdan şanî kir û weha xwest ku cihanê bixapîne. Di rastîniyê de, mirovên me ji ber hovên Iraqê û terora wan direvîn, lê dewleta Tirk jî, bilî pêşkêşkirina teroreke nuh hiç tiştekê nedida ber mirovên me. Digot, "Werin, werin... hii ji were, kerem bikin vê mirinê!"

baniyan belavokên tirsandinê û tehdîtê diavêtin ser penahan. Di belavokên bi Kurdî, Tirkî, Erebî û Farisî hatine nivisîn de weha dihê gotin: **"Xwe nêzikê tixûbî nekin, derbasî bakur nebin, heke hûn bi ya me nekin, emê we bikujin..."** Lê dewleta Tirk tenê bi tehdîtên xwe yên devkî jî nema. Di karvaniyê de jî gotina xwe pêk anî. Di encama berik (qurşin) barandina leşkerên Tirkan de, hîna di rojên pêşemîn de bi sedan Kurdên sivîl û pêşmerge bi hovîtî bi destê leşkerên Tirkan hatin kuştinê.

Dewleta Tirk, li pêşberê hemû bangên cihanê jî, bi serhişkî tixûban venekir û destûr neda Kurdên perîşan ku derbasî bakur bibin. Heya niha jî tixûban girtî hiştiye. Gava hinek xwestin xwe nêzikê tixûbî bikin, leşkerên Tirk hema bi lez reşandin ser wan. Ji aliyê din, ji bo tirsandinê, bi berdewamî berikan berdan hewayê. Lê belê gelek caran, berên çekên xwe rast û rast dan mirovên me yên sivîl, weke ku ji wan re xweş nîşan û hedef peyda bûbûn. Gelê me yê ku ji xwe di nava tirs, bizdan û panikê de bû, bi vî awahî kete nava tirs û bizdaneke gelekî mezintir.

Dewleta Tirk tixûbî girtî hişt, lê dîsa jî bi sed-hezaran mirovên me xwe derbasî bakurê welêt kirin

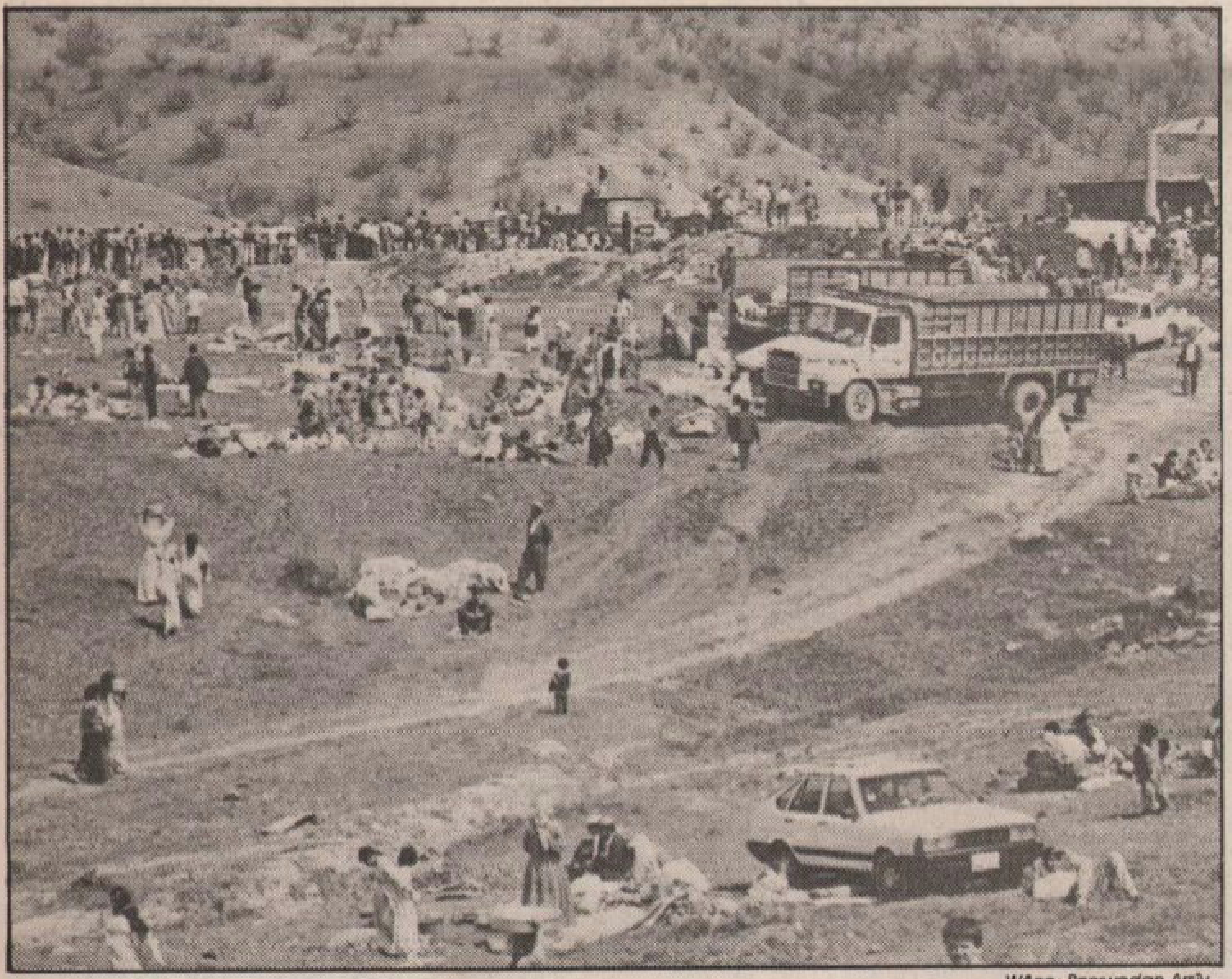
Ji bo ku Kurdên sivîl ên ji ber êrîşên Iraqê direvîn, nekaribin derbasî bakur bibin, dewleta Tirk gelekî hewl da xwe û xwe êxiste nava keftûlaftên mezin. Lê dîsa jî nekarî lehiya mirovan rabiwestîne. Ji xwe tiştekî weha, çi kiriba bila bikira, ne bi derfet û gengaz bû. Bi sed-hezaran mirov, li hemberê tehdîtên ji helikopteran di-

Mirovên me yên derbasî Çelê bûbûn, di navbera tixûbî û gundê Deştan de hatin rawestandin. Li derveyî vê, li nêzikê Deştan û li navçeya Kehniya Masiyan ku dikeve aliyê başûr jî, nêzîka sed-hezar mirovî kombûbûn ku dixwestin derbasî bakur bibin. Li derdorên Çemê Dirêj navçeya Çelê jî nêzîka sed-hezar mirovî xwe komkiribûn.

Mirov bi esehî nikare bibêje, ka çend kes derbasî bakur bûne. Lê eşkere ye, ku yên ji aliyên Qilaban, Çel û Şemzînanê derbas bûne, li dora nîv-mîlyon kesî ne. Ji hêla din, hejimara kesên li ser axa başûr, ango li wî aliyê tixûbî mabûn jî, li dora 300 hezar kesî bû. Li derveyî van, hîna jî gelek mirov li ser riyan bûn, ku bi peyayî ber bi aliyê tixûbî ve rêvediçûn. Kin were gotin, dawiya lehiya ji mirovan nedihat. Hejimara mirovên Kurd ên hatibûn û dihatin aliyê tixûbê bakur ve, xwe digihand mîlyonek ji mirovan. Bêhtir ji van jî, berê xwe dabûn rojhilatê Kurdistanê. Di navbera du mîlyon û nîv û sê mîlyon kesan de, mirovên Kurd ketibûn ser riya revîna ji hovîtiyê.

Kesên bi hêviya ji mirinê xilaskirina canê xwe derbasî bakur bûbûn, dîsa xwe di nava lepên mirinê de dîtin

Kesên ku hemû tehdît û çeperên zehmet li şûn xwe hiştibûn û karîbûn xwe bigihînin tixûbên bakur, ji aliyê yekeniyên leşkerî yên dewleta Tirk bi lez hatin pêçandin. Girêdan û pêwendiyên wan bi gelê bakur re hatiye qedexe kirin. Li wan çiyan mirov li ser berfê, di serma û seqemê de, di binê tava baranê de, birçî û bê sitar hatin hiştin. Di rojên pêşîn de bi

Wêne: Berxwedan Arşîv

Qefleyên mirovên me ji bo demekê ji lepên mirinê xwe xilas kiribûn. Mirovên xwe gihandin tixûbî, li vir careke din rastî hewar û tofanên nuh bûn. Dagîrkerên Tirk dan bihîstandin ku tixûban venakin û destûr nadin çi keseki, ku derbasî bakur bibe. Dagîrkerên Tirk, bi vî awahî bend û dîwarekî li pêşiya sed-hezarên ji mirinê direvîn, ava kirin. Eskerên Tirkan ji aliyekê mirovên me li ber tixûbî rawestandin, ji aliyê din derfetên nuh pêşkêşî xwînrijên Iraqê kirin, da çêtir bikaribin qirkirina xwe pêkbînin.

Gava hîna qefleyên mirovan ên pêşemîn xwe nêzikê tixûbî kirin, bersiva xwe bi agir û berik reşandina leşkerên Tirkên hov û dirinde standin. Helîkopterên dewleta Tirk jî, ji

hatin avêtin û berikên dihatin barandin jî, guh nedan tiştekî û tixûb dan ber koteka xwe. Hîna di rojên pêşîn de derbasî bakur bûn û vê destpêkirina xwe bê rawestan domandin.

Derbasbûnên pêşemîn ji derdorên navçeya Qilabanê çêbûn. Di rojên sisê û çarê Nîsanê de, komên ji deh-hezaran derbasî Bilihê, Nirwêhê, Mergehê û Alûşê bûn. Li dora van gundan xwe civandin. Roj bi roj hejimara koman mezintir bû. Di dawiyê de hejimar xwe gihandin sed-hezaran. Ji aliyê din, ji gelek deverên Çelê, Ertûşî, Deştan, Şemzînanê û gelek xalên Çolamergê ji derbasbûn destpêkirin. Hejimara mirovên derbasî van devaran bûn, di demeke kin de xwe gihand sed-hezaran.

taybetî destûr ji bo rojnamevanan jî nebû, ku bikaribin herin êrdîmê. Ji ber vê yekê jî, di bin wan hoyên mirinê de çend mirov jiyana xwe hunda kirine, ji binî ne diyar e.

Nûçevanê me yê li Qilabanê, rewşa mirovên di rojên pêşîn de derbasî bakur bûbûn, weha dihanî zimên: *"Bi yek gotinê, rewşa mirovên li qiraxa tixûbî civiyane, tofan e. Tev ketine bin lepê mirinê. Di bin berf û barenê de bê xanî û kon in, bê nan û av in, nîv-tazî bu bê pêlav in. Di nava wan de gelek nexweş û birîndar hene. Pirranî zaro, jin û kal in. Di nava wan de gelek şirmij û jinên ber zaro hene. Di rojê de bi dehan û sedan mendal (zaro) dimirin. Gelê me yê bakur dixwazê alikariya xuşk û birayên xwe bike. Bi vê armancê gelek tiştên xwarinê û cil, gelê bakur di nava xwe de komkiriye û gihandiye nêzikê tixûbî. Lê leşkerên Tirkan nahêlin ev alîkarî bigihin mirovên me, destûr nadin ku em alikariyan bigihînin. Dewleta Tirk bi xwe jî çi alîkariyekê nake. Kin were gotin ev mirovên me terkî mirinê hatine kirin."*

Nûçevanê me yê li Şirnexê, roja 5'ê Nîsanê ji me re weha digot: *"Komên mirovan ên min dîtî, ji Dihokê û Zaxo dihatin. Welê gotin min. Di nava wan de gelek Kurdên Êzîdî û Aşûrî jî hebûn. Hema hema tev gotin ku ji tirsa gazên kîmî reviyane. Leşkerên Tirkan teroreke mezin li ser wan digerînin. Li ser riyan bi dirêjahiya 30 kilometreyan komên mirovan ên mezin hene. Tiştên xwe, yên bi xwe re anîbûn, ji ber ku nekarîne biparêzin û hilgirin, her weha sewal û dewarên xwe li şûn xwe li ser riyan hiştine. Tev destevala xwe dane ber keviyên tixûbî. Di nava wan de gelek jinên bi zaro jî hene. Pirraniya wan nîv-tazî ne, bê cil û sol in. Ji ber ku mirov nikarin tiştekî xwarin û vexwarinê peyda bikin, bi berdewamî berfê dixwûn. Bi hezaran eskerên Tirkan ku tixûbî girtine û bi hezaran cehşên bi navên 'parezkarên' gundan, berên çekên xwe dizivirînin ser yên dihên û dixwazin wan rabiwestînin. Gava nekarîbin mirovan bisekinînin jî, berikên xwe berdidin hewayê û tirsê didin belav kirin. Nêzikê 150 hezar mirov, di sermayeke li binê sifrê 15 derecan de, ango di sermayeke diqerisîne de bê çare mane. Ne xwediyê tiştekî ne, ku bikaribin xwe ji sermayê jî bisitirînin. Leşkerên Tirkan di vê rewşê de, wan welê dihêlin.*

Di holê de, çi kon an battanî û hwd. jî tune ne. Gelek mirovên bi çekan û ji ber mayinan birîndar bûne, hene. Mirovên xedar birîndar, jinên zaro dihênin hene. Berpirsiyarên dewleta Tirk dibêjin, 'Ji ber ku me hîna wan bi fermî nepejirandiye, em wan ranakin nexweşxaneyê.' Serleşkerekî li Şirnexê gotiye eskerên xwe, 'Kî bi ya we neke, bikujin.' Vê fermanê, bi eşkeretî daye leşkeran.

Bi rastî dilê mirovî nikare li pêşberê rewşa heyî aş bibe. Gelek zehmet e, ku hedare mirovî hebe. Bi hezaran birîndar, nexweş, birçî, têhn, westayî, perîşan, bê cil û bê parastin... bi sed-hezaran Kurdên bê mecal... Çi alikariyek nagihe wan, tev di halê xwe de mane. Bi yek gotinê mirov terkî mirinê bûne. Bi ser van tevan de jî, vêca terora ku leşkerên dewleta Tirk digerînin... Gava ez li wê derê bûm, leşkerên Tirkan berik direşandin der û dorên xwe. Hinek berik ketin ber lingên min jî. Min got qey bi çeka G-3 dibarînin ser min jî.

Gava min ev rewş dîtî, bêhtirî nîv saetê ne dest û ne jî lingên min negeriyan. Devê min zûwa bû, zimanê min negeriya, li cihê xwe sar bûm, qerisîm, hişk bûm. Hêrs, nifrîn û kîna dilê min keliya. Çi tragodiyeke mirovî nîn e ku weke vê be, tiştek weha çi caran nedikerî were bîra min. Heke qirkirinek hebûya, heke ev mirov tev li başûrê welat bimiriyan, belkî jî vê rewşê wê çêtir bûbûya. Bi rastî ez welê fikirim û min nekarî xwe ji vê ramanê dûr bikim. Ji aliyekê Iraq, ji aliyê din Tirkiye, vê bi serê me Kurdan dihênin. Hêrsa gelê bakur, ku vê rewşê dibîne, gelekî mezin e. Ev hêrs xwe dikelîne û dem bi dem bêhtir, berê xwe dide hovîtiya dewleta Tirk. Herdu dewletên dagîrker, li pêşiya çavê cihanê qirkirinên bê nîşe pêk dihênin. Gelê me gelekî baş dizane û dibîne, ku ev qirkirin bi şirîkî dihê kirin. Li kêleka Saddamî, Ozal û Bush jî dihên bergûneh kirin. Dengê li dijî DYE gelekî mezin û bilind e..."

Berpirsiyarekî ji Komeleya Mafên Mirovan- ÎHD, ku li aliyê Çelê hinde hûrkolîn li ser rewşê çêkiriye, tiştên dîtî, weha berziman kir: *"Derfet tune ye... nabe, nabe tiştekî weha. Rewşa mirovan barana bê hedariyê dibarîne dilê mirovan û mirovan di bizdanê de dixeniqîne. Av nîn e. Mirov ava berf û baranê bikardihênin, vedixwûn. Çi alîkariyek nayê belav kirin. Gava gelê bakur dixwaze tiştekê bike jî, dewlet rê li pêşî digire. Lewma bi sed-hezaran mirov birçî ne, diçin helakê. Kesên mezin pelên daran û giyayî dixwûn. Zarok jî axê dixwûn. Ji ber vê yekê jî hejimara nexweşan her diçe zêde dibe. Bi taybetî mirov virikî dibin, nexweşiya dîzanterî jî bi lez û bez berfireh dibe.*

Pirseka din a pêwîst heye: Zarokên ku dê û bavên xwe hunda kirine, dê û bavên ku zarokên xwe hunda kirine... bi sedan û hezaran zarok hene, ku li wan deran ji xwe re di valahiyê de digerin. Kî ne xwediyen wan ne diyar e. Bavên wan, diyên wan hene, li kîjan derê ne, ne diyar e. Kî xwedî li wan derdikeve, ne diyar e. Çawa dijîn, ne diyar e..."

Mirin pêşî bi qorika şîrmij û zarokan girt

Ji hêlekê birçîbûn û serma, ji hêlekê nexweşiyên "epîdemî", bombebarandin û qirkirinên Iraqê. Çi li şûn mabûn jî, êdî bi hezaran mirov ketibûn ber tehdîtan û şeweyên mirinê. Û mirin ji di rewşên weha de, mîna her carekê, dîsa pêşemîn zarokan dibîne û bi wan ve digire.

Ji ber serma û birçîbûnê, hîna ji rojên pêşîn pê ve, zarok şikestin. Ji qefleyên mirovan ên hatibûn Qilabanê tenê, di rojê de bêhtirî 30 şirmij û zaro jiyana xwe hunda dikirin. Jinên zarokên xwe anîbûn cihanê û zarokên wan tev şikestin. Hema hema hemû şirmij mirin. Di wê rewşê de, ku mezin bi xwe jî diketin nava zehmetiyên parastina xwe, ji xwe zarokên nuh dihatin jiyanê nedikarin jiyana xwe bidomînin.

Di rojên pêşîn de zaro bêhtir ji ber serma û birçîbûnê mirin. Lê paşê, ji ber nexweşiyan bi şêweyeke berfirehtir mirin. Çi karên saxiyê, bijijk (dixtor) û derman negihan wan. Di destê mirovan de çi derfetek nebû ku bikaribin xwe ji nexweşiyan biparêzin. Li bervajiya vê, derfet û rewşa hebûn, dikirin ku nexweşî bi lez berfirehtir bibin û jiyana mirovan tehdît bikin. Ji xwe derfetên xwarinê jî tune bûn. Hoyên paqijiyê hiç nebûn, ava vexwarinê hiç nebû. Bi ser de jî mirov di nava serma û seqemê de bûn. Di encama van tevan de, pêşemîn di nava zarokan de, nexweşiya virikîna bi xwînê destpêkir û bi lez canê mirovan stand.

Gava ji aliyekê tengasiyeke nebûna dermanan a mezin li holê bû, ji aliyê din dermanên dihatin, diketin destê dewleta Tirk. Dewleta Tirk dest danî ser dermanên, ku gelê me yê navçe û bajarên bakur dabû hevdu. Derman negihan cihên xwe, dewleta Tirk tev li hinde qereqolan da ber rizîbûnê. Nimûne: Dermanên ku ji Cizîra Botanê û navçeyên derdorê hatibûn civandin, nehiştin bigihin cihên xwe. Heyva (Manga) Sohra Tirkî dest danî ser, lê ew ji nebir keviyên tixûbî. Bijîjkên Tirkan bi xwe jî, ji vê rewşê aciz bûne.

Pirraniya kesên mirine, zaro-jin û kal in. Ji roja 6'ê heya 13'ê Nîsanê tenê li derdorên Çelê bêhtirî 500 mirovî ji birçîbûn, serma û nexweşiyan jiyana xwe hunda kirin. Li aliyê Qilabanê jî zarokên nuh hatibûn dinê heya zarokên 12 salî, bêhtirî 1.000 şirmij û zaro di çend rojan de, dîsa ji ber serma û birçîbûnê jiyana xwe hunda kirin. Li nêzikê gundê Bilihê pênc zarokên jinekê di çend saetan de mirin. Ji ber êş û tivanca dilê xwe ev jina Kurd, xwe ji çiyê avête xwarê û kuşt. Bûyerên mirinan wê çendê zêde bûn, hema her rojekê li cihê komên penahan mexber û goristanên nuh dihên vekirin. Ev goristan jî di demeke gelekî kin de dihên kolandin. Kêlî bi kêlî hejimara miriyan zêdetir

dibe. Roja 11'ê Nîsanê berî nivrojê cendekên 20 mirovan di mizgefta Çelê de hatin şûştin, lê wê rojê 12 ji wan zaro cendekên 20 mirovên din anîbûn mizgeftê. Ji ber pirrbûna miriyan, êdî derfeta kolana goran ji bo her kesekî nemaye. Mirovên mezin dido-dido, zarokan jî pênc-pênc, şeş-şeş diêxin goran. Ev rewş baş şanî me dike, ka bûyerên mirinên mirovên me xwe gihandine kîjan serpilkan. Guman hene ku heya 15'ê Nîsanê tenê li Çel û Qilabanê bêhtirî 20 hezar mirovên Kurd jiyana xwe hunda kirine.

Belê, qirkirina Saddamê faşîst, carekê ji bi van bûyeran têkûz bû.

Gelek nîşane hene ku Iraq çekên kîmî bikaranî ye

Di dema cenga Giravê de hovîtiyên Saddamî gelek caran dihatin ser zimanan. Dihat gotin, ku dîsa destûr wê ji wî re neyê dayin, da çekên kîmî bikar bîne. Digotin, destûr nîn e, da Saddam bikaribe êrişên ji asmanan pêk bîne. Belê, ev tev, bi caran li ser lêvan digeriyan. Lê gava imperyalîstên DYE nekarin ji xwe re alternatîfên li derveyî Saddamî peyda bikin û li ser vê bingehê ketin nava tengazariyeke siyasî, bi carekê cinawiriya Saddamî ji ji biran kirin. Çi kesekî dengê xwe dernexist, gava ku rejîma Iraqê çekên kîmî, firok, balafir û helîkopteran li hemberê Kurdan bikar anî û bombeyên mirinê barandî ser Kurdan. Ev lîva dilxelînek û gemar, ev durûtî û sextekarî bûn bingehek, da Saddam ji hovîtiyên xwe yên nuh pêşkêşî cihanê bike. Guman nîn e, ku ev lîva sextekar cesareteke gelekî mezin daye rejîma Iraqê.

Gelek nîşaneyên jindar hene, ku li hemberê gelê me yê başûr çekên kîmî hatine şixulandin. Mirovên me yên xwe gihandine tixûbên bakurê Kurdistanê bi xwe îspata vê hovîtiyê ne. Bi taybetî bombeyên napalmê, fosfor û gazên asîtê bi berfirehî hatine barandin. Di laşên gelek mirovên me de şopên van çekan hene.

Nûçevanê me yê li Qilabanê em agahdar kirin, ku gelek jin û zarokên ji ber napalmê birîndar ketine, bi çavên xwe dîtiye. Nûçevanê me yê li Şirnexê ji digot, ku li gundê Merwêhê ji gelek birîndarên napalmê hene û navên du birayên hev, Rubar û Nezîr Elî ji me re nimand. Laşên herdu birayan bi napalmê şewitî ne. Berpirsiyarên pêşmergeyan ji digotin, ku ev çek ne tenê li hemberê pêşmergeyan, li hemberê gelî sivîl bi tevayî, li hemberê jin û zarokan jî hatine bikaranîn. Sedema ku vê çendê gelek sivîl dane ser riyan û berê xwe dane revînê jî, tirsa ji ber çekên kîmî ye. Rejîma Iraqê li ser hinde bajaran gazên asîtê û bombeyên fosforê reşandiye. Lê jî aliyê din jî propaganda hatiye kirin, ku ev tişt wê bi serê gund û bajarên din jî were. Ev tev bûne sedemên bingehîn, ji bo ku mirov ji war û xaniyên xwe birevin.

Gelê bakur ji dil û can alîkariyan komî ser hev kir û gihand ber tixûbî, lê dewleta Tirk dîwaran li pêşiya vê keferatê danî

Gelê bakurê-rojavayê Kurdistanê bi rihê yekbûn û hevkariyê, destê alîkariyê dirêjî xuşk û birayên xwe yên başûrê Kurdistanê kir. Hemû mirov hewl dana xwe, ku tiştên pêdivî bigihînin xuşk û birayên xwe. Li hemû navçe û bajarên bakur alîkarî hatin komkirin. Gelek komîte hatin avakirin, da tiştên kombûyî bigihînin ber tixûbî. Xebateka mezin a mina mûriyan destpêkiribû. Hema hema li hemû bajaran alîkarî ji dil û can dihatin komkirin. Çi kesek ji vê delametê xwe nedida aliyekê.

Dagirkerên Tirk dîtin, ku hevkariyeke weha yekbûneke gelekî mezin di nava milletê Kurd de diafirîne. Bi tirsa mezin destpêkirin ku vê birawestînin û tiştên dibûn bikin karê xwe û bibêjin dewleta me vê yekê dike. Li gelek navçe û bajaran komîteyan qedexe kirin, dest danîn ser tiştên kombûyî yên gelê me. Ji aliyekê van tiştan negihandin mirovên me, ji aliyê din jî gava mecbûr dibûn van tiştan dibiran û digotin ev alîkariyên dewleta me ne. Di rastiniyê de biqasî serê misqalê ji alîkariya mirovên me nekirin. Êriş birin ser endamên komîteyên alîkariyê û hinekan jî girtin. Dan xweya kirin, ku tenê bi riya walî û qeymeqaman dikare alîkarî were komkirin, bi şêweyên din bi carekê qedexe ye. Nimûne; li bajarê Amedê komîteyeke alîkariyê hatibû sazkirin. Waliyê faşîst Hayrî Kozakçioglu ferman da, ku qedexe ye Komeleya Mafên Mirovan tevlî komîteyê bibe. Waliyê Elîhê qedexe kir, ku gelê me alîkariyan kom bike. Ji her kesekî dihat xwestin ku alîkariyên xwe teslîmî dewleta Tirk bikin. Lê belê gelê me li hemberê vê daxwaza dewleta Tirk li ber xwe da. Fermanên wê nepejirand. Gelê me destpêkir, ku li şûna tiştan bi dizî diravan (peran) kombike û dîsa bi dizî bigihîne tixûbî. Bi vî awahî bi deh milyonan lîre hatin komkirin û tev ji gihan cihên xwe. Lê belê gelê me ji bo komkirina cil û tiştên xwarinê jî li ber xwe da. Di rojekê de tenê ji Elîhê 250 ton cil û bûjenên xwarinê hatin komkirin û gihan cihên xwe.

Li bajarên weke Cizîra Botan, Nisêbîn, Hezex, Wêranşar, Bismil û cihên din, gelê me xwe tevlî kampanyayên sexte yên dewleta Tirk nekir. Di nava xwe de komîteyan çêkir û gelek tiştan komkir.

Nimûne li Bismilê: Qeymeqam kontoyeke alîkariyê li bankê vekir, lê çi kesekî dirav neşiyande ser vê kontoyê. Şêniyê Bismilê di nava xwe de, di rojekê de heşt qemyon tişt komkir û gihand tixûbî. Li Wêranşarê qeymeqam dest danî ser alîkariyan, gelê me li dijî rabû. Di dawiyê de qeymeqam mecbûr û bêgav ma, ku dev ji kirinên xwe berde. Şêniyê Wêranşarê bi derfetên xwe tiştan bire ser tixûbî. Li Amedê her rojê dora 30 qemyonî alîkarî hatin komkirin. Bi girani tiştên xwarinê û battanî hatin komkirin. Kon di destê gelê me de nebûn, her çendî gelek pêdivî bi van hebû jî.

Gava gelê Cizîra Botan agahdar bû, ku tiştên dihên komkirin nagihin mirovan, dewleta Tirk tehdît kir û got, *"Heke hûn bi lez tiştan negihînin xuşk û birayên me, emê bi hezaran mekîne bidin pey hev û li qirexên tixûban bi deh-hezaran kesan dest bi xwepêşdanan bikin."* Her ev gotin ji aliyê gelê Şirnex, Çelê, Girgê Amo û Qilabanê ji hatin kirin. Gelê me da xweya kirin, ku wê bi biryarî çepêren dagirkeriyê bişikîne û alîkariyan bigihîne destê xuşk û birayên xwe. Bi rastî dewleta Tirk gelekî ji vê tehdîtê tirsiya. Ji xwe gelê Amedê, Wêranşarê û Bismilê di karvaniyê de jî xwepêşdanan bikaranîbûn.

Ji Wanê heya Ruhayê, ji Dêrsimê heya Çolamergê, ji hemû deverên Kurdistanê kerwanên alîkariyê bê westan berên xwe dan tixûbî. Heya ji bajarên Tirkiyê yên weke Adana, İzmir, Mersin, Antalya, İstanbul, Konya û hwd., ji gelek bajarên metropolên Tirkiyê tiştên alîkariyê ji aliyê Kurdên li wan bajaran hatin komkirin. Kerwanên qemyonan herikîn ber tixûbî.

Bi girani ard, nan, şekir, lokûm, bîskuvît, meqerne, kartol û hwd., ango xwarinên hişk û cihlivîn û battanî, kon (çadir), cil û derman hatin komkirin. Tiştên hatin komkirin bi qemyonan kişandin heya derên ku rê hebû. Paşê jî tişt li ser hespan, qantiran û keran hatin barkirin. Gava ev ji nebûn, mirovan baran avêtin ser piştên xwe û gihandin gelê me yê başûr. Ev tev bi dilxwaziyeke gelekî mezin hatin kirin. Tengasî, tenê çeper û dîwarên dagirkerên Tirk bûn. Ji bo ku gelê me van jî bişikîne, keferateke mezin kire hunerê xwe.

Weke nûçeyên ji keviya tixûbî gihane me, di destpêkê de hemû tiştên digihan tixûbî diketin ber destê yekeniyên leşkerî yên Tirkan. Ew jî digotin, de vegerin, êdî emê bigihînin mirovan. Bi vî rengî dest datanin ser hemû tiştên dihatin komkirin. Gelek kêm tişt digihandin mirovên me û yên din tev didizîn. Paşê alîkariyên Yekîtiya Netewan (YN-Koma Milletan) û saziyên navnetewan jî destpêkirin. Gava endamên van saziyan xwe gihandin tixûbî, êdî leşkerên Tirkan jî kirinên xwe yên xiniz hindekî sist kirin û tenê bi dizî kirinên xwe domandin. Cih bi cih êdî destûr hebû, ku mirov bikaribin bi destê xwe tiştên komkirîbûn belav bikin. Lê kirinên leşkerên Tirkan bi tevayî ji holê çi caran ranebûn.

Nimûne; berpirsiyarekî Komeleya Mafên Mirovan, ku ji bajarê Wanê çûbû ser tixûbî, di vê barê de, di raporeke xwe de weha nivîsîbû: *"Heya niha dewleta Tirk bi xwe çi alîkariyekê nekiriye. Alîkariyên kombûne hene, lê ev tev bi keferata gelê me kombûne. Belkî ev alîkarî bikaribin bersiva pêdiviyan ji bo demekê bidin. Lê belê dewleta Tirk dest daniye ser van alîkariyan, nahêle ku werin belav kirin. Tiştên xwarinê yên kirine embaran, bi giranî rizî dibin. Gava li pêşiya çavên me mirovên me ji birçînan û nexweşiyan dimirin, dewleta Tirk alîkariyên ku gelê bakur daye hevdu, di qereqolan de digire û belav nake. Ev bi çi rengî nikare were fahmkirin; ev hovîtiyeke bê nimûne ye..."*

Alîkariyên ji hêla gelê bakur hatine komkirin bi destê leşker û cerdevanên di qereqolan de hatin talan kirin

Ji aliyekê her rojekê bi sedan mirov ji birçîna û sermayê mirin, ji aliyê din bi deh-hezaran mirovên bakur ên xizan û hejar, da bikaribin alîkariyê bikin, ji nanê xwe xwestin alîkariya xuşk û birayên xwe bikin. Mirovên bakur ketibûn nava keftûlaftekê da bikaribin cil û nan bigihînin tixûban. Lê çi heye ku alîkariyên dihatin komkirin nedigihan cihên xwe. Mirovên me bi hezaran zor û zehmetî li şûn xwe dihiştin heya xwe digihandin tixûbî, lê gava digihan van deran, vê carê jî hemû tişt ji aliyê leşkerên dagirkerên Tirkan û cehşên van ên cerdevan dihatin talan û tajan kirin.

Weke me gotî, li cihên rê tunebûn an jî mekîne tunebûn, tişt li ser piştên mirovan dihatin kişandin. Lê leşkerên Tirkan li dora her komeke mirovên me yê başûr, qereqolên xwe danîbûn. Cehşên bi navên "parêzkarên" gundan û eskerên Tirkan li wan deran dest datanin ser alîkariyan. Leşker û cerdevan, tiştên baş ji bo xwe datanin aliyekê, jî xwe re dihilbijartin û didiziyan. Tiştên dîman jî, bi diravan difirotin mirovên me yên jî başûr. Tenê gava deliva wan nedîma û bêgav diketin, tiştan didan mirovên me. Rastiya ku dewleta Tirk digot em alîkariyê dikin, tenê ev bû.

Hûnera cerdevanên ku bi hinde serleşkerên Tirkan re hevkariyê dikirin, bi vê jî nediqediya. Dest datanin ser zêr û zîvên jinên Kurdan û ji xwe re didizîn. Gelê me yê başûr bi hezar zehmetiyan hinek sewal bi xwe re anîbû, canê xwe kiribû di oxira hebûnên xwe de, lê cerdevan û serleşkerên Tirkan bi buhaya çend nanan sewalên wan tev ji destê wan derêxistin û mirovên em bi yekcarê şelandin. Hema dest danîn ser her tiştekî. Ev talan û yexme giha qonaxeke welê, ku cihan pê agahdar bû. Dewleta Tirk ji, da vê gemariyê ji ser xwe rake û leşkerên xwe paqij şanî bike, hemû gunehan xiste stûyê cehşên xayin. Di vê riyê de hinek cerdevanan jî girt. Ji cerdevanên hatine girtinê, hinek ji gundê Babatê ne. 16 cerdevan li vî gundî hatibûn girtinê, lê tenê sisiyan êxistin girtîgehê û yên din berdan. Bi vî awahî bawer kirin, ku şerefa xwe hindekî paqij kirine.

Çekên ketine destê dewleta Tirk û bazirganiya çekan a cerdevanan

Mirovên xwe gihandin tixûbê bakurê Kurdistanê, bi pirranî jin, zaro û kal bûn. Gelek ji wan nexweş û birîndar bûn. Lê li derveyî wan, hinde kesên çekdar jî di nava qefleyên mirovan de hebûn. Ji van ên derbasî bakur bû bûn, hema hema tev, çekên di destê xwe de teslîmî leşkerên dewleta Tirk kirin.

Nûçevanê me yê li Qilabanê roja 2'ê Nîsanê weha digot: *"Bi rastî ez nema tiştekê fahm dikim. Yaho, dengê şerên dijwar û çekan ji başûrê Kurdistanê digihin heya guhên me li vê derê. Lê malmiratên hatine gundê Bilihê, yanî kesên çekdar, çekên di destên xwe de didine eskerên Tirkan. Bi rastî êdî ezê bibeicim..."*

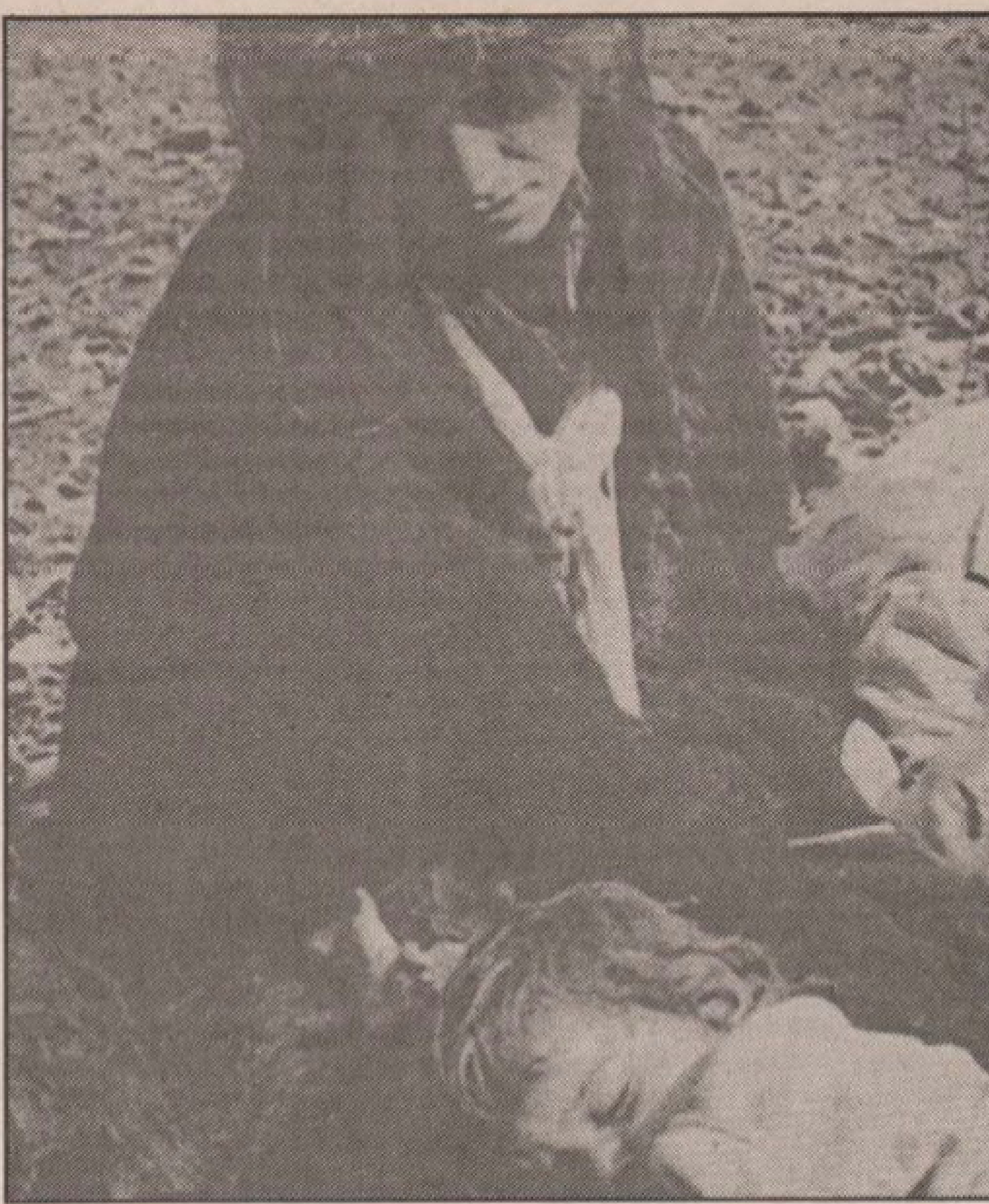
Lê belê ev ne tenê li gundê Bilihê dibû. Tenê li Bilihê di 2 rojan de 300 çekên gerîllayî yên kalaşnîkof ketin destê dewleta Tirk. Li deverên din ji kesên çekdar ên derbasî bakur bû bûn, çekên xwe dan Tirkan. Tenê li gundê Merwêhê di çend rojan de 1.500 kalaşnîkof gihan destê leşkerên Tirkan. Ev kesên çekdar, hindê rê-şaş bû bûn, ku êdî nedihat bira wan, ku çekên xwe hema li deverekê veşêrin jî.

Weke agahiyên gihan me, hinek pêşmergeyên derbasî bakur bûn jî, yan çekên xwe avêtin nêzîkê tixûbî ser erdê başûr an jî bi erzanî firotin cehşên xayin. Ev jî bû sedemeke baş jî bo cehşên cerdevan, di barê bazirganiya çekan de. Hinek komên cerdevanan derbasî axa başûr dibûn û çekên di destên pêşmergeyan de ji xwe re dikirin. 20 hezar Lîrên Tirkî didan kalaşnîkofekê. Belê, weha bi erzanî, ango belaş dikiriyan. Bi rastî jî, ev tişt nikare were têgihiştin. Vêca cerdevanên xayin wan çekên dikirîn li qantiran siwar kirin û derbasî bakur kirin. Li wir jî bi buhatî firotin. Bi vî rengî jî ew çek tev ketin destê dewleta Tirk û xayinan, ku bi wan wê gelek xwîna Kurdan hîna were rijandin.

Nûçevanê me yê li Çelê jî gelekî aciz bû bû. Ji ber vê yekê çû û bi komek pêşmergeyan re axifî û gote wan, *"Kurro ma hûn dewar in, hûn çi dikin, ev çi ehmeqî ye hûn dikin. Ma hûn nizanin dijmin wê berê van çekan bide kî?"* Pêşmerge jî weha bersiv dan: *"Welleh em bi dilxwazî nadin wan. Bê daxwaza dilê me ev dibe. Bi zor û kotekê jî me distînin. Ma em dikarin çi bikin?"* Bi rastî çi maneyeke van gotinan a bi hiş û mejî tune ye. Weke me gotî dikarin li deverekê veşêrin. Ev nedibû, dikarin bişikînin, bişewitînin. Ma ev jî nedibû? Di demeke weha de, ku şer bi hemû germiya xwe didome, bi çi hincetê be bila be, mirov çeka di destê xwe de nade dijminan. Xwe dikuje, lê dîsa jî nade. Lewma çi kesek nikare çi izahekê jî vê şaşiyê re bîne!

Lîva Yekîtiya Netewan û hinde saziyên navnetewan û xebatên avakirina "Erdimeke Tamponî"

Gava gelê Kurdistanê bi destê destelatiya Iraqê ya faşîst hate qirkirin, cihan dengê xwe dernexist û tenê temaşeyê bûyeran kir. Ew hêz û dewletên ku berî hingê bi çend heftteyan digotin rejîma Iraqê xwînxwar, hov û mirovkuj e û divê di jiyanê de nemîne û van gotinên xwe bi sedan

caran dubare dikirin, paşê li pêşberê xwînrijiya wê ya mezintir tev xwe kor û kehr kirin. Dengê xwe bi carekê birrîn. Ji bo Kuweytê lê, cihan tevlîhev kiribûn. Dema mirov van bûyeran dihêne pêşiya çavên xwe, mirov dibêje qey tiştên dibin, di du gerdûnên ji hev cûda de çêdibin. Ev bêdengiya nemirovî, gemar û kirêt, pirr eşkere ye ku şirîkatiyeke di suc û gunehên Saddamî de. Bilî vê çi wateyeke din a vê rastiye tune ye. Gelek baş dihê zanîn ku ew hêzên gunehkar, bi çend ton tiştan ji asmanan avêtinê, nikarin wê rûreşiya xwe sipî bikin.

Lê gava em ji aliyekê bûyeran weha dihênin zimên, ji aliyê din jî divê em rastiya Kurd û Kurdistanê, her weha nêzîkbûna cihanê bi aliyê vê pirsê ji bihênin zimên. Eşkere ye, ku li gora demên berê, nêzîkbûneke baş ber bi pirsa Kurdistanê ve, êdî li cihanê heye. Li ser vê bingehê demeke dirêj e, ku pirsgireka Kurdistanê di pergal û rojenîna ramyariya cihanê de cihekî xwe peyda kiriye.

Dewleta Frensî, di destpêka meha Nîsanê de bangekê li Yekîtiya Netewan kir. Xwest, ku zor li ser Kurdan neyê bikaranîn, dawî bi çewsandinan were anîn û riya dialoga bi Kurdan re were vekirin. YN li ser vê bangê xwe civand. Konseya Parastinê ya YN, pêşniyareke biryarî pejirand, ku têde weha dihat gotin, "*Em azîneyên derîmirovahî yên Iraqê ku zivirîne qirkirinekê û koçberkirina bi sed-hezaran mirovan protesto dikin...*" Di wê navberê de dewleta Tirk jî bi hîlebazî serî da YN. Lê ji ber ku cihan, vê sextekariyê baş dizanî, hewce nedît ku daxwaza dewleta Tirk binirxîne.

Biryara Konseya Parastinê ya YN, ku bi hejimara 688 dihê nasîn, bi hesanî nehat pejirandin. Piştî ku hinde guhartinên Yekîtiya Sovyetî dixwest hatin çêkirin, Yekîtiya Sovyetî wê pejirand. Kuba, Yemen û Zîmbabwe li dijî biryarê derketin. Çîn û Hindistan jî bê-aligir man. Di dema ra-danê de tiştekî helez jî çêbû. Romanya bi serhişkî dixwest, ku gotina "Kurd" ji biryarê were derêxistin.

Ji aliyê din, YN xwest ku "Êrdimeke Tamponî" were avakirin, da bi milyonan mirovên ji cih, war û xaniyên xwe qutbûne, li derekê werin komkirin û li wir werin parastin. Li gora baweriya YN, bi vî awahî Kurd wê werin parastinê.

Di vê pirsê de du nêrîn hebûn. Welatên Ewrûpî dixwestin ku gelê başûrê Kurdistanê vegere cihê xwe, li bajar û gundan were parastin û jiyana xwe bidomîne. Hêzên parastinê jî, divîbû yên YN bana. Bi rastî ev pêşniyara Ewrûpiyan xwediyê hinde taybetiyên baş û pozitîf bû, ji ber ku gelê me li ser vê bingehê wê ji zehmetiyên heyî û qirkirinê ji bo hema demekê ji be, xilas bibûya.

Nêrîna duwemîn jî ya dewleta Tirk û DYE bû. Li gora vê divîbû, bi dirêjahiya tixûbên başûr û bakurê Kurdistanê, bi aliyê başûr ve heya 30-40 kîlometreyan qayişeke tamponî bihata avakirin. Dixwestin êrdimeke weha were avakirin û gelê me ji di vir de kombikin. Yanî divîbû gelê me bixin qempekî "konsentrasyonî" û dixwestin Kurd rastî jiyaneke weha bibin. Bi rastî ev pêşniyar ji binî alaqa xwe bi parastina gelê me ve tune ye. Dixwestin van erdên Kurdistanê, ku di demeke kin de wê tovên serxwebûnê ji wan bipejiqin, di bin navê "Êrdima Tamponî" de bizivirînin erdekî bin qontrola xwe û vê êrdimê ji taybetiyên xwe yên baş dûr bixin. Çêtir were gotin, bi vê pêşniyara xwe ev herdu dewlet, dixwestin û dixwazin têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistanê birawestînin û xwe bigihînin armancên bi tevayî şikandina têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê. Ji ber vê yekê ji ev pêşniyar, heya were gotin tiştekî bive û bi tehlûke ye ji bo gelê Kurdistanê.

Wêne: Berxwedan Arşîv

Çend nimûneyên din ji bikaranînên dewleta Tirk ên li ser tixûbî

Leşkerên dewleta Tirk ên dagirker bi navê alîkariya penahan bayê teroreke dijwar li ser mirovên me gerandin. Gelê başûr terora dewleta Tirk di canê xwe de jiya û rûçikê vê dewletê çêtir nasî. Gelek mirov digotin, xwezî bi destê dewlata Iraqê em bihatana kuştin û neketibana bin destê dewleta Tirk a xwînrij. Gelekan digotin, me bizanîbana ev wê were serê me, me dê mirina xwe li ser erdê xwe, ji xwe re bihilbijartana. Weke ku mirina bi sedan kesan ji ber birçîbûn, serma û nexweşiyan ne bes be, her rojekê dewleta Tirk ji 10-15 mirovên me dide ber berikan û dikuje. Li derveyî vê jî, dewleta Tirk li hemû deran mayinan vedabû erdê. Ji ber mayinên dewleta Tirk ji di her rojekê de gelek mirov hatin kuştin an jî qop û seqet bûn. Bi vî awahî jî mil û lingên gelek mirovên me bi baniyan ve firiyan. Disa, hema her rojekê ji ber hincetên vala û bê sedam leşkerên Tirkan û cehşên bêbext bi dehan mirovên me dan ber berikên xwe û wan kuştin.

Hema her rojekê, li hemû deverên ku mirovên me kombûbûn, bûyerên weha xwe şanî kirin. Ji van, em dixwazin çendekan ji bo nimûne, pêşkêşî xwendevanên xwe bikin, da

● Roja 7'ê Nîsanê dîsa li gundê Bilihê, leşkerên Tirkan reşandin ser gel. Zarokekî 7 salî xedar birîndar bû. Wî rakirin nexweşxaneya Şirnexê.

● Li Çelê şevekê, ku gelekî sar bû, mirov hema ji sermayê diqerisîn. Gelek jin, ji bo ku hema bikaribin zarokên di hembêzên xwe de ji qerisînê xilas bikin, xwestin herin gundên derdorê. Lê eskerên Tirkan destûr nedan. Ji aliyekê ji zarok can didan. Êdî dayîk hew karîn debar bikin, berên xwe dan gundan. Eskerên Tirkan ji bi lez reşandin ser wan. Du dayîkên dixwestin şîrmijên xwe xilas bikin, di cih de mirin. Gelek dayîk ji birîndar bûn. Dayîkên birîndar, di wê sermayê de bi birînên xwe ve li wir man.

● Leşkerên dagirkeran ji bê sincî û bê ehlaqiya her cûreyî ji xwe dûr nakin. Ji aliyekê mirovên me di derdê xilaskirina canê xwe de ne, ji aliyê din leşkerên Tirkan bi bê ehlaqiyan xwe mijûl dikin. Roja 8'ê Nîsanê li gundê Bilihê, komeke eskerên Tirkan xwestin tecawuzê jineka Kurd bikin. Hinek mirovên me li hemberê wan radibin. Ev jî wan didin ber çekên xwe. Yek hate kuştin, yek ji birîndar bû.

● Li nêzîkê Qilabanê, mirovên ku ji gelek rojan bû tiştek nexwaribûn, gava traktoreke xwarinê dibînin ku gelê bakur anîbû, bi eşq berên xwe didinê. Leşkerên Tirkan ji direşînin ser wan mirovên birçî û jinek dihê kuştin.

● Roja 10'ê Nîsanê dîsa li vî cihî, gava mirov ber bi aliyê tiştên xwarinê rûçikê dewleta Tirk ku çi caran ji yê Iraqê ne paqijtir e, çêtir were nasîn:

● Girgê Amo (Silopî) dikeve pêşberê Zaxo. Ev herdu bajar gelek nêzîkê hevdu ne. Li nêzîkê Girgê Amo bi hezaran mirov kombûbûn. Lê dewleta Tirk bi yekcarê destûr neda ku çi kesek ji wî alî derbasî bakur bibe. Kî ji wir dihat dibû hedefê qurşînên eskerên Tirkan. Roja 1'ê Nîsanê li dora gundê Bê Mirinê komeke pêşmergeyan xwest derbas bibe. Di destê wan de cawên sipî hebûn. Bi berdewamî işaret didan û destên xwe hildabûn jorê. Lê leşkerên dewleta Tirk tevan ji berikan derbas kirin, sisê mirin û yên din ji bêgaviyê vegeriyan. Roja dûv re jî, li vî cihî dîsa çar pêşmerge ji aliyê leşkeran Tirkan hatin kuştinê. Paşê leşkerên Tirkan tixûbî bi tevayî girtin û berê yên dihatin dan aliyê Qilabanê, her çendî ev der gelekî dûr jî bû.

● Di destpêka meha Nîsanê de, ku hîna derbasbûn nuh destpêkiribûn, li nêzîkê gundê Bilihê navçeya Qilabanê leşkerên Tirkan reşandin ser komeke ku dixwest derbasî bakur bibe. Çar kes hatin kuştin, gelek jî birîndar ketin.

ve dibezîn, leşkerên Tirkan dîsa berik reşandin. Dîsa Kurdek hate kuştin û gelek jî birîndar bûn.

● Roja 10'ê Nîsanê dîsa li derdorên Qilabanê firok ji baniyan çadir û kon avêtin xwarê. Mirovên me ber bi aliyê çadir ketibûn ve bezîn. Leşkerên Tirkan bê wîcdan berikan reşandin ser wan. Dora 35 kesî birîndar bûn. Hinek ji wan xedar birîn girtibûn. Paşê hinek ji birîndaran rakirin nexweşxaneya Şirnexê.

Berxwedan-Navenda Nûçeyan
Ji roja 15'ê heya 30'ê Nîsanê

Di bin hikmê DYE de li "Êrdima Tamponî" konbajar çêdibin

Li "Êrdima Tamponî" ku hêzên împeryalist bi navê "Qayişa Parastinê" danîne, konbajar ava dibin. Li herdu aliyên tixûbê başûr û bakur, ango li her du aliyê "tixûbê" di navbera Irak û Tikiyê û li gelek deverên başûrê Kurdistanê ku dikevin bakurê xêza bi navê 36'an a cihanê, kontrol û serdestî di karvaniyê de gav bi gav dikeve destê Dewletên Yekbûyî yên Emerîka-DYE.

Li bakurê Kurdistanê li deverên Yekmalê û Deştan ku girêdayê Çelê ne, li gundê Bilihê navçeya Qilabanê û li Girgê Amo konbajar çêdibin. Li başûrê Kurdistanê jî li nêzîkê Zaxo gundê Girê Keber (Til Keber) qemp hate danîn. Bi sed hezaran mirov di konan de hatin bi cih kirin. Li derveyî van, gelek qempên hûr û gir çêbûne û gelek mirovên me di wan de şerê domandina jiyana xwe bilind dikin.

Bi navê bi cih kirinê, xwedî kirinê û di jiyanê de hiştinê, di rastîniyê de hêzên împeriyalist pîlanên tarîkirina pêşerojên gelê Kurdistanê danîne pêşiya xwe. Hinde berdevkên hêzên împeriyalist ên babetî, car bi caran hinde daxweyaniyan danezane dikin. Di daxweyaniyên xwe de, armanc û niyetên xwe bi eşkeretî dihênin zimên. Nimûne; berpirsiyar û berdevkên hêzên împeriyalist weha dibêjin: *"Di qayişa parastinê de em destûr nadin, ku hêzên çekdar hebin."* Çêtir were gotin, dixwazin vê bibêjin: *"Em li vê êrdimê destûr nadin xebatên pêşmergeyî û gêrîllayan."* Ev gotinên wan, armancên wan ên veşartî baş derdixînin ronahiyê. Hêzên împeriyalist gelek baş dizanin ku ev êrdim, navendekî herî pêşketiye ji bo berxwedana serxwebûnxwaziyê. Ev êrdim, bingeheke xurt e, ji bo pêşvebirina têkoşîna serxwebûn û azadiyê. Lê niha hêzên împeriyalist, dixwazin van deran bizivirînin deverên weha, ku ji vir şoreşa Kurdistanê û berxwedana çekdarî birawestînin. Belê, daxwaza împeriyalistan ji aliyekê ji li ser vê rastiyê xwe bilind dike.

Ji ber vê yekê ji hêzên împeriyalist, roj bi roj bêhtir serdestî û kontrola xwe xurttir ava dikin û pêş ve dibin. Bi vê armancê, hêzên xwe yên leşkerî bi şêweyeka leztirîn dikişînin êrdimê û li wir bi cih dikin. Niha, hem li bakurê û hem jî li başûrê tixûbê ku ji nîvê Kurdistanê derbas dibe, serdestî û hikm bi tevayî ketiye bin destê DYE û hêzên împeriyalîstên din. Çi dixwazin, li gora dilê xwe wê li ser axa welatê me dikin, bê ku tiştekê ji gelê Kurdistanê bipirsin. Weke ku ev axa welatî, erdê bavê wan be. Ji aliyê din jî, rola leşkerên dewleta Tirk û Iraqê jî hêdî hêdî li vê êrdimê kêm dibe û ji holê radibe.

Roja 20'ê Nîsanê DYE ji Iraqê xwest ku leşkerên xwe yên li bakurê xêza 36'an bikişîne aliyê jêrtir, ango aliyê başûr. Împeriyalîstên DYE, piştî rojekê yekeniyên xwe yên leşkerî ji Pira Xebûrê derbasî başûrê Kurdistanê kirin. Ji erdê ve yekeniyên zirxî û ji asmanan jî helîkopter ketin axa başûr. Yekeniyên leşkerî yên DYE ku ketin axa başûr, ji aliyê Amedê û Girgê Amo berê xwe dabûn başûr. Li baregeha Încirlikê ji, ku her demê tenê 2.000 esker hebûn, niha 10 hezar esker bi armanca çûyina başûrê Kurdistanê, hene.

Weke ku nûçevanên me yên li qîrexa tixûbî me agahdar kirine, heya roja 20'ê Nîsanê, hejimara leşkerên hêzên biyanî û navgînên bi wan re hevqas in: Tev bi hev re 7002 leşker, 50 helîkopterên bejî, 18 helîkopterên deryayî û 55 firokên barkêşiyê li Kurdistanê, 3 keştî û 3 helîkopter ji li Skenderûnê yên DYE. Hêzên dewletên din jî ev in: 725 leşker, 10 helîkopter û 3 firokên barkêşiyê yên Îngiltere; 154 leşker û 5 firokên barkêşiyê yên Frense; 120 leşker û 2 firokên barkêşiyê yên Kanada; 74 leşker û 3 firokên barkêşiyê yên Îtalya; 177 leşker, 8 helîkopter û 9 firokên barkêşiyê yên Almaniya; 364 leşkerên deryayî yên Hollanda û serleşkerekî îrtîbatê yê Îspanya. Hinek dewletên din jî, bi eynî armancê amadekariyên xwe çêkirine, ku hêzên xwe yên leşkerî bişînin êrdimê. Îspanya dixwaze hîna 600 leşkeran jî bişîne. Hejimara hêzên leşkerî yên li êrdimê, roj bi roj zêdetir dibe û hêzên biyanî xwe bi firehî bi cih dikin. Ev hêzên biyanî bi giranî li Amed, Êlih, Girgê Amo, Şirnex û Zaxo bi cih bûne.

Împeriyalîstên DYE û dagîrkerên Tirk dixwazin bi riya serekên eşîran gelê me bînin bin kontrol û serdestiya xwe

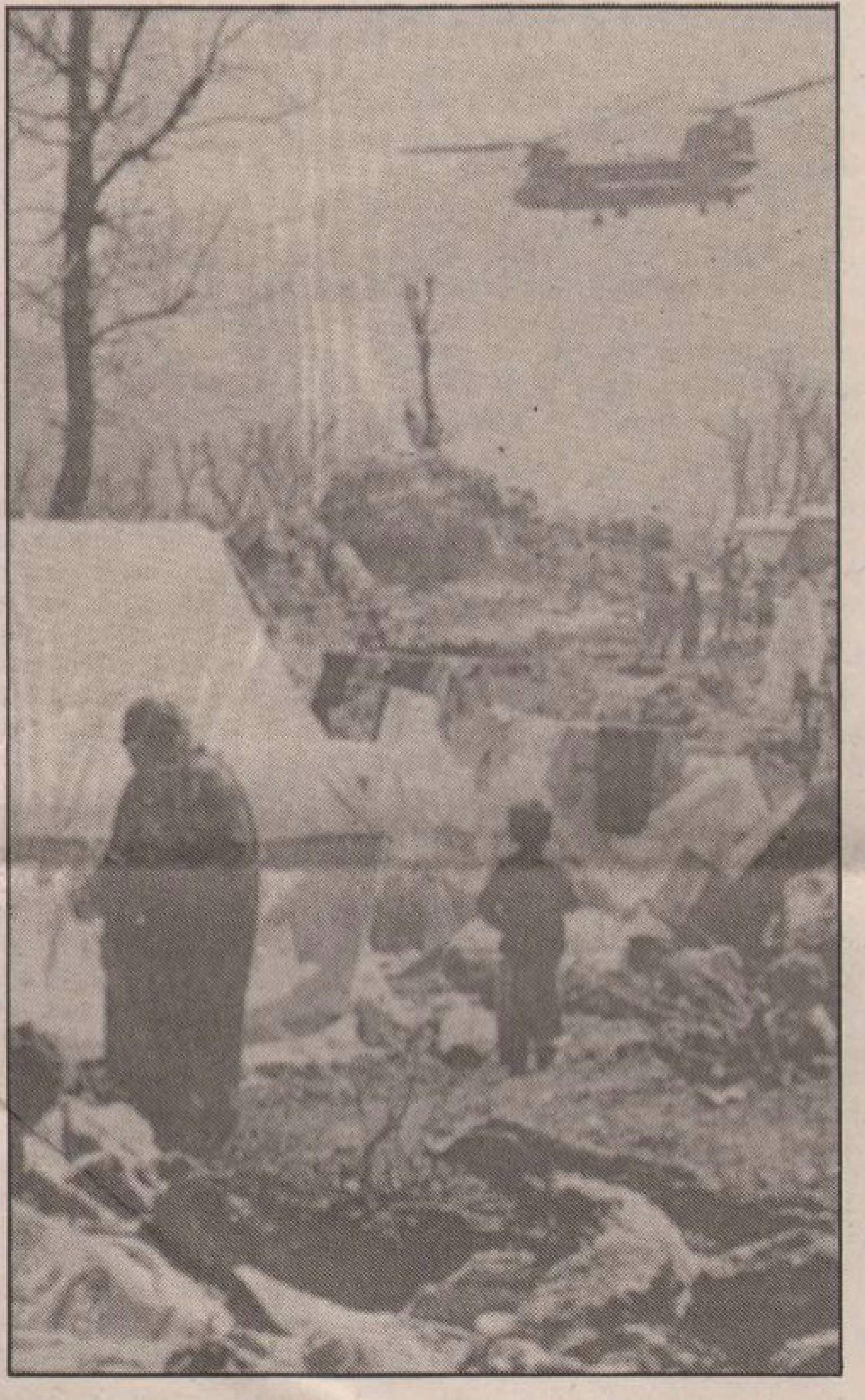
Her çendî hêzên împeriyalist dixwazin gelê me yê başûrê Kurdistanê li devera bi navê "Êrdima Tamponî" tecrît bikin û posîdeyên gelê me bimalin jî, hîna baş baweriya xwe bi rewşê nehanîne, ji ber ku hîna her tiştek neketiye bin kontrola wan. Gava ji aliyekê pilanên xwe yên bi vê armancê pêş ve dibin, ji aliyê din jî dixwazin bi tevayî bizanibin ka rewş çi ye û çawa ne. Ango, ji bo ku serdestiyeke saxlem li ser gelê me ava bikin, hewceya wan bi hin tedbîrên din jî heye û di vê barê de serî didin hinde azîneyan. Rêkxistinên sîxurî û îstîxbaratê yên împeriyalîstan û dagîrkeran xwe dane xebatên fireh û tund. Servîsên dizî yên NATO, tevlî hevdîtinên di navbera CIA (Saziya îstîxbarata Emerîka Bakur) û MÎT (Saziya îstîxbarata Tirkan) de dibin. Çûyin û hatina endamên servîsên NATO li êrdimê, di van rojên dawiyê de gelekî berçav dibe û xebata wan zêde dibe. Helbet derdorên siyonist jî, xwe ji vê xebatê dûr nagirin.

Roja 21'ê Nîsanê musteşarê

MÎT'ê Teoman Koman û kargûzarê MÎT'ê serhezar Bunyamin Demir çûn DYE. Li wir hinde hevdîtin bi berpirsiyarên CIA re çêkirin. Naveroka hevdîtinê, weke "Rewşa Kurdên muhacir" hate danezane kirin. Ji aliyê din berpirsiyarên leşkerî yên DYE, di eynî rojan de, li qirexên tixûbî civînên pey hev bi serekên eşîrên Kurdan re çêkirin.

Nûçevanê me yê li Şirnexê roja 24'ê Nîsanê em saloxdar kirin, ku komeke ji serekên eşîrên Kurdên başûr tevlî berpirsiyarên leşkerî yên DYE bi helîkoptereke Îngilîzî firîne bajarê Zaxo. Ger gelê bakur û ger ji gelê başûr, guman û şiphe dike, ku hinek leyistok û pîlan dihên rîsandin. Ji ber vê şikê ji gelê me, gelekî bê kêf û hizûr dibe.

Têkilî û pêwendiyên Bişar Axa yên bi dewleta Tirk re jî gelekî baş in. Av di navbera wan de derbas nabe. Em bawer dikin ku dewleta Tirk dixwaze vê eşîrê li "Êrdima Tamponî" ya împeriyalîstan weke hêza leşkerî bikarbîne û kêlî bi kêlî hêzên PDK-I li hemberê têkoşîna berxwedana serxwebûnxwaziyê bikarbîne. Ji tiştên dibîne, tenê ev dihê fahmkirin. Hema her kesek baş dibîne, ku dewleta Tirk taybetiyeke pêwîst dide qempa li Girgê Amo ku eşîra Sindî di wê de hatiye bi cih kirin. Dewleta Tirk bi nermî, ziravî û başî xwe nêzîkê vê eşîrê dike. Gelê Girgê Amo dibêje, ku dewleta Tirk û hêzên împeriyalîst bi hevkarî li ser eşîra Sindî hinde pîlanan çêdikin. Baweriya hemû mirovên li Girgê Amo, Cizîra Botan û Şirnexê bi carekê weha ye. Ma gelo rastînî di vê şikê de heye? Heke nebe çima ev nêzîkbûn û eşq ji bo Kurdên din tune ye? Çima bi binkê çekan û kotekê berdidin mirovên din ji vê qempê?

20 hezar Kurdên li Girgê Amo hatine bi cih kirin, tev ji eşîra Sindî hatine neqandin (hilbijartin). Bi taybetî ev bûyer, şik û gumana gelê me, şipheyên hene, mezintir dike. Ji aliyê din hêzên împeriyalîst Girgê Amo ji xwe re zivirandine baregeheke herî pêwîst. Leşkerên Tirkan ji wir xwe dane aliyekê û yên DYE bi cih bûne. Hundirê qempê hatiye avakirin, zivirandine êrdimeke bi nîzama eskerî. Li pişta qempê ji baregeheke firok û helîkopteran hatiye avakirin. Li vir, li derveyî leşkerên DYE, leşkerên Îngiltere, Frense, Hollanda û Îtalya jî bi cih bûne.

Di serê eşîra Sindî de, mebûsê Zaxo yê bi navê Emerê Bişar Axa heye. Ev kes hevxebatkarekî bi nav û deng e. Berî niha hevalbendiya Saddamî dikir û baş hînî hevxebatkariyê jî bûye. Gelek mirovên me dipirsin, çima bi taybetî eşîra Sindî di bin serokatiya Bişar Axa de anîne Girgê Amo û destûr nadin mirovên ji eşîrên din; mirovên ji eşîrên din bi kotekê vedigerînin? Gelek mirovên me bi şik û guman van pirsan dikin û dibêjin di dilê me de hinde şiphe hene. Bi vî awahî ne dilxweşiya xwe berziman dikin. Gelek dibêjin, em guman dikin ku dewleta Tirk bi riya eşîra Sindî, dixwaze komployekê li dijî têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê amade bike. Ma gelo ev şiphe bi cihe yan ne!

Ji van gotinên Bişar Axa yên li jêrê jî, gelekî baş dihê têgihiştin, ka Bişar Axa hevxebatkarekî çawan e:

"Em li Silopiya weke ku di mala xwe de bin, rihet in. Car caran hinde kêmasî çêdibin, lê gava em rewşê ji berpirsiyaran re dibêjin, pirsên me bi lez dihên çareserkirin. Weke îmkanên ku Tirkiye pêşkêşî me dike, gava em li malê bûn me nedikarî ji hemwelatiyên xwe re peyda bikin. Divê em vê rastiyê bi zelalî bibêjin." (Rojnameya Tercuman, roja 23'ê Nîsanê 1991).

Berpirsiyarên Cepheya Kurdistanî di bin serokatiya Talabanî de çûn Bexdayê

Di demekê de, ku bala awira giştî zivirîbû ser keftûlafta mirin û mayina mirovên me yên di qempan de, li Londonê daxweyaniyek çêbû. Em agahdar bûn ku berpirsiyarên Cepheya Kurdistanî di bin serokatiya Talabanî de çûne Bexdayê. Roja 14'ê Nîsanê Saddam bang li wan kiribû. Li ser banga Saddamî ev heyet çûye Bexdayê. Di heyetê de Serokê YNK Celal Talabanî, berpirsiyarê PDK-I Nêçîrvan Barzanî, Sekreterê Partiya Gelê Kurdistanê Samî Abdurrahman û ji Partiya Sosyalista Kurdî Resul Mamendî cih girtine.

Weke nûçeyên gihane me Saddam di banga xwe de gotiye, *"Li derveyî damezirandina dewleteka Kurdî ya serbixwe, ez hazirim ku bi Kurdan re li ser her pirsekê bipeyivim."* Cepheya Kurdistanî ji bersiveke pozitîf daye vê bangê... û hevdîtineke li Bexdayê pejirandiye. Paşê berpirsiyarekî YNK vê daxweyaniyê çêkir: *"Di rejîmeke federatîf a Iraqê de, em di çarçiva pejirandina xûd-muxtariyeke berfireh de ji bo Kurdan û avakirina rejîmeke demokratîkî, bi pirr-partî û zagonî li Iraqê, hevdîtinê çêdikin."* Di vê pirsê de berpirsiyarekî PDK-I ji weha got: *"Emê bixwazin, ku peymana 11'ê Avdarê 1970'an were pejirandin û bikaranîn, ku ji Kurdan re xûd-muxtarî pêşkêş dike."*

Bi rastî gelek tişt hene ku pêwîst e mirov li ser vê hevdîtinê bibêje. Berî her tiştî, mirovên Kurd ên ji rêzê dijbûna xwe ya tund dihênin zimên û vê hevdîtinê bi başî bi nav nakin. Mirovên me hindekî jî bi giraniya hisa dilê xwe û ji ber şewata cegerên xwe, dikevin nava liv û ramaneke weha. Ji ber ku hîna dû û dûmanên barudê belav nebûyî, çûyina Bexdayê li ser banga Saddamî, ji aliyê mirovên me nayê fahmkirin û mîdeya mirovan vê bûyerê nahêre.

Ji aliyê din, ev hêzên başûr ku bi navê pêşengiya Kurdan xwe dilivînin, ji kî be bila be gava bangek ji wan re dihê, hema bi lez dikevin ser rê û diçin. Hindekî ramandin û fikar, hewcebûna pîvanê jî, çi caran naynin ber çavên xwe û hema bi lez dibezin. Di çûyina niha de jî, me bi xwe tiştekî weha careke din dît û dibînin. Di demekê de, ku li teviya cîhanê hirmeta ji bo çarenivîsa gelê Kurdistanê, hirmeta ji bo ku gelê Kurdistanê pêşerojên xwe yên aza bi destê xwe ava bike, mezin bûye, ev tişt dibe. Gelek dewlet û derdor di pirsa damezirandina dewleteke Kurdî de jî bûne xwediyê nêzîkbûneke baş û pozitîf; Kurdistnekê jî êdî dadî û mafdar dibînin. Di demeke weha de hîna jî hêzên başûr di nêrîna xwe ya weke *"Em nikarin bibin serbixwe, em nikarin serbixwe bijîn"* de, bi serhişkî lingên xwe di erdê de dikutin. Ev liv jî, wan bîr û baweriyên me yên li derbarê van hêzan ku berî niha bi gelek caran me anîbûn zimên, careke din teyîd dikin û zelal rast derdixînin. Niha çêtir dihê dîtin û zanîn, ka ev hêz çiqasî ji rizgarkirina gelê Kurd dûr in û çiqasî ji sixletên serokatiyê bê hay in, di rola xwe de jar û sist in. Ev rastî, niha ji aliyê her mirovekî gelekî baştir dihê zanîn.

Ji aliyekê jî, em jî gelekî baş dibînin, ku hinde zehmetî û tengasiyên ji dil û can li holê hene, ku dibin sedem ji bo hêzên başûr û Saddam di nava xwe de hevdîtinekê pêk bînin. Rewşa rojene herdu aliyan jî ber bi lihevhatin û hevdîtinan ve didehfênin. Her aliyek li gora xwe, di nava hezar tengasiyan de ne û ji bêgaviyê ji mabe, mecbûr diminin bi hev re rûnin ser maseya bazarê. Ji ber ku, herdu alî ji li riyekê û çareyekê ji bo xwe digerin. Herdu alî ji ketine nava rewşeke zor û zehmet. Ji ber rewşa xwe ya zor û zehmet û tengasiyên xwe, çi riyeke xwe derxistina ser avê herdu alî ji ji xwe re nabînin û li ser vê bingehê, em bawer dikin ku xwe nêzîkê hevdîtin û lihevhatinekê dikin. Ev jî rastiyek e; hêzên başûr ên kevinperest û netewîperestên burjuwaziya xurdeyî, ango meylên siyasî yên li başûr, ji xwe daxwazeke wan a weke serxwebûna welat çi caran nebû ye. Ji berê û heya niha hedefa danîbûn pêşiya xwe xûd-muxtarî bû û çi caran jî xwe ji vê daxwazê pêşvetir nebirine. Niha ji rewşa wan weha ye. Lê hema tenê ji aliyê pîvandina zemanî ji be, hevdîtineke bi vê şêweyê bi Saddamî re û rûniştina bi wî re, ji nêzîk ve, girêdayî ye bi tengasiyên rojene û rewşa bê çare. Belê ev rewş ji bo Saddamî gelektir weha ye. Saddam, ji bo xwe li ser lingan bigire û rejîma xwe bidomîne neçare bû serî bide gaveke bi vê nolê. Saddam baş dizane, ku mayina wî tenê bi gaveke weha bi derfet e û lewma meyleke weha ji aliyê xwe ve da şanî kirin.

Hîna bi berfirehî nehatiye eşkere kirin, ka hevdîtin çawa wê bigihin dawiyê û encamên çawa wê xwe berçav bikin. Nimûne; em bibêjin heye ku di çarçiva xûd-muxtariyekê de lihevhatinek wê çêbibe. Eger rewş welê be, ma gelo hêzên başûr xwediyê îmkan an navgînekê ne, ku bikaribin xûd-muxtariya xwe biparêzin? Di peymanê de tiştekî weha cih girtiye yan ne? Ma gelo di vê lihevhatinê de, di çarçiva xûd-muxtariya çêbibe de, hêzên Kurdî wê xwediyê hêzên xwe yên eskerî bin an ne? Ji aliyê van pirsan, hîna ne diyar e, kîjan bend hatine yan wê werin danîn. Heke Kurd nekaribin bibin xwediyê hêzên leşkerî, heke Mosil û Kerkûk li derveyî peymanê biminin, em bawer dikin çi feydeyeke vê lihevhatinê ji bo gelê Kurdistanê wê nebe. Serketina di peymanê de, girêdayê van xalan bi xwe ye. Heya niha tenê hatiye gotin, ku ji aliyê prensîbî lihevhatinek çêbûye. Lê girsên gelê me ji, rast û rast di vir de, yanê di vê xalê de di nava şik û şiphê de ne. Ev jî bizdanekê di nava Kurdan de digerîne. Em bi xwe gelekî baş fahmdikin, çima mirovên me di van pirsan de di nava tirsê de ne û hêviya wan ji şik û gumanan xilas nabe. Ji ber vê yekê mirovên Kurd dibêjin, heke li Bexdayê li hevhatinek çêbibe, bila di bin sîwana Yekîtiya Netewan de be û Yekîtiya Netewan bila garantiyekê bide peymana ku wê çêbibe. Em jî dibêjin, daxwaza gelê me di vir de rast e û di cih de ye.

Lê dîsa jî em dibêjin, çi otonomiyek an jî xûd-muxtariyek (hikmê zatî) ji bo gelê me nayê maneya rizgariyê. Ev diho jî welê bû, vê rojê jî welê ye, sibê jî wê welê be. "Veristinên" weha çi caran nabin rizgarî, netewê Kurd ji eş û cefayê rizgar nakin. Heke li Bexdayê li ser vê bingehê peymanek çêbibe jî, di demên pêşiya me de wê di karvaniyê de jî were dîtin, ku ev nabe çare û derman. Aliyeke bûyerê wilo ye. Ji aliyê din, gava em jî bo demeke kin rewşa rojene bînin pêşiya çavên xwe, encamên lihevhatin û peymaneke weha wê gelekî çêtir bin, ji hevkariya bi împeriyalîstên DYE, dagirkerên Tirk û siyonîzmê re. Ji ber ku em baş dizanin, ew pîlanên bi hîle yên bi navên "'Êrdima Tamponî" û "Kembera Parastinê" ne kêm bi tehlûke ne ji daxwazên rejîma Iraqê. Ev jî rastiyek e li ber çavan e. Ji ber ku, hêzên împeriyalîst û dewleta Tirk, dixwazin pişta xwe bidin netewîperestiya kevinperest a hevxebatkar û li ser vê bingehê pîlana xwe pêk bihênin. Ev pîlan jî, ne tenê ji bo gelê Kurdistanê, ji bo hemû gelên herêmê yên din jî, heya were gotin bi tehlûkeyan dagirtî ye. Li gora vê rewşê jî, niha divê mirov di serî de û berî her tiştî, pîlana împeriyalîzmê weke tehlûkeya mezintir bizanibe û binase.

Rewşa bi êş û tivanc a bi sed-hezaran mirovên me yên di qempan de berdewam dike

Li keviyên tixûbên ku Kurdistanê perçe kirine, weke ku nûçevanên me bi me didin zanînê, mirovên me di qempan de keferata di jiyanê de mayinê didomînin. Rewşa wan hîna ji dil û mêlakan disohtîne. Lê dîsa jî pirranî di konan de bi cih bûne, lê hema pirsgirek û kêş bi vê nagihîn dawiya xwe.

Bi taybetî rengê belavkirina xwarinê û alîkariyên din, bi serê xwe, bûne sedemên nizmkirin û erzan kirina Kurdên perîşan. Bi rojan mirovan birçî û tazî dihêlin û paşê jî ji baniyan tişt ji helîkopteran dihên avêtin. An jî ji qemyonan nan û tiştên din diavêjin ser mirovên me yên birçî. Paşê jî mirov, da bikaribin hema perçeyekê bi destê xwe ve bînin, dest bi êrîşan dikin û gelek caran jî şerê hevûdu dikin. Kesên van tiştan diavêjin ser mirovên me, paşê jî bi kêf temaşeyê mirovên me dikin. Rojnameyên Tirkên hov jî dinivîsin, ku ev Kurd tev gelek paşmayî ne û tenê dizanin hevûdu bixwûn. Bi vî awahî kenê xwe li milletê me dikin, weke ku tiştên dibin tev ne hunerên bav û bavpîrên wan yên wehşî bin. Bi rastî ji vê livê erzantir û bê şereftir tiştek li vê cihanê tune ye û hêzên împeriyalîst û dewletên dagîrker jî, bila baş bizanibin xwediyê vê erzanî û bê şerefiya ku kirine hunera xwe ew bi xwe ne. Cihan tev dizane û heke nizanibe bila baş bizanibe, kehniya vê rewşê û bê nîzamiyê, ne bê hedarî û bê sebriya mirovên me ye. Vê metodê hêzên împeriyalîst û dagîrker bi taybetî hilbijartine û bi vî awahî tama "ezbenî"-bûna xwe li ser lêvên xwe digerînin.

Ger nûçevanên me, ger endamên Komeleya Mafên Mirovan û ger jî kes û saziyên biyanî yên çûne cem mirovên me û li qempan geriyane, tev bi pêwîstî balê dikişînin ser pirsa cansaxiyê jî. Dibêjin, heke ev rewş weha bidome, di demeke gelekî kin de nexweşiyên "epîdemî" wê bi lez berfireh bibin û ev jî wê bibe sedema qirkirineke nuh. Ji ber ku pêdiviyên qedemgeyî û paqijiyê hîna nehatine bi cih anîn. Ji aliyê din, xizmetên saxiyê jî ji binî nayin bi cih anîn. Ne dixtor hene, ne jî derman. Roj bi roj dinya jî germtir dibe. Gava em vê jî bînin pêşiya çavên xwe, heke çareyek neyê peyda kirin, nexweşî bi lez wê xwe serdest û bi hezaran mirov jî jiyana xwe hunda bikin. Ji niha ve, cih bi cih, mirov rastî nexweşiya kolera bûne.

Li hinde qempan em dev jê berdin ku av jî bo paqijiyê hebe, ava vexwarinê bi xwe jî nîn e. Pirsa nebûna avê bêhtirîn li qempa Bilihê mezin e. Ji aliyê din qempa mezintirîn jî ev e; nêzîkê 200 hezar mirovî li vir dimînin. Ji bo van mirovan, rojê çend caran bi helîkopteran av dihê anîn. Ma wê têra çi bike?

Roja 11'ê Nîsanê Serokê Gelemperî yê ÎHD Nevzat Helvaci daxweyaniyek çêkir. Li ser mirovên di qempa Bilihê de ji têhnan dimirin, weha dibêje: *"Pirraniya jin û zarokan hîna jî pêxwas in. Di lingên wan de birîn hene. Jinekê şirmijê xwe dabû ber singa xwe û li binya kevirekê rûniştibû. Rewşa xwe ya bi êş û tivanc dida ber çavên kesên ji wir dibuhurin... Em derbasî girên pêştir bûn û jor ve hilkişiyan. Me dît ku mirov ji têhna hatine ber keviya mirinê. Li pêşiya çavên me şeş mirî jî hebûn. Ji me re gotin, li ser tixûbî hîna gelek mirîyên din hene, ku ji têhnan mirin e."*

Rewşa gelek qempên din jî, ji ya li Bilihê ne cûda û bi ferq e. Qempa ku rewş li wir baş e, tenê qempa li Girgê Amo ye, ku eşîra Sindî lê bi cih kirine. Li gora qempên din, ev qemp di "lûksê" de dijî. Lê li vir jî, xwarinên didin penahan berabat û ne baş in. Mirovên di vê qempê de, ji protestoyê rojekê xwarinan rijandin û greva birçîbûnê çêkirin, ji ber ku eskerên Tirkan sabûnê êxistibûn nava xwarinê. Li gora vê rewşê, mirov dikare çêtir haydarê halê penahan bibe.

Mirinên mîna qirkirinê berdewam dikin

Bi berdewamî mirov di qempan de hîna jî dimirin. Hema hema li her qempekê, ji piçûk û mezinan her rojekê mirov rastî bi dehan bûyerên

mirinê dibe. Gava em hejimara qempan binin ber çavan, eşkere ye ku hejimara kesên dimirin di her rojekê de xwe digihîne sedan. Baweri hebû, ku gava sermaya mirovan diqerisand li paş bimîne, hejimara miriyan ji wê kêmtir bibe. Lê ji ber ku kêşên xwarinê û cansaxiyê nehatine verisandin, ew kêmbûna ku dihat hêvî kirin, xwe şanî nekiriye.

Weziriyeta Karên Derveyî ya DYE hinde statistik û bîlançoyan daxweyan kir. Li gora van, hejimara kesên dimirin di rojê de li ser 500 kesî ye. Weziriyeta Karên Derveyî ya DYE, roja 23'ê Nîsanê eşkere kir, ku li ser tixûbê başûr û bakur tenê, di rojê de di navbera 400 û 1.000 kesan de mirovên Kurd, ji ber nexweşiyên dager jiyana xwe hunda dikin. Tev bi hev re di rojê de bi kêmasî 510 mirovên me hina ji qir dibin.

Nûçevanê me yê li Çelê dibêje, tenê di qempên li dora Çelê di rojê de ji 100 heya 150 kesî jiyana xwe hunda dikin. Ji aliyê din, dihê gotin ku li ser tixûbê rojhilatê Kurdistanê hejimara kesên dimirin bilindtir e. Îran li gora derfetên xwe alîkariyan digihîne mirovên me, lê ji qada navnetewan pirr alîkarî naçin wî alî. Pirraniya alîkariyan ji ser dewleta Tirk dihên kirin, lê weke em tev dizanin, dewleta Tirk ji bireki pêwîst ji van alîkariyan nagihîne mirovên me yên li keviyên tixûban.

Terora dewleta Tirk didome: Li Çelê leşkerên Tirkan êrîşî gelê me kirin, 5 Kurd hatin kuştin 8 jî birîndar bûn

Dagirkerên Tirk bi kirinên xwe yên li dijî gelê me yê başûr û bi terora xwe berdewama kuştinên xwe dikin. Tenê li Çelê heya niha leşkerên Tirkan bi dehan mirovên me kuştine û xwînrijandina xwe didominin. Nexweşxaneya Çolamergê bi birindaran tijî dibe, ku tev bi destê leşkerên Tirk birîn girtine.

Roja 21'ê Nîsanê li nêzîkê Çelê bûyerek serpêhat. Leşkerên Tirkan reşandin ser mirovan. 5 Kurd hatin kuştin, 8 ji birîndar bûn. Di nava birîndaran de, birîndarên xedar ji hene. Dagirkerên Tirk vê bûyerê bi tevayî bervajî şanî dan. Gotin, da tiştên alîkariyê neyin talan kirin eskerên me berdane hewayê û ji ber berikên pijiqîne tenê kesek jiyana xwe hunda kiriye. Bi van derewên xwe xwestin awira giştiya cihanê careke din bixapînin. Di rastîniyê de pîveka û sedema bûyerê bi tevayî ne welê ye. Nûçevanên me ji çûn cihê bûyerê û van agahiyan gihandin me:

"Leşkerên Tirkan bayê terorekê digerînin. Gelê me ji êdî nema debara vê terorê dike, li hemberê radiweste. Di vê bûyera dawiyê de leşkerên Tirkan xwestin dest biavêjin namûsê. Hinek jinên Kurdan di binê konan de xwe dişûştin, leşkerên Tirk ji ketin dora wan. Ji bo protesto kirina vê, gelê me meşî ser leşkeran û xwest wan dûr bike. Paşê ji leşkerên Tirkan berikên xwe reşandin ser gelê me. Li hemberê êrîşa hov a leşkerên Tirkan girsên gelî bi kevir û daran xwe parastin. Di encama berik reşandina leşkerên Tirkan de 5 Kurd hatin kuştinê û 8 jî birîndar ketin. Lê gelê me dîsa netirsiya, bi aktîfî parastina xwe domand. Gelek leşkerên Tirkan ji bi dar û keviran birîndar bûne."

Dewleta Tirk li hemû deverên rûberê berxwedanê dibe, bixwaze û nexwaze PKK dihêne bîra xwe. Di vê bûyerê de ji dîsa got, *"PKK van mirovan zixt da û germ kir."* Di van gotinên xwe de hîç xwe dereng ji nehişt. Berpirsiyarên dagirkeran di daxweyaniya xwe de weha gotine: *"Ev karê PKK ye. PKK wan li hemberê me radike û her tiştekê tevlîhev dike. Endamên PKK ên ketine nava penahan de, her weha dest danîne ser gelek çekên pêşmergeyan jî."* Van gotinên xwe ji, bi dileke heyfê ji devên xwe derêxistin.

Lê belê rastî çi ye? Em guhdariya Kurdekî ji başûr bikin, ka li ser terora dewleta Tirk çi dibêje: *"Heke cendirmeyên Tirkan me biparêzin, li şûna vegerîna malê, emê mirinê ji xwe re hilbijêrin. Sedema vê ya yekemîn ev e; gava em derbasî Tirkiyê bûn, leşkerên Tirkan qurşinan reşandin ser me. Gelek mirovên me kuştin. Di demên belavkirina alîkariyan de ji, gelek zilm û zorê li me kirin. Rojnamevan xwestin wêneyên van bûyeran bikişênin, lê ew dest danîn ser filmên wan ji..."* (Rojnameya Cumhuriyet, 21'ê Nîsanê 1991).

Komeke ku xwe li çiyan veşartibû nuh hate dîtin

Di navbera Qilaban û Çelê de, li çiyan, roja 25'ê Nîsanê komeke Kurdên başûr a nuh hate peyda kirin. Nûçe gihan me, ku hejimara vê komê di navbera 300 û 500 kesan e. Ji ber ku ev kom heya niha nehatibû dîtin, hîna çi alîkariyek ji negihaye komê. Nêzîka çar hefteyan e, ku ev kom li çiyayên asê û di nava berfê de dima. Jiyana xwe ev mirov, bi xwarina giyayan domandine.

Pirraniya vê komê ji jin, zaro û kal in. Hîna diyar nebûye, ka ji vê komê di çar hefteyan de çend kes mirine. Lê guman hêye ku biqasî yên mane, hevqasî kes ji jiyana xwe hunda kirine.

Weke hatî gotin, ev kom ji komên pêşemîn bû, ku berê xwe dabûn tixûbî. Gava nêzîkê tixûbî dibin, dibînin ku leşkerên Tirkan berikan dibarînin. Gava dibînin ku gelek mirov bi destê leşkerên Tirkan dihêne kuştinê, hema bi paş ve direvin û xwe hildikişînin çiyayekî bilind. Ji wê rojê ve xwe li ser bandevê çiyê vedişartin.

Li hemberê êrîşên talankar û vegirtkarên biyanî, bi dirêjahiya sedansalan mirovên Kurd xwe avêtine bextê çiyan. Mirov dikare bibêje, ev bûyer, ji bo gelê Kurdistanê hema hema bûye serpêhatineke berdewamî. Di çiyan de war girtin, ji bo mirovê Kurd bûye liveke sirûştî û ev jî zivirîye formasyoneke neteweyî û ev taybetî ji bavpîran derbasî bavan bûye.

Di vê bûyera dawiyê de ji, komeke ji mirovên me maye di nava agirê Iraqê û dewleta Tirkan ên dagirker de. Da xwe ji mirina bi destê wan rizgar bike, berê xwe daye taybetiya mirovên Kurd a dîrokî û li gora taybetiya Kurdan a sirûştî xwe livandî ye.

Ev koma mirovan, ji aliyê mirovên di helîkopteran de roja 25'ê Nîsanê hatiye peyda kirin. Gava ev mirov hatin peyda kirin, hat dîtin, ku heya were gotin zeîf ketine û pirranî ji nexweşên giran in.

Nîjadperestiya Tirkan xwe li hemû deran digerîne

Di nava Kurdên hatine keviya tixûban de, bi hejimareke kêm Tirkmen ji hene. Ji van, biqasî 10 hezar kesî, ji aliyê Şemzînanê derbasî bakurê Kurdistanê bûne.

Dewleta Tirk gelekî bi başî xwe nêzîkê van dike. Bi liva xwe, taybetiya xwe ya nîjadperest û derveyî mirovahiyê careke din dide pêşiya çavan. Nûçevanê me yê li Şemzînanê em saloxdar kirin, ku Tirkmen ji roja pêşîn heya niha, bûne mêhvanên bi qiymet ên dewleta Tirk. Gava ji aliyekê li hemberê Kurdan terorek dihê dagerandin û bi dehan Kurd ji aliyê leşkerên Tirkan dihên kuştinê, Tirkmen rastî alaqedariyeke germ dibin. Kesên vê rewşê dibînin, nerazîbûna dilê xwe didin der û hêrsa wan mezintir dibe, ji ber ku standarteke coht dihê pêkanîn. Her weha propagandayên bê bingeh ên dewleta Tirk hene, ku dixwaze bi cihanê bide pejirandin ku baş alîkariya Kurdan dike, ji aliyê din ji hema tenê hovîtiyê bi serê Kurdan pêkdihêne; ev ji hêrs û kîna mirovên Kurd kûrtir dike.

Niha Tirkmenên li Şemzînanê xwediyê îmtiyazeke têkûz in. Tirkmen li Şemzînanê bi serbestî di nava sûkê de digerin, weke canê wan dixwaze xwe dilivînin. Hinek ji wan li Şemzînanê ji xwe re buro jî avakirine û ev komeleya Tirkmenan xwe bi hemû pirsên Tirkmenan mijûl dike. Ji hêlekê ji, dagirkerên Tirk bê ku gelekî bidine der, di nava qempan de digerin û yên Tirkmen bi dizî ji nava Kurdan derdiêxînin û dibin bajaran. Paşê ji hinek ji van dişînin bajarên mîna Kayseri û hwd.

Tirkmen xwediyê wê derfetê ne, ku bikaribin her tiştekê ji xwe re bikin. Ji bo nimûne, yên li Şemzînanê bi esker û polîsan re radibin û rûdinin. Gelek caran ji hizûra gelê Şemzînanê direvînin û dibin sedemên nexweşiyên mezin, ji ber ku dewleta Tirk wan mîna ajanan ji xwe re dixebitîne.

Posîdeyên û prestîja ARGK li başûrê Kurdistanê roj bi roj mezintir dibin

Girsên gel rewşa pêşengiyên li başûr bi van pêşveçûnên vê dawiyê çêtir nasîne. Lewma ji nêzîkbûna ber bi tevgera berxwedana serxwebûnxwaziyê ve ya di bin pêşengiya PKK, ERNK û ARGK de, her weha sempatî û piştgiriya ji bo wan roj bi roj

pêşvetir diçe. Gêrîllayên ARGK di nava girsên gelî de xebatên bi hikarî dikine paya xwe û nimûneyên berxwedanê yên bi lehengî zivirandine hunerên xwe. Ev ji bûye sedemek, da gêrîlla bikaribin heya pîvaneke pêşketî, gelê me ber xwe ve bînin. Bûyerên vê dawiyê cûdahiya di navbera gêrîllayên ARGK û hêzên din de baş danîne pêşiya çavên mirovan. Ev ji bûye sedemek, da mirovên me bêhtir xwe nêzîkê ARGK bikin. Welatparêzeke jin, ku ji Dihokê hatibû û berî niha li wir mamhostaya dibistanê (lise) bû, weha gotiye nûçevanê me:

Pirraniya yên serî hildabûn, cehş bûn. Gava ketin nava bajêr, dest bi talan û tajanê kirin. Heya ketin hundirê xaniyan ji û dest danîn ser her tiştekî ku hebû. Paşê di navbera 1.000 û 2.000'an de pêşmergeyên Mesut û Celal hatin. Piştî ku ev hatin, ji sibê heya êvarî ji radyo li ser texrîbatên çekên kimî axiftin. Girsên gelî gelek hatin tirsandinê. Di sînameyan de filmên Helebçe didan şanî kirin. Rola vê di revîna me de gelekî mezin e. Nimûnê; hîna yek eskerê Iraqê nehatibû Dihokê, hem pêşmerge û hem ji gel, ji bajêr derketin, ji ber ku serokên me gelê me dawetê revînê kirin. Çi kesekî negote me, li ber xwe bidin û pêşniyareke weha nehanî.

Ji aliyê din, gelek çekên mezin ketibûn destan. Heke ew çek bihatina bikaranîn, ne Iraq, sê dewlet nedikarîn me bişikînin. Di wê demê de propagandayên ne baş li ser PKK dihatin kirinê. Lê paşê, gava me wan naskirî, me baş fahmkir ka divê pêşengî çawa be..."

Nivîsevanekî Kurd ji Hewlerê ji, rewşa kesên dibêjin xwe em pêşeng in, weha dihanî zimên:

"Piştî cenga Giravê gelek rêkxistinên Kurdan hatin nava Hewlêrê. Di nava wan de rêkxistinên parastkarên olê islamî ji hebûn. Dirûşmeyên wan, ku li ser dîwaran nivîsîbûn, dihiştin ku em bizanibin, hejimara van rêkxistinan gelek in. Her rêkxistinekê çû ji xwe re avahiyeke fermî vegirt. Biqasî 20 rojan kargêrî di destê wan de bû. Lê gava leşkerên Iraqê hatin û şer dijwar bû, van destpêkir ku xwe paş ve bikişînin. Bang li gel jî kirin, da ji Hewlêrê derkeve. Ev mirovên bi milyonan ku li çiyan perîşan bûne, tev bûne goriyên biryarên van rêkxistinan ên şaş..."

Belê, gelê me yê başûr rastiyên weha bi çavên xwe dîtiye. Lewma ji êdî niha, bi lez xwe ji propagandayên şaş xilas dike û berê xwe dide pêşengiya PKK. Nûçevanekî me, ku çend rojan li başûr mabû, tiştên dîtibû weha dihêne zimên:

"Rewşa gêrîllayên ARGK gelekî baş e. Gelê başûr bi sempatî û evînê li wan dinêre. Gelek caran mirov, di pirsên xwe yên piçûktir de jî, bi gêrîllayan dişêwirin. Ez berî du rojan ji wir hatim û îro 20'ê Nîsanê ye. Heya roja ez li wir bûm, di deh rojan de, pirraniya wan ciwan 150 pêşmerge xwe gihandin ARGK. Carnan pêşmerge bi koman tevlî ARGK'ê dibin. Di vir de liva rast û bi fîdekarî ya gêrîllayan rolekê dileyize. Gêrîlla bi karvaniya xwe, bi gel didin zanîne, ka divê pêşengiya gelî çawa be. Ev jî, ji bo gel û pêşmergeyan dibe nimûneyeke weha, ku çi caran nedîtibûn û hêvî nekiribûn. Ev posîdeyên xwe gelekî bi xurtî li ser gelê me gerandiye."

Paşê nûçevanê me li ser êrîşa gêrîllayên ARGK rawestiya, ku roja 17'ê Nîsanê li Zaxo pêkhatibû. Hejimara çekên di vî şerî de ketibûn destê ARGK bi vî awahî diyar dike: 8 BKC, 160 kalaşnîkof, 2 topên asmanî yên 60 mm, 2 topên asmanî yên 120 mm û gelek cabilxane. 57 pîkap ji hatine sohtandin. Dîliyên ketibûn destê gêrîllayan jî, dane Xaça Sohra navnetewan.

Nûçevanê me diyar kir, ku hejimara gêrîllayan ji gelek bilind bûye. Lê helîkopterên DYE dixebitin, ku cihên gêrîllayên ARGK peyda bikin. Nûçevanê me gotinên xwe weha domand:

"Lê gêrîlla û komûtanên wan haydarê rewşê ne. Yên ez bi wan re axifîm, behsa vê bûyerê kirin. Baş dizanin çima helîkopterên DYE derdikevin keşîfê û li hemberê vê tedbîrên xwe jî distênin."

Li ser rewşa gelê me yê li Zaxo jî, nûçevanê me weha got:

"Girsên zana li dijî DYE û leşkerên DYE ne. Lê hinde derdorên hevxebatkar jî, mîna hêviyekê li wan dinêrin û xwe nêzîkê wan dikin. Bi giranî hêrsa li dijî Bush mezin e. Ev jî dizivire dijbûneke bi zanatî li hemberê împeriyalîzmê. Gelê me pêşemîn di vê pirsê de baş maye bin posîdeyên gêrîllayên ARGK.

Ji axayên Zaxo, mirovên endamên PDK-I yên kevin Abdurrahman û Abdullah Salih di rewşeke ne baş de ne. Ji hemû livên wan diyar dibe, ku amade ne hevkariya dewleta Tirk bikin. Di serê wan de mihendis Mehdî Salih heye. Li cem vî kesî, pêşmergeyekî bi navê Salih Hayder heye, ku bi dijminahiya PKK dihê nasîn. Em bi wî re jî axifîn. Eşkere digot ku wê hevxebatkariya dewleta Tirk bike. Weha digot, 'Çima em nekin? Armanceke me jî heye. Heke Tirkiye alîkariya me bike, em jî nahêlin ku li van deran PKK bimîne.'

Li êrdîmê otorîteyeke PDK-I ya jî dil tune û nema ye. Sivîlên li dora Zaxo, bêhtir dihên cem gêrîllayên ARGK. Bi dilxwazî kesek naçe cem PDK-I. Dixtorê gêrîllayan jî, ji beyanê heya êvarî li birîndar û nexweşan dinêre. Gelê me bi evîneke mezin xwe nêzîkê gêrîllayan dike. Pêwendiyên bi gelî re gelekî baş in. Lê gelek nexweş û birîndar hene. Ev jî dibe zehmetiyeke mezin li pêşiya gêrîllayan.

Min jî nêzîk ve dît, ka gelê me çiqasî hij gêrîllayan dike. Kesên ez bi wan re axifîm, tev digotin, silavên me bigihîne Serok APO..."

Cihan sextekariya dewleta Tirk danaqurtînê

Dewleta Tirk a dagirker û faşîst bi serhişkî dixebite ku dinê bixapîne. Lê cihan tev dizane, ku dewleta Tirk terorekê li ser gelê me yê başûr bikardihêne û qirkirinan dike hunera xwe. Ji aliyê din, gelê bakurê-rojavayê Kurdistanê bi xebat û fîdekariyên mezin alîkariyan da hev û kişande ber tixûbî. Lê dewleta Tirk dest danî ser alîkariyan û nehişt bigihîn gelê me. Ev rastî ji aliyê her miroveki baş dihê zanîn. Leşker û berpirsiyarên sivîl ên Tirkiyê, alîkariyên hundirî û derveyî, ji xwe re zivirandine karê bazirganiyê û dest bi talan û tajanê kirine. Dermanên hatine tev dizîne. Heya şîrê zarokan ji negihandin mirovên me û dest danîn ser û firotin.

Gava di rastîneyê de rewş ev e, hîna ji dewleta Tirk dibêje, *"Em nikarin bi têrî xwe nasî derveyî bikin."* Li ser vê bingehê kampanyayên propagandayên derewîn dide destpêkirin û dixwaza awira gelemperiya navnetewan bixapîne. Lê cihan vê sextekariye danaqurtînê. Nimûne; Komîteya Navnetewan a Xaça Sohr vê sextekariya dewleta Tirk bi zimanekî hişk gunehkar kir û got, *"Dewleta Tirk nahêle ku alîkariya mirovan were kirin."* Roja 23'ê Nîsanê Komîteya Navnetewan a Xaça Sohr di daxweyaniyeke xwe de weha got:

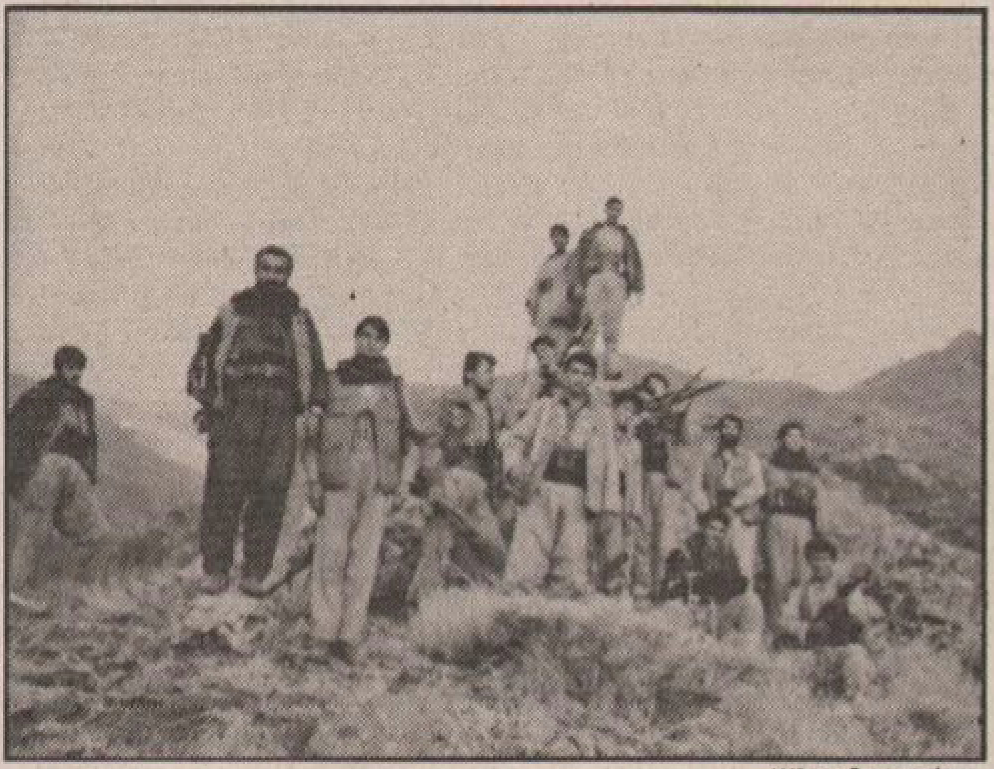
"Leşkerên Tirk bi destûra Ankara xwe dilivînin. Ankara jî nahêle ku alîkariya Kurdan were kirin. Tirk nahêlin ku ji Kurdan re kon werin danîn. Tiştên alîkariyê jî di bazarê de dihên firotin. Leşkerên Tirkan berikan dibarînin ser Kurdên ku dihên alîkariyan bistînin. Gelek kes bi vî rengî hatine kuştinê."

Ev daxweyanî di gelek rojname û şaxên weşanên welatên Ewrûpî de cih girt. Her weha rastiyên vê nolê gelek hatin belavkirin, di weşanên Ewrûpî de. Ev sextekariya dilxelînek a dewleta Tirk, rûberê nifrîn û protestoya mirovahiyê bû û bersiva xwe ya rast girt.

Êrîşên gêrîlla dijwar dibin

Gelê me di bin pêşengiya PKK de ber bi serxwebûnê ve diçe

Destpêk di rûpela dawiyê de *tana me ya şêrîn rizgar bibe û me berdayî dijminan jê, ev pirsîna hisabê wê berdewamî be."* Ev gotin û livbaziya gêrîllayan, posideyên gelekî mezin dagerandin ser gelê me. Piştî ku bûyer ji bajar û navçeyên derdorê jî hatî bihîstin, kêf û şahî xwe gihande baniyan.

Wêne: Berxwedan

Welatparêzekî ji Çewlikê, ku agahdarê bûyerê bûbû, hisên dilê xwe welê anî zimên: *"Navçeya Bongilan weke kefa destê min rast û dûz e. Ku gêrîllayên me di ronahiya rojê de avêtine navçeyeka weha, şanî me dike, ku êdî dor hatiye bajar û navçeyên mezin jî. Ma gelo ew waliyê super yê dewleta Tirk wê kengê ji Kurdistanê bireve û bikeşite biçe?"*

Hakimê ku di bûyerê de birîndar xilas bûye, tengezariya hêzên dijminî li hemberê ARGK weha mukur dianî: *"Bi kesên li wê derê tevan re, çek hebûn. Di dema êrişê de jî, heşt polisên parêzkar li wir bûn. Lê çi kesî delîve nedît, ku bikaribe çeka xwe bikarbîne. Gava dengê çekan hat, min jî xwe avête binê masê. Lê dîsa jî ez, ji milê xwe birîndar bûm. Gêrîlla ji du deriyan me dan ber reşandineke berikên ji çep û rastê."*

KERBORAN

Gêrîlla dafeke dijmin di avê de birin

Kerboran *(Berxwedan):* Hêzên dijmin di her şerekî de, ku li hemberê yekeniyên ARGK dikevinê, bi têkçûn û binkeftinê digihin bersiva xwe. Her çendî, hêzên dijmin ji aliyê navgîn û derfetan serdesttir in jî, her carê lêdanên mezin dixwûn. Lewma li hemû der û aliyan serî didin operasyonên berdewamî. Lê çi heye, ku çi encamek nakeve destê wan. Ji ber ku di encamê de, dîsa ew rûberê lêdanên dijwar dibin. Lewma bi rojan li xalên ku keminan datinin dikevine nobedê û ji ber ku morala wan jêrî sifirê bûye, newêrin xwe ji kozên xwe bilivînin. Gava vêca gêrîllayan dibînin, nikarin çi desthilatîkê şanî bikin û dîsa tenê dibine xwediyên hêviyên xewnê.

Bûyereke weha, roja 24'ê Nîsanê li Kerboranê pêk hat. Li nêzîkê gundê Amarê, hêzên dijmin çend gêrîlla xistin dafeka xwe de. Lê gêrîlla, ji ber taybetiyên dijminî yên li jorê me nîmandî, bê ku çi lêdanekê bigirin, xwe ji cihê dafê bi dûr kirin. Bi vî awahî, careke din hêzên dijminî, tenê karîn berikên xwe berdin hewayê. Di rewşeke wilo de, mirov dikare bîne pêşiya çavên xwe, de ka vêca çiqasî morala askerên dijminê dagirker xwe hilkişandiye xwarê.

Ji aliyê din, roja 21'ê Nîsanê dora êvarî, di navenda Kerboranê de qedera nîv saetekê dengên çekan bilind bû. Dagirker gotin ku tatbiqatek dihate kirin, her çendî di destpêkê de bi serhişkî xwe demake dirêj bê deng kiribûn jî. Lê paşê em agahdar bûn, ku êrişeke gêrîllayan pêkhatibû û guman heye, ku dijmin lêdanên mezin girtiye, lewma vê bûyerê veşartî dihêla.

MIDYAD

Êrîşa gêrîlla tirseke mezin xiste dilê leşkerên dijmin

Midyad *(Berxwedan):* Şeva 15'ê Nîsanê gêrîllayên ARGK avêtin ser bajarê Midyadê li êrdima Mêrdînê. Vê carê êrîşa gêrîlla çû ser navenda bajêr. Vê êrîşê lêşkerên dagirkerên di Midyadê de gelekî tirsad û wan xiste nava rewşeke tengezar.

Li gora nûçeyeke pêşemîn ku ji me re hatî, 4 polis û 5 sîxur û nokerên ku peyatî ji dijmin re dikirin, di vê êrîşê de hatine kuştinê.

Kesênn ku şer ditine weha dibêjin: *"Şeva 15'ê Nîsanê saet li dora 23.00'an, grupeke ji gêrîllayên ARGK dora Midyadê zivirandin û xwe amadeyê êrîşê kirin. Gava êrîşê destpêkir, pêşî qereqola polisan kete ber rokêt û bombeyan. Rokêt an bombayek ji şibakeyê dikeve hundirê qereqolê. Pey re peqandineke mezin çêdibe. Di wê peqandinê de 4 polis dimirin, 2 polis û 2 sîxur jî birîndar dikevin.*

Di wê domanê de, komeke din ji gêrîllayan êrîşê dibe ser mala nokerê bi navê Ekremê Mitirb. Mala wî nêzîka 500 metreyan dûrî qereqolê bû. Di encama êrîşa çûyî ser mala vî nokerî, 4 kes dimirin. Ji wan çar kuştiyan 2, jinên Ekremê bêbext bûn. Berî vê, gelek caran gêrîlla ew agahdar kiribûn ku dev ji nokeriyê berde. Lê nokeriya xwe didomand û lewma jî bi mirinê hate ceza kirin.

Tê gotin ku di mala vî nokerî de, du nokerên din jî hebûn. Lê di dema êrîşa gêrîllayan de ev, xwe xelas dikin û direvin. Lê gêrîlla wan li ser rê digrin û bi xwe re dibin.

Dema ku êrîş diçe ser mala Ekremî, kurrê wî xwe di pencerê re diavêje û diçe ku xeberê bide qereqolê. Dema ku polis dibînin yek ber bi wan ve direve, ji tirsa canê xwe, wî didin ber gulleyan. Kurrê Ekrem jî bi xedarî birîndar dikeve..."

Roja 16'ê Nîsanê, cendekê sîxur Ekrem, binax dikin. Ji bilî çend mirovên wî kes naçûye ser gorê.

Piştî êrîşa gêrîlla, nêzîka 20 welatparêzan ji hêla leşkerên dijmin ve hatin girtinê. Ji wan 7 jin in. Ev girtin, li 5 gundên Midyadê çêdibin.

HEZEX

Li ser banga Kongreya PKK ya Çaran, 20 parêzkarên gundan, çekên ku dijmin dabûn wan, ji dest avêtin

Hezex *(Berxwedan):* Roja 22'ê Nîsanê, 20 cerdevanan li gundê Xirabê Nêriyan, bersiva banga PKK dan û çekên ku Igirtibûn avêtin ser rûyê leşkerên di qereqolê de.

Ji sala 1987'an û heya berî pêkanîna bangê, van kesan ji dewleta faşîst a dagirker re cerdevanî û sîxurî dikir.

Ji ber ku êdî wan nedixwestin xiniziyê bi gelê xwe bikin û welatfiroşiyê bipejirînin, leşkerên di qereqolê de, ew xistine hundir û bi hovîtî ew dane bi ber stem û lêdanê. Lê dîsa jî nikarîibûn bi zorê çekan li wan vegerînin. Lewma 7.540.000 Lîrên Tirkî cezayên peran dane wan.

Li Hezexê nêzîka 400 cerdavan hene. Ji bo ku leşkerên rejîma Tirk rê li wan bigirin, ev her 20 gelekî êşandin. Heya niha 10 jî wan girtine û 10 jî di bin çavan de ne.

MÛŞ-PASÛR

Li hawîrdora Mûşê şer berdewam dike: 3 serleşker, 2 ji hêzên taybetî û cerdevanek hatin kuştinê

Amed-Mûş *(Berxwedan):* Ev nêzîka 2 hefteyan e, ku şer li navenda bajarên Mûş, Çewlik û Amedê berdewam in. Gêrîllayên ARGK gelek ji hêzên dagîrkeran kuştine û geleken jî birîndar kirine. Ziyaneke herî mezin gihandine dijmin.

Di hejimara berî vê de, me nûçeyek li ser şerekî di navbera Zengok û Pasûrê belav kiribû. Lê me hingê hejimara kuştî û birîndarên ji dijminî nedizanî. Niha em têgihiştinê, ku 3 serleşker, 2 kes ji hêzên taybetî û cerdevanek hatine kuştinê. Tu zirar û ziyan negihaya gêrîllayan. Gêrîllayên ARGK bi jîrekî û desthilatî livbaziya xwe pêkanîne û birine dawiyê.

Di dafeke gêrîlla de, hêzên dagîrker ziyaneke mezin girtin

Ji 15'ê Nîsanê û heya niha şer di navbera Pasûr û Mûşê de, berdewam e. Şerekî mezin di nava gêrîllayan û hêzên dijmin de heye. Gelek caran gêrîlla, li pêşiya hêzên dagîrkeran daf û keminan vedidin.

Di roja 20'ê Nîsanê de, yekeniyeke leşkerî ya dijmin dikeve dafa gêrîllayan û 12 leşker tênê kuştinê.

Carekê jî, di roja 17'ê Nîsanê de, şer di navbara gêrîllayan û hêzên dijmin de, li Gumgumê derdikeve. Sê rojan ev şer berdewam dike. Nêzîka 50 leşkerên dijmin tênê kuştinê, gelek ji birîndar dikevin.

Li gora ku nûçevanê me dibêje, şêniyên vê deverê, livbaziya gêrîlla bi qehremanî tînin ser zimanê xwe.

ÇEWLIK

Di dafeke gerîlla de, li Germavê 24 leşkerên dijmin hatin kuştinê û gelek jî birîndar ketin

Çewlik *(Berxwedan):* Ji mehekê û vir ve ye, ku livbaziyên gêrîlla, bi her awahî û ji her hêlê ve berdewam in.

Roja 19'ê Nîsanê li Germavê şerek di navbera gêrîlla û leşkerên dijmin de derdikeve. Germav bi xwe, li dora 20-25 kilometreyan dûrî Çewlikê ye.

Ji hêla din ve, gêrîllayan bi rokêt, bomba û gullebarandinê êrîş birin ser wan. Li gora ku tê gotin, 21 leşker hatine kuştinê. Ji van jî bêhtir, birîndar çêbûne. Ji hêzên dijminî, tu kesî nekariye xwe rizgar bike.

Li Cunekê, gêrîlla êrîşê birin ser qereqola dijmin û 9 leşkeran kuştin

Weki ku tê zanîn li Çemê Eynê tabûreke dijmin ketibû dafa gêrîlla û hatibû tune kirin.

Piştî wê, dîsa gêrîlla êrîşek birin ser qereqoleke li Cunekê û 9 leşkerên dijmin hatine kuştinê.

Ji bo ku dijmin heyfa xwe hilîne, dest bi zilm û zorê kiriye. Êrîş biriye ser şêniyê Cunekê û ew dane ber lêdanê. Gelek girtiyên ji welaparêzan jî hene, ku dixwazin wan bixin girtîgehê.

NÛRHEQ

Li Nûrheqê êrîşên gêrîlla tunde dibin

Pazarcix *(Berxwedan):* Roja 7'ê Avdarê li çiyayê Nûrheqê, şerek di navbera gerîllayên ARGK û leşkerên dijmin de derket. Di vî şerî de 6 leşkerên dijmin hatine kuştinê, gelek jî birîndar ketine. Çi ziyan negihaye gêrîlla, tu ziyan peyda nebûne.

Roja 2'ê Nîsanê yekeniyeke gêrîlla bi rokêtan êrîş bire ser qereqola li Nûrheqê. Di vê êrîşê de gelek leşker hatine kuştinê û gelek jî birîndar ketine.

Hinde welatparêzan agahî gihandin me, ku dijmin kuştî û birîndarên xwe bi helîkopteran dişikandin. Lê mîna her carê dijmin hejimara kuştî û birîndarên xwe rast neda. Got ku leşkerekî wan hatiye kuştinê.

Roja 1'ê Nîsanê li Çiyayên Engizekê, gundê Umutlu, zivinga (mezrya) Çataliç, gêrîlla davên ser mezrayê û dixin bi kontrola xwe. Piştî ku dixin bin kontrola xwe, êrîşê dibin ser mala noker Mustafa Vural jî, wî ji hundirê malê derdixin u bi mirinê ceza dikin. Kuştina wî jî bi biryara gundiyan pêkhat.

Ev e demeke dirêj e, ku gêrîllayên ARGK li vê êrdimê lêdanên dijwar li dijminî dixin û vê jêhatibûna xwe bi xurtî didomînin.

Nişaneyên zelal hene, ku di pêşerojê de ev derdor bi destê gêrîllayên ARGK, wê bizivirin kozên pêşveçûna şerên dijwartir.

LICÊ

3 serleşker û 4 ji hêzên taybetî hatin kuştinê

Licê *(Berxwedan):* Di roja 22'ê Nîsane de, leşkerên Tirk, li Licê gundê Şeqlatê derketibûn nêçîrê.

Li hema şûna ku ew bibin nêçîrvan bûne nêçira gêrîllayan. Ketin dafa şoreşgerên ARGK, 3 serleşker û 4 kes ji hêzên taybetî hatine kuştinê. Rejîma Tirk a dagirker kuştiyên xwe kişand û bire nexweşxaneya bajarê Amedê (Diyarbekrê). Weke nûçeyên gihane me, gava leşkerên artêşa dijmin li çiyayên li dora navçeyên Licê derketibûn operasyonê û dixestin heke ji destê wan were, şargehên ARGK peyda bikin û lêdanekê li gêrîllayan bixin, ketin dafeke gêrîllayan ku li pêşiya wan vedabûn. Di şerê derketî de, dijmin derbeyeka mezin û dijwar girtiye.

Ji hêleke din jî, di roja 24'ê Nîsanê de gêrîllayên ARGK li ser riya Licê û Amedê rê birrîn dewriyeke kontrolê danîn. Kesbûnên (nifûsên) rêwiyan yeko yeko kontrol kirin. Ev livbazî gelekî li xweşiya rêwiyan dihat, ji ber ku di jiyana xwe de cara yekemîn e, dîtine, ku dewriyeke Kurdî nifûs û nasnameya rêwiyan ji ber kontrolê derbas dike. Vê yeke şahiyeke mezin da dilê wan, û dilê wan bi xweşiyê keland. Rêwî digotin, *"Xwezî li hemû aliyên welatê me, hêzên Kurdî êdî bikarîbana vî karê û gelek karên din bikarbanîbanan.*

ELBISTAN

Gêrîlla êrîşî mekîneyeke cerdevanan kirin: 4 hatine kuştinê

Elbistan *(Berxwedan):* Gêrîlla êrîşek birin ser mekîneyeke cerdevanên gundên Karahasanuşaxi. Di bûyerê de 4 cerdevan hatin kuştinê. Ji rêwiyan 2 kes ku xwestin xwe tevlî bûyerê bikin, ew jî hatin kuştin. Weke nûçeyên gihane me, bûyera li Elbistanê wilo pêk hatiye:

Mekîneyek ku cerdevan tê de bûn ji navçeya Elbistanê vedigeriya gund. Li nêzîkê gundê Kantarma gêrîlla wê sekinandin. Hemû rêwiyan anîne xwarê. Xwestin ji nava wan cerdevanan cûda bikin. Pêşî kontrola kesbûnê çêkirin. 4 cerdevan deranîn. Guneh û sucên wan li rûyên wan û pêşiya hemû rêwiyan yeko yeko eşkere kirin. Gava gêrîlla vê dikirin, sê kes hewl dane xwe, ku gêrîllayan bigirin. Lê gêrîlla amade rawestayî bûn. Bi carekê berikê xwe reşandin ser van her sê kesên bê mejî û her çar cerdevanan. Bi vî awahî ji van û cerdevanan piranî bûn hedefên berikan. Hinek mirin hinek jî birîndar bûn.

Gundê Karahasanuşaxi, gundekî li êrdimê piştgiriya dewletê dikê ye. Ji aliyê şêniyê gundên derdorê, rûniştvanên vî gundî nayine heskirinê.

Ev êrîş jî, roja 15 Nîsanê li dijî hinde parêzkarên ji vî gundî hatibû amade kirin. Ji ber ku gelek caran gêrîllayan bang li van kiribûn, da nebin cerdevan û çekên ji dijmin girtine, ji destên xwe biavêjin û vegerînin ser dijminî. Lê van kesan dev ji kirinên xwe bernedan û bûn hedefên hêzên şoreşê.

Êrîşên gêrîlla dijwar dibin

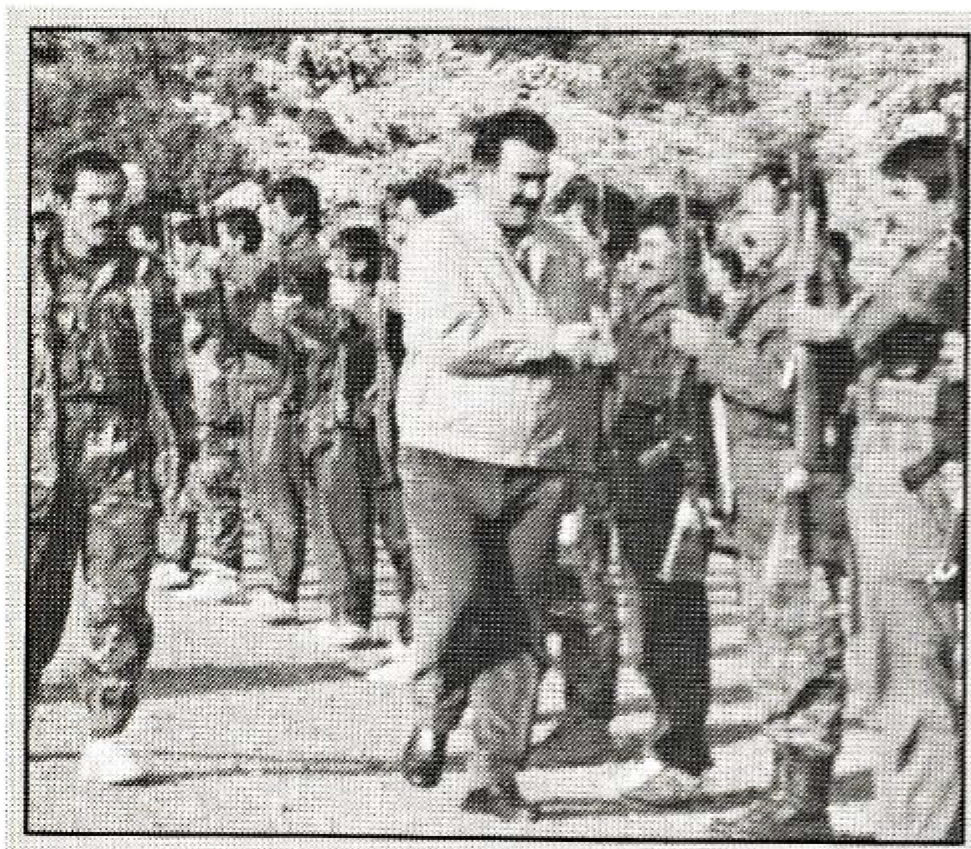
Gelê me di bin pêşengiya PKK de ber bi serxwebûnê ve diçe

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 124
30 Nisan 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Serokê ERNK Abdullah OCALAN:

"Em tu caran ji gel bi dûr ve nakevin. Heya ku xwîn di canê me de heye, emê ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd bimeşin"

Nivis di rûpelên 21-24'an de

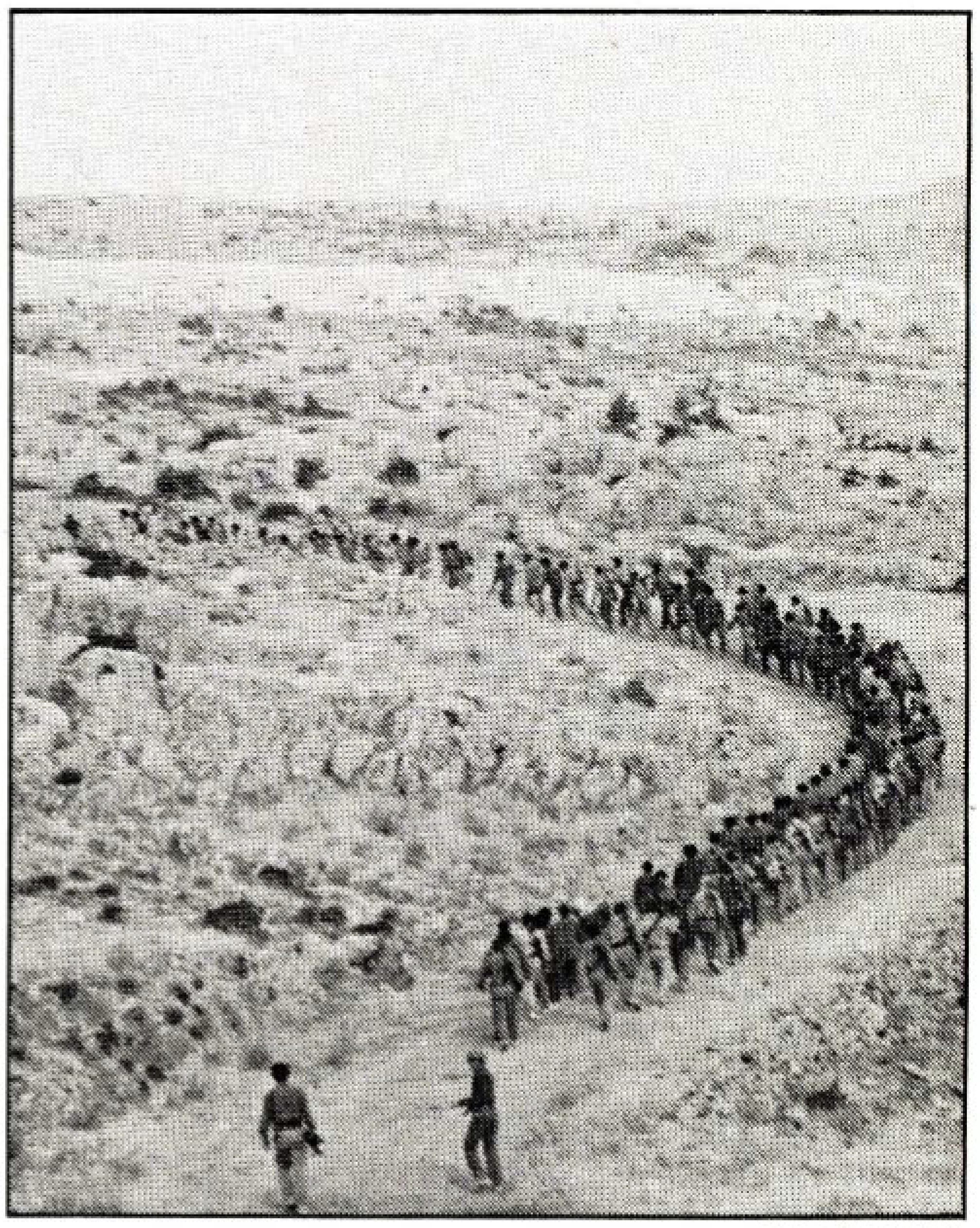
BONGÎLAN

Qeymeqam û sê berpirsiyarên dewletê yên din ji aliyê gêrillayên ARGK ve hatin kuştinê

Çewlik / Bongilan *(Berxwedan)*: Di van demên dawiyê de gêrillayên ARGK mina bager û bahozê li aliyê Mûş û Çewlikê li dijmini dixin. Pêşemin li derdorên çiyan û li gundan êrişên rêz bi rêz pêk tên û lêdanên mezin li dagirkerên Tirkan dikevin. Di vê dawiyê de gêrilla êrişekê birin ser navçeya Bongilanê. Berpirsiyarên dewleta Tirk ên li vira hema hema tev bersiveke mezin girtin û têkçûn. Berpirsyarê dewletê yê mezintir ê li navçeyê qeymeqam û nûnerên din, weke sawci û dû memûrên bilind hatin kuştin. Gelek ji birindar ketin.

Roja 28'ê Nisanê komeke gêrillayên ARGK a ji gelek kesan, ji gelek aliyan ve avête ser navçeyê. Di demeke kin de navçeyê ani bin kontrola xwe. Gêrillayên ketin nava navçeyê, berên xwe dan hedefên xwe yên beri hingê ji xwe re hilbijartibûn. Hedefa yekemin avahiya qeymeqami bû. Gêrilla bi lez û bezi dora avahiyê pêçan, lê ditin ku qeymeqam ne li wir e. Paşê yeki ji şêni, bi gêrillayan dan nişanê, qeymeqam li kijan derê ye. Qeymeqam û berpirsiyarên hukumetê yên li navçeyê li ciheki di civinekê de bûn. Gêrilla berê xwe dane wir. Di seri de qeymeqam gelek nûnerê saziyên dewletê yên weke midûran û hwd. tev li wir bûn. Gava gêrilla ketin hûndirê avahiyê, bang li kesên ji şêni kirin, ku xwe bidin aliyekê. Berpirsyarên dagirkeran ji bo rizgarkirina canên xwe yên gemar xwe avêtin binên maseyan. Ji aliyekê ji dest bi ax û emanê kirin. Lê tev bê hûda bû. Hisaba hemû êşên ku bi gelê Kurdistanê dane kişandinê, wê bihatana pirsînê. Û welê ew hêrs û kîna gelê me, ku dijmini disohtine ji devên çekên gêrillayan bari ser endamên dagirkerên Tirk.

Qeymeqamê navçeyê Ersin Ateş, sawci Mehmet Turksever, serokê karên daristanan Ahmet Yener û yeki din, ku em agahdari navê wi nebûne di cih de mirin. Yê navê em nizanin mamûreki polisê parastinê ye. Her weha, midûrê polisan hakim, amirên daireyan û gelek polis ji birindar bûn. Em agahdar bûn, ku ji yên birindar hinek rewşa wan xedar e. Hemû kesên birindar birine nexweşxaneyên li bajarên Çewlik û Amedê.

Wêne: Berxwedan

Komûtanê ARGK: *"Emê hisaba hemû êşan bi berdewamî bipirsin"*

Yekniyên gêrilla ku bi lezi û jêhatibûni êrişê pêkanibûn, bê ku hundabûnek bigehe wan, xwe ber bi baregehên xwe ve kişandin çiyan. Beri ku gêrilla ji navçeyê derbikevin, axaftinekê ji ji gel re çêkirin ku xwe li dora wan kom kiribûn. Komûtanê gêrilla weha gote şêniyê Bongilanê: *"Çi êşeke ku kirine dilê we, bê bersiv namine. Hisaba van êşan wê were pirsin. Heya ku Kurdis-*

Dûmahik di rûpela 31'ee de

Serokê ERNK Abdullah OCALAN dibêje:

Di malê de jin çiye, kiye û çi dimeşîne?

Wê gelek ji we di pêşerojê de biçin nava xebata li welat. Heke hûn di karvaniyê de bikaribin polîtîka me bimeşînin, mîna ku em dixwazin bi rê ve bibin, guman nîn e wê welatê me bigihêje rizgariyê. Wê pirsa me di çend salên kurt de çareser bibe. Dê rabin, mîna şêran dakevin nava xebatê.

Me ji we tevan re delîveya (firsenda) xebatê peyda kiriye. Dema ku hûn bi vê delîveyê bilîzîn, yanî hûn bi deliveya dîrokî ya di dest me de bilîzin, bizanibin, heke ev fersend ji dest me biçe, tu caran em nikarin bi dest xwe ve bînin. Lê dema ku em dest xwe ji bernedin û pê nelîzin, hingê em ê serkevtinê bi destê xwe ve bînin.

Ev bêhtirî 20 sal in, ez kêlî bi kêlî li ser vê pirsê disekinim, êdî hûn jî bizanibin wê pirsa me çawa çareser bibe.

Ji niha û şûn ve, yên ku kêmasî bi wan re hene, xalên jarbûnê di kesbûna wan de tên dîtin û yên ku bi lîskên dijmin û peyayên wî hatine xapandin, ez bawerim wê xwe rast bikin û di nava PKK de cihekî bi rûmet bigirin.

Em ji destpêkê û heya niha hevaltiyê di nava hevûdin de dimeşînin. Ez mîna hevalekî we me, hûn jî min ji xwe re wekî hevalekî bibînin. Çiqas zanebûn bi min re hebe, ez ji we re pêşkêş dikim. Daxwaza min jî ji we ew e, ku hûn bi zanebûn bimeşin û nekevin şaşiyan.

Seroketiya ku ez dimeşînim, ne hewqas mezin e û hûn li hemberê bi çûk in, na! Ne weha ye. Ez ji seroketiyê tiştekî fêm dikim, çiye? Di seroketiyê de em tev mîna,hev in, tenê yek ji me berpirsiyar e. Di seroketiyê de em tev mîna hev in, ne yek ji me berpirsiyar e. Di tevayî partiyên û rêkxistinên şoreşgerî de seroketî bi vî rengî ye. Di Partiya me de jî, em bi hev re seroketiyê dimeşînin, di meşandina wê seroketîyê de em hevalên hev in. Divê hûn jî seroketiyê weha fêm bikin.

Tiştekî din jî heye, girîng e, hûn bi xwe nelîzin. Nebêjin em nayên guhartin û ev in taybetiyên me. Weha û bi vî rengî mirov nikare welatekî mîna Kurdistanê rizgar bike. Bi kesbûna kevin em nikarin biserkevin, em ê her û her bikevin. Divê mirovê welatparêz û şoreşger xwe roj bi roj nuh bike.

Ev 12 sal in ez li vir im, kêlî bi kêlî li ser xebatê û li ser kesbûna xwe disekinim. Ez nebêjim, hema rabin û bi lez herin welat, na! Çûyina welat bi daxwaza we ye, em û hebûnên me ji bo daxwazên we ne.

Bi rastî, dema hûn rast û durust bimeşin, hûn bi hevalên xwe û girsên gelê me nekenin, bê şik û guman, wê ev meşa dilsoz me bigihîne serkevtinê.

Kurdistana ku li Rojhilata Navîn bûye navenda cengê bi dijwarî dilerize û serûbin dibe

Bûyer û pêşveçûnên li başûrê Kurdistanê xwe lezandin

Nivis di rûpelên 25-30'an de